

ВЕЧНИТЕ ДЕТСКИ РОМАНИ

Островът на чайките

АСТРИД ЛИНДГРЕН

ПАН

АСТРИД ЛИНДГРЕН ОСТРОВЪТ НА ЧАЙКИТЕ

Превод: Елена Коцева

chitanka.info

Татко Мелкер и четирите му деца решават да прекарат лятната си ваканция на малкия остров Черноглава чайка. Никой не очаква, че тук ще намерят втория си дом. Заедно с децата от острова те преживяват приключения, за каквито в града не са и мечтали. Тайнствени места, буря в морето, игри с непознати животни — лятото минава като сън, но всички знаят, че ще се върнат отново.

Астрид Линдгрен е родена през 1907 г. във фермата Нес, област Смоланд, Южна Швеция. Бащината ѝ фамилия е Ериксон. Като дете чете много — най-вече книги, в които главните герои са момичета. Сред любимите ѝ романи са „Анн от фермата «Грийн Гейбълс»“ от Луси Монтгомъри и „Полиана“ от Елинор Портър. Завършва училище през 1923 г. и започва работа в местния вестник. Три години по-късно се премества в Стокхолм, където изкарва курсове за секретарка. През 1931 г. се омъжва за Стуре Линдгрен и приема фамилията му име. Раждат им се две деца — момче и момиче.

През 1944 г. Астрид Линдгрен написва първия си роман за деца — „Пипи Дългото чорапче“ като подарък за десетия рожден ден на дъщеря си. Книгата е публикувана на следващата година от издателство „Равен и Сльогрен“. Линдгрен получава предложение да работи в същото издателство като редактор за детска литература. В продължение на 25 години, въпреки световната слава и финансовия си успех, Линдгрен върши своята редакторска работа. Напуска издателството през 1970 година.

Астрид Линдгрен е най-популярната детска писателка в света. Тя е автор на десетки прекрасни романи — „Пипи Дългото чорапче“ (1945), трилогията за Карлсон (1955–1968), „Малките детективи и гълтачът на мечове“ (1957), „Островът на чайките“ (1968) и др.

За своето творчество Астрид Линдгрен е получила голям брой престижни награди — Шведската държавна награда за литература (1957), наградата „Андерсен“ (1958), златен медал на Шведската академия (1971), наградата „Луис Карол“ (1973) и много други.

През 1985 г. от шведските обществени библиотеки са заети 2 000 000 екземпляра от книгите на Астрид Линдгрен, което я превръща в най-четения шведски автор.

Като израз на изключително признание, преди няколко години в един от парковете на Стокхолм бе издигната нейна бронзова статуя.

ПЪРВА ГЛАВА

ЕДИН ЮНСКИ ДЕН

Ако отидете някоя лятна утрин на кея в Стокхолм и видите малко бяло корабче на име „Черноглава чайка“, се качете на борда му. Точно в десет часа ще пропее камбанката и то ще се отдели от брега. В момента то поема към обичайната си разходка, която свършва на едно островче, последното островче от Стокхолмския архипелаг. „Черноглава чайка“ е енергично параходче, което от тридесет години три пъти седмично през лятото и един път седмично през зимата пътува до острова и обратно. Вероятно то дори не подозира, че вълните, които цеди, са по някакъв начин различни от всички други по света. То прекосява големи отсечки открито море и се промъква през тесни канали. Минава покрай стотици зелени острови и хиляди сиви, голи скали. То се движи бавно и затова, когато пристига на остров Черноглава чайка, слънцето е вече ниско над морето. Параходчето не пътува нататък, защото там е открито море, в което има само голи скали и островчета, на които не живее никой освен гаги, чайки и други морски птици.

Но на остров Черноглава чайка живеят хора. През зимата не са много, най-много двадесет, но през лятото идват много гости.

Един юнски ден преди няколко години на борда на „Черноглава чайка“ пътуваше точно такова семейство летовници. То се състоеше от баща и четири деца, а фамилията им беше Мелкерсон. Те живееха в Стокхолм и никой от тях не беше ходил на остров Черноглава чайка. Всички много се вълнуваха, но най-много татко Мелкер.

— „Черноглава чайка“ — каза той. — Харесва ми това име. Точно затова наех къщата.

Мейлин, деветнадесетгодишната му дъщеря, го погледна и поклати глава. Как може да има такъв лекомислен баща! Беше почти на петдесет години, а си оставаше импулсивен и дори по-безотговорен от синовете си. Сега се радваше като дете по Коледа и очакваше от тях същия ентусиазъм.

— Само ти можеш да постъпиш така, татко — каза Мейлин. — Типично в твой стил е да наемеш вила на някакъв остров, на който никога не си стъпвал, и то само защото харесваш името му.

— Мислех, че всички правят така — отвърна Мелкер, после се замисли за момент и продължи, — или пък трябва да си писател и да си малко или много луд, за да го направиш. Но това име — Черноглава чайка! Сигурно другите хора първо биха отишли да видят какво представлява това място и чак тогава да го наемат.

— Повечето, но не и ти.

— Е, както и да е, нали вече тръгнахме — бодро каза Мелкер, а сините му очи весело блестяха. Около него беше всичко, което обичаше: прозрачната вода, островите, рифовете, древните сиви скали, брега със старите си къщи, вълноломите и навесите за лодки. Изведнъж му се прииска да протегне ръка и да ги помилва. Вместо това сложи ръцете си на раменете на Йохан и Никлърс.

— Вижте колко е красиво. Не разбирате ли какво щастие е да живееш сред тази красота цяло лято?

Йохан и Никлърс казаха, че разбират и Пеле вметна, че също го разбира.

— Ами защо тогава не викате от радост? — учуди се Мелкер. — Защо не ликувате?

— Как се прави това? — попита Пеле. Той беше само на седем и не можеше да се радва по поръчка.

— Ами например с тиролско пеене — разсмя се Мелкер. После се опита да викне като в тиролските песни и децата се изхилиха.

— Прилича на мучене на крава — каза Йохан, а Мейлин отбеляза:

— Не е ли по-разумно първо да видим какво представлява къщата, тогава да грачиш?

Но Мелкер не смяташе така.

— Агентът за недвижими имоти ми каза, че вилата е чудесна, а човек трябва да вярва на хората. Той ме увери, че това е стара, уютна, приятна къщичка.

— Ах, дано стигнем по-скоро — въздъхна Пеле, — иска ми се да я видя.

Мелкер погледна часовника си.

— Още един час, момчето ми. Тъкмо до тогава ще огладнеем, и... познай какво ще направим.

— Ще ядем — предположи Никлърс.

— Точно така. Ще седнем на слънце пред къщата и ще си похапнем от чудесното месце, което Мейлин ни сготви. Ще ядем направо на зелената трева, разбира се, и... просто ще се наслаждаваме на настъпващото лято!

— О! — възкликна Пеле. — Направо ми се вика от радост.

Но реши да направи нещо друго. Имаше още цял час, а на борда сигурно можеше да се направи нещо. Беше разучил почти всичко. Покатерил се бе по стълбата от палубата до кабината, за да надникне във всички интересни ъгълчета и шкафчета. Пъхна си носа дори в щурманската кабина, откъдето бе незабавно изгонен. Опита се да стигне до капитана на мостика, но му заповядаха да слезе оттам. Отиде да гледа в машинното отделение и там дълго наблюдава как се въртят ли, въртят машините. Пи лимонада и яде руло, хвърли парченца и на гладните чайки. Поприказва си почти с всички на корабчето. Провери за колко време може да вземе разстоянието от единия край на палубата до другия. Завираще се в краката на слизащите, пречеше на екипажа да сваля багажа на брега. Сега започна да се оглежда за нещо ново. Изведнъж откри двама пътници, които досега не беше забелязал.

Точно до кърмата седеше един възрастен човек и едно малко момиченце, а на седалката до момиченцето имаше клетка с гарван в нея. Жив гарван! Пеле се затича към тях, защото обожаваше всички живи същества. Той обичаше всичко, което ходи, лети или пълзи под небето, всяка птица, риба или четирикрако животно. Наричаше ги „Милите малки животинки!“ и в това включваше дори жабите, скакалците, хлебарките и другите насекоми. Но това беше гарван, истински жив гарван!

Пеле спря пред клетката и малкото момиченце му се усмихна със сладката си щърбава усмивка.

— Твой ли е този гарван? — попита Пеле и мушна пръст между решетките на клетката, опитвайки се да погали птицата. Сбърка, защото гарванът светкавично го клъвна и Пеле отскочи назад.

— Внимавай! — предупреди го момиченцето. — Това е моят гарван, нали, дядо?

Старият човек до нея кимна:

— Да, този гарван е на Стина. Поне докато е с мен на остров Черноглава чайка — поясни той на Пеле.

— На остров Черноглава чайка ли живеете? — зарадва се Пеле. — Това лято и аз ще живея там. Искам да кажа, че заедно с татко ще живеем на остров Черноглава чайка.

Възрастният човек го погледна с интерес.

— Така ли? Значи вие сте наели старата къща на дърводелеца?

— Да, ние — кимна Пеле. — Хубаво ли е там?

Старецът наведе глава на една страна и се замисли. Изведнъж се разсмя.

— Ами да, хубаво е, но зависи какви неща харесваш.

— Как така? — учуди се Пеле.

Старецът отново се разсмя.

— Ами, или ти харесва да ти тече покрива, когато вали дъжд, или не ти харесва.

— Или не ти харесва — като ехо повтори момиченцето. — На мен не ми харесва.

Пеле се замисли. Трябва да каже на татко за това, но сега не е моментът. Сега му се искаше да погледа още малко гарвана. Сигурно е много хубаво да си имаш гарван, защото тогава всеки идва при тебе да го гледа, особено големите момчета като него. Ето, Стина е само някакво си малко момиченце, най-много на пет години да е, но Пеле иска да се сприятели с нея заради гарвана, поне докато си намери нещо по-забавно.

— Ще дойда да ви видя някой ден — любезно каза той. — В коя къща живеете?

— В една червена — отвърна Стина, което пак беше някаква информация, макар и не много полезна.

— Ще попиташ къде живее старецът Съодерман — упъти го дядо й. — Всеки знае къде.

Гарванът се размърда в клетката си, изглеждаше много неспокоен. Пеле направи още един опит да го погали с пръст, но гарванът отново го клъвна.

— Той е много умен — каза Стина. — Дядо казва, че е най-умната птица в целия свят.

Пеле си помисли, че не е честно да се говори така, защото нито Стина, нито дядо ѝ могат да знаят коя е най-умната птица на света.

— Баба ми има папагал — похвали се Пеле. — И може да казва „Върви по дяволите!“.

— В това няма нищо трудно — отговори му Стина. — И моята баба може да го казва.

— Не го казва баба ми — от сърце се разсмя Пеле, — а папагалът!

Стина не обичаше да ѝ се смеят и се обиди.

— Трябваше да ми обясниш какво имаш предвид — срязва го тя, после извърна глава и се загледа над перилата. Вече не ѝ се приказваше с Пеле.

— Довиждане — сбогува се Пеле и тръгна да търси разсеяното си семейство. Откри Йохан и Никлърс на горната палуба. Още щом ги зърна, разбра, че нещо не е наред. И двамата бяха толкова унили, че Пеле се разтревожи. Да не е направил нещо нередно?

— Какво има?

— Погледни натам — каза Никлърс и посочи назад с палеца си.

Пеле видя Мейлин, облежната на бордовата ограда, а до нея стоеше един висок младеж, облечен с небесносин пуловер. Те си бърбяха и се смееха, и младежът с пуловера през цялото време гледаше Мейлин, тяхната Мейлин така, сякаш току-що бе открил къс самородно злато на най-невероятното място.

— Ето, пак се почна — прошепна Никлърс. — Мислех си, че като се махнем от града нещата ще стоят по друг начин.

— Това никога няма да стане! — поклати глава Йохан. — Дори да я оставиш на някоя скала насред Балтийско море, след пет минути ще се намери някое момче, което да доплува до нея.

— Трябва да напишем на гърба ѝ: „Спирането забранено!“ — Никлърс продължаваше да гледа втренчено младежа със синия пуловер.

После погледна Йохан и двамата се разсмяха. Всъщност нямаха нищо против, когато някой обръщаше внимание на Мейлин. Това според Йохан се случваше веднъж на четвърт час. Нямаха сериозни възражения, но все пак тайничко се притесняваха. Какво ще стане, ако

един хубав ден Мейлин се влюби и се сгоди, а после се омъжи и така нататък?

— Как ще се справяме без Мейлин? — питаше се Пеле и това всъщност беше въпросът, който ги тормозеше всичките. Мейлин беше опората и надеждата на това семейство. Още от деня, когато майка им почина раждайки Пеле, Мейлин беше като майка на всичките момчета, включително и на Мелкер. Първите няколко години тя беше една много малка и нещастна майка, но постепенно ставаше все по-опитна и по-опитна в „бърсането на носове, в миенето, готвенето и мъмренето“, както самата тя казваше.

— Но ти ни мъмриш само когато е необходимо — винаги я защитаваше Пеле, — а иначе си мила и добричка, като зайче.

До скоро Пеле не проумяваше защо Йохан и Никлър са толкова против обожателите на Мейлин. Беше абсолютно сигурен, че Мейлин винаги ще им принадлежи, без значение колко младежи се увъртат около нея. Но самата Мейлин събуди съмненията в него. Една нощ Пеле лежеше в леглото и се опитваше да заспи. Мейлин беше в банята и пееше някаква песен, която завършваше с думите: „Тя завърши училище, омъжи се и създаде семейство“.

„Завърши училище“? Ами да, Мейлин току-що го бе направила, а другото... другото изглежда щеше да стане всеки момент. Чак сега му светна какво може да стане! Мейлин може да се омъжи и те да останат сами с мисис Нилсън, която идваше за четири часа на ден. Тази мисъл беше направо непоносима и Пеле отчаяно се хвърли към баща си.

— Татко, кога Мейлин ще се омъжи и ще създаде семейство? — попита той с треперещ глас.

Мелкер се учуди. Досега не беше чувал Мейлин да има подобни планове и не осъзнаваше, че за Пеле това е въпрос на живот и смърт.

— Но кога ще стане това? — продължаваше да настоява Пеле.

— Денят и часът трябва да останат тайна за нас — пошегува се Мелкер, — но няма за какво да се притесняваш, синко.

Обаче оттогава Пеле непрекъснато се тормозеше. Не през цялото време, разбира се, и не всеки ден, а от време на време, при по-особени случаи, като този например. Пеле започна да наблюдава Мейлин и младежа със синия пуловер. Всъщност те просто се сбoguваха, защото младежът слизаше на следващата спирка.

— Довиждане, Кристер — извика Мейлин.

— Някой ден ще дойда с моторницата да те видя — отвърна пуловерът.

— По-добре недей — сърдито изсумтя Пеле и реши да помоли баща си да сложат на вълнолома на остров Черноглава чайка един от онези надписи, за които говореше Никлър: „Спирането забранено“. Очевидно би било много по-лесно да опазят Мейлин само за себе си, ако не беше толкова хубава. Пеле добре разбираше това. Не че я беше заглеждал каква е, но знаеше, че е хубава. Всички казваха така. Те смятаха, че е много красиво да имаш руса коса и зелени очи, каквито имаше Мейлин. Без съмнение и младежът със синия пуловер мислеше така.

— Кой е този? — попита Йохан, когато Мейлин дойде при тях.

— Никой. Запознахме се на тържеството онзи ден. Симпатичен е.

— Внимавай — предупреди я Йохан. — Запиши си го в дневника с големи букви.

Мейлин неслучайно беше дъщеря на писател. Тя също пишеше, но само в тайния си дневник. В него тя даваше свобода на най-съкровените си мисли и мечти и описваше всички бели на момчетата Мелкерсон, включително и на самия Мелкер.

— Чакай да видиш като го публикувам, да видим кой ще се смее последен.

— Ха-ха! Ти ще излезеш най-лоша от всички — увери я Йохан. — Сигурен съм, че си споменала всичките си обожатели в правилна последователност.

— Прави си списък, да не изпуснеш някого — посъветва я Никлър. — Олаф Четиринадесети, Карл Петнадесети, Ленард Шестнадесети, Йохан Седемнадесети. Ще стане чуден списък.

Йохан и Никлър бяха убедени, че днешният младеж ще е Кристер Осемнадесети.

— Любопитно ми е, как ли ги описва в дневника си — каза Никлър.

— Момче с много къса коса — предположи Йохан, — като цяло доста грозен и отвратителен.

— Да, но само ти го смяташ за такъв — подсети го Никлър.

Но Мейлин не написа и думичка за Кристер Осемнадесети в дневника си. Той слезе на спирката си и не остави у нея никакви трайни впечатления, защото само след четвърт час Мейлин срещна

нещо много по-важно, което я накара да забрави всичко друго. Това стана, когато приближиха следващия вълнолом и тя за пръв път видя остров Черноглава чайка. За тази среща в дневника ѝ пише:

Мейлин, Мейлин, къде бе толкова дълго? Този остров те чака от толкова време, спокойно и безмълвно, с всичките си навеси за лодки, старата селска улица, вълноломите и рибарските лодки и с цялата си красота, а ти дори не си подозирала за съществуването му. Не е ли ужасно това? Чудя се за какво ли си е мислел Господ, когато го е създавал. Сигурно си е казал: „Ще сложа от всичко по малко. Ще има сиви голи скали, зелени дървета, дъбове и брези, ливади, изпъстрени с цветя, да, и целят остров ще е осяян с червени рози и с бели глогини един юнски ден след хиляди години, когато Мейлин Мелкерсон дойде тук“.

Да, скъпи ми Йохан и Никлърс, знам какво бихте си помислили, ако някога прочетете тези редове. „Трябва ли винаги да си толкова самомнителна?“ Но аз не съм самомнителна, просто се радвам, че Господ е създал остров Черноглава чайка такъв, какъвто е, и че се е сетил да разположи това бижу далеч навътре в морето, така че то е останало такова, каквото Той го е създал. Радвам се също, че ми позволи да дойда да го видя.

— Ще видите, всички островитяни ще излязат на кея да ни посрещнат — им беше казал Мелкер. — За тях сме истинска сензация.

Но не беше точно така. Когато пристигна параходчето, валеше като из ведро. На кея имаше само една самотна особа и едно куче. Тази особа беше от женски пол и на около седем години. Тя стоеше абсолютно неподвижно, сякаш беше пуснала корени на това място. Дъждът се лееше върху нея, но тя не помръдваше. Може би Господ я е създал като част от този остров, си помисли Мейлин, и я е поставил тук като страж и защитник на острова за вечни времена.

Никога не съм се чувствала толкова малка — пишеше в дневника на Мейлин, — както в деня, когато слязох от борда на „Черноглава чайка“ и минах пред погледа на това момиче, носейки целия си багаж

под проливния дъжд. Очите ѝ изглежда забелязваха всичко. Помислих си, че е духът на остров Черноглава чайка, и че островът няма да ни приеме, ако не ни приеме това дете. Затова се обърнах към него по възможно най-милият начин, както обикновено се говори на малки деца:

— Как се казваш?

— Тървен — отвърна тя и нито думичка повече.

— Ами кучето ти?

Тя ме погледна право в очите и безстрастно ме попита:

— Какво искаш да знаеш: дали това куче е мое, или как се казва?

— И двете — отвърнах.

— Кучето е мое и се казва Боцмана. — Тонът ѝ беше като на някоя кралица, благоволила да представи любимото си животно. И то какво животно! Беше порода сан бернар, при това най-големият, който съм виждала. Той беше не по-малко величествен от собственичката си и вече започвах да си мисля, че всички жители на този остров са от същия вид — много по-висши от нас, простосмъртните градски същества. Тогава се появи една дружелюбна душа. Оказа се, че това е магазинерът на острова. Той приличаше на нормално човешко същество, приветства ни с „добре дошли на остров Черноглава чайка“ и ни съобщи, че името му е Ниссе Гранквист. Изведнъж каза: „Върви си къщи, Тървен“. Представете си, осмели се да я командва и представете си — той всъщност беше баща ѝ! Но командата му нямаше никакъв ефект.

— Кой го казва? — наежи се тя. — Мама ли?

— Не, аз го казвам — отвърна баща ѝ.

— Тогава няма да се прибера — заяви детето. — Дошла съм да посрещна „Черноглава чайка“.

Магазинерът беше зает да проверява стоката, която параходчето му докара, и нямаше време да се занимава с непокорната си дъщеря, така че тя остана да гледа как си прибираме багажа. Сигурно сме били жалка гледка, а на нея нищо не ѝ убягваше. Чувствах погледа ѝ върху себе си дори когато тръгнахме за къщата на дърводелеца.

Много други очи ни наблюдаваха, освен тези на Тървен. По продължение на цялата улица иззад пердетата на прозорците надничаха любопитни погледи. Валеше проливен дъжд и под него дори татко придоби замислен вид.

Когато се усили още повече, Пеле изведнъж каза:

— Татко, знаеш ли, че покривът на къщата на дърводелеца тече?

Татко спря като закован по средата на една локва и попита:

— Кой го казва?

— Старецът Съодерман — подметна Пеле, сякаш става дума за близък приятел.

Татко се правеше на безразличен:

— О, значи старецът Съодерман, който и да е този вестител на злото, го казва! И без съмнение старецът Съодерман е запознат с въпроса, въпреки че агентът не ми спомена нищо такова, така ли?

— Мислиш ли, че не е знаел? — намесих се аз. — Не си ли спомняш като каза, че това е приятна стара лятна резиденция, особено когато вали, защото тогава се образувал един малък плувен басейн в средата на хола?

Татко ме изгледа продължително, но нищо не каза. Най-сетне пристигнахме:

— Здравей, къща на дърводелеца — поздрави я татко, — позволи ми да ти представя семейство Мелкерсон — аз съм Мелкер, а това са малките ми деца.

Къщата на дърводелеца беше червена и едноетажна. В момента, в който я видях, изчезнаха всичките ми съмнения, че таванът ѝ тече. Татко от своя страна беше ужасен. Не познавам друг човек, който толкова бързо да преминава от едната в другата крайност на духа. Стоеше като вкаменен, вперил отчаян поглед в лятната виличка, която беше наел за себе си и за децата си.

— Какво чакаш? — го попитах. — Нищо не може да се промени.

Той пое дълбоко въздух и всички влязохме.

ВТОРА ГЛАВА

КЪЩАТА НА ДЪРВОДЕЛЕЦА

Никой от семейството не би забравил тази първа вечер в къщата на дърводелеца.

— Питайте ме каквото и да е — казваше по-късно Мелкер, — и ще ви кажа как точно е било. Миризма на мухъл, леденостудени чаршафи, Мейлин с бръчка между веждите, която си мисли, че не забелязвам, и аз, с буца в гърлото от притеснение. Дали не бях направил най-голямата глупост на света? Но момчетата подскачаха из къщата щастливи като катерички, добре си го спомням. Спомням си и кос, който пееше, кацнал на цъфналото в бяло дърво, спомням си как се удряха вълните на прибоя и колко спокойно беше всичко. Изведнъж така се развълнувах, че си помислих: „Не, Мелкер, този път не направи глупост. Този път направи нещо хубаво, нещо прекрасно, нещо страхотно!“. Но наистина много миришеше на плесен и...

— И после ти запали печката — казваше Мейлин. — Помниш ли?

Но Мелкер не си спомняше... или поне така казваше.

— Тази печка не ми прилича на готварска — каза Мейлин и пусна всичките си торби и чанти на пода в кухнята. Печката бе първото нещо, към което погледна при влизането си. Тя беше ръждясала и изглеждаше така, сякаш не е използвана от миналия век. Но Мелкер я окуражи:

— Тези стари печки са фантастични. Трябва само да знаеш как да се справиш с нея, аз ще ти я наглася. Нека първо огледаме цялата къща.

Имаше нещо от миналото в цялата вила, в тази порутена „къща на дърводелеца“. Явно наемателите от много лета насам не са я поддържали, но си личеше, че някога, преди много години, това е бил любим и поддържан дом на занаятчия. Макар че беше западнала, тя излъчваше чуден домашен уют, който се отразяваше на всички.

— Сигурно е страхотно да живееш в тази стара бърлога — каза Пеле, притисна се към Мейлин и хукна след Йохан и Никлър към тавана.

— Къщата на дърводелеца — замисли се Мейлин, — какъв ли е бил този дърводелец, а, татко?

— Един млад, щастлив дърводелец, който се оженил през 1908 и дошъл да живее тук заедно със сладката си млада съпруга. Правел й шкафчета, маси и столове, диванчета, правел ги точно каквито тя ги искала, а после я целувал нежно и казвал: „Тази къща ще се казва «Къщата на дърводелеца» и това ще е нашият дом на земята!“.

— Това чул ли си го отнякъде или току-що си го измисли? — облещи се Мейлин.

— Ъм... да... всъщност си го измислих, но не бих се учудил, ако се окаже истина — започна да заеква Мелкер.

— Добре де — прекъсна го Мейлин, — при всички положения, преди много години тук е живял някой, който много е обичал тези мебели, лъскал ги е и ги е почиствал редовно. На кого принадлежи сега тази къща?

Мелкер се замисли за момент:

— На някоя си госпожа Съоберг или Съоблом, или нещо такова. Една възрастна госпожа...

— Да не би тя да е младата съпруга на твоя дърводелец? — присмя му се Мейлин.

— В момента тя живее в Норталие — поясни Мелкер. — Неин агент е някой си Матсон, който дава къщата й под наем през лятото. Струва ми се, че я е давал предимно на вандали с немирни деца.

Той огледа това, което някога без съмнение е било много приятна дневна. В момента не беше много хубава, но Мелкер беше доволен.

— Това ще е дневната — каза той и потупа варосаната печка. — Тук ще сядаме вечерно време, ще гледаме огъня и ще слушаме бурята, която вилнее отвънка.

— Докато ушите ни писнат от това тропане. — Мейлин посочи счупената дограма на един от прозорците.

Бръчката между веждите й още не се беше изгладила, но Мелкер, който беше вече харесал къщата на дърводелеца с цялото си сърце, изобщо не се притесни за прозореца.

— По-спокойно, скъпа, страхотният ти татко ще го смени утре, не се притеснявай!

Мейлин изобщо не престана да се притеснява. Тя добре познаваше Мелкер и си помисли с малко раздразнение и нежност едновременно: смята, че ще може да се справи, наистина го мисли, но забравя какво става обикновено. Когато се опитва да смени някое счупено стъкло, задължително счупва поне три други. Трябва да попитам този човек Ниссе Гранквист, дали няма някой човек в селото, който да ми помогне.

— Мисля, че е вече време да се залавяме за работа — каза тя на глас. — Татко, нали обеща да ми нагласиш кухненската печка?

Мелкер делово потри ръце:

— Точно така! Това не е работа за жени и деца.

— Ами тогава жените и децата ще отидат да потърсят кладенеца. Надявам се да има такъв!

Тя чу тропането на момчетата горе и се провикна:

— Хайде, момчета! Да донесем малко вода.

Дъждът беше спрял, поне за момента. Вечерното слънце правеше смели, но безполезни опити да си пробие път през облаците. Косът от дървото с белите цветове радостно го приветстваше. Той продължаваше да пее, независимо че слънцето така и не успяваше да изгрее, докато не видя децата Мелкерсон да излизат на мократа трева с кофи в ръка. Тогава спря.

— Не е ли чудесно, че къщата на дърводелеца си има собствено дърво пазител! — възкликна Мейлин и нежно докосна дървото с белите цветове.

— За какво служат дърветата пазители? — попита Пеле.

— За да ги обичаш — отговори му Мейлин.

— За да се катериш по тях, не разбираш ли? — учуди се Йохан.

— Това ще е първата ни работа утре сутрин — заяви Никлърс. — Дали татко е платил допълнително заради прекрасното дърво за катерене?

Мейлин се разсмя като чу това, но момчетата продължиха да обсъждат нещата, заради които татко им според тях би трябвало да плати по-скъпо. Това бяха кеят и лодката, вързана за него; таванът, който вече бяха проучили и който беше пълен с разни чудеса.

— И за кладенеца, ако водата му е хубава — предложи Мейлин, но Йохан и Никлс не смятаха, че си заслужава да плащаш повече заради него.

Йохан издърпа първата кофа с вода и Пеле извика от радост:

— Вижте, на дъното има жабче!

Мейлин изстена от мъка. Пеле я изгледа удивен:

— Какво има? Не обичаш ли жаби?

— Не и в питейната вода — каза Мейлин.

— Ау, може ли да си я взема? — Пеле скачаше от щастие, после се обърна към Йохан: — Мислиш ли, че татко е платил по-скъпо заради жабите в кладенеца?

— Зависи колко са — важно каза Йохан. — Ако са прекалено много, мисля, че се е отървал евтино. — Той погледна Мейлин, да види колко жаби би могла да понесе, но тя изглежда не ги беше чула.

Мислите на Мейлин бяха другаде. Тя си мислеше за младия дърводелец и жена му. Дали са били щастливи в тази къща? Дали са имали много деца, които едно по едно са се учили да се катерят по дървото с белите цветове, и може би дори са падали във водата от там? Дали в градината е имало толкова много диви рози през юни, колкото има сега? Дали и тогава пътеката към кладенеца е била побеляла от нападал ябълков цвят?

Изведнъж си спомни, че младият дърводелец и жена му бяха измислени от Мелкер. Въпреки това реши да вярва в тях. Тя реши и още нещо: колкото и жаби да има в кладенеца, колкото и да са счупените прозорци, колкото и разнебитена да е къщата на дърводелеца, нищо не трябва да попречи на щастieto й тук. Беше лято. Нека винаги да има такива спокойни и сънени юнски вечери като тази, си помисли тя. Беше тихо. Над вълнолома кръжаха чайки и от време на време някоя от тях издаваше див крясък и отново настъпваше невероятната тишина, от която чак ти пицят ушите. Дъждът беше преминал в лека мъгла, която меланхолично се стелеше над морето. От клоните на храстите и дърветата падаха последните дъждовни капки, които създаваха усещането, че дъждът продължава, а въздухът миришеше на пръст, солена вода и мокра трева.

— Ще си седим на слънце в градината, ще вечеряме и ще се радваме, че е дошло лятото — така си представяше Мелкер първата им вечер в къщата на дърводелеца. Излезе съвсем различно, но все пак си

беше лято. Мейлин го почувства толкова силно, че се просълзи. Изведнъж огладня и се зачуди докъде ли е стигнал Мелкер с печката.

Не беше стигнал далеч.

— Мейлин, къде си? — викаше той, както винаги, когато нещо не беше наред. Но Мейлин не чуваше и той с неудоволствие се убеди, че е сам и че ще трябва да се справи.

— Само аз, Господ и тази желязна печка, която още малко и ще изхвърля през прозореца — ядосано си мърмореше той, но после се закашля и не можа да каже нищо повече. Хвърли един поглед към нея, а тя само плюеше облаци дим по него, макар че не ѝ беше сторил нищо лошо, освен че беше запалил огън в нея колкото се може по-грижовно и нежно. Разбърка огъня с един ръжен и тя изплю нов облак дим върху му. Задавян от кашлица, той се хвърли да отваря всички прозорци.

Изведнъж вратата се отвори и някой влезе. Беше величественото дете, което ги посрещна на кея, когато пристигнаха, детето със странно име — Къорвен или Тъорвен, или нещо такова. Прилича на пухкава кифличка, си помисли Мелкер. Личицето, което се подаваше изпод качулката на шлифера беше, доколкото можеше да различи през пушека, чисто, чаровно детско личице, с големи бузи и грейнали любопитни очички. Водеше огромно куче със себе си, което на затворено изглеждаше още по-голямо отколкото навън, запълваше цялата кухня.

Тъорвен застана на прага:

— Пуши — каза.

— Сериозно? — горчиво отвърна Мелкер. — Не бях забелязал — и пак се разкашля, чак му се насълзиха очите.

— Да, наистина — увери го Тъорвен. — Знаеш ли какво? Може да има умрял бухал в комина. Ние веднъж имахме. — После с любопитство се вгледа в лицето на Мелкер и широко се усмихна. — Цялото ти лице е черно.

Мелкер пак се закашля.

— Защото съм херинга, прясно пушена херинга. Можеш да ми викаш чичо Мелкер.

— О, така ли се казваш? — попита Тъорвен.

За щастие, на Мелкер не му се наложи да ѝ отговаря, защото в този момент се върнаха Мейлин и момчетата.

— Тате, открихме жаба в кладенеца — радостно съобщи Пеле и веднага забрави всички жаби заради великолепното куче, което видя на кея, и което сега беше в кухнята му.

— Жаба в кладенеца? — Мелкер изглеждаше обиден. — Наистина ли? Онзи агент за недвижима собственост каза, че това е една уютна лятна виличка. Явно е забравил да ми каже, че това е зоологическа градина с бухали в комина, жаби в кладенеца и гигантски кучета в кухнята. Йохан, би ли проверил да няма някой лос в спалнята!

Децата се засмяха, както си му е редът — иначе Мелкер би се обидил, но Мейлин възкликна:

— О, боже! Печката пуши!

— Учудена ли си? — каза Мелкер и посочи желязната печка. — Смятам да се обадя в завода и да се оплача от тази печка. Ще им кажа: „През април 1908 година сте доставили една печка, от която трябва да се срамувате. Какво мислите по въпроса?“.

Никой, освен Мейлин не го слушаше. Всички се бяха скупчили около Тьорвен и кучето и я засипваха с въпроси.

Тьорвен любезно им обясни, че живее в съседната къща. Баща ѝ имал магазин там, но къщата била толкова голяма, че имало достатъчно място за всички.

— За мен, за Боцмана, мама, татко, Теди и Фреди...

— На колко години са Теди и Фреди? — веднага се заинтересува Йохан.

— Теди е на тринадесет, а Фреди е на дванадесет, аз съм на шест, а Боцмана е на две. Не си спомням на колко години са мама и татко, но мога да изтичам до вкъщи да ги попитам — услужливо каза тя.

Йохан я убеди, че това не е необходимо. Двамата с Никлър щастливо се спогледаха. Две момчета точно на тяхната възраст в съседната къща! Почти не вярваха на късмета си.

— За бога, какво ще правим, ако не проработи тази печка? — чудеше се Мейлин.

Мелкер вече си скубеше косите от притеснение.

— Май по-добре да се кача на покрива и да проверя да не би наистина да има някой умрял бухал в комина, както предполага това дете.

— Господи! — уплаши се Мейлин. — Внимавай, не забравяй, че само един баща си имаме.

Но Мелкер излезе. На идване беше забелязал една стълба, подпряна на стената, затова сега реши, че няма да му е трудно да се качи на покрива. Момчетата го последваха, дори Пеле излезе навън. И най-голямото куче на света не би го задържало в кухнята, когато татко ще вади умрели бухали от комина. Тървен, която вече си беше избрала Пеле за приятел и последовател, въпреки че той още не знаеше за това, тръгна след тях с мързелива походка.

Изглежда ще е забавно, мислеше си тя. Чичо Мелкер беше си взел ръжена, с който да извади бухала, и сега трябваше да го стиска със зъби, докато се изкачваше по стълбата. Точно като Боцмана, когато си открадне някой кокал, помисли си Тървен. Едва ли има по-смешна гледка, подхилкваше се тя, скрита под ябълковото дърво. Изведнъж едно от стъпалата се прекърши и чичо Мелкер се изхлузи половин метър надолу. Пеле се уплаши, но Тървен се изкиска от сърце.

След малко спря да се смее, защото чичо Мелкер беше вече на покрива, което й се стори доста опасно. И на Мелкер така му се стори.

— Това е много добра къща — мърмореше си той, — но е малко височка.

Дори се зачуди дали не е прекалено висока за човек на около петдесет години, та да се опитва да балансира на покрива й.

— Дали въобще ще доживея до тази възраст — мрънкаше той, клатушкайки се по ръба на покрива, с поглед прикован към комина. Хвърли едно око надолу и за малко да падне, като видя притеснените лица на синовете си, вирнати нагоре към него.

— Дръж се, тате — викна Йохан.

Мелкер залитна и се стресна. Над него нямаше нищо, освен открито небе. Къде да се държи? Отдолу се чу пронизителното гласче на Тървен:

— Ще ти кажа нещо, чичо Мелкер, дръж се с куката на ръжена!

Но Мелкер вече стигна до безопасното място до комина. Надникна в него. Вътре нямаше нищо, освен страшна тъмнина.

— Хей, Тървен, нали каза нещо за бухали, за умрели бухали — викна той. — Тук няма нищо.

— Няма ли поне някое старо съсухрено бухалче? — разочарова се Никлърс.

— Тук няма къорав бухал! — ядосано кресна Мелкер. — Нали ти казах вече!

— Искаш ли да ти намеря един? — отново се чу пронизителното гласче на Тьорвен, — знам къде има един, ама не е умрял.

След тази случка атмосферата в кухнята беше малко напрегната.

— Засега ще трябва да караме на суха храна — каза Мейлин.

Всички тъжно погледнаха печката, която не желаше да се оправи. В момента най-много на света им се искаше да хапнат някое топло ядене.

— Животът е тежък — каза Пеле, защото баща му казваше така понякога.

На вратата се почука и в кухнята влезе някаква непозната жена с червен дъждобран. Сложи емайлирана тенджерка на печката и им се усмихна.

— Добър вечер! А, Тьорвен, ето къде си била! Знаех си. Колко лошо пуши тази печка — и преди някой да направи нещо, продължи: — Трябва да ви се представя. Казвам се Марта Гранквист. Съседка сме. Добре дошли! — говореше много бързо, през цялото време се усмихваше и преди някой от семейството да се усети, се пресегна към печката и заоглежда комина. — Отворихте ли отдушника? По-добре ще е, ако го направите.

Мейлин избухна в смях, но Мелкер се обиди.

— Да, разбира се, че го отворих. Това беше първата ми работа — увери ги той.

— Да, но сега е затворен — каза тя и го завъртя настрани, — а сега е отворен. Вероятно е бил отворен, когато сте пристигнали и господин Мелкерсон го е затворил, като си е мислил, че го отваря.

— Обикновено е много внимателен — защити го Мейлин.

Всички се засмяха, дори Мелкер, но най-много се смя Тьорвен.

— Познавам много добре тази печка — каза Марта Гранквист, — и мога да ви кажа, че е първо качество.

Мейлин я погледна с благодарност. Всичко се оправи, откакто тази прекрасна жена влезе в къщата. Беше толкова дружелюбна, че създаваше атмосфера на сигурност около себе си. Какъв късмет, че ни е съседка, си помисли Мейлин.

— Направила съм малко яхния, добре дошли. — Марта Гранквист посочи тенджерата.

Мелкер се просълзи. Често му се случваше, когато някой се отнася добре с него или децата му.

— Как може да има толкова мили хора — заекваше той.

— Да, тук на остров Черноглава чайка всички сме много мили — пошегува се Марта Гранквист. — Хайде, Тьорвен, вече трябва да се прибираме. Обадете ми се, ако имате нужда от нещо.

— Ами, стъклото на един от прозорците е счупено — срамежливо каза Мейлин, — но не знам дали не става нахално от наша страна.

— По-късно, като се навечеряте, ще ви изпратя Ниссе — обеща им Марта.

— Ами да, защото той подменя счупените прозорци на целия остров — похвали се Тьорвен, — а ние със Стина ги чупим.

— Какво каза? — ядоса се майка й.

— Естествено, никога не го правим нарочно — побърза да й обясни Тьорвен. — Просто така се случва.

— Стина ли? Ама аз я познавам — каза Пеле.

— Така ли? — попита Тьорвен, но кой знае защо не се зарадва.

Пеле учудващо дълго кротуваше. Защо да си губи времето да приказва с хората, когато в стаята има куче като Боцмана? Пеле го беше прегърнал през врата и му шепнеше на ухо: „Много ми харесваш“.

А Боцмана с удоволствие се оставяше да го прегръщат. Гледаше Пеле с добронамерените си, малко тъжни очи, с един поглед, който разкриваше цялата му кучешка душа на всекиго, който искаше да я види.

Но Тьорвен вече се прибираше у дома, а Боцмана я следваше навсякъде.

— Хайде, Боцман — каза тя и си тръгнаха.

Кухненският прозорец беше отворен и отвън се чу гласът на Тьорвен, която разказваше на майка си:

— Мамо, знаеш ли какво? Докато се разхождаше по покрива, чичо Мелкер се подпираше с ръжена.

— Виж, Тьорвен, те идват от града и сигурно наистина им се налага да се подпират с ръжени — чу се отговорът на Марта Гранквист.

Мелкерсонови се спогледаха:

— Тя ни съжالياва — учуди се Йохан, — но не виждам защо.

Що се отнасяше до печката обаче, Марта беше съвсем права. Сега си теглеше нормално, а огънят в нея гореше толкова силно, че тя

скоро стана цялата червена и затопли цялата кухня.

— Свещеният огън на дома — каза Мелкер. — Хората не са имали дом, докато не са открили огъня.

— И докато не са открили яхнията — добави Никлърс и започна да яде, така че не можа да каже нищо повече.

Вечеряха на кухненската маса и им беше приятно и уютно. Навън дъждът вилнееше, но в тяхната печка огънят също бушуваше.

Валеше по-силно от всякога, когато Йохан и Никлърс си лягаха. Те с нежелание се магнаха от топлата кухня и се качиха на тавана. Там беше студено, мокро и много неприятно. Но Пеле вече спеше там, увит в одеяла и с дебела шапка, нахлузена на главата му.

Йохан отиде до прозореца и се опита да види какво става у съседите Гранквистови, но дъждът бе толкова силен, че беше все едно да гледаш през дебела завеса. „Магазин“ — прочете той надписа. Къщата беше червена, точно като тяхната виличка, а градината се спускаше надолу към морето. На брега и те имаха малко кейче за лодки.

— Може би утре ще успеем да се сприятелим с тези момчета, които... — започна Йохан, но млъкна, защото в този момент нещо ставаше при съседите. Вратата се отвори и някой изтича под дъжда. Беше момиче, облечено в бански костюм. Русата ѝ коса се вееше след нея, докато се спускаше надолу към кейчето.

— Никлърс, ела тук. Ела да видиш нещо интересно... — извика го Йохан и пак млъкна, защото вратата се отвори отново и от къщата излезе още едно момиче. Тя също беше по бански и също се насочи към кейчето, точно като първото момиче. Първото вече беше там. То се гмурна във водата и, веднага щом носа ѝ се показа отново над водата, извика:

— Фреди, донесе ли сапуна?

Йохан и Никлърс мълчаливо се спогледаха.

— Значи това са „момчетата“, с които щяхме да се запознаем утре — най-накрая каза Никлърс.

— О, боже! — простена Йохан.

Тази вечер дълго лежаха будни.

— Не е възможно да заспиш, докато краката ти не се стоплят поне малко — каза Никлърс.

Йохан се съгласи. После мълчаха дълго време.

— Е, поне спря да вали — каза Йохан.

— Не, не е. Току-що започна да вали тук, точно в леглото ми.

Или ти харесва, като тече покривът, или не...

Не може да се каже, че на Никлърс му харесваше леглото му да подгизва, но някак си не му правеше особено впечатление, защото беше само на дванадесет години, пък и по характер не беше докачлив. От друга страна, и двамата с Йохан разбираха, че Мейлин ще прекара една безсънна нощ, ако ѝ кажат за тази неприятност точно сега. Затова тихичко преместиха леглото на Никлърс малко встрани и сложиха една кофа да събира капките от тавана.

— Този звук те приспива — измърка Йохан като си легна отново в леглото. — Кап, кап, кап!

На долния етаж Мейлин си седеше в щастливо неведение за капките и си пишеше в дневника, защото ѝ се искаше да запомни този първи ден на остров Черноглава чайка.

„Седя си тук сама, пишеше тя, но имам чувството, че някой ме наблюдава. Но не някой човек. По-скоро къщата — къщата на дърводелеца! Къщо на дърводелеца, моля те, харесай ни! По-добре да ни харесаш, защото така или иначе ще ти се наложи да ни търпиш. Казваш, че още не ни познаваш? Ще ти кажа. Този висок, дългурест господин, който лежи в леглото си в малката стаичка до кухнята и цитира стихове на глас, за да му се доспи, е Мелкер. Трябва да се пазиш от него, особено ако го видиш с чук или трион, или с някакъв друг инструмент в ръка. Иначе е много симпатичен и съвсем безобиден. Що се отнася до трите немирни момченца, които спят в една от стаите на тавана, надявам се да обичаш децата и да си свикнала с всякакви бели. Предполагам, че и децата на дърводелеца невинаги са били послушни. Човекът, който ще ти мие прозорците и ще търка пода ти с любов, но с все повече и повече загрубяващи ръце, е искрено твоята Мейлин. Все пак ще карам и другите да помагат, не се съмнявай. Ще се постараям всичко тук да изглежда колкото може по-добре. Лека нощ, къщо на дърводелеца, време е вече да си лягаме. И мен ме чака студената таванска стая, но ще остана още малко в тази прекрасна топла кухня, защото тук чувам туптенето на топлото ти сърце.“

Изведнъж Мейлин забеляза колко е късно. Новият ден беше вече започнал. Дъждът вече беше спрял, така че новият ден щеше да е

топъл и слънчев. Тя се забави пред прозореца.

— Какъв чудесен кухненски прозорец — продума тя, защото никога не беше виждала нещо по-хубаво от това, което беше навън. Непомръдващата вода на утринната светлина, кейчето, сивите камъни на брега.

Мейлин отвори прозореца и чу жизнерадостната песен на птиците. Тя се изпълняваше от цял хор тънки гласчета, но отделно от тях Мейлин различаваше и песента на черния кос от дървото с белите цветове. Той току-що се беше събудил и беше изпълнен с любов към живота. Горкият Мелкер все още не спеше в малката си стаичка до кухнята, но Мейлин чу, че вече се прозява. Все още рецитираше стихове на глас, чувстваше се, че е щастлив.

ТРЕТА ГЛАВА

ПЪТУВАНЕ КЪМ РИБАРСКОТО ОСТРОВЧЕ

„Имам чувството, че цял живот съм живяла на остров Черноглава чайка“ една седмица по-късно написа Мейлин в дневника си. „Вече познавам всички хора, които живеят тук. Първо, познавам Марта и Ниссе, които държат магазина. Това, което знам за тях, е, че са най-милите хора на света (особено той) и най-оправните (особено тя). Той работи в магазина, тя също работи в магазина, но освен това отговаря за телефона на острова, пощата, децата си, Боцмана и цялото домакинство, и отгоре на всичко, когато някой на острова има нужда от помощ, тя отива и му помага. Съвсем нормално за нея е да дойде и да ти донесе топло ядене, както направи първата вечер, когато пристигнахме тук — «Просто, защото изглеждахте толкова объркани» — обясни тя.

Какво друго знам? Ами че на стария Съодерман ужасно му къркорят червата — той сам ми го каза — и че ще ходи на доктор да ги поизлекува.

Освен това знам, че господин Уестерман не се грижи за земята си, а само знае да ходи за риба и на лов. Госпожа Уестерман ми разказа всичко за него.

Марта и Ниссе, старият Съодерман, Уестерманови... остана ли някой? А да, Янсонови, разбира се. Те имат ферма и ние си взимаме мляко от тях. Това е едно от развлеченията ни, ходим през пасището до фермата.

На острова има и учител, млад мъж на име Бьорн Съоблом. Запознах се с него в сряда вечерта, като ходих за мляко, и ми се стори много приятен, почтен младеж, абсолютно прям и откровен.

Благодаря на господата за децата тук! Пеле по цял ден играе с Тьорвен и Стина, но повече с Тьорвен. Струва ми се, че между тях двете има известно съперничество заради него. Нещо от сорта на «Аз първа го видях». Но май Тьорвен изцяло го е обсебила. Не би могло да е другояче. Тя е невероятно дете, любимка на всички, въпреки че

никой не знае точно защо. Когато и да се появи нейното добро и весело личице, всички се усмихват. Татко твърди, че тя винаги ще си остане дете — добросърдечно и слънчево. Скита се насам-натам, влиза във всички къщи, като че на нея принадлежи целият остров Черноглава чайка. Където и да отиде я поздравяват: «А, ето я и нашата Тървен!»», сякаш срещата с нея е най-доброто нещо, което е могло да им се случи. Но когато е сърдита — а понякога и това се случва, все пак не е ангел — имаш чувството, че се е развилняла някоя природна стихия, мятат гръм и мълнии и то не на шега! Но скоро ѝ минава.

Стина е съвсем различна. Тя е мило и забавно детенце с чаровна щърба усмивка. Не знам как е успяла, но си е извадила всичките предни зъби едновременно, което я прави много смешна, когато се смее. Тя е най-големият разказвач на острова, при това учудващо настоятелен. Дори татко, който обожава всички деца и обича да си говори с тях, вече започва да се отегчава от Стина и въпреки че го отрича, честичко сменя посоката, като я види да идва.

Напротив — оборва ме той. — Много ми харесва, когато Стина идва да ми разказва разни истории, защото е толкова хубаво като свърши!“

Никлърс и Йохан се сприятелиха с Теди и Фреди, които са чаровни малки амазонки. Тези дни не се виждам много с братята си, особено като стане дума да се мият чинии. Минавайки покрай мен, само казват „Отиваме на риба“, „Отиваме да плуваме“, „Отиваме да строим колиба“, „Отиваме да правим сал“ или както тази вечер, „Отиваме до островчето да опънем мрежите“. Утре ще ходят да ги вдигат, така ми казаха. В пет часа. Ако изобщо успеят да станат толкова рано.

Но те успяха. Събудиха се в пет часа, бързо се облякоха и изтичаха до кейчето на Гранквистови, където Теди и Фреди вече ги чакаха с лодката. Боцмана също се беше събудил рано. Стоеше на кея и жално гледаше Теди и Фреди. Нима наистина ще излязат в морето, без да го вземат с тях?

— Е, добре, идвай — разреши му Фреди. — Къде му е мястото на един боцман, ако не в лодката? Но да знаеш, че Тървен ще побеснее като се събуди.

Боцмана се поколеба, като чу името на Тървен, но само за момент. После меко скочи в лодката, която се разклати от тежестта му.

Фреди го потупа по гърба:

— Може би си мислиш, че ще се върнеш преди Тьорвен да се е събудила, но грешиш, мой малки Боцмане — после хвана греблата и започна да гребе.

— Не можеш да убедиш едно куче по този начин — каза Йохан.
— Сигурен съм, че Боцмана въобще не си мисли за такива неща. Той скочи в лодката просто защото видя, че вие с Теди сте вътре.

Теди и Фреди заявиха, че Боцмана мисли и чувства точно като човешко същество.

— Дори по-добре — добави Теди. — Обзалагам се, че никога нито една лоша мисъл не е минала през тази кучешка глава. — Тя погали кучето.

— Ами през тази глава? — Йохан дръпна русата коса на Теди.

— Понякога е натъпкана с ужасни мисли — призна си Теди. — Фреди е по-добра. Тя много повече прилича на Боцмана.

Трябваше да гребат почти цял час, за да стигнат до рибарското островче, обаче времето мина в приказки кой какво мисли.

— Я кажи, Никлърс, какво си мислиш като видиш нещо такова например? — попита Теди и с широк жест обхвана цялата красива, току-що събудила се утрин, с летните облачета и слънчевите зайчета в морето.

— Мисля си за ядене — пошегува се Никлърс.

— За ядене ли? Защо? — опулиха се Теди и Фреди.

— Ами, защото през повечето време си мисля за това — ухили се Никлърс и Йохан се съгласи с него.

— Така е, най-много още една-две мисли да се ширят в тази куха глава — каза той и почука по челото на Никлърс.

— За сметка на това в главата на Йохан мислите са натъпкани гъсто, като херинги в консерва — върна му го Никлърс. — Понякога, като им стане твърде тясно, започват да излизат през ушите. Така е, защото четете твърде много книги.

— И аз много чета — каза Фреди. — Да не започнат и от моята глава да излизат мисли. Представяте ли си как ще изглеждат!

— Аз пък имам едни мисли, когато съм Теодора, и съвсем различни, когато съм си Теди.

— Теодора? — Йохан я погледна учудено.

— Какво, не знаеше ли? Истинското ми име е Теодора, а на Фреди — Фредерика.

— Татко е дал тази идиотска идея — заяви Фреди. — Мама, обаче, го обърна на Теди и Фреди.

— Когато съм Теодора, си мисля такива хубави неща, като насън — каза Теди. „Тогаваша пиша стихотворения и решавам да отида в

Африка да лекувам прокажените, или да стана астронавт, или пък първата жена отишла на луната, или нещо такова.“

Никлърс погледна Фреди, която усилено гребеше веслата:

— А ти какво си мислиш, когато си Фредерика?

— Нищо — каза Фреди, — аз съм си Фреди през цялото време и моите мисли са винаги много практични. Искаш ли да чуеш най-новата?

Йохан и Никлърс бяха любопитни и естествено, че искаха да чуят най-новата мисъл на Фреди.

— Тя е: „Не може ли някое от тези мързеливи момчета да погребее малко?“.

Йохан веднага я освободи от веслата, но малко се притесняваше дали ще се справи. Двамата с Никлърс всяка вечер се учеха да гребат с малката лодка от къщата на дърводелеца. Упражняваха се тайно, за да не се чувстват неудобно, когато се качат на една лодка с Теди и Фреди.

— Въпреки че не сме жители на острова, знаем много неща за лодките — ги увери Йохан, когато се запознаха и Фреди презрително ги попита: „Никога не сте карали платноходка, нали?“.

Теди и Фреди бяха родени на остров Черноглава чайка, така че бяха островитянки до мозъка на костите си. Знаеха почти всичко за лодките, времето и вятъра, и как се лови риба с всички видове мрежи и въдици. Можеха да чистят херинга и да белят костур. Можеха да снаждат въжета и да връзват възли, да гребат с едно гребло не по-зле отколкото с две. Знаеха дори къде най-добре кълве костурът и в кои тръстики можеш да намериш щука, ако имаш късмет. Можеха да разпознават яйцата и гласовете на всички морски птици. Оправяха се между опасните скали и рифове, които съставяха архипелага на остров Черноглава чайка по-добре, отколкото се оправяха в кухнята на майка си.

Не се надуваха със знанията си. Явно смятаха, че ако си островитянка, се раждаш с тях, точно както гъските се раждат с ципа между пръстите на краката.

— Ще ви пораснат хриле — ги заплашваше майка им, когато имаше нужда от помощ на телефона или в магазина и както винаги й се налагаше да вади дъщерите си от морето. Те бяха там, независимо от времето и се движеха във водата с лекотата, с която скачаха по

кейовете и се катереха по мачтите на старите потрошени траулери в залива.

Когато най-накрая стигнаха острова, Йохан имаше мазоли по дланите си. Боляха го, но той беше щастлив, защото се справи добре с гребането. Това беше напълно достатъчно, за да го накара да ликува, да се чувства щастлив, дори прекалено.

— Горкото момче, ще стане точно като баща си — обичаше да казва Мелкер. — Ту щастлив, ту нещастен, и така през цялото време.

Точно в момента Йохан беше много щастлив. Всъщност и четиримата се чувстваха така. За Боцмана не се знае, ако беше щастлив, то добре го прикриваше. Гледаше меланхолично както винаги, но може би някъде дълбоко в кучешката си душа и той изпитваше щастие, защото се излегна удобно на топлата скала и облегна гърба си на напечената от слънцето стена на стария заслон за лодки. От мястото, където се разположи, можеше да вижда как децата теглят мрежите. Те пицяха и крещяха толкова силно, че Боцмана се притесни. Да не би да са в опасност и да имат нужда от помощ? Струваше му се, че случаят е точно такъв, пък и Боцмана не можеше да знае, че те пицят от удоволствие заради улова.

— Осем костура! — възкликна Никлърс. — Мейлин няма да е доволна. Каза, че ѝ се иска да направим костур със сос от горчица за вечеря, но не и за цяла седмица.

Йохан се радваше все повече и повече:

— Супер! — викаше той. — Кой казва, че да ловиш костур не е забавно?

За момент на Йохан му стана жал за костура и се сети за някой, който би го съжалил още повече, стига да беше с тях.

— Добре че не взехме Пеле с нас — каза той, — не би одобрил този лов.

Боцмана хвърли от скалата си последен тревожен поглед към лодката и децата, убеди се, че нямат нужда от помощта му, прозина се и лениво мушна глава между лапите си. Сега вече можеше да спи спокойно.

Ако е вярно това, което казваха Теди и Фреди, че Боцмана може да чувства и мисли като човешко същество, тогава сигурно преди да заспи си е мислил какво ли прави Тървен вкъщи и дали вече се е събудила.

А тя беше се събудила. При това напълно. Когато откри, че Боцмана не е до леглото ѝ както обикновено, започна да се чуди. Накрая разбра какво е станало и страшно се ядоса, точно както беше предрекла Фреди.

Тьорвен рязко стана от леглото. В края на краищата Боцмана е нейно куче. Никой няма право да го води в морето. Но Теди и Фреди винаги правеха така — дори не я питаха дали може. Не, не бива да продължава така.

Тьорвен тръгна право към спалнята на майка си и баща си да се оплаче. Родителите ѝ все още спяха, но въпреки това тя нахълта, отиде при баща си и започна да го друса.

— Тате, знаеш ли какво? — каза тя ядосано. — Теди и Фреди са взели Боцмана на острова.

Ниссе едва отвори едното си око и погледна будилника.

— Трябваше ли да дойдеш в шест часа сутринта, за да ми го кажеш?

— Да, не можах да дойда по-рано — отвърна Тьорвен, — защото току-що го открих.

— Не вдигай толкова шум, Тьорвен — промърмори майка ѝ и сънливо се размърда.

Марта скоро трябваше да става, за нея щеше да започне един нов ден с тежка работа. Този последен половин час преди да звънне часовникът беше ценен като злато за нея, но Тьорвен не би могла да го разбере.

— Не вдигам шум, просто съм ядосана — каза тя.

Никой, освен ако не е абсолютно глух, не би успял да спи в същата стая, в която Тьорвен се ядосва. Марта усети, че съвсем се разсънва и нетърпеливо попита:

— Защо, за бога, вдигаш цялата тази патърдия? Боцмана няма ли право да се позабавлява от време на време?

И тогава се почна:

— Ами аз? Аз нямам ли право да се позабавлявам малко? Не е честно! — пищеше Тьорвен.

— Махай се, Тьорвен. Върви някъде другаде да се ядосваш... Само да не те чуваме — изстена Ниссе и зарови глава във възглавницата си.

Тървен млъкна. Мълча няколко секунди и родителите ѝ започнаха да се надяват, че мълчанието ще продължи. Не разбираха, че Тървен едва почваше.

— Добре тогава! — извика тя накрая. — Ще се махна. Ще се махна отгук и никога повече няма да се върна! Ще съжалявате, когато започнете да тъгувате за своята Тървен, която никога няма да се върне.

Марта разбра, че въпросът е сериозен и протегна ръка към Тървен да я успокои:

— Нали няма да изчезнеш съвсем, бръмбарче?

— Напротив. Така ще е най-добре — заяви Тървен. — Тогава ще можете да си спите колкото искате.

Марта ѝ обясни, че искат малката им Тървен винаги да е с тях, но ако може, все пак да не е в шест часа сутринта в спалнята им. Но Тървен не искаше да слуша. Тя изхвърча навън като фурия и блъсна вратата след себе си.

Излезе в градината, както си беше по нощница.

— Добре, продължавайте да си спите! — мърмореше тя, а очите ѝ се пълнеха с горчиви сълзи.

Изведнъж започна да ѝ просветва, че се е събудила твърде рано. Денят още не беше започнал. Личеше си по въздуха, по росата на тревата, която изстудяваше босите ѝ крака, по това, че слънцето още не е там, където му е мястото. Само чайките викаха, будни както винаги. Една от тях кацна на флагцока и се заоглежда, сякаш е собственичка на целия остров.

Тървен вече не беше толкова бясна. Стоеше замислена и скубеше тревички с пръстите на босите си крака. Всъщност тя винаги съжаляваше, когато се държеше толкова детински. Да избяга от къщи — само малките деца правят такива неща, и мама и татко го знаят не по-зле от нея. Но вече е невъзможно да се върне просто така. Трябва да има някой достоен начин да се измъкне от тази трудна ситуация. Мислеше усилено и отскубна прилично количество снопчета, преди най-накрая да разбере какво трябва да направи. Изтича до отворения прозорец на майка си и баща си и надникна вътре. Те вече се обличаха и бяха абсолютно будни, точно както ѝ се искаше.

— Смятам да стана камериерка на Съодерман — съобщи им Тървен. Стори ѝ се добро решение. Сега мама и татко щяха да

разберат, че точно това е имала предвид през цялото време, а не някакви си детински истории с бягане от къщи.

Сьодерман живееше сам в къщичката си до морето и често се оплакваше, че няма кой да му помага в домакинството.

— Защо не ми станеш камериерка, Тьорвен? — веднъж я попита той.

Но тогава тя нямаше време. Колко е хубаво, че се сети за тази случка точно сега. В края на краищата не е необходимо да оставаш камериерка завинаги. Тогава ще може да се прибере вкъщи при мама и татко и да си бъде тяхната Тьорвен, все едно че нищо не се е случило.

Ниссе протегна бащинска ръка и ощипа Тьорвен по бузката:

— Значи вече не ни се сърдиш, нали, бръмбарче?

— Не. — Тьорвен срамежливо поклати глава.

— Добре тогава — каза Ниссе. — Не е хубаво да си изпускаш нервите, нали знаеш, Тьорвен? Това не води до никъде.

Тьорвен се съгласи.

— Мислиш ли, че Сьодерман има нужда от камериерка? — усъмни се Марта. — Все пак Стина е с него.

Тьорвен не беше помислила за това. Сьодерман я попита миналата зима, а тогава Стина я нямаше, защото тогава тя живееше в града с майка си. Тьорвен се замисли, но не за дълго:

— Една камериерка трябва да е силна — каза тя, — а аз съм точно такава.

Затича се към Сьодерман да му съобщи колкото може по-скоро какъв късметлия е. Майка ѝ я извика да се върне.

— Камериерките не ходят на работа по нощници — обясни ѝ тя и Тьорвен чудесно я разбра.

Сьодерман беше седнал зад къщата си и сортираше мрежите, когато Тьорвен се появи най-накрая.

— Трябва да са силни, тра-ла-ла — пееше си тя. — Невероятно силни, тра-ла-ла — млъкна, като видя Сьодерман. — Сьодерман, знаеш ли какво? Познай кой ще ти измие съдовете днес.

Не му остана време да отгатне, защото от отворения прозорец зад него се показва една глава:

— Аз! — викна Стина.

— Не — отговори ѝ Тьорвен, — ти не си достатъчно силна. — Отне ѝ доста време да убеди Стина в това, но най-накрая тя се предаде.

Тървен имаше много бегла представа какви са задълженията на една камериерка. Такова същество никога не бе стъпвало на остров Черноглава чайка, но Тървен вярваше, че камериерките са силни, здрави като желязо хора, нещо като ледоразбивачите, които идваха през зимата, за да проправят път на лодките. Тя се захвана с миене в кухнята на Съодерман с приблизително същата сила.

— Винаги се чупи нещо — увери тя Стина, когато няколко чинии паднаха на земята.

Тървен изсипа внушително количество сапун в мивката, така че всичко се покри с огромна пяна. Започна енергично да мие и да пее толкова силно, че гласът ѝ стигаше чак до Съодерман, докато Стина седеше на един стол и я наблюдаваше с кисела физиономия. Тя е господарката на къщата, заяви ѝ Тървен.

— От тях не се иска да са силни. Поне не толкова изключително силни — пееше Тървен. Изведнъж обяви: — Освен това, смятам да направя палачинки.

— Как се правят? — зачуди се Стина.

— Просто бъркаш ли, бъркаш — отговори ѝ Тървен.

Тъкмо приключи с миенето и веднага плисна водата от легена през прозореца. Но точно под този прозорец Матилда, котката на Съодерман, си правеше слънчеви бани. Тя подскочи с ужасно мяукане и врълетя през кухненската врата, обвита в облак пяна.

— Никой не е казал, че трябва да миеш и котки — припряно каза Стина.

— Беше случайно — обясни Тървен, — но ако все пак ги измиеш, трябва и да ги подсушиш.

Тя хвана кухненската кърпа и двете със Стина започнаха да подсушават Матилда и да я успокояват. Матилда пък явно смяташе, че с нея са се отнесли отвратително, защото от време на време надаваше по някой крясък, а след приключването на процедурата обидено отиде да спи.

— Къде е брашното? — попита Тървен, когато отново се сети за палачинките. — Дай го насам.

Стина послушно се покатери на един стол и извади кутията с брашното от един шкаф. Трудно ѝ беше, защото трябваше да се протегне, за да го стигне, а кутията беше много тежка. Тървен беше права — Стина не беше достатъчно силна.

— Помощ! Изпускам я! — извика тя и кутията с брашното така се обърна в ръцете ѝ, че обсипа като пролетен дъжд Матилда, която току-що беше заспала на пода до шкафа.

— Все едно че е съвсем друга котка — учудено продума Тьорвен.

По принцип Матилда беше черна, но животното, което току-що изхвърча през вратата, беше бяло като призрак и с разширени от ужас зеници.

— Ще изкара акъла на всички котки от острова — отбеляза Тьорвен. — Горката Матилда, май днес е лош ден за нея.

Гарванът Чарли заграчи в клетката си, сякаш се смееше над нещастната Матилда. Стина отвори клетката и го пусна да излети.

— Уча го да говори — похвали се тя на Тьорвен, — ще го науча да казва „Върви по дяволите!“.

— Защо? — заинтересува се Тьорвен.

— Защото бабата на Пеле може да го казва, а също и папагалът ѝ — обясни Стина.

Тогава видяха, че някой стои на вратата и това не беше никой друг, освен самия Пеле.

— Какво правите? — попита той.

— Правим палачинки — отговори Тьорвен, — но Матилда избяга с повечето брашно, така че няма да станат много.

Пеле влезе. В къщата на Съодерман, както и повечето деца, се чувстваше като у дома си. Това беше най-малката къщичка в селото: само кухня и малка спалничка, но вътре имаше толкова интересни неща. Не само гарванът Чарли, въпреки че за Пеле той беше най-важният, но също и една препарирана гъска, няколко купчини стари комикси и някаква странна картина, изобразяваща хора с черни дрехи, които с шейни карат ковчези. „Холерата беснее“ — гласеше надписът отдолу. Освен това Съодерман имаше една бутилка, вътре в която имаше цял кораб. На Пеле никога не му омръзваше да я гледа, а на Стина — да му я показва.

— Как ли са вкарали кораба в бутилката? — чудеше се Пеле.

— Ето, виждаш ли! — хвалеше се Стина. — Баба ти не може да го направи.

— Така е, защото това е едно от най-трудните неща — обясни Тьорвен. — Вижте ме! — добави тя.

В момента, в който я погледнаха, забравиха за кораба в бутилката. Тя стоеше по средата на кухнята, а гарванът беше кацнал на главата ѝ. Това беше приказно хубава гледка, от която направо онемяха.

Тьорвен чувстваше как ноктите на гарвана са се вплели в гъстите ѝ коси и щастливо се усмихваше.

— Представяте ли си, да снесе яйце в косата ми!

— Не може. Нали знаеш, че за тази цел трябва да е женски — разруши мечтите ѝ Пеле.

— Но — възрази Тьорвен, — след като може да се научи да казва „Върви по дяволите!“, значи може да се научи и да снася яйца.

Пеле погледна с копнеж гарвана и каза с въздишка:

— Ех, как ми се иска и аз да си имах някое животно. А пък аз имам само някакви си оси.

— Къде са те? — попита Стина.

— У нас, в къщата на дърводелеца, точно под стрехата има гнездо на оси. Вече успяха да ужилят татко.

— Аз пък имам много животни: гарван, котка и две малки агънца. — Стина се усмихна с доволна, щърба усмивка.

— Но те не са твои — напомни ѝ Тьорвен — те са на дядо ти.

— Да, но аз ги ползвам като свои, докато съм тук с него. Разбра ли сега? — натърти Стина.

— Аз пък имам куче, стига онези зверове да ми го върнат вкъщи — каза тъжно Тьорвен и лицето ѝ се помрачи.

Нейният Боцман! В този момент той обикаляше рибарското островче напълно самостоятелно. Така наречените зверове дори не бяха забелязали, че е изчезнал. Те си прекарваха чудесно.

— Хайде първо да поплуваме — предложи Теди и така и направиха.

Водата беше студена както винаги през юни. Само дванадесет и тринадесетгодишни ненормалници биха се хвърлили доброволно в нещо толкова ледено. Но те си бяха ненормалници и затова не умираха от студ. Напротив, бяха щастливи. Хвърляха се във водата от скалите, гмуркаха се, плуваха, играеха си, докато не посиняха от студ. Тогава запалиха лагерен огън на едно място на завет, насядаха около него и почувстваха, че във вените им тече кръвта на всички индианци, американски заселници, диви племена и хората от каменната ера, които някога са сядали около лагерен огън. Сега те бяха рибари и

ловци, живеещи волния живот на нецивилизована страна. Изпекоха плячката си на горещата жарава, докато чайките кръжаха и крещяха, че цялата риба в морето всъщност е тяхна.

Но браконьерите си седяха безгрижно около огъня, ядяха си вкусната риба и създаваха неописуем шум. „Гра-гра-гра“ — грачеха те като корморани, защото току-що бяха създали таен клуб, тайното име на който беше „Четирите чайки“. Той трябваше завинаги да остане в тайна. Но войнствените им викове не бяха тайни. Всички чайки ги чуваха и никак не ги харесваха. „Гра-гра-гра!“ — ечеше над скали, над островчета и заливчета, но нищо повече, защото останалото беше тайна.

Пламъкът от огъня им се превърна в пепел. В този момент Теди видя една лодка да излиза от залива. Беше толкова далече, че едва я виждаха, но забелязаха, че е празна.

— Тия хора, как си връзват лодките! — възкликна Йохан.

Теди скочи, защото й хрумна една ужасна мисъл.

— Кажи го пак — каза тя заплашително, когато се изясни, че в малкото заливче, където бяха акостирали, нямаше никаква лодка. Теди сърдито погледна Йохан. — Да, кажи го пак. Всъщност ти как връзваш лодки?

Йохан беше този, който каза, че ще се погрижи за лодката, дори добави, че ще го направи като хората.

— Не е ли странно как едно момче може да бъде точно като баща си? — обичаше да казва Мейлин на Йохан. Наистина беше странно.

Все още виждаха лодката далече на хоризонта, огряна от слънцето. Теди стъпи на един камък и започна да й маха с две ръце.

— Сбогом, сбогом, мила лодчице. Предай много поздрави на Финландия.

Йохан целият се изчерви. Гледаше засрамено останалите.

— Вината е моя. Много ли ми се сърдите?

— Не — каза Теди, — на всеки може да се случи.

— Но как ще се приберем оттук? — чудеше се Никлърс, който се опитваше да не показва колко е притеснен.

— Предполагам, че ще трябва да чакаме докато някой мине оттук. Това може да отнеме една-две седмици — сви рамене Теди. Изкушението поне мъничко да уплаши останалите беше прекалено голямо.

— Боцмана ще умре от глад дотогава — вметна Йохан, който знаеше какви огромни количества храна изядда кучето на Тьорвен.

Това ги подсети за Боцмана. Къде ли е той? Изведнъж се сетиха, че не са го виждали от доста време.

Фреди го викаше, но той не идваше. Всички викаха толкова силно, че чайките уплашени отлетяха, но кучето не се появи.

— Няма ни кучето, няма ни лодката, кажете ми какво още ни няма? — каза Теди.

— Нямаме храна — каза Никлърс.

Тогава Фреди победоносно извади раничката си, която бе сложила в една цепнатина между скалите.

— Това поне го имаме. Пълна раничка със сандвичи! И седем риби.

— Осем — поправи я Йохан.

— Не, нали едната изядохме — припомни му Фреди.

— Не, осем са — каза Йохан, — можете да ме броите за най-голямата глупава риба по целия архипелаг.

Стояха и не знаеха какво да правят. Великолепието на деня започна някак си да избледнява и им се прииска да се приберат вкъщи.

— Между другото — Теди изведнъж се притесни, — между другото мисля, че идва мъгла.

В този момент откъм морето се чу едно приятелско „бръм, бръм, бръм“ на моторница, в началото много тихо, но ставаше все по-силно и по-силно.

— Вижте, това е лодката на Бьорн — възкликна Фреди и двете с Теди започнаха да скачат и викат като пощурели. — Вижте, той ни води лодката!

— Кой е Бьорн? — попита Никлърс, докато в очакване гледаха как лодката все повече се приближава.

Теди започна да маха на човека в лодката. Той беше приятен, обгорял от слънцето млад мъж. Приличаше на рибар, защото лодката, която караше, беше точно като тези на истинските рибари.

— Здравсти, Бьорн — радваше се Теди, — идваш точно навреме! Той е учителят ни в училище — обясни тя на Никлърс.

— Бьорн ли го наричате? — учуди се Йохан.

— Той така се казва — увери го Теди. — Ние с него сме приятели.

Лодката намали ход и се приближи към скалите, където бяха децата.

— Ето ви лодката — провикна се Бьорн и хвърли въжето на Теди. — Как ги връзвате тия лодки?

— Има много различни начини — засмя се Теди.

— О, така ли? — каза Бьорн. — Е, мисля, че е по-добре да не използвате последния начин. Не може да разчитате, че винаги ще съм наоколо да ви събирам загубените вещи. Прибирайте се веднага къщи! Задава се мъгла и трябва да побързате, ако искате да се приберете преди да е паднала.

— Ами ти? — попита Фреди.

— Аз отивам на остров Хар, иначе можех да ви изтегля на буксир — отвърна Бьорн.

Той тръгна и те чуха само приятелското „бръм-бръм-бръм“ на моторницата да изчезва в далечината.

Ако Боцмана си беше на мястото, можеха да тръгнат веднага. Тогава Мелкер нямаше да пие успокоителни тази вечер. Но животът се състои от големи и малки събития, навързани като семенца в шушулка. Една-единствена глупава малка рибка може да причини толкова проблеми, че да докара голям мъж като Мелкер до успокоителни хапчета.

Тя не беше чак толкова дребна, тази малка рибка. Тя беше дебела стара риба, тежаща около килограм, с която Боцмана се запозна, докато обикаляше острова. Запознанството им се състоеше във втречено гледане един друг, може би цял час — Боцмана гледаше от своята скала на брега, а рибата от плитчината точно под нея. Боцмана никога досега не бе виждал такъв поглед като този, излъчващ се от студените рибешки очи, и затова не можеше да се откъсне от него. А рибата, изглежда си мислеше: стига си ме зяпал бе, голям глупав идиот такъв. Никога няма да ме уплашиш. Ще си стоя тук колкото си искам!

Много ценни минути бяха изгубени заради тази риба. Мина много време преди всички — кучето, децата, мрежите, банските, раничките и рибата — да се съберат в лодката. Междувременно мъглата настъпваше все по-близо и по-близо. Огромни, безформени облаци идваха откъм морето. Децата още не се бяха отдалечили много от островчето, когато се озоваха в гъста мъгла, сякаш обгърнати с влажно, сиво, дебело вълнено одеяло.

— Прилича на сън — каза Йохан.

— Но не е от сънищата, които харесвам — добави Никлърс.

Някъде в далечината чува звука на сирената, помагаше на моряците по време на мъгла. Иначе всичко беше тихо. Дали на Никлърс му харесваше или не, но наистина беше тихо, като насън.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ИЗГУБЕНИ В МЪГЛАТА

Вкъщи, на остров Черноглава чайка слънцето все още печеше и Мелкер боядисваше градинските мебели. Някога те са били бели, но сега боята беше посивяла и се белеше.

— Колко е грозно! — оплака се той на Мейлин. — Това веднага трябва да се оправи. В края на краищата боядисването е толкова лесна работа в наше време. Няма нужда да се занимаваш с бои и четки. Само ти трябва един малък хубав спрей — става толкова бързо — добави той.

— Мислиш ли? — усъмни се Мейлин.

Още когато пристигнаха на острова, тя помоли Ниссе Гранквист в магазина да не продава на Мелкер разни неща, които, колкото и да му се иска, не трябва да притежава.

— Никакви коси, никакви брадви, никакви лостове — заръча му тя.

— Лостове ли? — засмя се Ниссе. — Нищо не може да си направи с един лост.

— Нямаше да го кажеш, ако беше живял с него почти деветнадесет години — отвърна Мейлин. — Добре де, дай му лост, ако толкова иска, но подсигури в магазина си достатъчно превързочни материали за първа помощ. Това е.

Да, обаче беше забравила да го предупреди за спрейовете с боя, така че Мелкер вече щастливо пръскаше с боя един градински стол.

Тьорвен се отказа от работата си като камериерка на Съодерман след два часа вярна и изморителна служба. Сега тя, Пеле и Стина се скупчиха около Мелкер. Този вид боядисване изглеждаше забавен. И тримата искаха да му помогнат.

— Не — каза Мелкер, — това си е моята играчка. Имам право и аз да се позабавлявам поне веднъж.

— Ти да не си бояджия със спрейове, чичо Мелкер? — попита Тьорвен.

Мелкер изля цял водопад бяла боя върху стола.

— Не, не съм, но един сръчен човек може да се справи с всичко.

— Ти сръчен човек ли си? — попита пак Тьорвен.

— Да, сръчен е — увери я Пеле.

— Така е — каза Мелкер. — Наистина съм сръчен човек, въпреки че сам си го казвам.

В този момент край него закръжи една от осите на Пеле и тъй като Мелкер беше вече веднъж ужилен, насочи спрея си към нея, за да я пропъди. Никой не разбра как точно стана всичко. Злополуките на Мелкер почти винаги бяха покрити с мистерия. Мейлин чу от кухнята писъци и се втурна към прозореца. Видя Мелкер да стои със затворени очи и лице, изцяло боядисано с боя. Какъвто си беше сръчен, целият се боядиса с боя и сега лицето му бе цялото бяло. Точно като Матилда, си помисли Тьорвен и се разсмя, но Пеле се разрева.

Всъщност на Мелкер нищо му нямаше, тъй като беше достатъчно предвидлив да предпази очите си като веднага ги затвори. Продължавайки да жуми, тръгна към кухнята да дири помощта на Мейлин. Опипваше всичко с ръце и протягаше врат колкото можеше, отчасти за да не капе боя по ризата му и отчасти за да може Мейлин веднага да види коя част от тялото му се нуждаеше от спешна помощ този път.

По пътя се блъсна в едно дърво. Това беше ябълковото дърво, което веселият дърводелец явно е посадил на това място само от любов към него. Мелкер също обичаше ябълкови дървета, но виковете му от болка в момента бяха най-дивите и най-ядосаните, които Мейлин бе чувала някога.

Пеле ревеше по-силно от всякога, Стина също се разрева. Тьорвен, като видя бялото като сметана лице на чичо Мелкер, сега вече гарнирано и с малки парченца мъх от ябълковото дърво, все пак беше достатъчно тактична да изтича зад къщата, защото усети как в гърлото ѝ се надига една буца смях, готова всеки момент да избухне. Не ѝ се искаше да ядосва допълнително чичо Мелкер, който и без това вече беше достатъчно разстроен.

Когато Мейлин почисти лицето на Мелкер и сложи лекарство на очите му, той реши да отсече ябълковото дърво.

— Тук има прекалено много ябълкови дървета — крещеше той. — Ще отида до Ниссе да си купя една брадва.

— А, не, благодаря — възрази Мейлин, — бих искала да имам поне малко мир и спокойствие.

Уви, не знаеше, че този ден едва ли ще намери мир и спокойствие.

Всичко започна, когато Мелкер откри отсъствието на Йохан и Никлърс.

— Къде са момчетата? — попита той Мейлин.

— Отидоха до рибарското островче, както самият ти добре знаеш — отвърна Мейлин, — но ми се струва, че трябваше вече отдавна да са се върнали.

Като чу това, Тървен се нацупи:

— И аз така мисля. Тъпите Теди и Фреди трябваше вече да са се прибрали и да са ми довели Боцмана, но предполагам, че се бавят заради мъглата.

Мелкер реши да изчака няколко дена с боядисването. Стоеше на стълбите на къщата на дърводелеца и жумеше срещу слънцето. Въпреки промивката имаше чувството, че очите са му пълни с чакъл.

— Какви са тези глупости за мъглата? — прекърсна той Тървен. — Слънцето блести толкова силно, че чак ми сълзят очите.

— Тук, да — потвърди Тървен, — но зад малкия пепеляв остров мъглата е гъста като овесена каша.

— Да, и дядо така казва — информира го Стина, — а ние с дядо знаем всичко, защото слушаме радио.

Трябваше да минат два часа, преди да започне това, което Мейлин наричаше Мелкертресение. И този път то протече точно както винаги.

Мейлин знаеше, че баща ѝ е смел човек, точно колко е смел, само тя си знаеше, защото го беше виждала да преживява много кризи в живота си. Другите го познаваха само като слабия, понякога абсурдно вдетинен Мелкер. Но зад тази външност се криеше друга личност, силна и смела.

— Когато става дума за децата ти, ставаш направо ужасен — каза Мейлин, щом Мелкер започна да плаче за Йохан и Никлърс. Но преди да стигне до тази фаза, три пъти отиде до магазина на Ниссе и Марта.

— Не че ме е страх — убеждаваше ги той със срамежлива усмивка, когато за пръв път отиде у тях. — Вашите деца са свикнали с морето, затова за тях не се притеснявам — каза той втория път, — но

като си помисля за Йохан и Никлър, навън в тази гъста като овесена каша мъгла! — защото мъглата вече беше стигнала остров Черноглава чайка и го плашеше до смърт.

— Моите деца също са навън, в абсолютно същата гъста като овесена каша мъгла — каза Ниссе.

Когато Мелкер дойде до магазина трети път, Ниссе се разсмя и го попита:

— Добре де, какво искаш да направя?

— Както вече казах... — срамежливо заекваше Мелкер, — не че се притеснявам, но не мислиш ли, че е крайно време да повикаме бреговата охрана?

— Защо? — учуди се Ниссе.

— Толкова се притеснявам! — призна си Мелкер.

— Няма никакъв смисъл — каза Ниссе, — и от бреговата охрана няма да могат нищо да видят в тази мъгла. В края на краищата какво може да им се случи на децата? Мъглата скоро ще се вдигне, а пък морето е абсолютно спокойно.

— Бих искал и аз да съм толкова спокоен — каза Мелкер.

Обезнадежден той слезе долу към кея и като видя сивата, безформена мъгла, която прииждаше към него на вълни, го обзе паника и той започна да вика колкото глас има:

— Йохан! Никлър! Къде сте? Върнете се вкъщи!

Ниссе, който го беше последвал, приятелски го потупа по рамото:

— Виж сега, Мелкер, не трябваше да идваш да живееш тук сред островите, щом като толкова трагично приемаш всичко. Между другото, няма да помогнеш на никого, като стоиш тук и ревеш. Хайде да отидем вкъщи при Марта и да пийнем по малко кафе с кекс. Какво ще кажеш, а?

Но на Мелкер хич не му беше до кафе и кекс. Погледна Ниссе с обезумял от притеснение поглед.

— Дано да са още на рибарското островче. Дано си седят на топло и безопасно в една от лодките. Мислиш ли, че е възможно?

Ниссе отвърна, че е напълно възможно. В този момент една моторница приближи кейчето. Беше Бьорн, който разруши всички надежди, че може още да са на островчето. Децата не са на рибарското островче, каза той, защото току-що минал оттам и проверил.

Мелкер тръгна, мърморейки си под носа. Не смееше да говори на глас, защото се притесняваше, че може да усетят сълзите в гърлото му. Нищо не каза и като влезе в дневната при Мейлин и Пеле. Тя плетеше, а Пеле рисуваше. Старият часовник на стената меко тиктакаше. Огънят от печката осветяваше цялата стая, изпълнена с абсолютно спокойствие.

Колко хубав, колко чудесен, колко прекрасен би могъл да бъде животът, помисли си Мелкер, ако две от децата ти не са оставени на произвола на морето. Отпусна се на дивана с тежка въздишка. Мейлин го погледна с любопитство. Знаеше точно какво става в момента, и че Мелкертресението е въпрос на време. Тогава той щеше да има нужда от нея, но дотогава тя си кротуваше и си плетеше.

Мелкер вече не я забелязваше. Нито нея, нито Пеле. Те не означаваха нищо за него. Точно в момента за него съществуваха само две деца и те в момента се бореха за живота си някъде далече навътре в морето. Виждаше ги в мислите си много по-ясно, отколкото Мейлин и Пеле, които бяха пред него. Картините, които си представяше непрекъснато се сменяха. Ту ги виждаше как лежат на дъното на лодката, полумъртви от глад и умора и с пресипнали гласове викат баща си. Ту се измъкваха от морето и с последни сили се опитваха да се покатерят на някоя скала. Вкопчваха се с пръсти в камъните и крещяха колкото им глас държи, викаха баща си да им помогне. Изведнъж, неизвестно откъде се появяваше някоя грамадна вълна, въпреки че морето беше мъртвешки неподвижно, и свличаше децата от скалата. Те потъваха и косата им се вееше като водорасли във водата. О, защо не може децата да си остават тригодишни цял живот, винаги да си седят в кошарките за игра и да не създават толкова притеснения. От дробовете му се откъсваха въздишки, една от друга по-тежки.

Изведнъж забеляза присъствието на Мейлин и Пеле и осъзна, че трябва да се вземе в ръце. Погледна какво рисува Пеле. Беше кон и ужасно приличаше на Съодерман. При други обстоятелства би се разсмял, но сега само каза:

— Рисуваш много добре, Пеле. А ти, Мейлин, какво плетеш?

— Пуловер за Никлърс — отвърна Мейлин.

— Той много ще се зарадва — каза Мелкер и горчиво преглътна, защото прекрасно знаеше, че Никлърс е на дъното на морето и повече никога няма да има нужда от пуловер. Никлърс — собственият му син.

Спомни си как като беше малък Никлът падна през прозореца. Още тогава Мелкер беше разбрал, че такова чудесно дете не може да живее дълго. Но не, изведнъж си спомни, че всъщност Пеле беше този, който беше паднал през прозореца. Хвърли сърдит поглед на горкия Пеле, чиято единствена вина в момента беше, че не е на дъното на морето.

Обаче Пеле беше интелигентно момче и разбираше много повече, отколкото Мелкер и дори Мейлин подозираха. Той седя кротко известно време и слуша тежките въздишки на баща си, които идваха на равни интервали. После остави рисуването. Знаеше, че дори възрастните понякога имат нужда от разбиране, затова без да каже и дума, стана, отиде до Мелкер и го прегърна с две ръце.

Мелкер заплака. Притисна силно Пеле към себе си и извърна глава, за да не вижда как се стичат сълзите му.

— Всичко ще се оправи — успокой го Пеле. — Сега ще изляза навън да видя дали не се е вдигнала малко мъглата.

Не беше — дори напротив. Но Пеле намери на брега един камък, едно малко кафяво камъче, което беше абсолютно кръгло и гладко. Показа го на Тървен, която също беше излязла да види мъглата. Тя харесваше такова вълнуващо, магическо време, дори Боцмана да не беше до нея.

— Може да е вълшебно камъче — продума Пеле. — Стисни го здраво и си пожелай нещо, тогава желанието ти ще се изпълни.

— Само ако вярваш, че ще стане обаче — допълни Тьорвен. — Да си пожелаем две кила бонбони, за проверка.

— Трябва да си пожелаем нещо полезно — възрази Пеле. Протегна ръце и си пожела най-сериозното и полезно нещо, което можа да измисли: — Искам братята ми скоро да се върнат от дивия океан!

— И Боцмана също — додаде Тьорвен, — както и Теди и Фреди, но след като са в неговата лодка, няма смисъл да ги споменавам и тях.

Вече беше вечер, но тази беше по-различна от обичайните за юни. Беше някак неестествено скучна заради гъстата мъгла, която покриваше скалите и островчетата, каналите и лодките, бавно поскърцващи в тях. Тя покриваше и малката лодчица с децата, която трябваше отдавна вече да си е на кейчето, но не беше.

— И тогава дойдоха три лодки — пееше Фреди.

— Не виждам нито една — прекъсна я Теди, подпирайки се на греблата. — Никога не е имало толкова малко лодки в морето като днес. От колко ли време гребем?

— Уф, сигурно от една седмица — каза Йохан, — поне така ми се струва.

— Представяте ли си да стигнем до Русия? — възкликна Никлърс. — Май не ни остава много.

— Според мен също — съгласи се Фреди, — като се има пред вид как гребем. Ако поддържахме прав курс, още в два часа да сме на нашето кейче, а сега вече щяхме да сме на поляната на Янсонови.

И четиримата се разсмяха. Бяха се смели много през последните пет часа. Гребяха, гребяха, трепереяха от студ, дори малко се скараха, после си изядоха сандвичите, попяха, после викаха за помощ, пак гребяха и гребяха. Вече намразиха мъглата и копнееха да се приберат вкъщи, но пак продължаваха да се смеят. Мелкер беше този, който в този момент беше претърпял корабокрушение, а не децата.

Но вечерта настъпи и им ставаше все по-трудно да се смеят. Трепереяха повече от всякога и ставаха все по-гладни и по-гладни, а краят на това нещастие не се виждаше. Мъглата беше неестествена.

Обикновената юнска мъгла трябваше отдавна да се е разсеяла до сега. Тази все още висеше и ги държеше в сивите си призрачни обятия, сякаш никога нямаше да ги пусне. Започнаха да се сменят на греблата, за да се стоплят, но вече и това не помагаше. Безсмислено беше да се гребете като не знаеха накъде отиват. Може би дори с всеки удар на греблата отиваха все по-далече в открито море и тази мисъл ги плашеше. Морето определено беше спокойно, но за да се разсее тази мъгла, която мразеха толкова силно, трябваше вятър. Ако задуха силен вятър и те са в открито море с тази мъничка лодчица, със сигурност никак няма да им е смешно.

— Целият архипелаг е претъпкан с островчета, как може да не се натъкнем на нито едно от тях? — чудеше се Фреди. — Направо не е за вярване!

Копнееха да усетят твърда почва под краката си. Едно миниатюрно островче беше всичко, което искаха. Изобщо не беше нужно да е голямо или красиво, по никакъв начин хубаво, както казваше Теди. Нямаше изобщо да възразяват да е малък, ръбест остров, стига да могат да стъпят на него, да си запалят огън и може би да разберат къде са и да намерят покрив над главите си. Може би дори някой изключително мил човек би дошъл да ги посрещне с горещо какао и кейк.

— Тя се е побъркала! — възкликна Йохан.

Но им хареса да се побъркват на тема храна. Започнаха да си фантазират плата, пълни с шницели и свински пържоли.

— Не бих отказала и малко омлет с гъби — мечтаеше си Фреди.

Всички приеха с ентузиазъм идеята за омлет с гъби, дори и Боцмана, който излая точно в този момент. Той мълчеше през целия път и явно не одобряваше цялото това приключение, както би постъпило всяко разумно куче, но си кротуваше на дъното на лодката, мълчалив и неподвижен.

— Горкият Боцман! — каза Фреди. — Той е по-гладен от всички ни, защото има много по-голям стомах.

Разделиха си сандвичите с него, а когато и те свършиха, му предложиха сурова риба, но той я отказа.

— Не съм изненадан — каза Йохан, — аз също по-скоро бих умрял от глад, отколкото да ям сурова риба.

— Абсолютно нищо ли не е останало в раницата? — попита Теди.

— Има една бутилка вода — каза Фреди.

Една бутилка вода! След всичките красиви мечти за горещ шоколад и пържоли беше невероятен провал да се окаже, че имат само една бутилка с вода. Дълго време седяха мълчаливи и нещастни. Никлърс се чудеше кое е по-лошо — да умреш от студ или да умреш от глад. В този момент му се струваше, че студът е по-страшен от всичко. Дебелото му яке не помагаше. Никлърс трепереше като листо, когато изведнъж се сети за лагерния огън на рибарското островче. Сякаш е било в друг живот, толкова отдавна му се струваше. Това обаче му напомни за кибрита в джоба и той го извади. Със сковани от студ пръсти запали една клечка. Чистото, успокояващо пламъче блесна за момент и той доближи ръката си, за да я стопли. Изведнъж забележа нещо в лодката.

— Какво е това там горе? Примус ли е?

— Да — отвърна Теди, — кой ли го е оставил?

— Вероятно татко — каза Фреди, — нали онзи ден двамата с мама ходиха на риболов. Той я нави да отиде с него, като обеща да й направи кафе в лодката, не си ли спомняш?

— Ние нямаме кафе — каза Фреди, — имаме само вода.

Никлърс потъна в размисъл. Горещата вода щеше да ги стопли при всички положения, а в момента се нуждаеха от топлина повече от всичко. Огледа се да намери канчето, с което изтребваха водата от лодката. Беше най-обикновено канче, но щеше да им свърши работа. Обясни на другите какво е намислил да прави, а те го гледаха с интерес докато палеше примуса и пълнеше канчето с водата от шишето на Фреди. На Йохан му дойде една идея:

— Можем да си сготвим рибата вътре.

Теди го погледна с неподправено възхищение:

— Йохан, ти си гений! — възкликна тя.

Всички се заловиха на работа. Почистиха и измиха рибата със светкавична бързина, нарязаха я на парчета и прекараха щастливо цял час, докато я готвеха. Това беше доста дълъг процес, защото в тенджерката се побираха само четири парчета наведнъж, но накрая цялата риба беше сготвена и изядена с голямо удоволствие. Вярно, че Боцмана изяде най-много, но за всички имаше достатъчно.

— Умът ми не го побира — каза Фреди, — как е възможно да изядеш четири парчета риба без сол и при все това да си мислиш, че това е най-прекрасното нещо, което някога си вкусвал.

— Защо не? — намеси се Йохан. — След като можеш да пиеш бульона, останал от рибата и да ти се струва страхотен!

Жизнеността им се възвърна, когато изядоха гъстата, гореща, миришеща на пушек рибена чорба. Това ги стопли чак до върха на пръстите им. Отново започнаха да се надяват, че нещо ще се промени, че мъглата ще се вдигне, или че ще се събудят вкъщи и ще открият, че всичко е било само един лош сън.

Но часовете се нижеха, а мъглата не се вдигаше. Не минаваха никакви лодки и явно не беше сън, защото не може да трепериш толкова силно насън. Рибената чорба им помогна за известно време, така че примусът все пак им свърши страхотна работа. Но сега студът се промъкваше отново, а с него — безпокойството и отчаянието. Вече нямаше на какво да се надяват. Явно щяха да останат затворници в тази мъгла за цялата нощ, а може би дори завинаги.

Изведнъж Фреди се стресна и подскочи:

— Чуйте! — изкрещя тя. — Чуйте!

Тогава чуха: някъде в далечината се долавяше приглушеното „бръм-бръм-бръм“ на моторница. Вслушваха се така, сякаш животът им зависеше от този шум. След малко започнаха да викат. Това можеше да е лодката на Бьорн, а можеше и да е нечия друга, но чиято и да беше, те просто трябваше да я накарат да се приближи.

И тя се приближи. Идваше все по-близо и по-близо, а те викаха колкото глас имаха — изпълнени с лудо щастие в началото и отчаяние и яд накрая. Обезнадеждени, децата седяха в лодката и слушаха отдалечаващото се „бръм-бръм-бръм“ да затихва постепенно, докато накрая не остана нищо, освен мъглата. Тогава се предадоха и просто се отпуснаха на дъното на лодката, по-близо до Боцмана, така че да се топят от неговата топлина.

Магазинът на Ниссе Гранквист на остров Черноглава чайка беше едно от най-спокойните места на земята. Не че там беше мъртвило — точно обратното. Всички от остров Черноглава чайка и от съседните острови се събираха там. Те идваха тук да напазаруват, да

поклюкарстват, да чуят новините, така да се каже, да си вземат пощата и да се обадят по телефона. Магазинът беше центърът на остров Черноглава чайка. Хората харесваха Ниссе и Марта, защото те винаги бяха весели и услужливи, в малкото им магазинче беше уютно, миришеше приятно на кафе, сушени плодове, риба и много други неща. През целия ден там се чуваше смях и глъчка, но въпреки това магазинът беше много спокойно място.

Не беше така тази вечер. „Мелкертресението“ на Мелкер Мелкерсон създаваше повече шум, отколкото можеха да създадат всички обитатели на острова събрани накуп.

— Нещо трябва да се направи, и то веднага — крещеше той. — Искам цялата брегова охрана, всички хеликоптери и всички спасителни самолети да дойдат и да търсят, веднага! — Той гледеше Ниссе, като че беше негово задължение да свърши всичко това.

— Татенце, миличък, успокой се! — Мейлин го хвана за ръката.

— Как да се успокоя, като всеки момент мога да остана без баща! — извика Мелкер. — Искам да кажа... ох, какво исках да кажа? Както и да е, и без това вече е късно. Съмнявам се да са още живи — никой от тях.

Останалите го слушаха смаяни и мълчаливи. Дори Марта и Ниссе вече се притесняваха. Доста странно беше да има такава мъгла през юни. Не си спомняха някога да се е случвало нещо подобно.

— Ама голям идиот съм аз! Защо не взех децата с мен, когато им закарах лодката? — тюхкаше се Бьорн. Чувстваше се виновен и това го държеше все още в магазина на остров Черноглава чайка, въпреки че отдавна вече трябваше да е на път за вкъщи.

Но не само гузното му съзнание и тревогата на горките родители го караха да остане. Там беше и Мейлин, тя беше толкова сериозна сега, изобщо не приличаше на веселото момиченце, което срещна онази вечер. Трудно му беше да откъсне поглед от нея. Тя просто стоеше и мълчаливо и безпомощно слушаше изблиците на баща си. С жест, изразяващ умора, тя отметна светлите си коси от челото си и той забеляза очите ѝ — тъмни и разтревожени. Стана му мъчно за нея. Защо не можеше баща ѝ да се контролира поне малко, щом като тя успява?

Ниссе предупреди бреговата охрана не защото смяташе, че има някаква реална опасност, а защото нямаше да е хубаво децата да

прекарат цялата нощ в мъглата.

— Само един пост на бреговата охрана! Какъв смисъл има изобщо от нея? — негодуваше Мелкер, който искаше целият животоспасителен апарат на Балтийско море да дойде на остров Черноглава чайка тази мъглива юнска вечер. Но след като крещя и фуча цяла вечер, мощта му като че изведнъж се срути. Той седна на един чувал с картофи, а лицето му беше толкова бледо и изразяваше такова отчаяние, че на Марта ѝ стана жал за него.

— Искате ли едно успокоително? — попита го тя съчувствено.

— Да, моля ви — съгласи се Мелкер, — и чаша вода.

Не обичаше да пие хапчета дори когато беше спокоен, пък и нямаше никакво доверие на лекарствата. В момента обаче беше готов да опита всичко, стига да му даде поне миг спокойствие.

Марта му подаде малко бяло хапченце и чаша вода. Както обикновено, той сложи хапчето на езика си, отпи огромна глътка вода и старателно преглътна. Водата се стече в гърлото му, но хапчето си остана на езика. Това не го учуди, защото неговите хапчета имаха този навик. Опита още веднъж, но хапчето не помръдна. Беше горчиво, ужасно.

— Отпий голяма глътка — посъветва го Мейлин.

Мелкер я послуша. Отпи голяма глътка и всичко влезе в кривото гърло, включително и хапчето, защото този път беше решило да тръгне с водата.

— Олеле — проплака Мелкер и хапчето се качи горе и се установи някъде под носа му, където си и остана през цялата вечер. Освен това, доколкото се виждаше с просто око, то изобщо не успокои Мелкер.

Досега Мейлин успяваше да се контролира, но внезапно почувства, че всеки момент ще се разреве — не само защото Мелкер не можеше да преглътне хапчето, но защото всичко беше толкова зле. Изтича навън, понеже не искаше да забележат сълзите ѝ. Там тя даде воля на чувствата си, като опря глава на стената и тихо заплака. Така я видя Бьорн:

— Дали има нещо, с което мога да помогна? — попита той съчувствено.

— Да... не се дръжте мило с мен — измънка Мейлин, като не смееше да погледне нагоре. — Защото ако го сторите, ще рева, докато

не стане наводнение.

— Тогава няма да кажа нищо повече — каза Бьорн, — освен че сте още по-сладка, когато плачете.

Той тръгна към дома си в Норсунд, където учеха децата от всички околни острови. На най-горния етаж се намираше ергенския му апартамент. Отнемаше му не повече от десет минути да стигне до дома си и Мейлин го видя как изчезва в мъглата в посока към кейчето.

— Утре всичко ще се оправи — викна ѝ той, — обещавам! — веднага след това Мейлин чу характерното „бръм-бръм-бръм“ на моторницата му, която излезе в морето.

Това беше същият звук, който децата чуха от лодката си няколко минути по-късно, и който толкова ужасяващо изчезна.

— Вече наистина ми писна — каза Йохан и изпълзя от дъното на лодката, където седеше през последния половин час, силно притиснат към Боцмана.

— Да не си решил да се хвърлиш в морето? — попита Никлърс, а зъбите му тракаха толкова силно, че едва успяваше да говори.

— Не, решил съм да гребя до най-близкия остров и да ви стоваря всичките на брега му — мрачно отвърна Йохан.

— Благодаря ти, много мило от твоя страна. И къде, ако смея да попитам, е най-близкият остров? — Фреди го погледна с посиняло от студ лице.

Йохан стисна зъби:

— Не зная, но или ще го намеря, или ще умра. Няма да позволя на някаква си нищо и никаква мъгла да решава колко време да седя по средата на морето.

Той започна да гребе. Мъглата все още си беше гъста като памук. Защо не вземе да си се върне в Северно море, или там, откъдето е дошла?

— Ще видиш ти — заканваше се той на мъглата. Имаше чувството, че му е личен враг. Удари пет пъти силно с греблата и лодката се удари в някакъв камък.

— Дрън! — каза Теди, — ето го и кейчето.

Не беше кейче, но наистина беше земя. Бяха седели няколко часа само на пет загребвания до земя.

— Ето такава неща може да те докара до лудост — отбеляза Теди, и всички точно като полудели се изсипаха на брега. Пищяха и скачаха, а Боцмана лаеше. Направо подивяха от щастие! Беше прекрасно да усетиш твърда почва под краката си.

Но каква беше тази твърда почва? Дали беше един от онези острови, където хората идват да те посрещнат с топли напитки, или от онези изоставени островчета, където щяха да спят под някой бор? Теди беше казала, че не възражава да е един от грозните острови и този изглеждаше точно такъв.

Йохан тръгна пред другите нагоре към брега и усети, че наистина той е лидерът. Това си беше експедиция по неизвестна територия и с неизвестни опасности на всяка крачка.

Той заобиколи една скала преди останалите и видя нещо, което го накара да спре като закован. Беше покрив, който се подаваше над дърветата точно пред него.

Когато другите го настигнаха, той гордо им показва откритието си.

— Ето ви я къщата! Вероятно е пълна с топли напитки!

Теди и Фреди започнаха да се смеят, високо и щастливо. Изглежда свършиха премеждията им за тази вечер, Йохан и Никлър също се засмяха, въпреки че не знаеха точно на какво.

— Чудя се каква ли е тази къща — каза Никлър.

— Само слушайте внимателно и ще ви кажа — каза Теди. — Това е нашето училище!

Никой от семейство Гранквист и никой от семейство Мелкерсон не заспа тази вечер преди полунощ. Пеле и Тьорвен си бяха легнали по обичайното време, но ги извадиха от леглата им, за да се присъединят към празненството, което се устрои в къщата на Гранквистови по случай щастливия завършек на деня.

А той беше притеснителен, чак до самия край. Когато лодката спря на кейчето и Мелкерсон съзря вътре синовете си живи и здрави, увити в одеяла, от очите му рукогна сълзи. Той се втурна към лодката, но изглежда се засили прекалено много, защото не можа да спре и стъпи право във водата. Хапчето, залепнало от вътрешната страна на носа му, никак не му беше от полза.

— Това беше последната капка, която преля чашата! — измуча той.

Мейлин въздъхна като го видя, побеснял от яд да шляпа към кейчето. Никой, освен Мелкер не би си създал толкова неприятности за един-единствен ден.

Тьорвен, още сънена, стоеше и гледаше.

— Чичо Мелкер, защо плуваш с дрехи? — измънка тя. После видя Боцмана и забрави всичко друго: — Боцмане!

Той скочи на брега и хукна към нея, а тя го гушна толкова силно, сякаш никога повече нямаше да го пусне.

— Виждаш ли, вълшебното ми камъче наистина помогна — каза Пеле, когато всички насядаха около голямата маса в кухнята на Гранквистови. Пеле сияеше. Каква нощ само! Каква прекрасна идея да се вадят хората от леглата им нощем, за да ядат свински пържоли. Пък и Йохан и Никлърс си бяха вкъщи най-накрая.

— Не е ли странно, че човек може така да се замае от храната? — каза Теди с пълна уста.

Фреди седеше с по една свинска пържола във всяка ръка. Отхапваше на смени ту от едната, ту от другата.

— Според мен е чудесно — каза тя, — искам да се замая до козирката от храна.

— От истинска храна — добави Йохан, — а не нещо, което си фантазиращ, докато си в открито море.

— На мен пък и тогава ми хареса — каза Никлърс.

Те ядоха и се забавляваха и накрая все повече и повече им се струваше, че в края на краищата са прекарали един прекрасен ден.

— Най-важното е човек да не губи самообладание — каза Мелкер и си взе още една пържола. Беше се преоблякъл със сухи дрехи и беше толкова щастлив, че всичко около него като че ли сияеше.

— Ти ли го казваш? — изуми се Мейлин.

— Да — важно кимна Мелкер, — иначе е невъзможно да живееш на островите. Признавам си, че бях малко разтревожен в един момент, но благодарение на твоето успокоително, Марта...

— Кое то така и не глътна — пошегува се Ниссе.

— Въпреки това съм ви благодарен — каза Мелкер и наистина беше така.

Шумът около масата нарасна. Мелкер слушаше гласовете на децата си и се разтапяше от благодарност. Никой от тях не плуваше по повърхността на водата с коса, развяваща се като водорасло.

— Всичките си имат дробове, могат да говорят и никой от тях не липсва — тихичко си мрънкаше Мелкер.

Мейлин го наблюдаваше от отсрещната страна на масата.

— Какво си мрънкаш, татко?

— Нищо — каза Мелкер.

ПЕТА ГЛАВА

НАСТЪПИ ИСТИНСКОТО ЛЯТО

Беше денят на лятното слънцестоене — чист, слънчев ден в средата на лятото. Но какво беше станало с Мейлин?

Цяла сутрин седеше на тревата под люляковия храст, пишеше в дневника си, а когато Йохан се опита да я заговори, го срязва, без дори да го погледне:

— Махай се!

Йохан се обиди, върна се при брат си и докладва:

— Още е сърдита.

— Трябва да ни е благодарна — каза Никлърс. — Сега поне има какво да пише в дневника си. Ако не бяхме ние, сигурно въобще нямаше да има дневник.

— Може би тогава щеше да пише по-интересни неща вътре, искам да кажа неща, които според нея са по-забавни. — Пеле изглеждаше разтревожен.

Те погледнаха притеснено Мейлин и Йохан каза:

— Този път явно пише ужасни неща.

„Снощи беше лятното слънцестоене — пишеше Мейлин — и това лятно слънцестоене никога няма да го забравя, но за всеки случай ще си запиша някои неща, които да ми напомнят за него. Така ще мога да предам спомените на дъщеря си, ако някога имам такава. Може би някой път в навечерието на лятното слънцестоене тя ще се прибере вкъщи, преливаща от щастие и ще ме попита: «И ти ли си била толкова щастлива, когато си била млада, мамо?».

Тогава ще ѝ подам няколко пожълтели страници от моя дневник и ще ѝ кажа: «По-добре прочети сама какво е изстрадала горката ти майка от ужасните ти малки чичовци».

Но дори и най-непоносимите в света малки чичовци не могат да развалят красотата на остров Черноглава чайка. Нищо не би могло да загрози пъстротата на лятото, разцъфтяла около нас. Движим се в облак от аромати на потайниче и детелина; на всяка крачка ни кимат

маргаритките от канавките, в тревата блестят лютичета; пяната на дивите рози покрива горките сиви и голи скали, в процепите цъфтят виолетки. Навсякъде се носи сладък аромат, лятото е в разгара си, кукат кукувиците, птиците чуруликат и пеят. Земята е изпълнена с радост, затова и аз съм щастлива. Докато седя тук и пиша, лястовици прехвърчат високо над главата ми. Имат гнездо под стряхата на къщата на дърводелеца и са непосредствени съседи на осите на Пеле, въпреки че не ми се вярва да имат много общо помежду си. Харесва ми компанията на лястовиците, осите, пеперудите, но ще ми е още по-хубаво, ако ти, Йохан, не надничаше иззад ъгъла на къщата, защото всички вие ме вбесявате и ще продължавам да ви се сърдя поне известно време — стига да успея. Във всеки случай, поне докато си запиша тези записки в дневника за първото ми лятно слънцестоене на остров Черноглава чайка.

Сутринта се събудих от пеене. Татко беше станал рано и довършваше последните щрихи на градинските мебели — този път с обикновена четка. Беше застанал точно под прозореца ми и много хубаво пееше. Скочих от леглото и се гмурнах в дрехите си. Видях залива, искрящо син, разпрострял се там долу, а също и любимите си братя, които вече бяха станали и явно нямаха никаква работа. Викнах ги да дойдат с мен до кравефермата на Янсонови. Върнахме се вкъщи с огромни букети цветя и зелени листа и превърнахме цялата къща на дърводелеца в чудесна зелена обител с летен аромат на всяка крачка.

Когато «Черноглава чайка» приближи брега, тя също приличаше на плуваща колиба от зелени клонки. Цялата беше украсена с брезови клони. Някой на борда свиреше на акордеон, а хората, облечени с летни дрехи, пееха точно като татко, но не чак толкова хубаво.

Разбира се, цялото население на остров Черноглава чайка се беше изсипало на кея, защото повечето хора и без това ходят да посрещат корабчето, а днес е денят на лятното слънцестоене. Всички бяхме там — всички, освен Бьорн.

Аз изглеждах елегантно, много елегантно със светлосинята си официална рокля. Йохан и Никлс дори подсвириха като ме видяха, а това е най-големият комплимент, който човек може да получи. Ако братята ти подсвирият като те видят, това ясно показва, че имаш основания да си доволен от себе си. Бях много щастлива и изпълнена с нетърпеливо очакване.

Пеле обаче никак не беше щастлив:

— Трябва ли наистина да носим тези отвратителни дрехи, само защото днес е лятното слънцестоене? — недоволстваше той.

И аз не съм на мнение, че децата трябва да се мъчат с официални дрехи, но човек се уморява от мръсните дънки и му се иска да види нещо по-различно от време на време.

— Да, трябва — каза му татко, — освен това не е чак толкова неприятно. Ако внимаваш поне малко да не се изцапаш и намокриш, всичко ще е наред.

— Направо ми кажете да не правя нищо интересно и тогава вие с Мейлин можете да сте спокойни — отвърна Пеле.

Тогава се появи Тървен — Тървен, която досега сме я виждали само по дънки и раздърпан пуловер. Сега обаче беше с бяла бродирана рокля, а стойката ѝ беше направо неописуема. Отдалече личеше, че си мисли: «Сега вече виждате нещо, което си струва да се види».

Дори Боцмана изглеждаше впечатлен от новия вид на стопанката си. Пеле срамежливо отстъпи назад. Чак тогава Тървен слезе от пиедестала на триумфа си и каза:

— Пеле, какво ще кажеш? Искаш ли да мятане пръчки на Боцмана? Това май е единственото, което можем да си позволим с тези дрехи.

Може би го каза, за да не го допусне до Стина. Стина и старият Съодерман също дойдоха на кея. Съодерман сподели, че стомахът му е малко по-добре, което много ни зарадва всичките, защото на остров Черноглава чайка всички проявяваме разбиране към грижите и радостите на другите.

— Ха-ха! Ето че пристигат летовниците. Ха-ха! — смееше се Съодерман, а когато татко го попита защо не харесва летовниците, той се учуди. Явно това беше напълно нова мисъл за него.

— Да ги харесвам ли? Да бе! Повечето от тях са от Стокхолм, а останалите са същите боклуци.

Татко се засмя и изобщо не се обиди. Той вече се смяташе за местен, както винаги където и да отиде, и според мен това е причината да има толкова много приятели навсякъде. Освен това хората смятат, че с тази негова инфантилност, неориентираност и безпомощност той има нужда от топлина и грижи. Е, не зная как го прави, но всички го

харесват. Веднъж чух стария Съодерман, който явно не ме беше забелязал, да казва в магазина:

— Този човек, Мелкерсон, не е с всичкия си, но това е единственото, което не харесвам в него.

Но както и да е, да се върнем към кея. Амазонките Гранквист — така татко нарича Теди и Фреди — бяха също там, облечени с нови дънки и червени пуловери. Те двете, Йохан и Никлърс седяха върху празни варели за нефт и от време на време грачеха като корморани. Тези четиримата са образували нещо като таен клуб и по дял ден се занимават с това да са «потайни». Това изкарва от релси малките, защото тях не ги допускат. Пеле си откъщава, като нарича братята си «потайният Йохан» и «потайният Никлърс» и хитро се усмихва всеки път като го каже. Тървен просто го е обявила за клуб на ненормалници. След снощната изява на този клуб изцяло съм съгласна с нея.

Докато стояхме и чакахме корабчето да акостира, Йохан и Никлърс внезапно се втурнаха към мен и ме хванаха за двете ръце.

— Хайде, Мейлин, да се прибираме вкъщи — каза Йохан.

Аз се съпротивлявах и се чудех какво ли толкова искат да правим вкъщи.

— Можем да почетем от някоя възпитателна книга или нещо такова — добави Никлърс.

— Знаем, че обичаш да ти четат — подкрепи го Йохан.

— Разбира се, че обичам, но не и в навечерието на лятното слънцестоене — дърпах се аз.

Скоро открих причината за всичко това. Причината слезе в целия си блясък по мостчето. Беше не кой да е, а Кристер, момчето, което беше с нас на идване. Свикнала съм с това, че братята ми мразят всеки, който «се увърта около Мейлин» (това са техни думи, а не мои!). Явно обаче горкият Кристер от самото начало е най-мразеният от всички досега. Не мисля, че има нещо нередно в него. Наистина е малко прекалено самоуверен, но аз бързо бих го излекувала от това. Иначе е достатъчно красив и носи, както татко се изразява, прилични дрехи.

Веднага щом слезе от корабчето, той дойде направо при мен. Когато се усмихна, си помислих, че изглежда много добре, защото има хубави зъби. Йохан и Никлърс обаче го гледаха, сякаш има вълча паст, а

тук не се допускат вълци, които може да изядат сестра ни, не, благодарим!

— Горката малка Мейлин — каза Кристер, — сам-самичка в навечерието на лятното слънцестоене. Ела с мен и ще обърнем остров Черноглава чайка надолу с главата.

Тази забележка не го направи по-симпатичен за Йохан и Никлърс.

— Тя не е сама — срязва го Йохан, — тя е с нас.

Кристер го потупа по рамото:

— Да, да. А сега тръгвай към пясъка и да не си забравиш кофичката и лопатката. Аз ще се погрижа за Мейлин.

Мисля, че това беше моментът, в който момчетата обявиха сериозна война на Кристер. Имах чувството, че виждам как скърцат със зъби. Те се върнаха при Теди и Фреди и от там се чу страховито грачене, изразяващо омраза и отмъщение.

— Мейлин, тази вечер двамата с теб ще танцуваме. Вече съм го решил — каза Кристер.

Обясних му, че съм свикнала сама да решавам с кого ще танцувам, а той отвърна:

— Тогава реши да танцуваш с мен, за да не се караме.

Бьорн не се задаваше от никъде, а и не знаех дали въобще може да танцува. Пък аз исках да танцувам, нали беше навечерието на лятното слънцестоене, бях със светлосинята си рокля и така нататък, затова казах на Кристер:

— Добре, ще видим.

Само че колкото и да беше навечерието на лятното слънцестоене, по-висшестоящи сили бяха решили, че преди всичко трябва да съм майка на тримата си по-малки братя. Заради това със сигурност не биваше да позволявам на най-малкия си брат да се отдалечава от мен или поне да тръгва нанякъде с Тьорвен, още повече когато е облечен с официалните си дрехи. Изведнъж чух, че всички се смеят на нещо и казах на Кристер:

— Хайде да видим на какво се смеят всички.

Видях! Това, което видях, беше Пеле, на когото му беше казано да не се мокри. И ето го, стоеше до кръста в морето. Тьорвен също беше с него и двамата с всички сили се пръскаха с вода. Бяха направо подивели, няма думи, с които да ги опиша. Тьорвен пищеше: «Хайде сега да поплуваме!». Така и направиха. Хвърлиха се във водата и пак

се показаха, за да се пръскаат още повече. Бяха луди по морето и това забавление така ги беше погълнало, че съвсем бяха забравили за света около тях. Но се събудиха от този сън, когато Марта и аз се хвърлихме към тях. Като видяха колко са мокри, се учудиха не по-малко от Адам и Ева, когато за пръв път видели, че са голи. Но Пеле и Тьорвен за съжаление не бяха голи. Бяха облечени, и то с най-хубавите си дрехи. Никога не съм виждала една добре скроена официална дреха да прилича толкова много на мокър парцал.

— Не сме виновни — оправдаваше се Тьорвен, — просто така се случи.

Опита се да обясни на Марта как така «просто се случи» и, доколкото си спомням, това звучеше така:

— Искахме само да си намокрим краката и много внимавахме, защото и двамата бяхме толкова елегантни. Обаче Пеле каза, че трябва да влезем поне до коленете, и влязохме. Но Пеле влезе малко по-навътре. «На бас се хващам, че няма да посмееш да влезеш дотук» — каза той. Затова аз влязох още по-навътре и му казах: «Хайде на бас, че ти пък няма да посмееш да влезеш дотук!». Тогава видях, че крайчето на роклята ми се е намокрило малко и му казах: «Не съм мокра!». Тогава той ме напръска с малко вода, за да ме намокри, и аз го опръсках, и той ме опръска, и аз го опръсках и започнахме да се пръскаме повече и повече, и още и още и тогава тръгнахме да плуваме. И така стана!

— Е, както и да е. Днес повече никакво плуване — закани се Марта строго.

И двете трябваше да се приберем вкъщи, всяка с нейното подгизнало дете. Зад къщата на дърводелеца съм направила простор между две ябълки. Закачих там дрехите на Пеле и те затанцуваха на южния вятър своя танц на лятното слънцестоене, единственият, който им се полагаше тази вечер.

Следващото лято ще направя два пъти по-дълъг простор, явно е, че ще има нужда. Но за това по-късно.

Двете с Марта се върнахме с децата, облечени с обикновените си, всекидневни дрехи:

— Много време ще мине, докато пак облека Тьорвен с официална дреха.

— Мога ли да разчитам на това? — зарадва се Тьорвен.

Марта също беше много сладко облечена — с шведска носия — плисирана вълнена пола и голям бял шал. О, тази Марта! Кой организира тържеството и игрите на остров Черноглава чайка по случай лятното слънцестоене? Марта! Кой е председателят на профсъюза на домакините? Марта! Кой е солистът на хора? Марта! И кой организира всички до един от остров Черноглава чайка да танцуват на тържеството? Марта и никой друг, освен Марта!

Празненството беше организирано на ливадата зад къщата на Съодерман. Когато отидохме там, започна да вали. Все пак дори и Марта не можеше да регулира времето! Но домакините от нейния профсъюз смело се събраха под чадърите си и започнаха да пеят колкото могат по-силно. И аз запях с тях, и земята беше чудесна, а небето прекрасно, независимо от дъжда. Но мили Боже, чуй молбите на птичките и нека се изчисти небето до вечерта, защото има една малка птичка, която копнее да танцува на кея довечера.

Така и стана. Но преди това се случиха много неща. Просторът между двете ябълки направо щеше да се скъса. Защото на него вече висяха не само ризата, якето и панталонките на Пеле, но и една риза, която принадлежи на Кристер. Освен това, там закачих една риза и един панталон на татко, както и една риза и един панталон на Йохан. Чудя се как не успяха да се изкъпят в морето цял ден панталоните на Никлърс. Всички останали панталони добре си поплуваха, но животът винаги е несправедлив.

Всъщност, и ризата на Кристер не е плувала; аз му я изпрах, защото по време на състезанието за целене с яйца Кристер падна точно там, където татко минутка по-рано си беше изпуснал яйцето. Тъй като татко си е много любезен човек, той отиде до вкъщи и му донесе една от своите ризи.

— Благодаря — каза Кристер, — ще отида да поплувам докато чакам.

Йохан, Никлърс и амазонките Гранквист гледаха и се хилеха. Не може да се каже, че им е било по някакъв начин мъчно за случилото се на Кристер с яйцето. Чух как Кристер ги попита къде става за плуване и Теди му посочи.

— Плитко ли е там? — попита Кристер.

— Да, толкова е плитко, че можеш да отидеш пеша до Финландия — изкикоти се Йохан.

— И според мен точно това трябва да направиш — добави Никлърс, но Кристер не го чу, защото вече се отдалечи.

Тъкмо щеше да почва детското надбягване с чували и аз отидох да го гледам. Ненадейно дотърча Йохан. Беше много блед и ме сграбчи за ръката:

— Знаеш ли дали Кристер може да плува? Какво ще стане, ако не може? Там, където го пратихме, е дълбоко!

Аз също знаех, че е дълбоко, но и аз като Йохан не се бях сетила, че има хора, които не могат да плуват. Нямах никаква представа дали Кристер е един от тях.

— Да тръгваме — викнах аз и хукнахме — Йохан, Никлърс, Теди, Фреди и аз. Пристигнахме, тъкмо когато Кристер се гмурна в морето.

— Спри! — кресна Йохан.

Кристер явно не го чу. Гмурна се, като че наистина очакваше да е толкова плитко, че да стигне пеша до Финландия. След няколко мига беше вече в дълбоката вода и изчезна. Просто изчезна! Още не мога да се оправя от този шок!

Йохан бързо си събу обувките и се хвърли във водата, а аз извиках на останалите:

— Тичайте, извикайте някой да помогне!

Никлърс и Фреди хукнаха. Теди и аз останахме да треперим, облени в студена пот. Йохан се задържа дълго под водата, а за нас всяка секунда беше агония. Тъкмо щях да се хвърля във водата и аз, когато най-накрая се показа, но без Кристер. Отчаяно разтърси глава.

— Не мога да го открия!

— Търси малко по-натам — каза Теди. — Той тръгна натам.

Тогава някой зад мен посочи с пръст в друга посока и каза:

— Не, натам тръгна. А пък ей там, до онзи камък се показва над водата.

Обърнах се — беше Кристер, целият мокър и много доволен от глупавата си шегичка.

Но Теди продължаваше да сочи и да повтаря:

— Не е вярно, натам тръгна, видях го с очите си.

— И аз го видях — каза Кристер.

Най-накрая Теди се усети с кого говори. Побесня.

— Никога не се правят такива глупости — изфуча тя и аз се съгласих с нея.

— Правилно — съгласи се и Кристер. — Но и вие не трябва да пращате хората на дълбокото, преди да сте разбрали дали въобще могат да плуват.

Йохан все още го търсеше под водата. Сега се показва и съзря Кристер. Прочиства си, че му олекна и в същото време, че е ядосан. Представете си, да ви накарат да спасявате някой давец се, който вече си е на брега! Йохан направи това, което винаги прави, когато някой не му е симпатичен — обърна всичко на майтап. Нададе писък и потъна под водата отново, все едно е припаднал от радост, че вижда Кристер.

Не трябваше да го прави обаче, защото точно в този момент пристигна цялото население на остров Черноглава чайка с татко начело. Те явно си мислеха, че някой се дави, а татко успя да зърне Йохан, преди да изчезне.

— Йохан! — изкрещя той и се хвърли във водата, преди да го спра. Всичко беше като на кино. Първо се показва главата на Йохан, после татковата. Те мълчаливо се втренчиха един в друг.

— Какво искаш? — проговори пръв Йохан.

— Искам да изляза на брега — ядоса се татко и го направи.

— Чичо Мелкер, винаги ли плуваш с дрехи? — попита Тьорвен. Нищо не може да я задържи настрана, когато се случва нещо.

— Просто така се случва — сръза я Мелкер и Тьорвен млъкна.

Тогавата татко хвана Фреди за ухото:

— Нали каза, че някой се дави?

— Станала е грешка! — притече й се на помощ Теди.

Кристер се опита да обясни, но всички му бяха много сърдити.

— Каквото и да казват другите, този младеж си е таралеж в гащите — чух Никълс да казва на Фреди.

Мисля, че и Бьорн така смяташе. Постепенно разбра каква е ситуацията, но продължаваше да гледа нещастно и изобщо не дойде да ме заговори.

Но въпреки всичко празненството по случай лятното слънцестоене беше прекрасно и имаше много танци на кея, точно както се надявах. Старият Съодерман свиреше на хармоника, а ние танцувахме, всички танцувахме, о, как танцувахме само, докато слънцето потъваше в залива и комарите жужаха около нас. Бьорн не танцуваше. Може би не умее. Но Кристер танцува. Божичко, как само

се въртеше светлосинята ми рокля, докато хвърчахме напред и назад във вихъра на танца. Колко хубаво беше!

— Мейлин, обеща ми нещо — каза ми старият Съодерман през една от почивките. — Никога не остарявай!

Само да знаеше колко стара се чувствам понякога! Потайният Йохан и потайните му последователи през цялото време ме «пазеха». Всеки път, когато с Кристер минавахме покрай тях, Йохан викаше:

— Пази се, Мейлин!

Накрая ми писна от него и му изсъсках:

— От какво?

— От себе си — отвърна той, а останалите трима се изкикотиха.

На Кристер не му пукаше. Изобщо не се интересуваше защо се смеят и трябва да призная, че това момче знае две и двеста! Съвсем непринудено, без да обръща никакво внимание на малките ми братчета, които всичко чуваха, той започна да ми рецитира през една от бирените паузи на Съодерман:

*Бледа роза цъфти над очите ти
о, сладка шведска девойко,
сред жълтата мека коса.*

Аз наистина имах бледа роза в косите си и се чувствах точно като старовремска шведска девойка, докато Йохан не разтърси бленуването ми.

— Всъщност, това не се отнася за всички — каза той, — някои хора имат коса като на стара шведска свиня.

И четиримата многозначително погледнаха курсантската подстрижка на Кристер и се засмяха. Къде събират толкова много смях тези тринадесетгодишни хлапета?

Но все още не им бях достатъчно сърдита. Всъщност не им се разсърдих истински докато не нарушиха съня ми в лятната нощ, долу в заливчето на Янсонови. Искях да си помечтая сама, без Кристер, още повече без всякакви малки братя, но няха тази възможност.

Заливчето на Янсонови е странно, самотно място. Двамата с Кристер отидохме там, когато свършиха танците. Там има стар изоставен заслон и само няколко стари плоскодънни лодки, които

подказват, че на земята живеят хора. Всичко е мистично, красиво и тихо. Сега през нощта няколко лебеда плуваха по черната вода. Блестяха с белотата си като вълшебни птици от някоя приказка. Може би наистина бяха такива, защото всичко изглеждаше нереално и приказно, може би дори древно. Имах чувството, че всеки момент тези лебеди ще разтворят криле и ще се превърнат в езически богове и ще затанцуват и засвирят на флейти. Под високите скали от другата страна на залива водата беше черна, но навътре в морето беше бледа, а и самата нощ не беше нощ, а само светъл здрач, който се опитваше да стане нощ.

С Кристер седнахме на една скала. Исках да се насладя на тишината, но той не разбираше това. Смяташе, че всичко трябва да става както той иска. Започна да ми наднича в очите, чудейки се дали са сиви или зелени — моите очи де. Тогава точно зад нас се чу глас, последван от кикотене:

— Всъщност, те са пурпурни.

Това беше последната капка. Побеснях и се развиках:

— Какво правите тук? Искам обяснение!

— Разбира се — каза Никълс и наклони глава настрана. — Седим си, флиртуваме... — Като чува това, Теди и Фреди избухнаха в смях и после дълго се кискаха, а аз направо побеснях.

— Писна ми вече!

— Ами тогава защо не се прибереш вкъщи? Не е необходимо да седиш и да флиртуваш, докато ти писне! — намеси се и Йохан.

Зверчета! Татко им беше казал, че може да не си лягат докогато искат, понеже е лятното слънцестоене.

— Струва ми се, че тук е малко пренаселено с братя — каза Кристер. — Няма ли някое място, където да можем да се скрием от тях?

— Вкъщи, може би. Предполагам, че няма да им се прибира там.

И така, ние се върнахме в къщата на дърводелеца, аз направих сандвич на Кристер и седнахме в хола, който миришеше на момина сълза и брезови клонки.

Татко спеше. Пеле спеше. Беше тихо и спокойно. Седнахме на дивана, а прозорецът зад нас беше отворен за нощния въздух, който скоро щеше да започне да изсветлява.

— Как ги понасяш тези братя, да се влачат през цялото време след теб? — попита Кристер.

Съвсем искрено му отговорих, че много добре си ги понасям даже, защото ги обичам, колкото и да са глупави.

— Колкото и да е странно, в момента и аз ги обичам — каза Кристер. — Просто защото ги няма тук.

Или поне така си мислеше той, така си мислех и аз. Тогава се чу отново отвратителното кикотене, този път през прозореца. В летния здрач се видя една преминаваща групичка хилещи се деца, които носеха най-ужасните на света шапки на главите си. Имаме много странни неща на тавана! Всеки път когато минаваха покрай прозореца, те учтиво повдигаха шапки и така се смееха на шегите си, че им се налагаше да се облягат на дърветата, за да запазят равновесие.

— Добър вечер, чухте ли, че цената на маслото е скочила?

— Извинете ме, това ли е пътят за Стокхолм?

— Случайно да знаете дали е останало малко енфие за дядо ми?

Когато Йохан каза това последно изречение, Никлърс се смя толкова много, че наистина падна на тревата по гръб и зарита с крака като хлебарка, хълщайки от смях.

За щастие, точно в този момент Ниссе дойде да си прибере дъщерите и Йохан и Никлърс май също се умориха от тези игри и отидоха да си легнат. Чух ги как шляпаха по стълбите за към тавана, където беше стаята им, и си отдъгнах.

Кристер започваше вече да се дразни, което изобщо не ме учуди. Предложих му още един сандвич и още чай и се опитах да компенсирам ужасното поведение на братята си.

— Много братя имаш — отбеляза Кристер. — Да не си упоила най-малкия с хлороформ, че е толкова кротък?

— За щастие той е от онези ангелски дечица, които си спят нощно време — казах аз и изведнъж чух гласа на Пеле:

— Така си мислиш само ти!

Татко е пуснал едно въже от тавана към земята в случай на пожар. По това въже «ангелското дете, което спи нощно време» се беше спуснало и сега се вееше пред прозореца ми, а от прозореца на тавана се чуваше дивашки смях. Щях да се разплача.

— Пеле — казах с треперещ глас, — какво правиш тук?

— Исках да се уверя, че тук не става нещо нередно. Йохан ме помоли да ви наглеждам!

Кристер стана и тръгна към вратата.

— Когато братята започнат да висят на въжета пред прозореца, това е крайт — каза той и се предаде. — Чао, Мейлин — сбогува се той и изчезна в зората. Това беше крайт на моята първа лятна ноц.

Въпреки всичко си мисля, че беше една хубава лятна ноц.“

— Е, хайде, Йохан, знам, че се криеш зад храста — каза Мейлин и сложи дневника си на тревата. — Ела тук да обсъдим всичко, тук и сега. Ако обещаеш да носиш вода и дърва за печката през целия ден, може и да ти простя.

ШЕСТА ГЛАВА

ИЗЖИВЕЙ МИГА

Лятото продължаваше. Ту валеше дъжд, ту отново изгряваше слънце. От време на време имаше бури и тогава заливът побеляваше от пяната на вълните, а прозорците в къщата на дърводелеца трепереха. В такава време Тьорвен много внимаваше, когато ходеше да посреща корабчето от Стокхолм, защото вятърът веднъж едва не отвя малката Стина. Котката на Съодерман отказваше да излиза навън. Самият Съодерман прекарваше по три дни в поправяне на мрежите за херинга.

Понякога имаше дори гръмотевици. Веднъж семейство Мелкерсон седя цяла нощ в кухнята да наблюдава как светкавиците падат в морето и ярко го осветяват. Над целия остров и дори над морето трещяха гръмотевици, сякаш бе дошъл денят на Страшния съд. Кой би могъл да спи в такава нощ?

— Вече започва да ми омръзва този нощен живот — оплака се най-накрая Пеле.

Тук, на остров Черноглава чайка няма никакъв ред в смяната на деня и нощта, мислеше си Пеле. Наистина, по време на лятното слънцестоене като нищо можеше да не спиш цяла нощ, но тогава имаше празненство. Ниссе Гранквист му обясни, че всяко време е хубаво, а Пеле сляпо вярва на всичко, което чичо Ниссе му каже. Усъмни се чак когато покрива протече, но дори и това съмнение се разсея. Един ден баща му просто се качи и закърпи най-прогнилите места с летви и кашони. Мейлин предупреди цялото семейство да пази тишина, докато татко е на покрива. От това определено имаше ефект, защото той си свърши работата без инциденти. Но когато на следващия ден отново се качи, нещата вече не вървяха толкова добре и той падна. Децата се втурнаха да му помагат, но той ги увери, че всичко е наред. Просто бил стигнал до извода, че денят не е подходящ за ремонти.

— Определено нямаше нужда да слизаш по бързата процедура само защото си стигнал до такъв извод. Можеше да се нараниш — укори го Мейлин.

Като цяло обаче всичко вървеше добре, лятото беше едно дълго удоволствие. Пеле мислеше със страх за деня, в който ще трябва да се върнат в града. Имаше един стар гребен с толкова зъбци, колкото дни има лятото. Всяка сутрин Пеле отчупваше по един и притеснено наблюдаваше как гребенът става все по-малък и по-малък.

Една сутрин Мелкер се натъкна на гребена и го изхвърли. Който се притеснява за бъдещето, има грешен подход към живота, обясни той. Човек трябва да се наслаждава на всеки миг от живота си. В такава слънчева утрин като тази животът бил самото щастие. Колко е хубаво да излезеш в градината направо по пижама, да усетиш с босите си крака росата по тревата, после да се хвърлиш във водата от кейчето. След това можеш да седнеш на боядисаната градинска маса и да почетеш някоя книжка или вестник докато пиеш вкусно кафе, а децата ти да се мотаят наоколо! Не би мечтал за нищо друго на този свят. Затова и Пеле няма какво да се занимава с някакъв си стар гребен. След като изрече всичко това, Мелкер спокойно се върна към книгата си, а Йохан и Никлър започнаха да се карат кой да измие съдовете.

Всеки беше убеден, че неговият ред за миене идва твърде често. Мейлин пък беше абсолютно сигурна, че щом стане дума за миене, едва ли ще се намерят други момчета, способни да изчезват толкова бързо като Йохан и Никлър.

— Сигурен съм, че грешиш — каза Никлър.

— А кой изми вчера — парира го Мейлин, — ако не искрено вашата Мейлин?

— Колко странно — не проумяваше Никлър, — убеден съм, че бях аз.

— Ама ти дори не си забелязал — учуди се Пеле, който в момента си мажеше мармалад на филийката с масло. — Как може да не забележиш, че беше Мейлин, а не ти.

Една от осите му приближи и също пожела да си хапне малко мармалад. Пеле дружелюбно ѝ протегна филийката, защото човек трябва да храни любимците си. Пеле беше убеден, че осите знаят кой е стопанинът им. Обичаше да седи до прозореца на тавана и да им свирука, да им приказва, дори им беше разрешил да останат в къщата на дърводелеца колкото си пожелаят.

Сега с интерес наблюдаваше малката осичка, която си похапваше от разпиляната на масата захар и се чудеше какво ли е да си оса. Дали

и те понякога са тъжни, или уплашени като хората, не като големите хора, разбира се, а като малките седемгодишни момчета? Всъщност, какво знаят осите?

— Тате, мислиш ли, че осите знаят, че днес е осемнадесети юли?
— попита Пеле, но баща му беше потънал дълбоко в собствените си мисли.

— Изживей мига — мърмореше си Мелкер. — Да, точно така, чудесна идея.

— Какво ѝ е чудесното? — учуди се Йохан.

— Така пише в книгата — ентусиазирано отвърна Мелкер. — Изживей мига. Точно затова изхвърлих гребена на Пеле.

— Как може в книгата да пише да ми изхвърлиш гребена? — учуди се Пеле.

— В нея пише „изживей мига“, което значи, че всеки ден трябва да се изживява пълноценно, сякаш е последният ден в живота ти.

— Все още ли смяташ, че трябва да го загубя в миене на съдове? — Никлърс погледна въпросително Мейлин.

— Защо не? — възрази Мелкер. — Усещането, че правиш нещо полезно с ръцете си, те кара да чувстваш, че наистина живееш.

— Тогава защо не вземеш ти да измиеш? — предложи Никлърс.

Мелкер обясни, че има достатъчно друга работа, която ще му позволи да чувства, че животът му е изпълнен със смисъл.

— Всъщност, какво е животът? — размишляваше Пеле. — Дали е нещо, което можеш да пипнеш с ръка?

— Що се отнася до теб, мисля, че твоят живот е концентриран в краката ти. — Мейлин нежно погледна малкото си братче. — Когато имаш чувството, че имаш пружини в краката си, тогава живееш пълноценно.

— Така ли? — смая се Пеле.

Колко много неща не знае човек, въпреки че е личност, а не оса. А осите може и да не знаеха, че денят е осемнадесети юли, но за сметка на това много добре разбираха, че на масата в градината има купа с мармалад и започнаха да прииждат на такива рояци, че Мейлин се подразни и започна да ги гони. Една от тях реши да си отмъсти, но вместо да нападне Мейлин, заби жилото си във врата на невинния Мелкер.

Мелкер изрева от болка и подскочи от стола си. Посегна да си го изкара на една малка осичка, навъртаща се около масата, но Пеле го спря.

— Недей! — извика той. — Не пипай осите ми! Те също искат да живеят, нали за това говореше!

— За какво говорех? — попита Мелкер. Не си спомняше да е казвал нещо за оси.

— Изживей мига, или каквото и да било там... — каза Пеле.

Мелкер свали книгата си, същата книга, с която щеше да плесне осата:

— О, да, разбира се, но това не означава, че те трябва да изживяват мига, като ме жият по врата — после любовно погали Пеле по главата. — Ти си най-добрият приятел на животните в света. Жалко, че си нямаш своя животинка.

Разтърка врата си. Болеше го, но не си струваше да съсипва хубавата сутрин заради такава дреболия. Стана енергично от масата. Изживей мига — това е истината! Вече знаеше какво ще прави днес!

В следващия момент една голяма моторница доближи брега. Йохан и Никлър надникнаха да видят кой е вътре и мрачно се спогледаха.

— Мислех, че сме приключили с него още в нощта на лятното слънцестоене.

Кристер очевидно беше забравил всичко, освен че Мейлин е най-сладкото, най-прекрасното създание на тези острови. Ако имаше някое по-сладко или по-хубавичко на някой друг остров, може би щеше да отиде там, но при това положение кейчето на Мелкерсонови му се виждаше най-примамливото място.

— Здравей, Мейлин! Искаш ли да се поразходим с моторницата?

На тримата братя им секна дъхът. Дали наистина ще тръгне с моторницата? Ако го направи, няма да могат да я пазят.

Мейлин изглеждаше доволна. Явно нямаше нищо против една малка разходка в морето.

— Колко време ще се возим? — викна тя.

— Цял ден — отвърна Кристер. — Вземи си и банския за всеки случай.

— Внимавай, Мейлин — заплашително тръсна глава Йохан. — Изживей мига. Нима наистина смяташ да си прекараш целия ден в някаква си лодка?

— Естествено, че е много по-забавно да си стоиш по цял ден вкъщи, да миеш и да готвиш, но не съм егоистка. Трябва от време на време да подсигуриявам забавления и за вас! — засмя се Мейлин.

— Ще съжаляваш — закани се Никлър.

— Ще се справиш ли без мен? — обърна се Мейлин към Мелкер.

— Разбира се — увери я Мелкер. — Можеш напълно да разчиташ на баща си.

Мелкер понякога се чувстваше виновен заради Мейлин. Май наистина тя имаше повече работа и поемаше повече отговорност, отколкото е нормално за деветнадесетгодишно момиче. Ех, да можеше да я остави да се забавлява колкото си иска! Освен това беше много хубаво, че дъщеря му ще излезе точно в деня, когато на него му се иска да остане малко сам.

— Тръгвай, скъпа — каза той. — Остави домакинството на мен. За мен ще е удоволствие.

Още преди Мейлин да е готова, Пеле беше на кейчето. Закопчаваше ветровката си и кисело гледаше Кристер.

— Здравсти! — поздрави го Кристер. — Защо се обличаш така?

— Когато излизаш в морето, винаги трябва да носиш ветровка — студено поясни Пеле.

— А, и ти ли отиваш на разходка в морето? С кого?

— С теб и Мейлин — каза Пеле, — ще ви наглеждам да не правите нещо нередно.

В този момент се появи Мейлин и умолително погледна Кристер:

— Нека дойде и той, нали може!

Явно Кристер не изгаряше от желание да вземе непослушното братче с тях и Мейлин заядливо каза:

— Ти май не обичаш децата, а?

Кристер хвана Пеле за ръката и грубо го издърпа в лодката.

— О, напротив — увери я той. — Много обичам децата, но само ако са момичета и са на около осемнадесет години, иначе хич не ми пука за тях! — Кристер подаде ръка на Мейлин да се качи на лодката. — Може би трябва да съм ти благодарен, че не си домъкнала всичките си братя, а?

Йохан и Никлър стояха на брега и гледаха, докато лодката не стана на точица в края на залива. Чак тогава се хванаха на работа. Разчистиха масата след закуската. Стоплиха вода, измиха и подсушиха съдовете. Справиха се бързо, защото бяха свикнали да домакинстват, когато ги накарат, а освен това Теди и Фреди ги чакаха със сала до кейчето.

Мелкер също с нетърпение чакаше да тръгнат. Искеше да остане сам, защото щеше да изпробва новото си изобретение. Това беше една

тайна водопроводна тръба, която трябваше да ги освободи от черната работа.

Всеки ден има хиляди малки неща, които трябва да се вършат и които ти тровят живота. За Мелкер едно от тези неща е носенето на вода. Бог знае какво я прави Мейлин, но когато и да влезеш в кухнята, кофите винаги са празни, което значи, че трябва да се донесе още. Някак си се подразбира, че с четирима мъже в къщата Мейлин не бива да носи вода. Правят го Йохан и Никлърс, ако се случат наоколо и ако ги помолиш. Най-често обаче наоколо няма никого, освен Мелкер. В бъдеще всичко ще е по-различно. Мелкер Мелкерсон беше намерил водопроводна тръба в бараката за лодки. Това е страхотна барака за лодки, която побира толкова много стари боклуци. Тайно беше изжулил тръбата с пясък. Сега трябваше само да я монтира.

— Много е просто — си каза Мелкер, обмисляйки конструкцията. — Първо, към кладенеца се прикрепя голяма фуния, на височина достатъчна да осигури правилен наклон на тръбата към кухнята. Второ — за по-сигурно фунията се връзва здраво за два от пониските клони на дървото. Трето — тръбата старателно се връзва с тел към фунията, за да стане съвсем стабилно, след което внимателно се премерва разстоянието до прозореца и ако тръбата е достатъчно дълга, се вмъква през кухненския прозорец. Четвърто — под края на тръбата в кухнята се поставя голямо корито. Пето и шесто, водата ще си тече към кухнята, можеш да си стоиш отвън и да не си мръдваш и пръста. Естествено, водата все пак трябва да се изважда на ръка от кладенеца, но това е нищожен проблем. Вярно, че ще се налага да вадим по петнадесет-двадесет кофи вода всяка сутрин, но веднъж като го направим, после цял ден ще сме свободни, а Мейлин ще има колкото си иска вода.

Мелкер започна с лека ръка. Работата се оказа по-трудна отколкото очакваше, но нагласяйки тръбата в правилна позиция, той през цялото време окуражително си говореше:

— Поне две неща са идеални... дори три... първо — тази дървена тръба е чудесна, второ — водата се излива направо в кухнята, и разбира се, трето — всичко това благодарение на острия ум на Мелкер Мелкерсон.

Всичко вървеше добре, точно както го бе предвидил. Мелкер беше убеден, че системата ще проработи. За съжаление, не му остана

време да си набави корито. Наложил се да изпробва с кофа, така че му трябвало човек в кухнята да казва когато кофата се напълни.

Точно в този момент господ му изпрати Тървен.

— Тървен, идваш точно навреме! — засмя се Мелкер.

— Така ли? — зарадва се Тървен. — Очакваше ли ме да дойда?

Между Мелкер и Тървен се бе оформило особен вид приятелство, което понякога се получава между голям човек и дете. Това беше другарство на двама равни, които са абсолютно искрени един с друг и всеки от двамата има правото да каже какво мисли. Мелкер пазеше много детско в себе си, а Тървен притежаваше нещо друго, не точно зрялост, а някаква странна вътрешна сила. Това им даваше възможност да разговарят като равни, или поне почти като равни.

Тървен изправяше Мелкер пред повече горчиви истини от всеки друг. Той понякога се сепваше, дори имаше намерение да ѝ се скара, но после разбираше, че е абсолютно безполезно. Тя винаги се държеше напълно естествено и казваше направо каквото мисли. Всъщност, тя истински харесваше чичо Мелкер, изпитваше към него неподправено чувство на приятелство и привързаност.

Той ѝ обясни какво невероятно изобретение е направил. В бъдеще Мейлин ще получава водата направо в кухнята.

— Точно като мама — каза Тървен. — Тя също получава водата направо в кухнята.

— А, не може да бъде! — учуди се Мелкер.

— Но е така! — потвърди Тървен. — Татко ѝ я носи.

Мелкер се засмя снизходително. Неговото изобретение е от съвсем друга класа и ще е голяма изненада за Мейлин, обясни той.

Тървен го погледна сериозно:

— И в крайна сметка, на теб повече няма да ти се налага да се трудиш.

Мелкер остави забележката ѝ без коментар.

— Сега ти застава тук, до кофата — инструктира я той, — и ще ми викнеш като тръгне водата. Когато кофата се напълни, ще ми викнеш пак. Разбра ли?

— Да, не съм чак толкова глупава — каза Тървен.

Мелкер, развълнуван като момченце, хукна към кладенеца. Извади пълна кофа с вода и я изля в тръбата. Разсмя се от радост като я

видя как рукна към кухнята и като чу Тървен да вика от там. Цялото съоръжение функционираше, точно както го беше замислил.

Но не съвсем... за съжаление, не съвсем. Тръбата пропусна и повечето вода се изля на земята. Мелкер се подразни, като го забеляза, но в края на краищата това се оправя. Дървените бъчви, които изпускат, се наkisват в морето, там дъските се надуват и се стягат. По същия начин може да се оправя и дървената тръба, ако има волята отново да я сваля де. Нямахше да е лесно да свали всичките тези жици, с които беше омотал тръбата. Дали няма да се получи същият ефект, ако в тръбата се налее много, много вода? Би трябвало по този начин да се стегне.

Той се захвана с цялото старание и ентусиазъм, които влагаше във всичко, което върши. Когато прекара десетина кофи вода през тръбата, реши, че тръбата вече се е стегнала малко. Или пък само си въобразяваше?

Мелкер стоеше, почесваше се по врата и гледаше как водата се излива на земята. Изведнъж осъзна, че Тървен вика нещо от кухнята. Имаше чувството, че го прави от доста време, а той не е забелязвал.

— Напълни ли се вече? — бодро я попита той.

На прозореца се показва намръщеното лице на Тървен:

— Не — иронизира го тя, — само дето цялата кухня е наводнена! Глух ли си, чичо Мелкер?

Очевидно тръбата вършеше повече работа, отколкото на Мелкер му се беше сторило. Въпреки че повечето вода се изливаше по пътя, все още оставало достатъчно не само за да се напълни кофата, но и да залее цялата кухня!

Когато малко по-късно Йохан и Никлс нахълтаха вътре, завариха баща си коленичил на пода с парцал в ръка.

— Ама ти да не би да миеш? — изумиха се те.

— Не — каза Тървен, — просто подготвя страхотна изненада за Мейлин. Познайте какво е направил. Измислил е начин водата от кладенеца да се доставя направо в кухнята.

— Марш навън! — кресна Мелкер. — Всички вън!

Но и без страхотната изненада на Мелкер Мейлин си прекарваше чудесно. Да изживееш мига. Тя имаше повечето необходими предпоставки за това, а по-точно: слънце, вода, лек летен бриз, топла и здрава скала, на която да си полегнеш, сладък аромат на цветя, смесен

с мириxa на морето. А тези чудесни зелени островчета, обградени с голи сиви камънаци? А тези цветя и морски птици? Какво по-хубаво място да си прекара човек деня? Естествено, щеше да е много по-добре, ако го нямаше Кристер, защото бръщолевенето му заглушаваше глухия плясък на вълните. Това я дразнеше толкова много, че ѝ се искаше да млъкне поне за малко, но знаеше, че това никога няма да стане.

В нощта на лятното слънцестоене тя му беше казала, че харесва спокойствието и затова обича да остава сама. Невинаги, разбира се, само от време на време, побърза да уточни тя. Както и да е, важното е, че понякога наистина имаше нужда да остане насаме със себе си.

— Аз също обичам да оставам насаме — увери я Кристер, — но зависи с кого. С теб мога да остана насаме колкото си искаш.

Горкият Кристер нямаше никакъв шанс да остане насаме с Мейлин. Пеле също не харесваше дърдоренето му, но въпреки това се беше разположил достатъчно близо до тях, за да не изпусне и една думичка. Събираше камъчета по брега и наблюдаваше рибките във водата, като през цялото време си отваряше ушите на четири.

— Ще ходя с моторницата за една седмица на Аландските острови. Искаш ли да дойдеш с мен? — попита Кристер.

— Мен ли питаш? — обади се Пеле.

Кристер доста убедително му обясни, че не става дума за него, но персоната, за която ставаше дума, не каза нищо, само продължаваше да се усмихва.

— Мейлин, ще дойдеш ли? — попита Кристер нетърпеливо.

— Не, не ми се ходи — отвърна Мейлин.

— Слава богу! — отдъхна си Пеле и се наведе за едно чисто бяло камъче.

— Не е ли досадно някой от братята ти непрекъснато да подслушва какво говориш! — възмути се Кристер.

Той предложи на Пеле да се разходи малко по брега, защото там имало по-хубави камъни, но Пеле само поклати глава.

— Не може, тогава няма да чувам какво си говорите.

— А защо трябва да чуваш всичко? — попита Кристер. — Толкова ли е интересно?

— Не, според мен дори е глупаво.

Кристер беше свикнал хората да го харесват. Естествено, големите хора не си губеха времето с децата. Но това, че този фъстък не го одобрява, го дразнеше и той искаше да разбере причината за това.

— Значи според теб съм глупав — каза той с най-дружелюбния тон, с който досега беше разговарял с Пеле. — Обаче сигурно е имало и по-глупави мъже, които са излизали с Мейлин.

Пеле го погледна мълчаливо и нищо не отговори.

— Не е ли така? — попита Кристер.

— Опитвам се да се сетя за някой — отговори Пеле.

Мейлин се разсмя, с нея и Кристер, но не толкова весело като нея.

След няколко минути размисъл, Пеле се съгласи, че Мейлин е излизала с едно или две момчета, по-глупави от Кристер.

— С колко общо е излизала? — полюбопитства Кристер. — Можеш ли да ги преброиш?

— Разбира се — каза Мейлин, стана и бързо се гмурна в морето, — но не ти влиза в работата — добави тя, когато главата ѝ се показа отново над водата.

Пеле обаче нямаше нищо против да му разкаже:

— Най-малко няколко дузини. Обаждат се, обаждат се, обаждат се по цял ден, когато сме си у дома, в града, разбира се. Когато татко вдига слушалката, той направо казва: „Това е телефонният секретар на семейство Мелкер. Мейлин не си е вкъщи“.

— Ама ти няма ли да млъкнеш! — кресна Мейлин на Пеле.

После легна по гръб във водата и заплува, загледана в синьото небе. Плувайки така, се опитваше да се сети кои са двамата по-глупави от Кристер, но така и не успя да стигне до никакъв извод. Изведнъж почувства колко по-хубав би бил денят без него — този ден, както и всеки друг ден. Тогава тя реши, че това е последният път, когато излиза с Кристер. Неочаквано се сети за Бьорн и въздъхна. Напоследък често се виждаха. Той беше като член на семейството в къщата на Гранквистови, а тя беше на един хвърлей разстояние от къщата на дърводелеца. Почти всеки ден под различни предлози, а понякога дори и без никакъв предлог, Бьорн посещаваше и семейство Мелкерсон. Донасяше риба, която току-що е наловил, или пък пресни гъби, които мълчаливо оставяше на масата; помагаше на Йохан и Никлърс да си

нагласят рибарските такъми; посядаше на стъпалата на къщата на дърводелеца да си побъбри с Мелкер — но Мейлин прекрасно знаеше с кого всъщност иска да се види. Беше толкова сладък, толкова учтив, толкова възпитан и толкова влюбен в нея. Мейлин се опита да прецени дали и тя не е поне малко влюбена в него — толкова ѝ се искаше да е така. Уви, тя никога не изпитваше тръпка, когато се сети за него и вече се притесняваше, че цял живот няма да се влюби в никого. Колко жалко би било! Сигурно нещо не ми е наред, мислеше си Мейлин, загледана в пръстите на краката си, които се подаваха от водата. За какво толкова се притесняват братята ѝ? Та тя никога не се е влюбвала в някого. Наистина нямат никакво основание за притеснение.

Тя въздъхна, погледна към слънцето и си помисли, че половината от този чудесен ден е вече минала. Зачуди се как ли се справя баща ѝ с готвенето.

Мелкер нямаше никакво намерение да прекара деня си около печката.

— Не и когато имаме храна до собственото ни кейче! — каза той на Йохан и Никлърс. — Ще ядем задушен морски костур за вечеря.

После прати момчетата да копаят червеи и седна да лови на кейчето. За два часа на въдицата му нищо не се закачи. От друга страна, Йохан и Никлърс вадеха един след друг едри костури, но Мелкер изобщо не им завиждаше. След известно време обаче усмивката му угасна, защото беше се присмял на момчетата да не се надяват на добър улов, докато той е наоколо. Трябвало само да свирне на рибоците и те щели да пристигнат. Затова не трябвало да се отчайват, ако хване повече риба от тях. Но ето ги сега, седят и дърпат риба след риба точно пред очите му, а той — нищо. Направо не е честно досега нищо да не хване.

— Днес не ми е ден — каза той тъжно и се загледа в плувката.

Йохан и Никлърс се чувстваха виновни всеки път, когато нещо клъвнеше. Татко не трябва да се разочарова — това е нещото, което децата Мелкерсон единодушно спазват. Никой от тях не би могъл да понесе веселите му сини очи да се натъжат — а те се натъжаваха толкова лесно и то заради такива детинщини!

Вече го виждаха как все повече и повече се потиска. Имаше навика да хваща брадата си в шепичка, а това никак не беше добър знак. Накрая хвърли настрана въдицата си.

— Рибата да се оправя сама — каза. — Нямам намерение да седя с въдицата повече. — Легна на кейчето и нахлузи шапка на очите си. — Ако някоя риба мине насам и започне да вдига патърдия да я хванат, кажете й, че спя. Да мине към три часа. — Веднага след това заспа, а плувката му продължи спокойно да се поклаща на вълните.

Въпреки искрените молитви на синовете му, не мина никоя риба, изгаряща от желание да я хванат. Така те решиха сами да уредят въпроса. Баща им трябваше на всяка цена да хване поне една рибка. Издърпаха кордата на Мелкер и закачиха на кукичката най-големия морски костур, който бяха хванали. Събудиха го с радостни възгласи:

— Татко, татко, кълве!

Мелкер скочи и сграбчи въдицата с такова нетърпение, че за малко да падне в морето. Като видя костура, извика от радост:

— Някога да сте виждали такова чудовище? Два пъти по-голям е от вашите!

Неговият костур някак си не възразяваше, че са го хванали. Висеше на кордата в странно вцепенение, а Мелкер дълго го оглежда, без да продума и думичка, докато синовете му с безпокойство го наблюдаваха:

— Горкото същество, май е потресено — каза Мелкер. Опипа брадата си няколко пъти и се усмихна. Като че слънцето неочаквано изгря през облаците. Погледна нежно синовете си: — А сега ще вляза да сготвя този костур заедно с няколко други — каза Мелкер. — Ще ги готвя по отлична собствена рецепта. Поне това мога да свърша по-добре от вас!

Йохан и Никлър го убедиха, че той е най-добрият в света готвач на риба и Мелкер тръгна към кухнята. Мейлин би потреперила, ако го беше видяла как чисти рибата. Беше хванал един огромен нож и едно малко хлъзгаво костурче, а тази комбинация би трябвало да завърши с възможно най-кървавата баня. Странното при Мелкер беше, че понякога се измъкваше чудесно от ситуации, при които катастрофата е неизбежна.

Беше в превъзходно настроение. Сложи рибата в емайлиран тиган и запя рецептата си като ария от опера.

— Морски костур „а ла Мелкер“ — пееше той. — Сложете пет малки рибки... добавете масло... много, много масло... магданоз и копър. Добавете и малко брашно... няколко капки вода... най-обикновена вода... и сол на вкус... сол на вкус... сол на вку-у-у-ус!

Звучеше толкова добре, че се зачуди дали не е сбъркал призванието си, може би все пак е трябвало да стане оперен певец.

От време на време хвърляше по един поглед на тръбата си, която стърчеше от кухненския прозорец и всеки път като я погледнеше, се усмихваше със задоволство. Това беше нещо, което си струваше да се покаже на Мейлин като се прибере.

Скоро чу моторницата, която пристигна на кейчето и той се втурна към кладенеца да покаже какво е измайсторил. Откровено казано, Мейлин имаше вид на човек, който има нужда да го ободрят. Тя метна банския си на въжето със странно замислено изражение, но когато усети, че Мелкер я гледа, се усмихна. Тогава видя тръбата за вода.

— За бога, какво е това? — възкликна тя, а Мелкер обясни и на нея, и на Кристер, и на Пеле. Това било първокласно съоръжение, което отсега нататък щяло да направи живота им на остров Черноглава чайка много по-лесен.

— Изпробва ли го вече? — заинтересува се Мейлин.

— О, да, а вие как прекарахте? — попита и той. Изведнъж забеляза, че Йохан и Никлърс са се върнали — а те знаеха това-онова. Наложил му се да каже истината.

— Ами, изпробвах го и част от водата се изля на земята още по пътя към кухнята, а друга част на пода в кухнята, но всичко ще се оправи още щом намеря корито.

Мелкер широко се усмихваше. Толкова беше доволен от тръбата си, толкова се гордееше с нея, че му се прииска да я потупа, което и направи. Под ръката му се оказа една от осите на Пеле. Този път ужиленото така го заболя, че Мелкер нададе рев, от който Кристер подскочи. Два пъти за един ден наистина е много! Огледа се за оръжие за отмъщение. Един от чуковете за крокет беше захвърлен на тревата. Той го грабна и като видя, че осата, толкова самодоволна, още си седи на тръбата, вдигна чука над главата си и го стовари върху нея с всичка сила. В същия миг застина като парализиран. Не успя да убие осата. Тя вероятно вече си е вкъщи, в гнездото, ще се пръсне от смях,

разказвайки случката на другите оси. Но тръбата му, красивата му тръба за вода беше разсечена по средата и само един жалък остатък от нея висеше на телта, закачена на прозореца.

Най-накрая Мелкер се събуди от вцепенението си:

— Познай какво ще направя сега!

— Ще изругаеш? — предположи Пеле.

— Не, това е грозно и невъзпитано, но тези дяволски оси трябва да се махнат от къщата на дърводелеца, ако не — ще се махна аз! — Той замахна с чука за крокет, но Пеле увисна на ръката му и проплака:

— Не, татко, остави осите ми!

Мелкер сърдито захвърли чука. Завъртя се на една пета и тръгна надолу към кейчето. Най-малко това е очаквал — Пеле да иска баща му да бъде целия надупчен от оси. Пеле хукна след него да му обясни и затова не видя великото деяние на Кристер.

Гнездото на осите беше точно на височината на един протегнат чук. На Кристер му се стори, че ще е много забавно да разруши тази огромна сива маса оси. Прицели се в гнездото и замахна с чука, но не го уцели и удари само стената до него. Осите никога през живота си не бяха чували такъв ужасен трясък и никак не го харесаха. Целият рояк излетя навън да търси възмездие. Първият, когото видяха, беше Мелкер и те се втурнаха след него, готови за битка. Мелкер чу жуженето им и с яростен рев хукна на зигзаг.

— Тичай, тате, тичай — пищеше Пеле след него.

— Нали това правя — изръмжа Мелкер и сви надолу към кейчето.

Кристер, Мейлин и момчетата ги последваха. Кристер се смя толкова много, че за малко да се задави. Дори не подозираше, колко го мрази Мейлин в този момент.

Мелкер бясно размахваше ръце, за да се защити от нападателите, но вече бе ужилен на няколко пъти. В паниката си виждаше само един изход.

Скочи направо в морето и децата му само видяха как изчезва под водата. Реши да остане там за известно време. Осите жужаха наоколо и си търсеха плячката, но единственият, когото намериха беше Кристер, който още стоеше на кейчето и се хилеше. Интересно беше да се види колко бързо се смени настроението му, когато целият рояк се засили към него.

— Махайте се! — кресна той. — Да не сте посмели!

Но осите не се махаха. Кристер изпищя и също се хвърли с главата надолу в морето. Беше по-бесен от която и да било оса, когато се показа отново над водата. Мелкер, който шляпаше малко по-навътре във водата, бодро го поздрави:

— Добър вечер! И ти ли се разхождаш?

— Да, но аз вече се прибирам — каза Кристер и като направи още няколко замаха, достигна моторницата си.

— Сбогом, Мейлин! — викна той. — Прибирам се вече. Този остров е опасен. Може и да се видим някой ден!

— Ако зависи от мен, няма — промърмори Мейлин, но Кристер не я чу.

Мелкер срещна Тьорвен, която тъкмо отиваше към къщата на дърводелеца.

— Пак ли си плувал с дрехите? Защо винаги правиш така? Нямах ли си бански? — усмихна му се тя.

— Естествено, че имам — отвърна Мелкер.

— Но сигурно с него не се пляска толкова хубаво във водата, нали? — предположи Тьорвен.

— Така е, така се пляска много по-добре — призна Мелкер.

Ето че дойде великият момент, когато трябваше да гощава децата си с филе „а ла Мелкер“.

Мейлин отиде до печката и повдигна капака на тенджерата. О, как хубаво ухае само, и колко е гладна тя!

— Татенце, ти си фантастичен — възкликна тя.

Мелкер си смени дрехите и извади жилата на осите. Седна на масата в добро настроение. Животът е толкова хубав! Срамежливо се усмихна на похвалата на Мейлин и каза:

— Нали казват, че когато мъжете се отдадат на готвенето, се справят много по-добре от жените. Нямам пред вид, че... но ще видим. Хайде поне да я опитаме!

Сервира на всички и каза никой да не започва, докато всеки не получи порцията си. Най-накрая сложи и на себе си. Погледна гладно

бялата риба, заляна със сос от масло, магданоз и копър. Все още се усмихваше, когато сложи в устата си първата хапка. В този момент от него се дочу ужасен гърлен звук.

Мейлин и момчетата също бяха започнали да ядат и сега седяха като парализирани.

— Колко сол си сложил? — попита Мейлин и остави вилицата си.

— Сол на вкус — въздъхна Мелкер.

Стана и излезе през вратата пред погледа на разтревожените деца. През прозореца го видяха как тежко се подпира на градинската маса, на която започна този пълен с очаквания ден.

Без да кажат и дума, всички се втурнаха навън.

— Но, татко, защо се разстройваш толкова? — опита се да го успокои Мейлин, като видя как седи там, скрил лицето си с длани.

— Защото съм безполезен. — Мелкер я погледна с насълзени очи. — „Изживей деня“, а? А аз какво направих? Нищо не можах да направя както трябва. Всичко е голям провал — простена той. — Сигурно на всичкото отгоре пиша и лоши книги. Вече съм сигурен в това. Да, така е, нищо не казвай. Така е! Горките деца, трябва да понесат такъв безполезен баща.

Те се хвърлиха да го прегръщат и да го уверяват, че никои деца нямат по-умен и мил, по-добър баща от техния и че те толкова много го обичат.

— Хмммм — каза Мелкер и избърса сълзите с опакото на ръката си, после леко се усмихна. — А не съм ли също и силен и красив? Забравихте да го кажете.

— Точно така — каза Мейлин — освен всичко друго, ти си силен и красив. И след като си такъв, няма никакво значение, ако някой път попресолиш малко рибата.

Йохан и Никлърс изхвърлиха порциите си, а нямаше нищо друго за ядене. Магазинът беше затворен, а те бяха гладни.

— Имаме ли хляб? — попита Никлърс.

Преди някой да му отговори, се появи Тървен, следвана от Боцмана, която каза:

— Татко пуши херинги долу на брега. Искате ли да ни дойдете на гости?

Изживей мига — току-що виеха и скърцаха със зъби, а сега се радваха и веселяха.

Насядаха на камъни около пушилнята на Ниссе. Слънцето потъваше в залива, който излъчваше лятна топлина. Ниссе им раздаде златисти пушени херинги, на всеки колкото може да изяде. Марта добави масло, картофи и домашно печен ръжен хляб. Мелкер произнесе реч. Това беше химн на приятелството и на пушената херинга, защото чувстваше как благодарността се надига в гърдите му. Животът е прекрасен. Помислете си само колко много неща могат да се случат в един-единствен летен ден!

— Да, приятели мои — заключи Мелкер, — точно това обичам да казвам: „Изживей мига!“.

— И то какъв чудесен миг! — допълни Пеле.

СЕДМА ГЛАВА

ЛЮБИМЕЦ ЗА ПЕЛЕ

Мелкер страстно и ревностно обичаше децата си. От време на време дори си мислеше за тях. Естествено, преди всичко той беше писател и когато някой го питаше за кое от тях се притеснява най-много, той отговаряше: „Мелкер се притеснява най-вече за Мелкер!“.

Но това не е точно така, защото той понякога се сеца и за децата си. Струваше му се направо невероятно да има тези четири прекрасни създания. Те всички са толкова различни! Първо — Мейлин — неговата подкрепа и опора. Как успява да е толкова умна, като е толкова хубава? Хубавите момичета обикновено са толкова заети с красотата си, че не им остава време да станат умни. Мейлин е различна. Естествено, Мелкер не би могъл да знае какво се крие зад спокойното ѝ чело, но е сигурен, че там има мъдрост, топлота и здрав разум. Освен това е и очарователна с това, че не го съзнава, също както цветята не съзнават красотата си. Или поне така изглежда.

После е Йохан. Той е най-темпераментното дете, с най-развита фантазия, но е и много неспокоен. Няма да му е лесно в живота, защото горкото дете прекалено много прилича на баща си. Никлърс пък е спокоен, постоянен и изпълнен със здрав разум, още от деня на раждането си. Той е най-щастливият и най-разумен член на семейство Мелкерсон. Мелкер беше сигурен, че за Никлърс животът ще е лесен.

И най-накрая — Пеле. Как ли ще се справи той с живота? Как ли ще се отнесе съдбата с него, като е способен да се разплаче само защото някой в автобуса изглеждал тъжен, или защото е срещнал някоя бездомна котка, която явно няма къде да се подслони? Непрекъснато се притеснява, че хората, кучетата, котките, дори осите не са щастливи. Как ли ще се справи по-нататък? Пък и странните неща, които го тормозят и за които непрекъснато пита. Например, защо на човек му се доплаква, като чуе как пеят телефонните жици и защо толкова тъжно свири вятърът между клоните? Защо толкова скръбно се плискат вълните? Дали е заради удавените моряци? Понякога е весел по свой

странен начин. Има неща, които определено го карат да се чувства щастлив. Например, да седи самичък в бараката за лодки и да слуша как тропа дъждът по покрива ѝ. Или да се сгуши в някое ъгълче на стаята, когато има буря, особено ако е тъмно, да седи там и да слуша как скърца цялата къща. Никълс често го питаше защо му харесват такива неща, но Пеле само отвърщаше: „Щом не можеш да го разбереш сам, няма никакъв смисъл да ти обяснявам“.

Освен това обича природата и винаги си намира занимание с нея. Обича да лежи по корем на тревата и да наблюдава как пълзят насекомите. Да лежи по корем на кейчето и да се взира в странния зелен свят на водата, където рибките живеят интересния си рибешки живот. Да седи на стълбите пред къщата на дърводелеца и да се наслаждава на звездите, опитвайки се да определи къде са Касиопея, Млечният път и Орион. За Пеле всичко е чудо и той винаги се опитва да узнае повече за това чудо. Той е всеотдаен и търпелив, като истински учен.

Мелкер понякога чувства известна завист, като наблюдава най-малкия си син. Защо човек не може да запази за цял живот способността си така да се възхищава от нещата?

Пък и тази любов на Пеле към животните. Жалко наистина, че никога не е имал куче. Мечтае си за него още откакто се е научил да казва „бау-бау“. Имал е златни рибки, костенурки и бели мишки, но никога куче.

Горкият Пеле! Ето че един ден дойде на остров Черноглава чайка и откри кучето Боцман. Според него Тървен трябва да е най-щастливото същество на земята.

— Бих се радвал да имам каквото и да е животно — ѝ обясняваше той. — Вярно, че имам оси, но бих предпочел да имам някое животно, което да мога да пипна.

Тървен го съжаляваше и затова казваше щедро:

— Можеш да притежаваш малко от Боцмана. Няколко кила от него!

— Хм! Една от задните му лапи може би! — отвърщаше Пеле и продължаваше да се оплаква. — На кой му е притрябвала задната лапа на едно куче? Наистина ли мислиш, че може да ощастливи някого?

Мелкер седеше в стаичката си зад кухнята и пишеше. Точно в момента хич не му се мислеше за деца и за нуждите им.

— Ще говорим за това някой друг път — каза той на Пеле и го отпрати.

Пеле тъжно излезе. Навън забеляза въдицата си — подарък за рождения ден миналата седмица — която беше подпряна на стената на къщата на дърводелеца. Дори и една въдица може да ти осигури приключение, пък и тази не е каква да е, а първата въдица в живота му. Пеле я вдигна, бамбукът в ръцете му беше гладък и приятен и някаква радост се разля по цялото му тяло. Реши да слезе на кейчето да полови риба. Колко мило от страна на татко да му подари тази въдица! Той подари същата и на Тьорвен, защото и тя имаше рожден ден по същото време.

И така, Пеле взе въдицата и се запъти към кейчето. Като го видя там, Стина радостно се затича към него. Рядко ѝ се отдаваше възможност да остане насаме с него. Обикновено Тьорвен беше тази, която установяваше правилата и казваше кой с кого ще играе. Никой не знаеше как го прави. Невинаги казваше всичко направо, но нещата винаги ставаха както тя искаше. Тя, Тьорвен от остров Черноглава чайка, можеше да си играе с когото си иска, от нея зависеше дали ще избере Стина, или Пеле. Понякога, когато беше в настроение, играеха тримата заедно, но беше абсолютно забранено Пеле и Стина да се забавляват без нея.

Тази сутрин, без ни най-малко да подозира за разочарованието, което ѝ предстои, тя се запъти към къщата на дърводелеца и се натъкна на другите двама, които си седяха заедно на кейчето. Тьорвен се вцепени и се втрени в тях. Те не я забелязаха, защото си приказваха. Стина се смееше и оживено жестикулираше. Трябваше да ги спре.

— Стина — сърдито викна Тьорвен, — не може да седиш на кейчето. Децата не бива да седят на кейчето, защото... защото може да паднат в морето!

Стина се стресна, но не се обърна към Тьорвен. Правеше се, че не е чула. Може би ако не отговори, ще се окаже, че само ѝ се е причуло, и че всъщност няма никаква Тьорвен.

Затова Стина се приближи към Пеле и заговорнически тихо му каза:

— Пеле, скоро ще клъвне.

Но преди Пеле да ѝ отговори, Тьорвен отново викна:

— Децата не бива да седят на кейчето. Да не си оглушала?

Изведнъж Стина разбра, че ще има битка, защото този въпрос не можеше да остане незабелязан.

— В такъв случай мисля, че и ти не бива да идваш на кейчето!

— Ха, аз съм друго нещо! — изсумтя Тьорвен.

— Да, как ли пък не — смело каза Стина. Пеле беше до нея и затова можеше да казва неща, които иначе не би посмяла.

Видът на Пеле ясно показваше, че би предпочел да не е там, затова Тьорвен каза:

— Всъщност, Пеле не е с теб, а е с мен.

— Пеле е с мен — ядоса се Стина.

В този момент Пеле разбра, че трябва да каже нещо:

— Аз съм със себе си.

Искаше му се Стина и Тьорвен да са на километри разстояние от него, но сега Тьорвен седна от другата му страна и тримата седяха и гледаха плувката. Най-накрая Стина пак каза:

— Пеле, скоро ще клъвне.

Това беше достатъчно за Тьорвен да изгуби контрол над себе си.

— Това няма нищо общо с теб. Пеле не е твой.

— Нито пък е твой. Разбра ли? — Стина се наведе към Тьорвен и я погледна право в очите.

— Така е, аз съм си мой — потвърди Пеле.

Като чува това, Стина и Тьорвен млъкнаха. Пеле принадлежеше само на себе си, седеше си и се наслаждаваше на това. Никой никога няма да притежава някой от задните му крака!

Тьорвен обаче много добре знаеше кому всъщност принадлежи Пеле и смяташе да го изясни. Затова каза точно както Стина преди нея:

— Пеле, скоро ще клъвне.

Явно не трябваше да го казва.

— Не, няма — изгуби търпение Пеле. — Престанете да ми дрънкате за това. Няма да клъвне, защото нямам червей на кукичката.

Тьорвен се опули. Тя беше островитянка и никога не беше чувала лудост, подобна на тази, която Пеле току-що изтърси.

— И защо нямаш? — попита тя смаяно.

Пеле им обясни. Опитал се да сложи червей на кукичката, но не успял, защото му станало жал за червея. Червеят се гърчел толкова много, че Пеле потрепери само като се сети за това. Освен това му

беше жал и за рибата, която може да дойде и да се закачи с уста за кукичката, и по този начин...

— Защо тогава седиш тука с въдицата? — попита Тьорвен.

Пеле ѝ обясни, като все повече губеше търпение. Та нали са му подарили въдица? Пък и той не е единственият, който седи там с въдица в ръка и не хваща никаква риба. Виждал е хората да седят така по цели дни, без нито веднъж да им клъвне. Разликата е, че те мъчат горките червейчета, при това съвсем безсмислено. Поне това можеше да не прави, иначе си ловеше риба като всички останали. Дали сега го разбира?

Тьорвен каза, че разбира и Стина също каза, че разбира.

После седяха и дълго време гледаха плувката, докато Тьорвен най-сетне се усети, че е лъжа, като казва, че разбира. Но слънцето печеше, на кейчето беше много приятно, а ако можеше да накара Стина да се махне, би било още по-хубаво.

— Стина ще стане сервитьорка като порасне — каза Пеле. Стина му го беше казала.

— Аз пък не — отсече Тьорвен. Не знаеше точно какво е да си сервитьорка, но щом като Стина казва, че ще става такава, Тьорвен не би могла. Майка ѝ на Стина беше сервитьорка. Живееше в Стокхолм и понякога идваше на остров Черноглава чайка. Беше най-красивата жена, която Тьорвен бе виждала, след Мейлин де. Но нека сервитьорките са си красиви колкото си искат, щом като Стина смята да става такава, Тьорвен за нищо на света не би се съгласила да стане и тя.

— А ти каква ще станеш като пораснеш? — поинтересува се Пеле.

— Аз ще стана дебела и ще пиша книги, точно като чичо Мелкер.

— Татко не е дебел — вдигна вежди Пеле.

— Аз да не съм казала, че е? — отвърна Тьорвен.

— Да, каза! — викна Стина.

— Ти си глуха — сряза я Тьорвен. — Казах, че ще пиша книги, точно като чичо Мелкер и че ще стана дебела. Това са две различни неща.

Стина се окуражаваше все повече и повече. Тя погрешно вярваше, че Пеле е на нейна страна и затова каза, че Тьорвен е глупава.

Тогава Тървен отбеляза, че Стина е много по-глупава дори от прасето на Янсонови.

— Ще кажа на дядо — изхлипа Стина.

— Клюкарка, клюкарка — запуши й устата Тървен.

— Защо не ме оставят на мира — измърмори Пеле и потрепери от възмущение. — Непрекъснато се заяждат, ако не за едно, то за друго.

Най-накрая Тървен и Стина млъкнаха. Дълго време никой нещо не казваше, докато на Тървен не й стана скучно.

— А ти какъв ще станеш като пораснеш, а, Пеле? — попита, за да завърже някакъв разговор.

— Никакъв няма да стана — отвърна Пеле. — Просто ще имам стотици животни.

— Но трябва да станеш все някакъв — опули се Тървен.

— Не, не искам да ставам никакъв.

— Тогава недей — подкрепи го Стина.

Ето че пак се почна. Тървен направо побесня:

— Това няма ти да го решаващ във всеки случай.

— Да съм казала, че ще го решавам аз? — избухна Стина.

— Отивай си вкъщи — изгони я Тървен. — Нали ти казах, че малките деца не бива да стоят на кейчето.

— Ти ли ще ми кажеш? Тези работи не ги решаващ ти — парира я Стина.

Пеле потрепери, сякаш бе седял на мравуняк и искаше да се отърси от мравките.

— Аз поне си тръгвам — заяви им той. — Не мога повече да стоя тук.

Мелкер седеше и пишеше на пишещата машина в стаичката зад кухнята.

Прозорецът му беше отворен, така че да чувства аромата на цветята. Когато вдигаше поглед от машината, виждаше пред себе си едно парченце от заливчето и това му доставяше голямо удоволствие. Но не му се удаваше често случай да вдига поглед. Беше в настроение за писане, а когато беше в настроение, най-добре беше да си пише.

Лошото на отворения прозорец е, че твърде много звуци от околния свят нахлуват в света на писателя. Чуваше се как Мейлин се кара с Йохан и Никлърс. Тя ги пращаше за мляко, а те ѝ се молеха да излязат. Защо не прати Пеле вместо тях? Тъкмо се канели да изследват с Теди и Фреди една стара лодка до Мястото на чайките.

Явно бяха успели да се измъкнат от Мейлин. Мелкер чу веселите им гласове да заглъхват нейде в далечината и той изпита благодарност заради тишината, която настъпи.

За съжаление тя не продължи дълго. Внезапно на прозореца се показва Тървен. Току-що бе оставила Стина на кейчето. Веднага щом Пеле изчезна нанякъде и Тървен реши да се махне оттам. Остана само колкото да изясни на Стина, че никога повече няма да има щастието да си играе с Тървен, а Стина каза, че много се радва на това.

Сега Тървен дойде в къщата на дърводелеца с надеждата да намери Пеле и да се опита да се сдобри с него, но него никъде го нямаше. Обаче откри приятеля си Мелкер, който се виждаше от прозореца.

— А ти все пишеш ли, пишеш! — възкликна тя. — Какво всъщност пишеш?

Ръцете на Мелкер се свлякоха от пишещата машина.

— Нищо, което ти би могла да разбереш — сухо каза той.

— Така ли? Аз разбирам всичко — увери го тя.

— Може, но не и това — възрази Мелкер.

— Ами тогава ти самият разбираш ли го? — зачуди се Тървен.

Тя се облегна на перваза така, сякаш смяташе да остане там целия ден.

Мелкер изстена.

— Болен ли си? — уплаши се Тървен.

Мелкер каза, че е много добре, но че ще стане още по-добре, ако тя изчезне.

Тървен си тръгна. След няколко стъпки обаче се обърна.

— Чичо Мелкер, знаеш ли какво? Ако пишеш така, че да не мога да го разбера, по-добре въобще да не пишеш.

Мелкер отново изстена, после въздъхна и после пак изстена, защото видя, че Тървен се разположи на един камък точно пред прозореца му.

— Ако седна тук, няма да ти преча, нали? — викна тя.

— Не, но можеш да си скубеш тревички с пръстите на краката и в собствената си градина — каза Мелкер, — там, май, има дори повече трева.

Това, разбира се, е много красива картина, помисли Мелкер — едно здравичко детенце, седнало върху камък на фона на зелена трева и жълти лютичета. Но знаеше, че няма да успее да напише нито дума, ако това дете е пред очите му всеки път, като вдигне поглед от листа.

Тогава чу Пеле, който се задаваше по пътя с бутилки за мляко в ръка, и радостно му извика:

— Пеле! Вземи с теб и Тьорвен! Ела, ще ти дам пари да си купите по един сладолед във фунийка от магазина... и не бързайте да се връщате.

Пеле тъкмо си мислеше, че ще си направи една приятна разходка самичък, без да му досаждат разни момичета наоколо. За малко да оглушее след целия този шум на кейчето, но сладоледът си е сладолед и в такъв случай беше естествено Тьорвен да не му пречи. Всъщност е много приятно с нея, стига Стина да не е наоколо.

Мелкер с невероятно задоволство гледаше как децата изчезват нагоре по пътя към фермата на Янсонови, заедно с Боцмана по петите им. Опита се да си събере мислите и почти успя да го направи, когато чу тихо скърцане на прозореца и след миг се появи физиономията на Стина.

— Приказки ли пишеш? — попита тя. — Напиши една и за мен!

— Не, не пиша приказки — изрева Мелкер толкова силно, че Мейлин подскочи като го чу.

Стина не се стресна, само малко премига. Естествено, стана ѝ ясно, че чичо Мелкер не е в добро настроение, но това вероятно се дължеше на факта, че не знае никакви приказки.

— Ще ти кажа една приказка — успокои го тя. — Тогава ще можеш да я напишеш.

— Мейлин! — извика Мелкер. — Ме-е-е-ей-ли-и-ин! Ела да ми помогнеш!

Стина с интерес заразглежда пишещата му машина.

— Според мен е трудно да се пишат книги, особено кориците. Тях Мейлин ли ги пише?

— Ме-ей-ли-и-ин! — крещеше Мелкер.

Няма нужда да се бърза, беше казал Мелкер на Пеле. По-безсмислено изказване не може да има! Човек да си помисли, че никога не е гледал деца, или че никога не е виждал фермата на Янсонови. За да се стигне до фермата се минаваше през пасището.

Тървен, Пеле и Боцмана минаха по една пътечка между брезите. В момента нямаше никакви крави, за което Пеле страшно съжаляваше. Но пък имаше диви ягоди и цветя, прехвърчаха пеперудки; имаше и мравки, цели върволици от мравки; имаше и огромни, обрасли с мъх камъни, на които можеш да се покатериш; на една от брезите имаше птиче гнездо, за което знаеше само Тървен. Освен това има дори лисича дупка. Веднъж, когато Тървен била тук с баща си, видяла лисицата да се крие в нея.

Сега искаше да я покаже на Пеле, обаче не можеше да я намери. Но Боцмана можа! В началото си помисли, че Тървен и Пеле са тръгнали към тайната колиба, но веднага щом разбра какво всъщност търси Тървен, по муцуната му се изписа: „Глупаво малко Бръмбарче, трябваше първо да ме попиташ!“. Заведе ги направо при дупката, която беше в края на пасището, добре скрита между камъните. Точно както ги обичат лисиците.

Пеле трепереше от възхищение. Долу в тъмния проход имало лисица! Какво от това, че не можеш да я видиш, като знаеш, че е там, долу, с червеното си кожухче, дълга опашка и бляскави очички! На Пеле и толкова му стигаше.

Отидоха и до тайната си колиба, за никъде не бързаха. Тя беше построена като протест срещу тайната колиба на тайната четворка: Теди, Фреди, Йохан и Никлс. Те си имаха своя колиба някъде, но бяха казали, че никой в света няма да узнае къде е, ако не членува в клуба им. Тървен и Пеле веднага казаха, че ще се запишат в клуба, но и това

не им беше позволено, защото, както каза Теди, те са много малки. Тайната колиба била далече, на друг остров и било забранено да се ходи там, ако си под дванадесет години. Такива били правилата, им каза Теди. От няколко седмици всяка сутрин тайната четворка се качваше на лодката и с енергично гребане се отдалечаваше, докато Тървен, Пеле и Стина оставаха на кейчето и наистина се чувстваха много малки.

— Не сме чак толкова малки — каза Тървен, — ще си построим собствена тайна колиба.

Затова построиха тази в полето на Янсонови. Дори Стина даде приноса си за нея.

Два дена по-късно, докато си седяха вътре на скришно, дойде Никлърс и си пяхна носа вътре.

— Това е чудна колибка — каза той — и много скришна, въпреки че се вижда от всеки, който ходи за мляко.

Колибата се състоеше от няколко дъски и едно старо чердже. Никлърс се засмя, въпреки че нямаше нищо смешно.

Днес обаче удоволствията нямаха край. Когато стигнаха фермата, се оказа, че Янсон тъкмо смята да заведе две от кравите си до съседния остров — Големия остров.

Пеле пощуря като видя кравите и без да му мисли много, захвърли шишетата за мляко пред вратата на фермата.

— О, чичо Янсон, може ли да дойдем с теб? — примоли се той.

Никога досега не бе виждал платформа за превозване на крави, нито пък въобще крави, качени на корабче. Само на остров Черноглава чайка можеше да се случи толкова интересно нещо. Тървен имаше чувството, че малко или много притежава острова, така че благодарение на нея там има лисичи дупки и платформи за крави. Затова и тя се примили на чичо Янсон. Стори й се, че си струва да се достави малко радост на Пеле, особено след като това не й коства нищо повече от това, да прекара известно време заедно с няколко крави. Фермерът Янсон се колебаеше, защото според него Боцмана щял да заеме място колкото за половин крава. Тървен го увери, че Боцмана може така да се свие, че да не заема въобще никакво място и накрая победоносно поведе Пеле към корабчето.

Всъщност наистина нямаше много място, една от кравите беше точно пред лицето на Пеле, но на него си му беше много приятно.

Потупа я по влажната муцуна, а тя облиза пръстите му с грапавия си език. Пеле се разсмя, беше на върха на щастието.

— Така ми се иска да си имам крава — каза той. — Иска ми се тази да беше моя. Има толкова добри очи.

— Всички крави са еднакви — сви рамене Тьорвен.

Пеле никога не е имал крава, нито в този ден, нито по-късно през живота си. Но му се случи нещо друго, съвсем като в приказките. Почна се на острова, точно до клетките за зайци и къщата на рибаря. До клетките стоеше Кнут Остерман, червенорос тринадесетгодишен приятел на Тьорвен. Той беше щастливият собственик на три заека, при вида на които Пеле така се развълнува, че едва не изгуби дар слово.

— Корабчето ще потегли към остров Черноглава чайка след един час — каза Янсон, преди да пусне децата да слязат. — Ако не сте на кейчето като се върна, ще трябва да се прибирате с плуване.

— Не се притеснявай — успокои го Тьорвен и заведе Пеле да видят Кнут. Според Пеле това беше най-щастливото на света момче.

— Знаеш ли — каза Кнут, след като Пеле да се наслаждава достатъчно дълго на зайците му, — Роло, от остров Малък Ясен има зайци за продан.

Кнут така го каза, като че най-лесното нещо на света е да си купиш заек когато си поискаш. Пеле дълбоко въздъхна. Дали наистина човек може така лесно да си купи заек? Какво би казал татко, какво би казала Мейлин? И после, къде ще го гледа този заек? Много мисли нахлуха в главата му, но изведнъж се сети за нещо и блясъкът в очите му угасна също толкова бързо, колкото се беше появил:

— Но аз нямам пари.

— Напротив, имаш — каза Тьорвен, — парите за сладоледа. Ако кажа на Роло от остров Малък Ясен, че толкова са достатъчни, значи ще са достатъчни.

— Но, но... — започна да заеква Пеле.

— Вземете нашата лодка — предложи им Кнут. — Ще стигнете дотам за пет минути.

Това беше нещо, което не биваше да правят. Нито на Пеле, нито на Тьорвен им беше разрешено да излизат сами с лодка.

— Само пет минути! — повтори Тьорвен. — Това нищо не е!

Тя уреди всичко. Пеле беше като парализиран, не смееше да възрази за нищо. Тя го заведе в лодката на Кнут и преди Пеле да разбере какво точно става, загреба по тесния канал до остров Малък Ясен и го представи на Роло като възможен купувач на зайци.

А там наистина имаше зайци! Зад къщата на Роло имаше дълги редици от клетки с черни, бели, сиви и шарени зайци всякакви размери. Пеле се притисна с нос към телената мрежа и подуши чудесната миризма на зайци, сено и листа от глухарчета. Заставаше пред всяка клетка и гледаше в очите на всеки поотделно. В една от клетките имаше едно самотно зайче на бели и кафяви петна, което енергично дъвчеше листа от глухарче.

— Този — изрече Пеле и това беше единственото, което каза през цялото време. Просто погледна зайчето и веднага си представи как го прегръща.

— Но той е най-грозният от всички — взмути се Тьорвен.

Пеле нежно погледна малкото кафяво-бяло същество.

— Така ли? Но има толкова добри очи.

Роло беше стар ерген, който живееше сам на острова и се препитаваше като ловеше риба и отглеждаше зайци. Веднъж седмично ходеше в магазина на Гранквистови и си купуваше кафе и каквото още му трябва, така че и той като другите хора от островите неизбежно познаваше Тьорвен. И ето, Тьорвен сега стоеше пред него с парите на Пеле в ръка.

— Можеш да вземеш всичко това само за този тук — каза тя и посочи кафяво-белия заек. — Да или не?

— Е, добре — съгласи се Роло като не знаеше как да се държи при такъв безочлив пладнешки обир.

— Благодаря ти, знаех, че ще се съгласиш. — Тьорвен бутна парите в ръката му, после бързо отвори клетката, измъкна оттам заека и го пхна в ръцете на Пеле: — Ето ти го.

— Добре се справяш с бизнеса, Тьорвен — разсмя се Роло, — ама чакай да видиш, като дойда да си купувам кафе другата седмица!

Пеле си гушна зайчето. Затвори очи и усети колко е мекичко. Изведнъж сякаш го прониза някаква болка, разбра, че това невероятно щастие е негово. Това е най-хубавото нещо, което може да се случи на човек, и то се случи точно на него!

— Да, от това ще стане добро задушено като поотрасне — каза Роло.

— Той никога няма да стане на задушено, никога! — пребледня Пеле.

— За какво ти е тогава? — учуди се Роло.

— Той си е мой! Той си е за мен! — още по-силно го притисна Пеле.

Роло не беше коравосърдечен. Съгласи се, че и с тази цел си струва да имаш заек, въпреки че на него специално никога не му е хрумвало. Приятно му беше да види момче, което може да е толкова щастливо само защото притежава едно мършаво зайче, и самият той се ентусиазира. Намери една дървена кутия, в която Пеле да сложи заека си, и го изпрати до кейчето, където Тьорвен вече го чакаше с гребла в ръка.

— Много е топло днес — каза Роло и изтри капчиците пот от челото си. — Имаш късмет, Тьорвен, че няма много да гребеш.

Тьорвен разбиращо погледна облаците, които се бяха събрали на хоризонта над остров Малък Ясен, и тъжно каза:

— Ще гърми.

Да, със сигурност имаха късмет, че нямат много да гребат. Тя беше по-смела от всички, но имаше една слабост. Беше я страх от гръмотевици, колкото и да не си признаваше. Едва започна да гребе и в далечината се чу първата гръмотевица.

Пеле изобщо не я чу. Седеше в лодката с дървената кутия на коленете си и гледаше зайчето през мрежата. Собственото му зайче. Трябваше да удари много силна гръмотевица, за да го стресне. Но точно в този момент се чу наистина силен трясък, който го накара да погледне нагоре. Видя лицето на Тьорвен, която още малко и щеше да се разплаче.

— Да не те е страх от гръмотевици?

— Не — Тьорвен зашава на седалката, — не точно... само понякога... когато гърми.

— Хм, в тях няма нищо страшно — успокои я Пеле и се възгордя, че поне веднъж и той е по-смел от Тьорвен. Е, и на него, естествено, не му харесваше да седи по цяла нощ в кухнята и да слуша гръмотевиците, но поне не го беше страх от тях, колкото и да го беше страх от много други неща.

— И Теди казва, че не са страшни — каза Тьорвен, — но когато гърми, чувам гръмотевицата да казва: „Аз съм страшна!“, пък аз вярвам повече на нея, отколкото на Теди. — Точно го каза и се чу нов трясък, който наистина звучеше страшно.

Тьорвен изпищя и скри лицето си с ръце.

— Оле-ле, внимавай! Греблата! — писна Пеле. — Виж къде са греблата!

Тьорвен погледна. Видя, че и двете гребла спокойно си плуват във водата и вече са отплували на няколко метра от тях.

Много пъти беше губила гребла, но това никога не я е плашило. Сега обаче имаше и гръмотевици. Не искаше да седи в морето, в открита лодчица и да не може да стигне земята. Започна да вика Роло, Пеле се включи да ѝ помага. Той все още се виждаше. Качваше се нагоре по хълма, към заешките клетки, но така и не се обърна, колкото и да му викаха.

— Глух ли си? — викаше Тьорвен.

Явно случаят беше точно такъв. Скоро се изгуби от поглед.

Пеле се притесни. Чудеше се дали това е, което наричат крушение, и дали ще трябва сега да умре точно когато си има заек.

— Не и ако си седиш в лодката, докато прибоят я избута до Кноркен — каза Тьорвен.

Около Големия остров и остров Малък Ясен има множество малки островчета, нахвърлени толкова нагъсто, колкото са стафидите в кекса. Един от тях се казваше Кноркен и всеки, който има здрав разум, трябваше да разбере, че не може да претърпят крушение, щом като лодката им е решила да влезе в течението към неговото заливче. Тьорвен я насочи към него, като пляскаше с канчето за изливане на вода от лодката.

Тъкмо издърпаха лодката на брега и започна да вали. Приличаше на стена, изградена над сиво-синята вода, която се приближаваше много бързо. След секунди цялото това наводнение щеше да се излее върху тях.

— Тичай! — изкомандва Тьорвен и хукна през пясъка към прикритието на дърветата. Пеле се засили, колкото можа с клетката на зайчето в ръце и Боцмана, който се пречкаше в краката му.

Изведнъж Тьорвен радостно извика:

— Колибата! Открихме колибата!

И наистина я откриха. Ето я, тайната колиба за която бяха слушали толкова много цяло лято. Сигурно няма по-хубава колиба на никой остров и на никой друг архипелаг. Беше скрита между дебелиите разлистени клони и беше построена като истинска къща. Стените бяха изградени от плътно подреден мъх и клони, покривът също беше от мъх — точно както трябва да изглежда една колиба! — и я намериха точно навреме. Защото сега дъждът се изливаше върху малкото островче Кноркен. Тьорвен и Пеле седяха в колибата и наблюдаваха как плющи дъждът в морето.

— А ние тук сме си абсолютно сухи — щастливо отбеляза Тьорвен. — Наистина ще трябва да благодаря на Теди и Фреди като се прибера у дома.

— Никога няма да се приберем у дома — каза Пеле, и колкото и да е невероятно, не се уплаши, когато го изрече. Защото да си седиш в тази колиба и да наблюдаваш как дъждът се лее навън е още по-приятно, отколкото да седиш под навеса за лодки. И освен това си имаше зайче, а това е достатъчно да компенсира всичко друго. Отвори кутията и го погали.

— Не те е страх, нали? Няма от какво да те е страх, щом аз съм тук.

Тьорвен седеше и сияеше от задоволство. Ще е много забавно като се прибере вкъщи да разказва на Теди и Фреди за колибата. С нетърпение очакваше този момент. Нея също изобщо не я беше страх, че ще трябва да останат на острова докато умрат. Вече от нищо не я беше страх, защото гръмотевиците замряха, а и дъждът скоро щеше да спре. В тази колиба можеш да си играеш, помисли си тя. Можеш да си представяш, че си претърпял корабкрушение и вълните са те изхвърлили на необитаем остров, като онзи Робинзон Крузо, за когото Фреди ѝ беше разказвала. Сигурно неговата колиба е била същата. Пеле може да играе Петкан. То се подразбира кой ще е Робинзон, но тя смяташе да е един Робинзон с подредено малко домакинство. Оттук се виждаше, че тревата навън е изпъстрена с горски ягоди. Ех, ако Петкан беше като всички нормални хора! Можеше да вземе старата въдица на Фреди, която беше подпряна на външната стена на къщата, да слезе до морето и да хване един-два костура. Защото когато си претърпял корабкрушение, трябва да ядеш през цялото време, каза Тьорвен.

Пеле заяви, че по-скоро би умрял от глад, отколкото да измъчва повече червеи днес, пък и всеки друг ден отсега нататък.

— Е, тогава май ще трябва да се задоволим само с горски ягоди — въздъхна Тьорвен и излезе на мократа трева.

Пеле взе зайчето и слезе долу към морето, но не за да лови риба, а да се отърве от усещането за корабкрушение. Беше открил един стар вестник в колибата и реши да застане на брега и да го размахва, докато някой от Големия остров го забележи.

Пеле маха, докато не го заболяха ръцете, но нямаше никакъв ефект. Все още си беше корабкрушенец. Имаше чувството, че вече е минал повече от един час и най-вероятно чичо Янсон си е тръгнал заедно с платформата за крави към остров Черноглава чайка. Сигурно им се сърди, сигурно всички вкъщи ще се разсърдят като им каже, че Тьорвен и Пеле са излезли в морето без разрешение и че са се изгубили.

Това бяха тъжни мисли, но той си имаше зайче, а то компенсираше почти всичко.

Водата, искрящо синя, се плискаше. Слънцето отново бе изгряло. Пеле седна на един камък със зайчето в ръце. Изведнъж се сети, че ще е добре да го кръсти.

— Не може да се казваш просто „моето зайче“. Трябва да си имаш истинско име, нали разбираш? — След дълъг размисъл той потопи ръката си в морето и покръсти зайчето.

— Ще се казваш Йока, Йока Мелкерсон.

Да имаш зайче, което си има име, е още по-приятно. Сега вече това не е което и да е зайче, а много специално зайче на име Йока. Пеле го каза на глас, за да чуе как звучи.

— Йока. Малкият ми Йока.

Но после Робинзон извика слугата си Петкан и той послушно тръгна към него. Робинзон беше подредил детелини в една стъклена купа, поставена върху кашон от захар, който служеше за маса. Върху зелените листа беше сложил червените ягоди. Това беше един домошарски тип Робинзон, който делеше поравно ягодите със слугата си. Когато се наядоха, Тьорвен каза:

— Всичко това е много хубаво, но мисля, че трябва да се прибираме вкъщи.

Пеле се подразни. Защо ѝ трябва на Тьорвен да говори такива глупости като знае, че никога няма да се измъкнат оттук?

— Естествено, че можем да се измъкнем — каза Тьорвен. — Мога да сложа мотор на лодката. — И викна: — Насам, Боцмане!

Пеле знаеше, че в целия свят няма друго куче като Боцмана. Беше прекарал с него цяло лято и се възхищаваше на всичките чудеса, които може да прави. Боцмана можеше да играе на криеница и да служи за люлка. Можеше да намира и да донася разни неща. Веднъж дори спаси Стина, която беше паднала в морето. Но това, което направи сега, е най-чудесното от всичките му умения, си помисли Пеле. Ах, защо не може татко и Мейлин да го видят! Защо не могат да видят как Боцмана плува напред и дърпа след себе си лодката! Въжето беше вързано за нашийника му и той плуваше спокойно и сигурно, направо към Големия остров. Пеле и Тьорвен седяха като кралски особи в лодката и нямаше нужда и с пръст да помръдват. Какво куче само!

Тьорвен изобщо не го смяташе за нещо необичайно, но Пеле беше така възхитен, че сърцето му щеше да се пръсне от любов към Боцмана.

— Той е по-умен от което и да е човешко същество — каза Пеле и в следващия момент видя нещо, което го накара да извика. — Виж, греблата!

Наистина това бяха те. Лекичко се поклащаха точно до една скаличка.

— Какъв късмет — каза Тьорвен, като ги хвана. — Кнут щеше много да се разсърди, ако се бяхме прибрали без тях.

Лицето ѝ изведнъж потъмня, сякаш пак я беше страх от гръмотевици.

— Знам обаче кой със сигурност ще ни се сърди — чичо Янсон.

Той имаше тежък характер, както тя добре знаеше. Чичо Янсон звучеше точно като гръмотевица, когато беше сърдит и Тьорвен би предпочела да не се среща с него сега.

— Готов съм да се обзаложа, че отдавна е тръгнал за остров Черноглава чайка и май че така е по-добре — каза Пеле.

Акостираха на кейчето на Големия остров. Тьорвен освободи Боцмана и върза лодката. Когато Боцмана се отърси от водата, той погледна Тьорвен с мъдрите си, малко тъжни очи, като че искаше да

каже: „Бръмбарче, има ли още нещо, с което да мога да ти помогна?“. Тървен хвана голямата му глава с две ръце:

— Боцмане, знаеш ли какво? Ти си моето скъпо малко мокро кученце.

Наоколо нямаше никого. Не се виждаха нито Кнут, нито чичо Янсон. Корабчето с платформата за крави си беше още тук и това сигурно означаваше, че чичо Янсон обикаля, побеснял от гняв, и ги търси.

Стояха на кейчето и се чувстваха ужасно нещастни. Изведнъж видяха, че някой слиза от хълма, където беше фермата на Остерманови. Беше чичо Янсон. Тървен уплашено затвори очи. Не оставаше нищо друго, освен да чакат голямата караница.

Чичо Янсон така се задъхваше като стигна кейчето, че едва говореше.

— Горките дечица — каза той, — още сте тук и ме чакате! Много съжалявам, но се наложи първо да поправя оградата, нали разбирате, после започна да вали и аз влязох да видя Остерманови и там се заприказвахме. Горките дечица! Отдавна ли чакате?

— О, не, не много — благородно каза Тървен, — но няма значение.

След четири часа работа Мелкер със задоволство покри пишещата машина с калъфа и подреди ръкописа на бюрото си. В този момент на прозореца изненадващо се появи Пеле.

— А, ето го и Пеле с млякото! — възкликна Мелкер. — Много си бърз!

Но Мелкер грешеше. Не беше „Пеле с млякото“, а беше „Пеле без млякото“. Бутилките за мляко все още си бяха на задната врата на Янсоновата ферма. Но Пеле носеше нещо друго, нещо, което криеше под перваза.

— Татко, нали каза, че скоро може да получа животно, нали?

— Да, наистина трябва да помислим за това — кимна Мелкер.

Тогавя Пеле сложи зайчето на бюрото му и Йока, уплашен до смърт, пръсна ръкописа на всички посоки.

— Какво ще кажеш за това? — попита Пеле.

Мейлин имаше да каже доста по въпроса, когато Пеле и Тьорвен влязоха в кухнята да ѝ покажат Йока.

— Пеле, миличък, до една седмица се връщаме в града. Какво ще правим с Йока тогава?

Но нямаше нужда да се притеснява за това. Чичо Янсон им беше обещал, че Йока ще може да живее в тяхната ферма до другото лято, когато Пеле се върне на остров Черноглава чайка.

Това беше велик момент в живота на Пеле. Гордеше се със зайчето си толкова много, че направо сияеше. Стана още по-весело, когато Йохан, Никлърс, Теди и Фреди дотърчаха в кухнята и поискаха да го видят. Тьорвен дори заревнува малко.

— И аз искам да си имам зайче — каза тя.

— Мога да ти дам малко от него — пошегува се Пеле. — Една от задните му лапи например.

— Откъде го взе — с интерес попита Йохан. И на него му се искаше да си има зайче.

— О, от едно място, на което ходихме днес — уклончиво отвърна Пеле.

Никой, освен Кнут и Роло, не знаеше за тази експедиция с лодката. Пеле и Тьорвен мъдро решиха да я пазят в тайна от останалата част на човечеството. Това беше трудно решение. То означаваше, че Тьорвен няма да може да подразни Теди и Фреди за тайната колиба, а толкова ѝ се искаше.

Седеше върху кофата с дърва в кухнята и наблюдаваше как тайната четворка се е скупчила около зайчето на Пеле. Пеле беше погълнат от фукането със зайчето, иначе би забелязал опасните искрици, които проблясваха в очите на Тьорвен.

— А, да — изведнъж се обади Тьорвен. — Пазете всичко в тайна!

— Какво искаш да кажеш? — учуди се Фреди.

— Не ходите ли вече в тайната си колиба? — хитро се усмихна Тьорвен.

Членовете на тайната четворка се спогледаха — почти бяха забравили за тайната колиба. Точно в момента бяха много заети със счупената лодка на нос Чайка, така че нямаха време да се занимават с някакви си колиби. Обясниха го на Тьорвен.

— Тогава защо не ми кажете къде е?

Но Фреди ѝ повтори, че никой, който няма дванадесет години и следователно не е член на клуба, не трябва да знае къде е.

— Точно така! Пазете всичко в тайна! — кимна в знак на съгласие Тьорвен. После се загледа през прозореца, като че виждаше нещо, което е много, много далече.

— Тази година има много горски ягоди — добави тя. — Чудя се дали има много и на Кноркен.

Тайната четворка се спогледа, в очите им се четеше притеснение, въпреки че естествено се опитаха да го запазят в тайна. Но Тьорвен го забеляза и остана много доволна от изминалия ден.

Пеле не забелязваше друго, освен зайчето си. Тьорвен не можеше да очаква нищо от него в момента, пък и беше време да си върви.

Но долу, до къщата на Съодерман видя Стина. Разхождаше се и буташе новата си количка за кукли. Само хората, чиито майки са сервитьорки в Стокхолм, имат такива хубави неща. Тьорвен нетърпеливо се запъти към нея.

— Разхождаш Ловизабет, така ли? — дружелюбно попита тя. — Да ти помогна ли?

— Да, разбира се — усмихна ѝ се Стина.

Тьорвен започна да бута количката напред и назад из кейчето, колкото по-далеч можеше да стигне, после вдигна куклата.

— Мила ми Ловизабет, предполагам, че ще ти е приятно да излезеш и да поразгледаш наоколо — и тя подпря куклата удобно на стълба до себе си.

— Не, Ловизабет — притесни се Стина и здраво сграбчи куклата. — Нали знаеш, че децата не бива да ходят на кейчето.

— Напротив, може да ходи на кейчето, но само когато майка ѝ е с нея, а също и леля ѝ Тьорвен — успокои я Тьорвен.

ОСМА ГЛАВА

ЛОШОТО НЕЩО НА ЛЯТОТО

„Лошото нещо на лятото е — написа Мейлин в дневника си, — че винаги свършва много бързо.“

Първото лято на семейство Мелкерсон на остров Черноглава чайка свърши и още преди да се установят истински, трябваше да се връщат в града.

— Това е направо лудост — негодуваше Никлърс. — Как може училището да започва в средата на лятото? Татко, не можеш ли да пишеш до училищното настоятелство да променят този глупав навик?

— В училищното настоятелство са твърди като пирони — поклати глава Мелкер. — Вие сте тези, които ще се наложи да се съобразявате с тях.

„Имам чувството, че току-що сме пристигнали — пишеше в дневника на Мейлин, — и ето че вече трябва да оставим всичко. Много е трудно. Пеле трябва да се раздели със зайчето си и полянките с горски ягоди, Йохан и Никлърс с колибата и въдиците, плуването и потъналата лодка, татко със заливчето и изгревите, с къщата на дърводелеца. Що се отнася до мен, с какво ще трябва да се разделя аз? Ще ми е мъчно за летните полянки, за гъбите, за горските пътечки и спокойните вечери. Няма да мога вече да сядам на стълбите пред къщата на дърводелеца и да се вирам в лунната пътека, изрисувана върху тъмния залив. Вече няма да мога да плувам под нощното небе, обсипано с милиони звезди. Нощно време няма да се унасям в таванската си стаичка под приспивната песен на вълните. Ще ми бъде трудно. Ще се разделим и с хората, които ни бяха приятели. Ах, как ще ми липсват само!

Но пък ще си направим прощална вечер. Татко го измисли, а аз вече дни наред обмислям менюто. Ще има омлет с гъби и кюфтета, а за кафето — торта със сметана.“

Мелкер беше много доволен от идеята за празненството. Искаше да го завърши с фойерверки, за които каза, че ще са кулминацията на

лятото, но Мейлин не се съгласи. Тя още помнеше последния път, когато Мелкер запали всички фойерверки едновременно.

— Да, съгласна съм, че днес е кулминацията на лятото — съгласи се Мейлин, — но няма да има никакви фойерверки, поне докато не забравим напълно последния случай.

Тя заяви, че сметановата торта е много по-вълнуващ завършек. Излязоха да я ядат в градината, където цареше топла августовска вечер, а заливът беше черен и гладък като огледало.

— Всичко е по лятно от всякога! — възкликна Никлс.

Пеле, Тьорвен и Стина седнаха на стълбите пред къщата на дърводелеца и Мейлин им разреши да ядат толкова торта, колкото могат да поберат. Пеле беше много доволен, но и той като Мелкер смяташе, че с фойерверки щеше да е много по-весело.

— Много ли ще ти е весело да видиш как баща ти избухва в пламъци и хуква с подпалена коса към залива? — укори го Мейлин. — Пък и не ти ли харесва тортата?

— Мейлин, знаеш ли какво? — обади се Тьорвен. — Тортата е толкова фантастично хубава, че трябва да си облизваш устните като я ядеш.

— Божичко! — ахна Мейлин. — Щеше да ми е достатъчно само да кажете, че е добра!

— Да, но тогава щеше да е все едно че си говорим за обикновен хляб — възрази Тьорвен.

Сьодерман изпи три чаши кафе, въпреки че беше вредно за стомаха му. Каза, че имал нужда от нещо, което да го успокои за раздялата с милата Мейлин.

— Ако това помагаше, щях да изпия цяла вана — каза Бьорн и протегна чашата си на Мейлин. Очите му бяха толкова тъжни, че тя се стараеше да не го гледа.

— С повечето летовници е весело, когато идват и когато си тръгват, най-вече когато си тръгват. Но без семейство Мелкерсон къщата на дърводелеца наистина ще изглежда празна.

— Сигурна съм, че другото лято пак ще дойдете — каза Марта.

В този момент на Мелкер му хрумна блестяща идея.

— Защо не дойдем в къщата на дърводелеца за Коледа? Ха-ха! Кой е най-големият генератор на идеи на света, а? Мелкер Мелкерсон! Наел съм вилата за цяла година, за всеки случай.

Децата извикаха от радост, а Мейлин щастливо попита Ниссе и Марта:

— Възможно ли е това? Ще можем ли да живеем в къщата на дърводелеца през зимата?

— Ако започнем да палим печката от средата на октомври, няма проблеми — каза Ниссе.

Мелкер заяви, че не може да си позволи къщата на дърводелеца, за която е платил за цяла година, да стои празна толкова дълго. Човек трябва да цени парите, и трябва да дойде тук през зимата, дори ушите му да замръзват от студ. Хвана Тьорвен и затанцува с нея наоколо.

— С музика и танци заедно ще прекараме една щастлива Коледа! — пееше той. — И не само Коледа, но и тази вечер — викна той, — защото ще се срещнем отново след няколко месеца. Искам да виждам само щастливи физиономии около себе си, чуваш ли какво казвам, Боцмане? — попита го той, защото Боцмана лежеше по-тъжен от всякога. — Мейлин, дай му едно парче торта да видим дали ще помогне.

Боцмана изяде тортата, но тя не повлия по никакъв начин на физиономията му.

— И все пак той я смята за фантастична, сигурна съм в това — оправда го Тьорвен.

Пеле седеше на стълбите, подпрял глава на двете си ръце. Беше по-тъжен дори от Боцмана. Всичко свърши, сметановите торти, лятото, може би дори самият живот.

Странно как, но едно парче сметанова торта остана и когато празненството свърши, чинията още си стоеше, като примамка за осите. Какви късметлийки са тези оси! Могат да си останат в къщата на дърводелеца, защото осите няма нужда да се връщат в града и да ходят на училище.

Но те не успяха да се доберат до тортата. Тьорвен я откри и незабавно изгони осите от нея. Беше изяла вече три парчета, но това беше по-апетитно от останалите, защото върху него имаше малка марципанова розичка. Тьорвен страстно го желаше. Тя се огледа, търсейки Мейлин, защото беше възпитана да не взема разни неща без разрешение. Но Мейлин беше изчезнала някъде с Бьорн, а и чичо Мелкер не се виждаше наоколо.

Всъщност нямаше кого да попита, а от друга страна, някой друг също може да го забележи и да го пожелае, затова трябваше да действа бързо. Тьорвен склочи ръце и се помоли:

— Мили Боже, може ли да взема това парче торта? — и сама си отговори с най-дълбокия бас, който можеше да възпроизведе: — Да, можеш.

Накрая тортата свърши и тържеството приключи. Лятото също си отиде... нали?

Не, лятото не си отиде само защото Мелкерсонови напуснаха острова. Настъпиха топлите септемврийски дни, изпълнени с жужене на оси и пърхане на пеперуди. След тях дойдоха спокойните октомврийски дни — чисти като кристал. Бараките за лодки по кейчетата се отразяваха в огледалната вода, толкова неподвижна, че беше почти невъзможно да се познае дали това, което се вижда в нея е истинското нещо, или само отразеният му образ. Но Тьорвен ги разпознаваше и обясняваше на Боцмана.

— Това, което виждаш надолу с главата, също са бараки за лодки, но те са на морските сирени, нали разбираш. А те плуват във водата и си играят по цял ден.

Тьорвен пък си играеше на криеница с Боцмана из онези бараки, които не са надолу с главата. Щеше да е много самотна, ако не беше той, защото Теди и Фреди бяха на училище по цял ден, а Пеле и Стина — в далечния Стокхолм, където тя самата никога не е била и за който не знаеше нищо. Но с нея беше Боцмана и тя запълваше дните си със странните и чудни игри на самотно дете. Не усещаше самотата.

Малко по малко над остров Черноглава чайка и над хората, които живеят на него се спусна есенният мрак. Вечерно време в прозорчетата светят светлинни — малки, самотни светлинки посред непрогледната, черна тъмнина. На този остров живеят толкова малко хора, че когато идва тъмнината и есенните бури забушуват около къщите им, когато морето се сгромолясва с бясна сила върху кейчетата и навесите за лодки, някои от тях започват да се питат защо ли живеят в тази отдалечена част на света. Те обаче знаят, че не биха могли да живеят на друго място.

Корабчето идваше само веднъж седмично. На борда му нямаше летовници, никой, освен екипажа. Но Ниссе неизменно ходеше да го посреща и да разтоварва стоката си. Тьорвен, с Боцмана до себе си, също ходеше, независимо от времето. Дори когато корабчето пристигаше по тъмно и въпреки че Пеле не пътуваше с него.

Пеле пишеше писма, защото ходеше на училище и можеше да пише с големи печатни букви. Всъщност, той не пишеше на Тьорвен, а на Йока, но Тьорвен носеше на Йока писмата му във фермата на чичо Янсон и му разказваше какво пише в тях, след като Фреди ѝ ги прочиташе.

„СКЪПИ МИ МИЛИ ЙОКА, пишеше Пеле, ДРЪЖ СЕ, ДРЪЖ СЕ, СКОРО ПРИСТИГАМ.“

Една сутрин, когато Тьорвен се събуди, всички локви, в които беше шляпала предишния ден, бяха заледени. Дълго време се забавлява с трошене на леда с обувките си. На следващия ден ледът беше още повече, а времето ставаше все по-студено и по-студено, докато един ден замръзна дори заливът.

— Досега не се е случвало толкова рано да замръзне — учудваше се Марта.

Наложи се да докарат ледоразбивача, за да прокара канал, по който да идва корабчето и въпреки това му трябваша около десет часа, за да си проправи път през леда към по-далечните островчета.

Най-сетне дойде Коледа. Магазинчето на Гранквистови беше пълно с коледни реклами. Всички хора от околните острови се събираха да си купуват коледна украса. Теди и Фреди бяха във ваканция и помагаша в магазина. Тьорвен беше навсякъде.

— Остават само няколко дни до Коледа — оплакваше се тя, — а аз още не мога да си мърдам ушите!

Напоследък прекарваше доста време със Съодерман, който ѝ беше казал, че Дядо Коледа много обича хората, които могат да си мърдат ушите — защото това бил приятелски жест, или поне така се кълнеше Съодерман.

Той можеше да го прави, но за Коледа щеше да ходи до Стокхолм, за да празнува заедно със Стина. Кой тогава от целия остров Черноглава чайка щеше да поздрави Дядо Коледа с мърдане на ушите?

— Ще трябва ти, Тьорвен, да го направиш — заръча ѝ Съодерман и Тьорвен с много търпение и постоянство се упражняваше.

Три дена преди Коледа през ледения канал си проби път параходчето „Черноглава чайка 1“. На борда му беше семейство Мелкерсон. Те всички стояха на палубата, загледани в парчето земя, където бяха прекарали цяло лято. Сега островът беше бял и мълчалив, покрит със сняг и заобиколен с лед, красив по странен и непознат начин заради белите покриви на бараките за лодки и празните кейчета, където не акостираха никакви лодки. Беше същото островче, на което бяха прекарали лятото, но те не можеха да го познаят.

Но разпознаха къщата на дърводелеца сред заснежените ябълкови дървета. От комина му се виеше пушек, което накара Мелкер да се просълзи.

— Имам чувството, че се прибираме у дома — каза той.

На леда до канала стоеше Ниссе Гранквист. Теди и Фреди тичаха надолу по хълма. Янсон пристигна с шейната си, в която беше качил Съодерман и Тьорвен. Чу се тънкото гласче на камбанките и Пеле му отвърна с цялото си същество. Вече е Коледа и скоро ще види Йока. Също и Боцмана — ето го! Пеле целият грейна като го видя. Тьорвен му махаше и крещеше, но той не я забелязваше. Не виждаше никого, освен Боцмана.

— Всичко е толкова различно от лятото — изненадаха се Йохан и Никлърс. Не и Теди и Фреди, разбира се; те викаха, пицяха, грачеха като корморани и си бяха, слава богу, същите като преди. Но иначе имаха чувството, че това е друг свят. Нито Йохан, нито Никлърс се замислиха какво ли е да живееш в този свят през зимата, сред сняг и лед, сам и отрязан от цивилизацията. За тях тази зимна разлика беше само вълнуващо приключение, организирано малко или много за тяхно удоволствие.

Корабчето най-после спря. Не успя да се доближи до самия кей, затова трябваше да стигнат до него по една стълба.

— Най-сетне стигнахме северния полюс. Всички членове на експедицията да слязат от кораба — изкомандва Йохан.

Той пръв слезе по стълбата, останалите го последваха. Тогава видяха Бьорн, който идваше по друга стълба, сложена през канала за парахода. Този мост се клатеше и беше доста опасен, но точно по него трябваше да мине всеки, който живее на Норсунд и иска да стигне до

остров Черноглава чайка. Бьорн днес явно много искаше да стигне до остров Черноглава чайка.

— Защо си дошъл? Нещо по-специално ли има? — недоволно попита Съодерман.

Но Бьорн не му отвърна, защото изведнъж видя Мейлин.

— С музика и танци ще прекараме една щастлива Коледа заедно! — пропя Мелкер и гушна Тьорвен, но тя се дръпна от него, защото искаше да отиде при Пеле и затова трябваше да побърза.

Пеле нямаше време да се здрависва с никого, освен с Боцмана. Щом го направи, хукна през леда към кейчето колкото сила имаше и също толкова бързо претича по улицата на селото. Тьорвен не успя да го настигне. Тя сърдито му викаше да спре, но той не я послуша и изчезна в мрака пред нея. Но тя знаеше къде да го намери.

— Йока, миличък Йока, тук съм. Върнах се при теб! — Пеле седеше със зайчето в ръце, когато Тьорвен влезе в краварника на Янсонови. Беше толкова тъмно, че едва го виждаше, но го чу да нарежда на зайчето си, сякаш Йока беше човешко същество.

— Пеле, познай какво мога да правя — похвали се Тьорвен. — Вече мога да си мърдам ушите.

Но Пеле не я слушаше. Продължаваше да си говори на Йока и тя трябваше да му го повтори три пъти, за да си направи труда да й отговори.

— Дай да видя — каза накрая.

Тьорвен застана на бледата светлина до прозореца и започна. Правеше най-ужасните гримаси и като свърши, попита с надежда:

— Добре ли беше?

— Не — отрязва я Пеле.

Не можеше да разбере защо трябва да си мърда ушите. Тьорвен му обясни колко много обича Дядо Коледа хората, които могат. Пеле се разсмя на висок глас и отвърна, че първо на първо няма никакъв Дядо Коледа, което значи, че не може да му харесват хора с мърдащи уши повече от другите, които не могат да го правят. Така че по-добре било да се научи на нещо по-полезно, например да свирука. Все още с Йока в прегръдките си, той му засвирука „Добрият Крал Венцислав“ и позволи и на Тьорвен да слуша, ако иска.

Пеле не осъзнаваше какво върши като каза това за Дядо Коледа. Детските илюзии на Тьорвен бяха разбити. Възможно ли е наистина да

няма никакъв Дядо Коледа? С приближаването на Бъдни вечер тя все повече и повече се притесняваше, че Пеле може да се окаже прав. Когато дойде сутринта преди Бъдни вечер и трябваше да изяде овесената си каша за закуска, неверието и отчаянието ѝ стигнаха толкова далеч, че почти загуби вяра в Дядо Коледа. Хич не е смешно. Каква Коледа ще е това? Без Дядо Коледа и... и, освен това, тази овесена каша! Тя с отвращение блъсна чинията.

— Яж, Бръмбарче — нежно каза майка ѝ. Тя не разбра защо е толкова тъжна Тьорвен. — Дядо Коледа обича точно този вид овесена каша — увери я тя.

— Тогава да изяде и моята — нещастно каза Тьорвен. Беше сърдита на този стар Дядо Коледа, който от една страна не съществува, а от друга — иска да ядеш овесена каша и да си мърдаш ушите, затова се сопна:

— Да ядеш и да вярваш в Дядо Коледа, май това е единственото, което се иска от децата.

Ниссе усети, че нещо не е наред. Той почти винаги разбираше, когато Тьорвен се тормози от нещо, и позна причината, когато тя го погледна право в очите и попита:

— Има ли Дядо Коледа, или не?

Знаеше, че цялото очарование на Коледата ще изчезне, ако ѝ отговори „Не, няма“. Показа ѝ старата дървена купа, която неговата баба пълнела с овесена каша всеки път на Бъдни вечер и я слагала в ъгъла за Дядо Коледа.

— Искаш ли и ние да направим така? — предложи Ниссе. — Искаш ли да пресипем твоята каша тук и да я оставим за Дядо Коледа?

Тьорвен светна, сякаш вътре в нея бяха запалили свещичка. Естествено, че има Дядо Коледа, щом като още бабата на татко вярвала в него. Колко е хубаво, че наистина съществува и ще обикаля къщата на Бъдни вечер. Освен това е хубаво и че обича овесена каша, така че няма нужда да я ядеш сам. Вече всичко е наред и точно това смята да каже на Пеле.

Но тя го видя чак като се стъмни, когато всички отидоха на заледеното кейче пред къщата на дърводелеца и гледаха как шейната на Дядо Коледа се появява сред ледовете. Носеше факел, който му осветяваше пътя и изглеждаше точно както трябва да изглежда Дядо Коледа. Тьорвен забеляза, че е с коня и шейната на чичо Янсон, но ѝ се

видя естествено той да му заеме коня, след като има да разнася толкова много коледни подаръци.

Дори Пеле беше поразен. Очите му ставаха все по-големи и по-големи, а той се притискаше все по-близо до баща си. Дядо Коледа

хвърли два чувала подаръци на кейчето — един за Мелкерсонови и един за Гранквистови. Стана толкова бързо, колкото екипажът на параходчето разтоварва стоките на брега, после шейната изчезна в тъмнината.

Пеле се чудеше дали Дядо Коледа наистина съществува, но после забеляза, че Йохан се хили и намига на Никлърс и страшно се ядоса. Наистина ли го смятат за бебе и си мислят, че могат да го накарат да си мисли каквото си поискат? Но независимо дали Дядо Коледа съществува или не, е много забавно да стоят тук на тъмно и да слушат камбанките на шейната, да гледат как светлината от факела се губи в края на залива и да получат цял чувал коледни подаръци.

Всъщност, тези дни на остров Черноглава чайка най-хубаво беше да си Пеле. Мейлин го наблюдаваше как снове навсякъде сияещ от щастие. Една вечер, когато бяха сами в кухнята, тя го попита защо е толкова щастлив. Пеле се покатери на кухненското диванче, замисли се за момент и сподели с Мейлин какво толкова го радва.

— Ами, например — започна той, — първата ти работа сутринта е да излезеш и да видиш новия сняг. Да сложиш коледни хранилки на ябълковото дърво за всички врабчета, червенушки и синигерчета. Да си донесеш коледна елха от гората. Да си седиш в кухнята и да си говориш с Мейлин — точно като сега — да ядеш кифлички, да пиеш мляко и въобще да не те е страх. А и, естествено, да седиш в краварника на чичо Янсон и да си говориш с Йока — това май е най-хубавото. А ти чу ли, че лисицата снощи е откраднала още една от кокошките на Янсонови?

Пеле се страхуваше от тази лисица. Две поредни вечери беше краля по една кокошка от Янсонови, а една лисица, която може да краде кокошки, може да открадне и заек. Тази мисъл го ужасяваше. Лисицата дебнеше навсякъде. Много ясно, че същата лисица е изяла и овесената каша на Тървен, колкото и да си мисли тя, че е Дядо Коледа. Какво мисли Мейлин по въпроса? — чудеше се Пеле.

— Може да е лисицата, а може да е и Дядо Коледа — каза Мейлин.

Пеле дълго лежа буден, притеснен за зайчето си. Естествено, Йока е в безопасност в краварника, но лисиците са хитри, особено когато са гладни.

Лисиците трябва да се застрелват, реши Пеле. По принцип той не е кръвожаден, но сега, както си лежеше в леглото, си представи как лисицата излиза от дупката си на полето и как се промъква тихичко по снега към фермата на чичо Янсон. Пеле се изпоти от притеснение и цяла нощ спа неспокойно.

На другата сутрин случайно срещна Бьорн, който идваше от гората с току-що застрелян див заек. Пеле затвори очи, за да не гледа горкото зайче. Защо по-добре не застреля тази глупава лисица? Чичо Янсон много ще се зарадва. И Бьорн така реши, като чу какво е станало.

— Трябва да спрем тази престъпница. Можеш да кажеш на Янсонови, че тази нощ ще се опитам да го направя.

— Към колко часа ще тръгнем? — зарадва се Пеле.

— Ще тръгнем ли? — учуди се Бьорн. — Ти няма да ходиш никъде. Ти ще си спиш в леглото.

— Естествено, че няма — каза Пеле.

Но това не го каза на Бьорн, а малко по-късно на Йока. Едно от хубавите неща на Йока е, че не може да възразява.

— Не се страхувай, ако чуеш изстрели довечера — успокои го Пеле, — защото аз ще съм при теб, можеш да си сигурен в това.

Така и стана, но за малко да не изпълни обещанието си към Йока. Лежа в леглото и мига с очи, за да остане буден, докато Йохан и Никлър заспят. После се промъкна през кухненската врата, докато татко и Мейлин седяха пред камината в дневната. Вратата към кухнята беше отворена. Цяло чудо беше, че не го чува.

Излезе навън в лунната нощ и хукна да тича по заснежения път, абсолютно сам, към тъмния краварник, който хич не беше толкова уютен, колкото обикновено. Тихичко се промъкна, като внимаваше Бьорн да не го види. Наистина го беше много страх, когато опипваше пътя си към Йока.

— О, малкият ми Йока, ето ме, тук съм най-сетне.

Краварниците са доста страшнички нощно време. Тихо е, кравите спят, но човек чува разни шумове. От време на време ще издрънчи някоя верига, когато някоя крава се мръдне мъничко. От време на време ще изкудкудяка някоя кокошка, сякаш че сънува лисицата. От време на време се чува как Бьорн си поправя пушката, или пък как тихичко си свирука. Лунната светлина влиза през

прозореца и осветява една пътечка на пода. Фермерската котка се търкулва по нея и тъмнината отново я поглъща. Само жълтите ѝ очи светят в тъмнината. Горките плъхове, ако са излезли тази нощ. Горкият Йока, ако Пеле не беше тук да го пази от лисицата. Той го притиска по силно до себе си и му е приятно да усеща колко е топло и меко зайчето. Чуди се колко ли ще продължи. Може би точно сега, в този момент, лисицата се промъква по снега към фермата на Янсонови.

Във всеки случай, точно в този момент Мелкер се качва горе да завие децата си. В леглото на Пеле той открива не самия него, а бележка, написана с големи печатни букви:

НАВЪН СЪМ, СТРЕЛЯМ ПО ЛИСИЦИ ЗА ЧИЧО
ЯНСОН

— Какво мислиш за това? Може ли Пеле да е навън и да стреля по лисици за Янсон посред нощ? — Мелкер попита Мейлин, като ѝ занесе бележката.

— Естествено, че не — каза Мейлин твърдо.

Доспива ти се, като седиш в краварника с топъл заек в ръце. Пеле тъкмо щеше да заспи, когато изведнъж се стресна. Чу как Бьорн си оправя пушката и го видя на лунната светлина. Видя го как вдига пушката и се прицелва.

Ето... ето, лисицата идва и сега ще умре, животът ѝ е свършен. Никога няма да се върне в дупката си на пасището и то благодарение на Пеле. Пеле уреди всичко!

Стреснат, Пеле бързо остави заека и се втурна към Бьорн.

— Не, не, не стреляй!

— Какво правиш тук? — Бьорн направо побесня. — Разкарай се... ще стрелям.

— Не — проплака Пеле и се хвърли в краката му. — Недей! Лисиците също трябва да живеят!

Естествено, нито една лисица не умря тази нощ заради Пеле. Там, на лунната светлина, нямаше никаква лисица, вместо нея се появи Мейлин със ските си. Бьорн пребледня. Само като си помисли какво би могло да стане, ако беше стрелял, ако Пеле не го беше спрял!

— Добре че дойде — каза Пеле на Мейлин, когато отново си беше в леглото. Обеща никога повече да не ходи на лов за лисици през нощта, а Мейлин го увери, че нито една лисица не може да открадне Йока, поне докато е здраво заключен в клетката си.

Пеле неспокойно шаваше в леглото си. Имаше нещо, което го тормозеше дори повече от лисицата:

— Мейлин — пристраши се той, — ще се омъжиш ли за Бьорн?

— Не, няма — засмя се Мейлин и го целуна. — Лисицата не може да хване Йока и Бьорн не може да хване Мейлин, поне докато и двамата си стоим в клетките.

Зимните дни бяха къси и рано се стъмваше. През дългите вечери всички се събираха в кухнята, която беше най-топлото място в къщата на дърводелеца. По-точно казано, това беше единственото истински топло място.

Нощите бяха студени. Момчетата спяха с топли пижами и пуловери. На Мелкер му беше добре в малката стаичка зад кухнята, но на Мейлин й се наложи да се премести да спи в самата кухня.

— Няма смисъл да се отопляват две тавански стаи — каза Мейлин и се пресели на кухненското диванче. — Единственото неудобство е, че никога не мога да си легна по-рано вечерта — казваше тя, — защото всички се скупчват в кухнята.

Марта и Ниссе идваха вечерно време за по едно кафе и да си побъбрят. Теди и Фреди играеха на казино с Йохан и Никлърс. Тьорвен и Пеле рисуваха или играеха. Боцмана спеше в ъгъла, Мейлин плетеше, Мелкер пееше, говореше и беше много щастлив.

Навън цареше една от най-студените зими. Над залива сияеха студени звезди, студът беше смразяващ. Затова беше толкова приятно да се отпуснеш в топлата кухня. Пеле се усмихваше и тъпчеше печката с дърва. Всичко му се виждаше наред, гледаше как всички седят

заедно, пеят и си приказват, докато накрая му се доспиваше, звуците се сливаха в едно жужене и препъвайки се, отиваше да си ляга.

Иначе Пеле прекарваше повечето си време във фермата на Янсонови само заради Йока. Помагаше на чичо Янсон да почиства и се прибираше вкъщи така умирисан на кравешки изпражнения, че не можеше да се стои до него. На Мейлин ѝ се наложи да му задели едни стари панталони и едно старо яке, които Пеле трябваше да сваля още в преддверието.

— После, като си тръгваме, ще ги изгорим — каза Мейлин.

— Не, ще си ги взема в града — неочаквано разпалено заяви Пеле.

Мейлин щеше да развали нещо, което отдавна беше замислил и малко свенливо, той ѝ го обясни.

— Ще ги пазя в специален шкаф и когато Йока започне ужасно да ми липсва, ще си ги мириша.

Тьорвен дойде с него един или два пъти в краварника на Янсонови, но ѝ омръзна.

— Не искам да прекарвам цялото време с крави — каза тя.

Вместо това караше ски. За Коледа ѝ подариха ски и сега се пързеляше из целия остров. Беше ѝ трудно да стане сама като падне, затова си лежеше и риташе с крака като бръмбар, докато не минеха Теди или Фреди и не ѝ помогнеха да стане. Но напоследък и те много рядко са наоколо. Прекарват повечето си време с Йохан и Никлърс, като отново са „тайни“. Имат таен снежен замък, който всеки с очи на главата си може да види, като погледне надолу към нос Чайка. Прекарват по цели дни там, но понякога им писва и тръгват на големи пътешествия със ски по леда към другите острови. Или пък ловят риба със Съодерман, който вече си е вкъщи и се кълне, че няма да тръгне повече към града.

Всеки си е зает с неговите задължения и Тьорвен продължава да си е самотната Тьорвен, на която Боцмана ѝ е най-добрият приятел. Един много студен ден, когато небето над остров Черноглава чайка беше ледено зелено, Мейлин се прибра вкъщи след разходка със ските и откри Тьорвен да плаче на едно хълмче до къщата на Съодерман. По принцип плачеше само когато е сърдита, но сега плачеше, защото се чувстваше нещастна. Краката ѝ бяха толкова замръзнали, че я боляха. Самата тя се беше предала на чувството за самота, което наляга човек,

когато часове наред се скита сам из снеговете и изведнъж забележи колко му е студено. Къщата на Съодерман се оказала заключена, нямало никой нито вкъщи, нито в къщата на дърводелеца. Теди и Фреди са забравили, че са обещали да я наглеждат, докато мама и татко са в Норталие. Когато видя Мейлин, сълзите, които до този момент бяха на буца в гърлото ѝ, внезапно бликнаха от очите ѝ.

Мейлин я вдигна и я занесе в къщата, като по пътя ѝ пееше, за да я успокои. Когато стигнаха, Мейлин направи нещо много странно, нещо изключително странно според Тьорвен.

— Не може да се събличаш и да си лягаш в леглото посред бял ден — изуми се Тьорвен.

— Напротив, можеш, особено ако краката на някое малко дете трябва да се стоплят — възрази Мейлин.

Те се настаниха удобно в леглото на Мейлин и им беше топло като в рая, особено след четиричасово скитане в снега. Погледът на Тьорвен светна.

— Усещаш ли къде са краката ми? — попита Тьорвен и Мейлин я увери, че ги усеща много добре, защото това със сигурност са най-студените детски крачета, които са се топили на това кухненско диванче.

Тьорвен не можеше да превъзмогне учудването си. От време на време я напушваше смях, защото никога не ѝ се беше случвало толкова странно нещо.

— Ама не може да си лягаш посред бял ден — пак каза тя.

— Напротив, може, и дори е необходимо. Особено ако краката и ръцете са ти измръзнали от снега, а очите ти са пълни със сълзи, тогава е абсолютно задължително — увери я Мейлин.

— Недей повече да ми пееш тази тъжна песен, която ми пя на идване. — Тьорвен се прозина. — Изпей ми нещо, което кара пръстите на краката ти да се стоплят.

Мейлин се засмя. От леглото виждаше цветята от скреж по прозореца. Виждаха се и лъчите на бледото зимно слънце, които си пробиваха път през клоните на храста и които скоро щяха да напуснат остров Черноглава чайка. Наистина имаха нужда от песни, които да стоплят пръстите на краката им! И така тя започна:

Нежно подухва летният бриз...

и спря, защото почувства огромен копнеж по лятото. Толкова силен, че не можа да продължи. Но и нямаше нужда, защото Тървен вече спеше.

ДЕВЕТА ГЛАВА

ОМАГЪОСАНИТЕ ПРИНЦОВЕ

Един пролетен ден Тървен падна от кея в морето. Досега бе живяла с убеждението, че може да преплува поне пет загребвания, но сега откри, че е грешала. Въпреки това не ѝ остана време да се уплаши, защото Боцмана я издърпа. Когато Ниссе Гранквист дотърча, тя вече беше на кейчето и изстискваше водата от косата си.

— Къде ти е спасителната жилетка? — ядосано попита Ниссе.

— Татко, знаеш ли какво? — попита Тървен. — Когато Боцмана е с мен, нямам нужда от никакви спасителни жилетки — прегърна Боцмана с две ръце и притисна мократа си глава към неговата. — Боцмане, ти си моето малко мокро кученце.

Боцмана я гледаше сериозно и ако е вярно, че може да мисли като човешко същество, той вероятно си мислеше: „Бръмбарче, бих умрял за теб, стига да поискаш. Трябва само да ми кажеш!“.

Тървен го потупа и се засмя доволно.

— Татко, знаеш ли какво?

— Не, Тървен, повече никакви „Знаеш ли какво“ преди да се прибереш вкъщи да се преоблечеш — спря я Ниссе.

— Но аз само исках да кажа, че вече съм падала в морето три пъти, а Стина само два! — и Тървен тръгна нагоре доволна, че ще може да се изфука пред Стина.

На хълма беше Съодерман, който беше излязъл пред къщата и мажеше лодката си със смола. Смяташе отново да я пуска на вода. Целият остров Черноглава чайка се беше захванал с пролетно чистене. Морето се беше освободило от леда и всички подготвяха лодките си. Целият остров бе обгърнат от миризмата на смола, боя и постоянен пушек от горенето на старата шума. Но най-силна от всички миризми беше тая на морето. Съодерман я вдъхваше с пълни гърди и се наслаждаваше на слънцето, което напичаше гърба му. Със задоволство установи, че лодката му изглежда много добре. Беше започнал да се уморява обаче, защото и Стина седеше на слънце до него и

непрекъснато му разказваше приказки, които нямаха край. На горкия Съодерман му се струваше невъзможно да проследи кой принц се е превърнал в диво прасе и кой в орел. Но Стина не забравяше да го изпитва от време на време, а тя не понасяше грешки.

— Сещаш ли се кой бил омагьосан тогава?

В този момент пред нея изникна Тьорвен, мокра като морска сирена.

— Познай кой падна в морето! — възкликна Тьорвен.

Стина мълчаливо я погледна. Досега не знаеше, че да паднеш в морето е нещо, с което можеш да се гордееш, но като видя победоносния вид на Тьорвен, каза:

— Познай кой ще падне в морето в събота!

— Във всеки случай, не ти — обади се Съодерман. — Ако го направиш, директно те изпращам в града, заедно с Мелкерсонови.

Мелкерсонови доведоха Стина с тях като идваха този път. Дойдоха за неколкодневна пролетна ваканция, защото Мелкер продължаваше да вярва, че е разсипничество къщата на дърводелеца да стои празна, при положение че е платена за цяла година. Освен това остров Черноглава чайка е най-хубав точно по това време на годината, когато по брежите се разпукват първите нежни листенца и целият остров заприличва на море от бели анемонии.

— О, боже господи, тази шведска пролет! — често възкликваше Мелкер. — Студено е, голо е, но е толкова красиво, че докосва и най-нежните струни на душата ти!

Тьорвен определено усещаше, че пролетта е студена. Трепереше и искаше да се прибере вкъщи, за да се преоблече в сухи дрехи. Но като мина покрай кейчето на къщата, видя чичо Мелкер да седи в лодката си и да поправя един стар мотор.

Мелкер обожаваше да си говори с Тьорвен.

— Тя е най-забавното същество на света — споделяше той с Мейлин. — Жалко, че не можеш да ни чуеш някой път какво си говорим, разговорите ни с нея са наистина интересни, но само насаме.

— Чичо Мелкер, паднах в морето — каза Тьорвен, но Мелкер само изгрухтя. Дърпаше въжето за пускане на мотора и явно го правеше от доста време, защото лицето му беше почервеняло, а косата му стърчеше във всички посоки.

— Нямах правилен подход, чичо Мелкер — осведоми го Тървен.

— О, така ли? — погледна я подигравателно Мелкер и се подсмихна.

— Ами да, трябва да го дръпнеш така — и Тървен с трениран жест му показва какво трябва да направи.

— Слушай какво, ще те издърпам аз тебе, ако не се махнеш веднага — закани се Мелкер.

— Мислех, че ще ти е приятно да ти помогна — премигна Тървен, като чу такъв неблагоприятен отговор.

Мелкер се обърна и продължи да се занимава с мотора си.

— Да, благодарен съм, много съм ти благодарен, много съм благодарен, наистина — увери я Мелкер и едновременно с това дръпна въжето. Моторът само измрънка някакво си „фът-фът“ и спря.

— Сигурна съм, че си сръчен човек, чичо Мелкер — поклати глава Тървен, — но може би просто не разбираш от мотори. Чакай малко да ти покажа!

— Махай се! — изрева Мелкер. — Отивай пак да скачаш в морето, или пък да играеш с Пеле. Хайде!

— Ще отида да си играя с Пеле — обиди се Тървен, — но първо трябва да се прибера вкъщи да се преоблека, нали разбираш?

— Добре! — кимна Мелкер в знак на съгласие. — Сложи си всички дрехи, които имаш. Облечи си две-три елечета едно върху друго, ако искаш!

— Елечета! — възмути се Тървен. — Да не живеем в каменната ера! — Теди винаги така казваше за нещо, което вече не е модерно.

Мелкер не я чу, защото моторът пак почна с неговото „фът-фът“. Погледна го с надежда, но напразно. Когато изрече последното си „фът“ моторът млъкна окончателно.

— Чичо Мелкер, знаеш ли какво? — попита Тървен. — Надявам се да си по-добър в писането на книги, защото тук хич не те бива. Между другото, къде е Пеле?

— Вероятно при клетката на зайчето — изрева Мелкер и склучи ръце като при молитва. — Моля се на Господа да е при заешката клетка и да отидеш при него.

— Защо искаш Господ да е при заешката клетка?

— Пеле! — изръмжа Мелкер. — Пеле трябва да е при заешката клетка, а след него и ти, най-вече ти!

— Не, ти каза, че се молиш на Господа да е при заешката клетка — започна Тьорвен, но чичо Мелкер толкова побесня, че за да го успокои, каза бързо: — Добре де, махам се!

Молитвата на Мелкер бе чута и Пеле наистина се оказа при заешката клетка, където Тьорвен го намери след като се преоблече. Йока сега имаше чудна клетка. „Направена от Мелкер със собствените му ръце“ — както съобщи Мелкер, когато беше готова. Пеле му помогна, въпреки че Мелкер го предупреди „да не си нараниш пръстите“.

— Не, няма — отвърна Пеле. — Тьорвен ще държи пирона. — Това никога не бе хрумвало на Мелкер.

— Защо винаги си удряш пръстите? — попита Тьорвен, като видя Мелкер два поредни пъти да стоварва чука върху тях.

— Защото, малка моя Тьорвен, не държиш ти пирона. — Мелкер лапна пръста си.

Но накрая стана великолепна къщичка за зайчето. Такава, в която всяко зайче би се радвало да живее, си помисли Пеле. Беше толкова щастлив, че направо сияеше, когато донесе Йока от фермата на чичо Янсон и го сложи в новия му дом.

Съоръжението бе сложено под люляковия храст, където беше завет и Пеле можеше по цял ден да седи там и да се изживява като щастлив собственик на зайче. Клетката бе направена от телена мрежа, а на вратичката ѝ имаше резе, така че Пеле можеше по всяко време да вади Йока оттам и да го гушка. В другия край на клетката Йока имаше своя собствена къщичка, една кутия с кръгла дупка на дъното.

— Може да спиш вътре, когато вали или е студено — обясни му Пеле.

Когато Тьорвен дойде, той седеше и гушкаше любимеца си. Нахраниха го заедно, като междувременно Пеле ѝ обясни за изкуството да гледаш зайци, защото на нея предстоеше да се грижи за Йока, когато Пеле се върне в града.

— Никога няма да ти простя, ако не го храниш правилно — закани се Пеле. — И да внимаваш да не ти избяга.

Изглежда самият Пеле трябваше да внимава повече за това, защото тъкмо го каза и Йока скочи от ръцете му и се шмугна в

люляковия храст. Пеле и Тървен се втурнаха след него, а след тях с лаене се втурна и Боцмана.

— Боцмане, да не си посмял да закачаш Йока! — разкрещя се Пеле. Това беше най-глупавото изказване, което Тървен някога бе чувала.

— Боцмана никога никого не закача, досега трябваше да си го разбрал. Той мисли, че само си играем.

Пеле се засрами, но точно в момента нямаше време да моли Боцмана за извинение. Сега по-важното беше да хване Йока.

Зад къщата на дърводелеца Мейлин, Йохан и Никлърс тупаха одеяла и когато видяха Йока, Йохан хвърли едно от тях върху него. Йока зашава под одеялото и то забушува като разгневено море. Но ето че Йока изскочи и с три жизнерадостни подскока изчезна зад ъгъла.

Стина им помогна да го хванат. Тя си седеше с гарвана Чарли, когато видя Йока да минава покрай нея. Докато Тървен и Пеле пристигнат задъхани, тя вече го държеше.

— Колко хубаво, че си го хванала — зарадва се Пеле. Седна на стълбите пред къщата на Стина с Йока в ръце и го погледна нежно, както майките гледат новородените.

— Страхотно е да си имаш собствено животно — каза той, а Тървен и Стина се съгласиха.

— Особено гарван — каза Стина и гордо добави: — Вече може да го казва!

— Какво може да казва? — не я разбра Тървен.

— Може да казва „Върви по дяволите!“, аз го научих — очевидно беше, че Пеле и Тървен не й повярваха и Стина се ядоса. — Ще видите вие! Сега сами ще го чуете! Чарли, кажи „Върви по дяволите!“.

Гарванът склони глава на една страна, но остана безмълвен. Стина го убеждава дълго време, след което той благосклонно гракна два пъти. Само някой с много развито въображение би си го превел като „Върви по дяволите!“, но Стина наистина имаше развито въображение.

— Чухте ли? — зарадва се тя.

Тървен и Пеле се захиха, но Стина продължи:

— Знаете ли какво си мисля? Мисля, че Чарли е омагьосан принц, защото може да говори.

— Хайде де! — възрази Пеле. — Някога да си чувала някой принц да казва „Върви по дяволите“?

— Да, този тук — каза Стина и посочи Чарли.

В приказката, която току-що беше разказала на дядо си, имаше поне три омагьосани принца. Бяха се превърнали в диво прасе, кит и орел, защо тогава един гарван да не е принц?

— Защото само жабите са омагьосани принцове — заяви Тьорвен.

— Защото само за тях знаеш — прекъсна я Стина.

— Така е. Фреди ми чете. Беше за една принцеса, която целунала жабата и жабата се превърнала в принц... пуф!... ей тъй на!

— Ще опитам някой път — замисли се Стина.

— Какво ще го правиш този принц? — разсмя се Пеле.

— Може да се омъжи за Мейлин — предложи Стина.

Тьорвен реши, че предложението е много добро.

— Тогава тя вече няма да е абсолютно неомъжена.

Едва ли можеше да се измисли друга тема, която да подразни Пеле толкова много.

— По дяволите с тези ваши омагьосани принцове — изруга той.
— Хайде, Йока, да си вървим.

— Май не иска Мейлин да се омъжва — каза Тьорвен и двете дълго гледаха след него. — Може би защото си няма майка.

— Защо е умряла майка му? — стана сериозна Стина и замислено сбръчка чело.

Не е лесно да се отговори на такъв въпрос. Тьорвен размишляваше. Не знаеше защо умират хората.

— Сещам се за един романс — продума тя накрая. — Нещо такова беше:

*Светът е остров от скръб голяма,
тук си днес, утре те няма.*

— Много е тъжно, нали? — каза Стина.

Пеле остави Йока в клетката му и си прекара една чудесна вечер самичък, изцяло отдаден на копаенето на канавки покрай пътя, за да се стичат пролетните дъждове. Харесваха му пролетните вади; толкова много можеш да видиш в тях — растения и насекоми от най-различни видове. Може би най-веселото на канавките е, че можеш да ги прескачаш и Пеле искаше да провери дали ще успее без засилване. Понякога не успяваше, така че когато се прибра вкъщи тази вечер, Пеле бе кален до ушите.

По това време Мелкер вече се беше пренесъл с мотора си в кухнята и го беше разглобил до последното винтче. Смяташе да го нагласи така, че повече никога да не казва само фът-фът и после да млъква, а за тази цел най-доброто е едно хубаво почистване. За нещастие, всички винтчета и гайки се губеха точно когато му трябваша и Мелкер всеки път се ядосваше.

— Да не ми ядете винтчетата? — попита той Йохан и Никлърс, които се навъртаха около масата и с любопитство го гледаха.

След няколко подобни забележки Йохан обидено каза:

— Хайде да си лягаме, Никлърс. Татко да си търси сам винтчетата. — Веднага щом се магнаха, Мелкер намери каквото търсеше.

— А, точно това мъниче търсех — каза той.

В същия момент в кухнята влезе Пеле, целият омазан с кал и много уморен.

Мейлин каза:

— А пък аз търсех точно това мъниче... но, Пеле, виж се на какво приличаш!

Така че тази вечер не само моторът на Мелкер беше за почистване в кухнята. Мейлин извади голямото корито, напълни го с вода и се започна истинско търкане.

— Не се притеснявай за ушите ми — измънка Пеле. — Измих ги още в събота.

Но Мейлин каза, че не иска да се изчервява заради мръсните уши на Пеле.

— Леля Марта може да дойде утре на кафе и ако види ушите ти...

— Мейлин, не може ли първо да видим дали наистина ще дойде — предложи Пеле.

— Как мислиш, дали всички момчета са толкова мръсни? — засмя се Мейлин и се обърна към Мелкер. — И ти ли си бил такъв като малък?

Мелкер беше заобиколен от винтчетата си и със задоволство си тананикаше.

— Хванах му цаката... Тървен ще има да взима... Мръсен? Аз? — после добави: — Не, спомням си, че бях много чисто момче.

— Да, естествено, че си бил много чисто момче, татко. — Пеле се загледа замечтано в баща си над ръба на ваната.

— Какво те кара да си толкова сигурен в това? — смая се Мелкер.

— Защото си бил много добър във всички отношения. Винаги си правил каквото ти кажат и оценките ти винаги са били добри. Никога не си лъгал и никога не си правил бели.

— Аз ли съм ти го казал? — разсмя се на висок глас Мелкер. — В такъв случай съм започнал да си измислям приказки на стари години.

Когато по-късно Пеле, добре увит в една хавлиена кърпа, седеше на коляното на Мейлин, той се сети за глупавото предложение на Стина за омагьосания принц, за когото Мейлин да се омъжи. Погледна я да види дали ѝ е мъчно, че е „абсолютно неомъжена“, както се изрази Тървен.

Когато този път пристигнаха на остров Черноглава чайка, тук ги чакаха големи новини. Бьорн се стодил за едно момиче от един съседен остров и Пеле притеснено попита Мейлин дали съжалява. Мейлин се засмя и каза:

— Не, това е най-доброто, което можеше да се случи, казах му го още на Коледа.

Но все пак не е много сигурно, че ѝ харесва да бъде „абсолютно неомъжена“!

— Ето, моторът ми е напълно готов. Съвсем чистичък е — похвали се Мелкер, като завинти последното винтче и пропя: — Сега работи прекрасно. Ще ви покажа!

Той постави мотора във ваната на Пеле, за да се види дали работи перфектно, или не. Работеше. Работеше толкова перфектно, че плисна вода чак по стените. Мелкер, който се беше облегал на ваната, пое първата вълна.

— О, господи! — възкликна Мелкер, бършейки лицето си, и добави: — Мейлин, ще подсуша вместо теб.

Мейлин каза, че дори се радва, че ѝ е измил кухнята и че няма нищо против да я избърше.

— Само че нека първо Пеле да си легне. Студено ли ти е? — попита го тя, като видя, че трепери.

— Студено ми е като на ескимос — каза Пеле. Не можеше да се стопли дори като си легна. — Май прекалено много си ми проветрила завивките. Ужасно студено е! — укори я той.

— Няма ли да смениш малко темата? — сънено измърмори Никлърс.

Пеле лежеше неподвижно в леглото си, опитвайки да си постопли местенцето.

— Добре би било да си имам топло зайче в леглото — каза той.

— Зайче ли каза? Типично в твой стил — надигна глава Йохан, после потъна пак във възглавницата си и незабавно заспа.

Пеле беше буден. Толкова много се притесняваше за Йока, че не можеше да спи. Представяше си, че Йока също трепери от студ сам в клетката си. Самият той беше започнал да се стопля малко по малко и му се струваше нечестно зайчето да зъзне в студеното сандъче с малко слама на дъното.

Пеле въздъхна няколко пъти. Накрая не издържа. Стана от леглото и се спусна долу по стълбата, подпряна от външната страна на прозореца. Излезе в студената пролетна нощ и с тракащи зъби претича до клетката на зайчето. Никой не го видя да отива там, нито да се връща с Йока в ръце. Никой, освен може би лисицата, която бе излязла на малка нощна разходка из остров Черноглава чайка.

Йока изобщо не беше толкова благодарен, колкото Пеле очакваше. Диво се съпротивляваше, когато Пеле се опита да го набуца в леглото си. Той реши, че това съвсем не е място за спане на зайци и направи дълъг скок.

Мейлин и Мелкер бяха долу в дневната, когато отгоре се чу неистов писък. Побързаха да се качат горе, където завариха Никлърс да трепери от ужас.

— Тук има призраци — каза той. — Отвратителен космат призрак току-що скочи върху мен.

— Това се казва да сънуваш кошмари — потупа го Мелкер за успокоение. — Няма от какво да се страхуваш.

— Да бе, кошмар — измърмори Никлърс, — скочи точно върху лицето ми.

Малкият „кошмар“, здраво стиснат в обятията на Пеле, лежеше под юргана и само чакаше удобен случай пак да си поиграе на призраци.

Когато всички в къщата заспаха, Пеле пак слезе по стълбата и върна Йока обратно в клетката му.

— Просто няма начин да останеш в леглото ми — оправда се той.

Скоро над остров Черноглава чайка се зазори нов ден — един ден, който никой няма да забрави. Това беше денят, в който Мойсей се появи на острова, а с него и цяла поредица от приключения. Мойсей е малко тюленче, което Уестерман откри около острова, хвана го с мрежа и го донесе вкъщи на остров Черноглава чайка, защото знаеше, че морските чайки нападат малките тюленчета.

— Уестерман е най-големият зловредник на острова — казваше Марта. От време на време, когато населението на острова се събираше в магазина, избухваха кавги и винаги Уестерман беше този, който ги започваше и подгръвяше. Беше като шило в торба.

— Като вода, която се завихря около камъните — обичаше да казва жена му. — Но той просто не го осъзнава — опитваше се да го оправдае тя пред всеки, който си правеше труда да я слуша.

Беше рибар и ловец и мразеше всяка друга работа, въпреки че си имаше ферма, за която жена му самичка се грижеше. Работата беше тежка и тя понякога роптаеше. Освен това, Уестерман често имаше и финансови проблеми и винаги идваше в магазина на Ниссе да търси помощ. Но от известно време и Ниссе му отказваше. Не искаше да дава пари назаем на човек, който не си плаща дълговете.

Тази сутрин Тьорвен си стоеше на кейчето, когато Уестерман се появи на острова. Тя извика от радост, когато той сложи в краката ѝ едно мяукащо малко тюленче, с черни, влажни очички. Беше най-сладкото същество на света.

— Олеле, колко е сладък — възкликна Тървен. — Може ли да го погала?

— Разбира се — каза Уестерман и добави нещо съвсем невероятно, — мога да ти го дам, ако искаш.

— Какво каза? — опули се Тървен.

— Можеш да си го вземеш, стига, естествено, майка ти и баща ти да разрешат. Искам само да се отърва от него. Можеш да си го храниш, докато порасне достатъчно голям, че да се използва за нещо.

Дъхът на Тървен секна. Всъщност Уестерман не беше от хората, които са й особено симпатични, но точно в момента го обожаваше. Имаше сили само да казва „Ах!“ и се чудеше как може да се отблагодари за толкова прекрасно нещо.

— Ще ти уشيا бродирани ръкавици за тенджери. Искаш ли?
Уестерман не разбираше, че Тьорвен му предлага най-големия подарък, който можеше да направи.

— Виж, не ми трябва точно това, но все пак можеш да задържиш тюленчето, защото просто не смея да се прибера при жена ми с него.

Уестерман си тръгна, а Тьорвен смаяна остана на кейчето.

— Боцмане, ще се побъркам! Имаме си тюленче! — възкликна тя.

Боцмана подуши тюленчето. Никога не бе виждал нещо подобно, но щом Тървен го иска, ще се сприятели с това странно малко същество, което му ръмжеше.

— Хайде, недей да го плашиш — каза Тървен и избута Боцмана настрана. После викна колкото глас имаше: — Елате насам, елате насам всички! Ще се побъркам! Имам си тюленче!

Пеле пристигна пръв и затрепери от вълнение като видя тюленчето. На Тървен са ѝ подарили това фантастично малко вързопче на сиви петна, което квичеше, ръмжеше и пълзеше по кейчето с малките си плавници!

— Каква щастливка си само! — от сърце ѝ завидя Пеле, а Тървен се съгласи с него.

— Да, невероятно. Винаги имам такъв късмет! — Но все още не беше убедила майка си и баща си колко е хубаво да си имаш тюленче.

Скоро всички се събраха на кейчето и се възхищаваха на животинчето.

— Скоро на остров Черноглава чайка ще можем да отворим зоопарк — пошегува се Мелкер. — Ще се опитам да намеря и няколко евтини хипопотама.

Обаче Марта заяви, че в никакъв случай няма да допусне тюленчето в къщата си. Ниссе също не беше сигурен, че го иска. Обясни на Тървен какъв голям проблем е изхранването му. То пие мляко колкото теле, а когато порасне, ще иска много риба.

— Може да взима от нашата риба — вметна Стина, — нали, дядо?

Тървен умолително гледаше родителите си.

— Но на мен ми го подариха — убеждаваше ги тя. — То е като да ти се роди бебе.

Теди и Фреди се съгласиха с нея.

— Когато ти се роди бебе, не можеш да му държиш сметка колко мляко ще изпива и колко ще ти е трудно да го изхраниш — допълни Теди.

Започнаха да умоляват Марта. Йохан, Никлърс и Пеле се включиха да помагат. Обещаха да му направят басейн, в който да си плува по дял ден. В скалата зад бараката за лодки има голяма цепнатина и ако се запълни с прясна морска вода, тюленчето ще получи най-хубавия басейн, който може да си представи.

— А през нощта може да спи в бараката за лодки — предложи Фреди. Няма да създава никакви грижи, обещаха децата.

От време на време тюленчето издаваше приглушени безпомощни звуци.

— Чуйте го, вика майка си — ликуващо каза Стина.

— А това съм аз — заяви Тьорвен и гушна тюленчето. Изглежда беше доволно, защото бутна муцунката си в лицето ѝ, погъделичка я и тя се разсмя.

— Вече знам как ще се казва — съобщи Тьорвен. — Моисей! Защото Уестерман го е намерил точно както принцесата намерила Моисей в папурите^[1]. Нали, Фреди?

— Никога не съм си представял дъщерята на фараона като Уестерман, но Моисей е хубаво име — каза Мелкер.

Тъй като явно всички приемаха, че Моисей остава, накрая и Марта се съгласи.

— Добре, нека остане докато стане в състояние да се грижи сам за себе си — въздъхна тя и децата извикаха от радост.

— Знаете ли какво? — възкликна Стина. — Според мен Моисей е омагьосан принц, току-що излязъл от морето.

— Ти пък с твоите омагьосани принцове! — възмути се Пеле. — Принц Моисей, как ти звучи, а?

Тьорвен седна на кейчето, а Моисей легна в скута ѝ. Тя го погали, а той подуши ръцете ѝ. Така я погъделичка с мустаците си, че ѝ стана толкова смешно, че накрая се хвана за корема от смях.

Боцмана стоеше и гледаше. Дълго време стоя кротко и наблюдаваше Тьорвен с обичайния си тъжен поглед. Изведнъж се обърна и си тръгна.

За Тьорвен пролетта беше изпълнена с грижи, защото трябваше да се грижи едновременно за Моисей и за Йока. Пеле пращаше от града писмо след писмо с наставления как да се грижи правилно за Йока. „Давай му много люцерна“, пишеше Пеле, а Тьорвен се оплакваше на Стина:

— Пеле пише да му давам много люцерна! Никога не съм виждала някой заек да яде толкова много.

Йока беше много спокойно животно, напълно доволно като му дадеш вода и люцерна. Той поне не плачеше като го оставиш сам. Не пълзеше навсякъде, не дърпаше покривките, не душеше по чиниите и не разкъсваше на парчета съботния вестник на татко. Моисей бе този, който правеше всичките тези бели. Моисей, който трябваше да си седи в басейна по цял ден и да спи в бараката за лодки. Но Моисей не желаше да стои нито в басейна, нито в бараката за лодки. Той следваше Тьорвен където и да отиде. Та нали тя е майка му? Нали тя го храни с топло мляко през биберон? И тъй като беше така, той искаше да бъде с нея през цялото време. Квичеше и протестираше, когато Тьорвен го заключваше за през нощта в бараката за лодки. Веднъж, когато шумеше повече от друг път, Тьорвен го прибра в стаята си, мама беше излязла с госпожа Янсон, тъй че нямаше кой да ѝ забрани.

Боцмана обикновено спеше на едно дюшече до леглото на Тьорвен. Това си беше неговото място още откакто беше малко кученце. Когато дойде Моисей и започна да пълзи напред-назад из стаята, Тьорвен каза:

— Боцмане, ще трябва да спиш с Теди и Фреди тази нощ.

На Боцмана му трябваше известно време да разбере какво има предвид. Не разбираше, докато не го хвана за нашийника и не го изведе от стаята. Тогава разбра.

— Само за тази вечер, Боцмане — обеща му Тьорвен.

Но когато Моисей разбра колко удобно се спи в стаята на Тьорвен, вече не се задоволяваше със старата барака за лодки. Когато на следващата вечер Тьорвен го заключи там, той започна да квичи толкова силно, че се чуваше из целия остров Черноглава чайка.

— Хората ще си помислят, че го измъчваме — каза Теди. — Нека по-добре да спи с Тьорвен.

Марта се колеба известно време, но накрая и тя се предаде. Трудно е да се устои на едно тюленче, което те гледа с такъв умен, чаровен поглед, сякаш разбира всичко.

Тази вечер Боцмана отиде и си легна в стаята на Теди и Фреди по свое желание и от този момент нататък продължи да спи там. Престана да ходи след Тьорвен, когато излиза. Може би се притесняваше да не стъпче Моисей. Напоследък прекарваше повечето време на стълбите пред магазина, с глава, сложена между предните си лапи и вдигаше поглед само когато някой влизаше.

— Милото ми малко кученце, колко си сънен напоследък! — казваше Тървен и го потупваше. Но после трябваше да отиде да накъса люцерна за Йока и да стопли мляко за Моисей. Трудно е да се грижиш за толкова животни, макар Стина да помагаше от време на време.

— Ти си имаш само едно животно — Чарли — казваше Тървен, — а аз имам да се грижа за двама, също и за Боцмана, разбира се.

Стина изобщо не смяташе, че е хубаво да се грижи само за Чарли. Него не можеш да го храниш с биберон, както Тървен храни Моисей. Голяма късметлийка е Тървен! Стина всеки ден й помагаше да събира люцерна за Йока и всеки ден се надяваше да получи наградата, за която копнееше. Да нахрани Моисей с биберона! Но Тървен беше непреклонна. Тя самата искаше да храни Моисей. Стина можеше само да седи и да гледа, въпреки че я сърбяха ръцете да издърпа шишето на Тървен, независимо дали това ще се хареса на Моисей, или не.

Но и на Стина й се усмихна щастието. Дядо й имаше няколко овчици, на които Уестерман беше разрешил да пасат в неговото поле. По това време на годината обикновено им се раждаха агънца и Стина ходеше с дядо си всеки ден да проверят дали не се е родило някое.

— Елате насам, овчици мои — викаше Съодерман. — Елате насам, за да ви преброя и да видя дали не съм станал малко по-богат.

Една от овците направи всичко по силите си да увеличи богатството му. Един ден в кошарата, която Съодерман беше сковал за тях, тя роди цели три агънца.

— Тя няма да има достатъчно мляко да ги изхрани — въздъхна Съодерман. — Едно от тях е обречено да страда.

Съодерман беше прав. Няколко дена подред те със Стина наблюдаваха как най-малкото агънце става все по-слабичко, защото нямаше достатъчно сили да се бори с братчетата си за мляко.

— Ще трябва да опитаме с биберона — каза накрая Съодерман.

Стина подскочи от учудване. Понякога невероятните неща стават, когато най-малко ги очакваш. Накара дядо си да отидат в магазина толкова бързо, че на Съодерман му се стори прекалено. В края на краищата агънцето не е на смъртно легло. По поръчка на Стина купи биберон, който беше абсолютно същият като този, който Тървен

имаше за Моисей. Стина щастливо се усмихна. Сега вече ще е равна с Тьорвен!

Тьорвен тъкмо хранеше Моисей, когато Стина пристигна с пълно шишенце в ръка.

— Кой ти е позволил да пипаш шишето? — ядоса се Тьорвен.

Моисей имаше резервно шише, което му се даваше, ако е изключително гладен. Тьорвен си помисли, че точно него Стина се е осмелила да донесе, без да ѝ поиска разрешение.

— Моисей е сит. Няма нужда от повече храна — заяви Тьорвен.

— Кой го е грижа за Моисей — небрежно каза Стина. — Имам си други задължения.

— Какви например? — повдигна вежди Тьорвен.

— Имам да храня Тотти, например — важно отвърна Стина.

— Кой, по дяволите, е Тотти? — онемя от изненада Тьорвен.

Веднага щом разбра, хукна със Стина към пасището на Уестерман и с готовност помогна да се нахрани малкото агънце. При това благородно позволи на Стина да държи шишето.

Тотти скоро стана дресиран като Моисей и Стина по няколко пъти на ден му носеше мляко. Той я следваше също толкова предано, колкото Моисей следваше Тьорвен.

— Страшна гледка сте! — възкликна Ниссе Гранквист, когато излезе на стълбите пред магазина си и видя да идват Тьорвен и Стина с Моисей и Тотти след тях.

— Ами ти как си? — наведе се той и погали Боцмана. — Какво става, лежиш си тука тъжен, защото не те взимат да си играеш с тях, а?

Стина и Тьорвен седнаха на стъпалата и започнаха да хранят любимците си, междувременно обсъждайки кой от тях е по-сладък.

— Във всеки случай тюленчето си е тюленче — заключи Тьорвен и Стина не можа да го отрече.

— Но агънцето е много по-сладко — не се предаде тя и добави: — Мисля, че и Моисей, и Тотти са омагьосани принцове.

— Глупости, нали ти казах, че само жабите са омагьосани принцове! — възрази Тьорвен.

— Така си мислиш само ти — каза Стина и се замисли. Може наистина да е невъзможно едно обикновено агънце от полето на Уестерман да е омагьосан принц. Но Моисей, който е намерен в рибарска мрежа, е... това е точно като в приказките.

— Във всеки случай, мисля, че Моисей е синът на морския цар, който е проклет от някоя вещица.

— Не е вярно, той си е моето малко момче — проплака Тървен и гушна Моисей.

Боцмана вдигна глава и ги погледна. Може би, ако наистина може да разсъждава като човешко същество, щеше да си помисли и той като Пеле: „Вие пък с вашите омагьосани принцове!“.

---

[1] В библията се описва как един египетски фараон наредил да се удавят в Нил всички еврейски новородени от мъжки пол. Майката на Моисей три дни го крила в къщата си, след като го сложила в една промазана със смола кошница и го занесла в папурите по брега на Нил. Когато дъщерята на фараона дошла да се къпе в реката, намерила спящото детенце, прибрала го и го дала на дойката си, която се оказала майката на Моисей. — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

НАИСТИНА ЛИ МЕЙЛИН НЕ ИСКА ДА СЕ ОМЪЖВА?

„Ябълковите дръвчета цъфнаха, пишеше в дневника си Мейлин, обгърнали са къщата на дърводелеца с розово очарование, по пътеката към кладенеца вали сняг от цветовете им. Нашите ябълкови дървета, нашата къща, нашият кладенец — страхотно звучи! Те изобщо не са наши, но ми харесва да си въобразявам, че са наши, а това е толкова лесно! Миналата година по това време дори не подозирах за съществуването на къщата на дърводелеца, а сега вече ми се струва, че това е истинският ни дом. О, весели дърводелецо, колко съм ти благодарна, че си построил тази къща, ако си я строил ти, благодаря ти и че си посадил ябълкови дървета около нея. Как мога да се отблагодаря за възможността да живея тук и за това, че отново е лято?“

— Какво става, татко — попита тя Мелкер. — И този път ли постъпи умно като миналия и подписа договор за цялата година?

— Още не — отвърна Мелкер. — Чакам онзи човек, Матсон. Трябва да дойде тук след един-два дена.

Докато чакаха Матсон да дойде, Мелкерсонови подготвиха къщата за лятото. Събраха сухите листа от градината, изтупаха килимите и проветриха завивките, изтъркаха пода, измиха прозорците и закачиха нови пердета. Никлър боядиса с черна боя желязната порта, а Йохан боядиса кухненските столове в синьо. Мелкер скова библиотечка за разнообразното лятно четиво на семейството и закачи по стените картини, които донесе от града. Мейлин сложи на кухненското диванче нова покривка, а Пеле само се разхождаше и наслаждаваше на промените. Мебелите, които бяха твърде грозни за използване, бяха преместени в старата барака за лодки, където Пеле си подреди една стаичка. Това даде на бараката вид на поддържана, освен това Пеле реши, че ще стои там с Йока, когато вали.

— Имам чувството, че създаваме нещо — каза Мейлин, като видя колко летен вид има къщата. — А сега искам купища цветя.

Извади старите глинени вази на жената на щастливия дърводелец и сложи люляк в тях. После отиде до пасището на Янсонови и си набра колкото можеше да носи момини сълзи.

На връщане оттам срещна Стина и Тьорвен, които се разхождаха под брезите и весело си бърбореха. Млъкнаха, като видяха Мейлин да идва към тях, защото им се видя много хубава с момините сълзи в ръце.

— Приличаш на булка — каза Тьорвен.

Очичките на Стина светнаха, защото се сети за любимата си тема:

— Няма ли вече да си намериш годеник?

— Годеник ли? — избухна в смях Тьорвен. — Какво е това?

— Ами... то е... този, за когото се жениш — колебливо обясни Стина.

Мейлин обясни, че някой ден и тя би искала да има, но в момента се смята за прекалено млада за това.

Тьорвен се опули насреща, не вярвайки на ушите си.

— Твърде млада! Ти ли си твърде млада? Та ти си стара като земята!

— Е, освен това трябва да срещна някого, когото наистина да харесвам — засмя се Мейлин.

Стина и Тьорвен се съгласиха, че на остров Черноглава чайка не се намират много кандидати за женене.

— Но може би ще успееш да намериш някой омагьосан принц — ободри я Стина.

— Има ли такива? — попита Мейлин с интерес.

— Да, блатата са пълни с тях — каза Стина. — Всички жаби са омагьосани принцове, така казва Тьорвен.

— Трябва само да целунеш някоя и хоп, ето ти един принц! — кимна Тьорвен.

— Звучи много лесно — пошегува се Мейлин. — Ако това е единственото, което трябва да направя, ще се опитам да си намеря един жабок.

— Да, преди да е станало късно — пак кимна Тьорвен и продължи, — аз поне ще се омъжа, преди да е станало толкова късно.

— За някой омагьосан принц ли? — любопитства Мейлин.

— Не, аз ще се омъжа за водопроводчик — съобщи Тьорвен. — Татко казва, че правят много пари напоследък.

Стина заяви, че също иска да се омъжи за водопроводчик и побърза да добави:

— Защото искам да стана точно като Тьорвен.

— Е, значи ще има поне двама щастливи водопроводчици — каза Мейлин и тръгна да си върви, но добави: — Ако видите някой омагьосан принц, му кажете, че старите ми крака са ме отвели вкъщи.

Когато Мейлин си тръгна, Тьорвен хвана Стина за ръката и двете хукнаха между брезите.

Смятаха и те като Мейлин да си наберат момини сълзи, но преди да откъснат и едно цвете, се случи нещо прекрасно. Намериха омагьосан принц за Мейлин — един жабок! Представете си само! Седеше си покрай пътя и замислено ги гледаше.

— Хайде, трябва да намерим Мейлин и да я накараме да го целуне.

Но Мейлин беше изчезнала. Върнаха се чак до къщата на дърводелеца, носейки с тях жабата, но завариха там само чичо Мелкер. Той каза, че Мейлин е отишла до Съодерман да купи малко херинга.

— Тогава ще я потърсим там — каза Стина, но и там не я намериха. Купила риба и си отишла.

— Да отидем тогава да я почакаме на кейчето — предложи Тьорвен. — Но ако не дойде скоро, ще се размине без принц, защото започнах да се уморявам от тази жаба.

Жабата изглежда беше не по-малко уморена от Тьорвен, отколкото Тьорвен от жабата. Когато Тьорвен внимателно разтвори шепи, за да може Стина да погледне, жабата направи дълъг скок на кейчето и щеше да падне от него, ако Стина не я беше хванала навреме.

До кейчето беше спряла непозната платноходка, но наоколо нямаше никого, нито на борда ѝ, нито извън нея. Слънцето напичаше и на Тьорвен ѝ стана досадно да седи и да чака. Определено не бе от търпеливите и беше свикнала да измисля начини да се измъква от разни отегчителни ситуации.

— Сецхам се — възкликна тя, — можем *ние* да целунем жабата. Тогава тя ще се превърне на принц и ще го заведем при Мейлин,

нататък той сам ще се справи.

Предложението се стори разумно на Стина. Естествено, не е приятно да целуваш жаби, но тя би направила всичко за Мейлин. На жабата очевидно не ѝ хареса идеята да я целуват, защото започна да прави отчаяни опити да се освободи. Този път Тьорвен я държеше здраво и Стина си пое дълбоко въздух и затвори очи.

— Хайде! — изкомандва Тьорвен и Стина се реши. Тя целуна жабата, но упоритото животно отказа да се превърне на принц.

— Добре, тогава аз ще опитам — въздъхна Тьорвен. Вложи много старание в целувката си, но пак нямаше ефект.

— Глупавият принц не иска да идва — възмути се Тьорвен. — Махай се тогава!

Жабата, щастлива от неочакваната си свобода, направи толкова дълъг скок, че прескочи кейчето и падна право в платноходката. И хоп! Ето го и принцът, точно като в приказките. Излезе от капитанската кабина с малко кафяво паленце в ръце, пъргаво скочи на кейчето и отиде право при Тьорвен и Стина. Истински принц!

Стина и Тьорвен го гледаха с широко отворени очи. Вярно, че не беше облечен както подобава на един принц. Носеше обикновена риза, обикновено яке и обикновени сини панталони, но иначе си личеше, че е принц: сини очи, бели зъби и руса коса, приличаща на златен шлем. Да, наистина е много подходящ за Мейлин.

— Надявах се поне да носи корона на главата си — прошепна Стина.

Без да откъсва поглед от принца, Тьорвен продума с тих глас:

— Сигурно я носи само в събота. Олеле, колко ли ще е доволна Мейлин!

Чак тогава Тьорвен се сети за Пеле. Той никак няма да е доволен от тази работа. Направо ще побеснее като разбере, че са намерили принц за Мейлин. В този момент се появи Пеле, а след него и Мейлин.

Тьорвен прошепна на Стина:

— Започва да става интересно — и те отвориха очи още по-широко, защото не всеки ден човек може да види как Мейлин се среща с принц.

Очевидно беше, че принцът хареса Мейлин. Гледаше я, като че ли никога до сега не е виждал нещо подобно. Тьорвен и Стина си размениха доволни погледи. Имаха чувството, че Мейлин е толкова

хубава и добра, а косата и роклята ѝ се воят благодарение на тях. Изглежда принцът се реши да я заговори.

— Сега започва да я ухажда — прошепна Тървен.

Но принцът не беше толкова бърз в тези работи.

— Чух, че тук на остров Черноглава чайка имало смесен магазин — каза той на Мейлин. — Знаете ли къде е?

Да, Мейлин знаеше, пък и тя самата тъкмо отивала натам. Ако желае да дойде с нея, тя би могла да му покаже пътя.

— Ще може ли да наглеждам кученцето ви, докато ходите до магазина? — примоли се Пеле.

Омагьосаните принцове са досадни, но тези от тях, които притежават малки кученца като че по-лесно се понасят. Освен това Пеле не знаеше, че разговаря с омагьосан принц.

— Той си мисли, че това е обикновен човек — прошепна Тървен на Стина. — По-добре да не му казваме какво сме направили.

И все пак това си беше предателство. Тървен го погледна виновно, но той не ѝ обърна внимание. В момента Пеле не забелязваше нищо, освен кафявото кутренце.

— Как се казва? — с интерес попита той.

— Казва се Юм-юм — каза принцът, — а аз се казвам Петер Малм. — Това вече се отнасяше за Мейлин.

— Петер, какво странно име за принц! — прошепна Тървен и хвана Стина за ръката. — Хайде да ги проследим и да видим какво ще стане.

— Добре, можеш да се грижиш за Юм-юм докато ме няма — любезно каза принцът и подаде кутрето на Пеле.

— Уверявам ви, че ще се справи чудесно — каза Мейлин преди Пеле да си е отворил устата.

Мейлин и принцът тръгнаха. Тървен и Стина ги последваха чак до магазина. Там за тяхна изненада чуха как принцът си купува половин кило хамбургски салам.

— Дали наистина принцовете ядат хамбургери? — стъписа се Стина.

— Не, сигурно го купува за прасенцата си, за да ги нахрани като се върне в двореца — отговори Тървен.

Гледаха да са колкото може по-близо до Мейлин, за да чуват всяка дума, която принцът ѝ казва. Явно беше, че не му се иска да се

разделя с нея.

Двамата с Мейлин дълго стояха пред магазина и си говореха. Той обясни, че е наел една виличка на Големия остров, а сега е взел на заем тази платноходка и е решил да си поплава малко с нея. Скоро пак щял да дойде на остров Черноглава чайка, защото магазинът наистина е много добър.

— Много добър магазин наистина! — иронизира го Тървен. — И още по-добра Мейлин, нали?

Най-сетне Мейлин се извини, че не може да стои повече и принцът се сбогува с нея. Той тръгна на заден ход, сякаш искаше да я погледа по-дълго. Сви хартиената си кесийка на фуния и извика през нея:

— Тръгвам си, но ще се върна като си изям салама, а аз ям много бързо. Гледай и тогава да си на кейчето, красива като летен ден.

— Чу ли това? — възхити се Тървен. — Ето, на това му казвам аз „думи на принц“!

— Пак си имаме жаба в кладенеца — похвали се Пеле на Мейлин, когато си лягаше. — Намерих я в платноходката на Петер и той ми каза да я махна, защото жабите не обичат да плават. — Пеле седна в леглото си и продължи да разказва: — Той обича животните, също като мен. Той е учен. Наблюдава животните през цялото време и научава всичко за тях. И аз искам да стана такъв като порасна.

Пеле, който винаги бе казвал, че няма намерение да става никакъв, изведнъж откри, че има хора, които се опитват да открият всичко за животните и това е тяхната професия. За него това беше като слънчев лъч в непрогледна тъмнина. Пеле беше вече на седем години и тайничко беше започнал да се притеснява за бъдещето си. Как ли ще се развие животът му, след като не иска да става никакъв? Сега вече знаеше какво иска да прави, а това беше голямо облекчение.

— Работата на Петер наистина е интересна — заяви Пеле. — Мейлин, познай какво прави той. Вързал е едно малко радио на някакви тюленчета, за да открие какво правят под водата, къде плуват и така нататък... — Изведнъж се хвърли на врата на Мейлин. — Ах, Мейлин, де да можех и аз да си имам едно кученце! Йока е много добричък, но през цялото време само си седи в клетката. Помисли си

само, колко хубаво би било да си имам едно кутренце като Юм-юм, което да ме следва където и да отида!

— И аз бих искала да си имаш кученце — каза Мейлин. — Но засега ще трябва да се задоволиш с Йока.

— А също и с Боцмана, Тотти и Моисей — добави Пеле.

За Пеле Боцмана все още си беше най-доброто куче на света и когато този път пристигна на остров Черноглава чайка, верният пес го посрещна със силен лай. Той също знаеше кой е най-добрият Пеле на света, и напоследък го следваше навсякъде. Понякога с тях идваше и Моисей, а понякога и Тотти. Пеле се разхождаше навсякъде като някой дресьор на животни и като видеше това, Тьорвен ужасно ревнуваше и то не заради Моисей, а заради Боцмана. В такива случаи се хвърляше на врата на Боцмана, търкаляше се с него и му казваше:

— Боцмане, ти си моето малко сладко кученце, нали знаеш това? — А Боцмана я гледаше сякаш си мислеше: „Малко Бръмбарче, друго нещо не ми трябва!“. И веднага изоставяше Пеле и тръгваше след Тьорвен, но Моисей веднага се намесваше и заставаше между тях.

Моисей напоследък се беше много разглезил и дори Тьорвен понякога го смяташе за досаден. Една вечер тя направи глупостта да го качи на леглото си. Оттогава той вече не желаше да спи в кутията си, а само в краката на Тьорвен. Нямаше никакъв смисъл да го изритва от леглото, защото той веднага се покатерваше пак. Тогава Тьорвен пак се опитваше да го избута долу.

— Така по цяла нощ се блъскаме един друг — оплакваше се Тьорвен, а майка ѝ само клатеше глава:

— Изобщо не трябва да пускаме в къщата това тюленче!

Тези дни Моисей често се къпеше в басейнчето си, а откакто Йохан и Никълъс, Теди и Фреди сковаха ограда около него, Тьорвен имаше възможност да го заключва вътре.

Въпреки всичко Моисей поглъщаше голяма част от времето, вниманието и любовта ѝ, а когато тя си играеше с него, Боцмана се махаше и отиваше да легне на стълбите пред магазина. Особено когато Пеле не беше някъде наоколо и още повече когато Пеле седеше на кейчето и си играеше с Юм-юм.

Ако живееш на Големия остров, неизбежно често посещаваш остров Черноглава чайка, защото тук е най-близкият магазин. Ако имаш кафяво малко кутренце, трябва само да акостираш на кейчето на

остров Черноглава чайка и Пеле Мелкерсон незабавно ще се появи, за да си играе с него. А когато Пеле Мелкерсон си играе с някое куче, отговаря на всички въпроси, без дори да забелязва, че го питаш.

— Къде е днес Мейлин? — можеш да попиташ например.

— На стълбите пред къщи е, чисти херинги — отговаря Пеле Мелкерсон.

Или:

— Отиде да поплува с Теди и Фреди.

Или:

— Мисля, че е в магазина.

Когато изкопчиш нужната информация, оставяш кутрето си на грижите на Пеле Мелкерсон и хукваш уж случайно да се срещнеш с Мейлин, като по този начин всеки път все повече я опознаваш. Всеки път все повече се влюбваш. Все повече се влюбваш ли? Та нима това е възможно? Не се ли случи това още в първия миг като я видя да идва към кейчето?

Една сряда през юни, една сряда, която никога няма да се забрави, Петер Малм намери Мейлин в магазина, но и не само нея. Там беше и тюленчето. Колкото и странно да звучи, едно малко тюленче си пълзеше по пода и си играеше с две малки момиченца. Значи Пеле Мелкерсон не е разправял врели-некипели, като каза, че има опитомено тюленчето на острова.

Магазинът беше пълен с хора и Моисей беше в стихията си. Налиташе на всички крака, обути в панталони, особено на тези на Тьорвен, а тя се защитаваше и се смееше. „Моисей, престани!“ или „Мама не разрешава, махай се!“.

— Твое ли е тюленчето? — с усмивка попита Петер.

— Да, разбира се — гордо отвърна Тьорвен.

— А ще се съгласиш ли да ми го продадеш, а?

— Никога — беше категорична Тьорвен. — Пък и за какво ти е тюленче на тебе?

— Не е за мен — поясни Петер, — а за института ми.

Инсти...? Какви странни думи използват принцовете.

— За зооложкия институт, където работя — заяви принцът, но на Тьорвен никак не ѝ стана по-ясно.

— Работи! — възмути се тя по-късно пред Стина. — Какво ни лъже този. Принцовете не работят. Предполагам, че иска Мейлин да си

мисли, че е обикновен човек.

— Обзалагам се, че е добро другарче. — Петер погали тюленчето.

Самият той започна да си играе с Моисей, докато не стана време да си тръгва. Това стана тъкмо когато Мейлин си напазарува.

— Ще ти помогна да си занесеш кошницата до къщата, дори да не ме поканиш да вляза на чай — пошегува се той.

— Е, хайде, ще те поканя на чай, нали съм си добра душа — отвърна Мейлин.

В този момент Уестерман се показа на вратата на магазина и викна на Петер:

— Господине, може ли да си кажем две думи?

Петер се обърна като чу грубия, малко дрезгав глас и видя кой го вика — немарлив на вид, груб мъжага.

— Какво искате? — учуди се Петер.

Уестерман го накара да се отдалечат от Мейлин, така че да не чуе какво ще му каже.

— Бях в магазина и ви чух да казвате, че сте готов да купите това тюленче — колкото можеше по-учтиво каза Уестерман. — Всъщност, тюленчето е мое, да ви кажа правичката. Намерих го на един остров. Колко може да му се вземе? — Той се склони над Петер и го загледа въпросително.

Петер се отдръпна. В момента изобщо не му се занимаваше с тюленчета. Единственото, което го интересуваше, бе да настигне Мейлин, затова раздразнено каза:

— Откъде да знам, около двеста крони, може би. Не определям аз цената. Освен това преди всичко трябва със сигурност да знам чие е тюленчето.

— Мое е — викна след него Уестерман.

Точно същото каза на Тьорвен и на Стина, когато излязоха от магазина, следвани от Моисей.

— Вижте какво, искам си обратно тюленчето — каза Уестерман.

— Твоето тюленче? Какво имаш предвид? — недоумяващо го погледна Тьорвен.

Уестерман малко се стъписа, но се наежи, за да покаже, че ни най-малко не се е впечатлил.

— Имам пред вид точно това, което казвам. Радвахте му се достатъчно дълго, тюленчето си е мое и аз смятам да го продам.

— Да продадеш Моисей! Да не си полудял? — развика се Тьорвен.

Но Уестерман беше категоричен. Нима не ѝ беше казал, че може да задържи тюленчето докато не порасне достатъчно за нещо полезно?

— Върви по дяволите с твоите лъжи! — кресна Тьорвен. — Каза, че ми го подаряваш! Каза го!

Сигурно някъде дълбоко в алчната си душа Уестерман се бе засрашил, защото стана по-груб от всякога. Каза, че нямало нужда да иска разрешението на Тьорвен. Бил свободен да продава собственото си тюленче и точно това смятал да направи, така че нямало какво повече да говорят, защото спешно имал нужда от пари. Ако Тьорвен не се вразуми, щял да си поговори с баща ѝ.

— И без това точно това смятам да направя — му заяви Тьорвен и се разплака от обида.

— Глупак! — викна Стина, когато Уестерман си тръгна и ритна въздуха след него с тънкото си краче.

— Чакай да видиш като поговоря с Ниссе — закани се Уестерман.

— Никога! — чак се задушаваше от гняв Тьорвен. — Никога няма да получиш Моисей!

— Хайде, Стина, трябва да намерим Пеле — и Тьорвен хукна да тича. Точно в момента не можеше да поговори с мама и татко, защото магазинът беше пълен с хора, но Пеле е човекът, към който човек винаги може да се обърне в случай на нужда. Тьорвен знаеше това. Той трябваше непременно да знае какво ужасно нещо може да се случи.

— Нищо няма да се оправи като поговориш с баща ти — поклати глава Пеле. — Никога не можеш да докажеш, че Уестерман е казал, че ти подарява Моисей завинаги, затова чичо Ниссе нищо няма да може да направи.

— Добре, тогава май ще трябва да попитаме леля Марта — съгласи се Стина.

Пеле отново поклати глава. Има само един начин, каза той, и това е да скрият Моисей някъде, където Уестерман не би го открил.

— Добре, и къде е това място? — попита Тьорвен.

— В Залива на мъртъвците — изведнъж се сети Пеле.

Тьорвен го погледна с възхищение.

— Знаеш ли какво, Пеле? Ти се сещаш за най-умни неща!

Пеле беше прав. Естествено, че беше прав. Мама и татко не бива да бъдат въввлечени в това. Ако по някое време Уестерман отиде при тях и си поиска Моисей, те съвсем честно ще му отговорят:

— Не знаем къде е, търси си го сам! — А на него ще му е трудно, олеле, колко трудно ще му е да го открие!

В старите времена, преди стотици години, селото на остров Черноглава чайка е било разположено покрай залива от западната страна на острова. Но веднъж, когато Швеция влязла във война с Русия, руснаците дошли и опожарили цялото село. След този случай жителите на остров Черноглава чайка построили новите си къщи от обратната страна на острова. Сега нищо не е останало от старото селище, освен няколко стари сиви бараки за лодки, обрамчващи малкото заливче. Някога рибарски лодки и траулери акостирали към тукашните кейчета, а на брега рибарите сушили мрежите си. Сега тук няма никакви кораби, освен един стар изоставен траулер, който е хвърлил последната си котва в този залив. Децата наричаха това място Залива на мъртъвците и той определено приличаше на такъв, толкова тих и безлюден. Над него винаги цареше странна неподвижност. Пеле обичаше да идва тук, когато му се искаше да се усамоти. Понякога седеше с часове, облегал на някоя напечена от слънцето барака за лодки и наблюдаваше водните кончета, реещи се по бриза, или броеше кръговете, които се образуват във водата, когато някоя риба се движеше непосредствено под гладката повърхност.

За Пеле Залива на мъртъвците бе място, изпълнено със спокойствие и мечти, но за някои хора то бе ужасяващо, едва ли не населено с призраци. Лесно е да си представиш, че най-черните тайни са скрити в изоставените бараки, затова хората никога не ходят там. Никой не би потърсил Моисей тук. В някоя от бараките на Залива на мъртъвците той ще е в пълна безопасност.

Тьорвен имаше една малка количка, в която взеше Моисей, когато трябваше да го превозва на дълги разстояния. Сега ги чакаше много дълъг път. Сложиха го в количката заедно с всички херинги, които Стина успя да изкръпка от дядо си.

Тайната четворка, които ритяха топка зад къщата на дърводелеца, видяха как Тьорвен, Стина и Пеле тръгват и Теди викна:

— Къде отивате?

— Ще си направим малка разходка — отвърна Тървен. — Не, Боцмане, ти по-добре си остани вкъщи — добави тя, като видя, че кучето тръгва след тях. Разходка обикновено означава дълго скитане из полята и горите и е нещо, на което Боцмана никога не може да устои. Но този път Тървен му каза да остане. Кучето застана неподвижно и дълго време гледаше как се отдалечават. После се върна и легна на обичайното си място пред стълбите. Главата му се отпусна бавно върху лапите и той затвори очи, като че спи.

Към Залива на мъртъвците водеше един стар обрасъл път, минаващ покрай фермата на Уестерман. Тъй като не можеха да прекарат количката през полята, се наложи да минат покрай къщата заедно с Моисей. Беше опасно, но неизбежно.

— Ако ни види, това ще е краят — каза Тървен. — Ще ни отнеме Моисей. Моля те, Кора, млъкни! — последната забележка беше към кучето на Уестерман, което лаеше от вътрешната страна на оградата. Липсваше им само да дойде Уестерман да провери защо лае Кора.

— Да, това ще е краят — съгласи се Стина.

Уестерман не се появи. Само жена му простираше прането на простора пред къщата. За щастие тя беше с гръб към тях и нищо не видя.

Минаха и покрай поляната на Уестерман, където дядото на Стина пасеше овците си и Стина извика на Тотти. Агънцето веднага дойде при тях, като си помисли, че ще го нахранят.

— Идвам само да ти кажа „здрости“ и да видя дали всичко е наред — каза Стина.

През целия път към Залива на мъртъвците Моисей беше много доволен от возенето; явно смяташе, че това е разходка за развлечение. Когато изведнъж го вкараха в старата барака за лодки, той разбра, че това е долен трик и нямаше никакво намерение да се примири с него. Тюленчето издаде един от сърдитите си звуци, който звучеше доста злокобно в пустошта на Залива на мъртъвците.

— Моисей, вдигаш толкова шум, че целият остров ще те чуе — умолително каза Пеле.

И тримата налякаха в тъмната барака за лодки около тюленчето и започнаха да го гаят и да го убеждават, че всичко това е за негово добро.

— Само за известно време, разбираш ли? — каза Тървен. — По един или друг начин всичко ще се оправи и тогава ще можеш да си се прибереш вкъщи.

Как точно щеше да се оправи всичко, Тървен определено не знаеше, но с повечето неща в живота ставаше така. Без съмнение и този път нямаше да е изключение — поне така се надяваше.

И така, Моисей постепенно се успокои, особено като напълни тумбака с херинга.

— Никога не си живял в по-хубава барака за лодки — убеждаваше го Тървен. — Тук ще си много щастлив.

— Въпреки че тук наистина е ужасно — потрепери Стина. — Имам чувството, че има духове. — В бараката цареше странен мрак, който я плашеше; слънцето проникваше само през цепнатините в стените, чуваше се плисъка на вълните. — Излизам за малко — каза тя, отвори тежката врата, която жално изскърца и изчезна.

Това, което на Стина ѝ се струваше толкова страшно, на Пеле му изглеждаше направо прекрасно. Обстановката будеше в него чувства, които вълнуваха цялото му същество.

— И аз бих живял тук — огледа той боклуците, които последният собственик е оставил в бараката си. Имаше дрипави рибарски мрежи, върбова кошница, разнебитен капан за лисици, лопати за сняг, канче за изгребване на вода от лодка, гребла, кошница за пране, тупалка за килими, ръждясала котва, старомодна шейна с дървени шини, а в най-далечния ъгъл беше забутано едно старо бебешко кошче с гравирано име и дата. „Малката Анна“ пишеше на кошчето. Годината не се четеше.

— Предполагам, че е минало доста време, откакто малката Анна е спала в това кошче.

— Къде ли е сега тази малка Анна, как мислиш? — попита Тървен.

Пеле се замисли. Дълго време стоя и се вглежда в старото кошче, размишлявайки за малката Анна.

— Предполагам, че вече е мъртва — почтително каза той.

— Не, не го казвай — тъжно е — каза Тървен и запя:

*Светът е остров от скръб голяма
тук си днес, утре те няма,
остава само прах разпиляна.*

Пеле рязко дръпна вратата и изхвърча навън. Веднага щом се сбогува с Моисей, Тървен го последва. Даде му честна дума, че всеки ден ще му носи херинги.

Навън Залива на мъртвците мързеливо се излежаваше на следобедното слънце. Пеле си пое дълбоко въздух и изведнъж като че ли го обзе някаква лудост. Нададе писък и започна да тича. Търчеше из всички бараки, влизаше в тях и излизаше като умопомрачен. Скачаше по разпадащите се кейчета и по хлъзгавите талпи, докато Тървен не се уплаши. И все пак го следваше навсякъде. Претичваха по разклатените дъски и влизаха в тъмните бараки, където водата под тях беше абсолютно черна. Пеле подскачаше, обзет от някаква тиха лудост, нищо не казваше, затова мълчеше и Тървен. Беше уплашена, но го следваше без колебание.

След време седнаха на кейчето на слънце и внезапно Пеле се сети:

— Къде е Стина?

Изведнъж си дадоха сметка, че не са я виждали от много време. Започнаха да я викат, но нямаше никакъв отговор. Започнаха да крещят с все сила. Крясъците им ехтяха из целия Залив на мъртвците, а после заглъхваха, оставяйки след себе си само ужасяваща тишина.

Пеле пребледня. Какво ли е станало със Стина? Ами ако е паднала в морето от някое кейче и се е удавила? „Малката Стина“ и „малката Анна“ — всеки може да умре и той го знаеше.

— Ох, защо ли не доведох Боцмана с мен? — със сълзи на очи продума Тървен.

Стояха на кейчето и трепереха от притеснение, когато изведнъж чуха гласа на Стина:

— Познайте къде съм!

Нямаше нужда да познават, защото сега много добре я видяха — горе в гарвановото гнездо на стария траулер. Зачудиха се как, по дяволите, се е качила там. Тървен се ядоса и сърдито избърса сълзите си.

— Малка глупачке! — изкрещя ѝ тя. — Какво правиш горе?

— Опитвам се да сляза — жално проплака Стина.

— За това ли се покатери?

— Не, заради гледката — оправдаваше се тя.

— Е, наслаждавай ѝ се сега — каза Тървен. Каква глупост, си помисли тя, да се качиш да гледаш гледки, вместо да се удавиш. Естествено, добре че не се е удавила, но защо трябваше да ги плаши толкова?

— Не чу ли като те викахме? — ядосваше се Тървен.

Стина се срамуваше от себе си. Много ясно, че ги чу като викаха, но беше толкова смешно да наблюдава как не могат да я открият. Стина си играеше на криеница, без обаче Тървен и Пеле да знаят за това. Сега смешното бе свършило.

— Не мога да сляза — викна тя.

— Тогава си стой където си! Когато носим херинга на Моисей, ще слагаме по една на някоя въдица и ще ти я подаваме — сърдито поклати глава Тървен.

— Не искам никаква херинга. Искам да сляза, но не мога — разплака се Стина.

Пеле я съжали и се зае с трудната задача. Не беше много трудно да се покатери до гарвановото гнездо, но като стигна там, разбра какво има пред вид Стина като казва: „Искам да сляза долу, но не мога“. Хвана я здраво през кръста, затвори очи и заслиза надолу, като си обеща никога повече да не се качва по-високо от масата за ядене вкъщи.

Веднага щом се озова на твърда земя, Стина стана жизнерадостна както винаги.

— От горе се открива чудесна гледка — съобщи тя на Тьорвен, но Тьорвен само я изгледа.

— Трябва да побързаме към къщи — каза Пеле, — почти шест часа е.

— Не е възможно — уплаши се Стина, — дядо каза да съм си вкъщи в четири часа, а мен още ме няма.

— Ти си си виновна — още й се сърдеше Тьорвен.

— Е, дядо може и да не забележи дали са два часа повече или два часа по-малко — с надежда каза Стина.

Грешеше. Съодерман беше с овцете си, даваше на агънца прясна вода и като видя Стина да приближава, се възмути:

— Какво, за бога, правиш цял ден?

— Нищо особено — каза Стина.

Съодерман не беше от строгите дядовци и само поклати глава.

— Много време ти отнема да не правиш нищо особено.

Когато Тьорвен се прибра у дома, видя, че баща й е долу на кейчето и изтича при него.

— А, ето я и нашата Тьорвен най-накрая — зарадва се Ниссе. — Какво прави цял ден?

— Нищо особено — точно като Стина каза и Тьорвен.

Мейлин получи същия отговор от Пеле. Той влезе в кухнята, когато цялото семейство вече седеше на масата и вечеряше.

— Не, не правих нищо особено — каза Пеле и наистина смяташе така.

Когато човек е на седем години, живее опасно. В страната на детството, тази дива и тайна земя, човек може да ходи по ръба на голямо нещастие и пак да си мисли, че то е „нищо особено“.

Пеле направи физиономия, като видя какво имат за вечеря — риба и спанак.

— Не ми се яде — заяви той.

Йохан поклати заканително пръст.

— Недей да капризничиш! Тук всички помагаме. Днес татко сготви вечерята. Мейлин седя и си приказва с най-новия си шейх — каза той.

— Цели три часа — добави Никлърс.

— Хайде, хайде — спря ги Мелкер. — Да оставим Мейлин на мира.

— Просто се чудя за какво толкова може да си говорите три часа — не искаше да спре Никлърс.

— Естествено, че за времето — пошегува се Йохан.

— Той не е шейх и не си говорихме за времето, колкото и да ти е странно — усмихна се Мейлин и потупа Йохан по рамото. — Освен това смята, че съм хубава, разбираш ли?

— Естествено, че си хубава, мила ми Мейлин — каза Мелкер. — Всички момичета са сладки.

Мейлин поклати глава.

— Не, Петер не мисли така. Той мисли, че ако съвременните момичета знаеха кое е добро за тях, щяха да са много по-привлекателни.

— По-добре да им го каже — направи се на остроумен Никлърс. — Бъдете хубави, иначе ще ви разкарам!

— На момичетата ще им е ужасно весело като пораснеш с няколко години! — засмя се Мейлин. — Хайде сега яж, Пеле.

— Наистина ли ти стотви вечерята, татко? — Пеле любовно го погледна. — Колко си умен само!

— Да, съвсем сам я претоплих — с вид на добра домакиня каза Мелкер.

— Не можа ли да претоплиш нещо друго? — смръщи нос Пеле.

— Слушай какво ще ти кажа, момчето ми — започна Мелкер, — има едни неща, които се казват витамини, за които мисля, че си чувал: А, В, С и D, всъщност цялата азбука. Всички ние трябва да ги приемаме с храната си.

— Какви витамини има в спанака? — прояви любопитство Никлърс, който жадуваше за нова информация.

Мелкер не можа да си спомни.

Пеле погледна зелената каша в чинията си.

— Тук май има купища смрадливи витамини — промърмори той. Йохан и Никлърс се засмяха, но Мейлин каза строго:

— Не, Пеле, в тази къща не държим такъв език.

Пеле нищо не отговори, но когато след вечеря излезе да види зайчето си с много люцерна в ръце, каза на Йока окуражително:

— Всичко е наред, тук няма много смрадливи витамини.

Извади Йока от клетката му и седна на стълбите. Седя с него доста време, после чу Мейлин да излиза и да казва на баща си нещо, което на Пеле хич не му хареса.

— Татко, аз излизам. Петер ме чака. Ще сложиш ли Пеле да спи? Пеле бързо пъкна Йока в клетката му и се затича към Мейлин.

— Няма ли да си си вкъщи да ми кажеш „лека нощ“? — тревожно я попита той.

Мейлин се поколеба. Отпуската на Петер бе свършила, това бе последната им вечер, може повече никога да не се видят. Не би могла да си остане вкъщи дори и заради Пеле.

— Мога да ти кажа „лека нощ“ тук и сега — каза тя.

— Не, не можеш — разсърди се Пеле.

— Напротив, мога, ако се съсредоточа много. — Тя го целуна нежно, дари го с цяла поредица от малки бързи целувки тук, там, навсякъде по челото му, по ушите и по меката му кестенява коса.

— Лека нощ, лека нощ, лека нощ! Видя ли, че мога? — каза тя.

Пеле се засмя, но строго добави:

— И все пак не се прибирай много късно.

Петер седеше на кейчето и чакаше Мейлин. Неочаквано и той получи целувки, но не от Мейлин. Тьорвен и Стина бяха излезли на малка вечерна разходка с кукленската количка и Ловизабет. Свещена

яроост обзе Тървен, като видя омагьосания принц. По негова вина Моисей сега лежеше самичък в тъмната барака за лодки в Залива на мъртъвците. Когато човек размагьосва принцове не е редно те после да ходят и да купуват малки тюленчета.

— Глупачка! — изкара си го тя на Стина. — Как можа да измислиш такава глупост като да целуваме жаби?

— Аз ли? — учуди се Стина. — Но нали ти го предложи!

— Не, не бях аз — държеше на своето Тървен.

Погледна сърдито принца, който бяха открили за Мейлин. Наистина изглеждаше добре с тъмносиньото си яке и лъскавата си коса, но колкото и да е красив, голямо нещастие е, че въобще съществува. Тървен се замисли. Имаше опит в измъкването от трудни ситуации.

— Какво ще стане ако...? — измънка тя. — Всъщност, не, няма да стане.

— Какво? — попита Стина.

— Какво ще стане, ако го целунем пак? Може пак да си стане жаба, човек никога не знае.

Петер си седеше на кейчето и не подозираше какво му се готви. Взираше се с надежда в къщата на дърводелеца. Защо се бави Мейлин? Това бе единственото, което го занимаваше в момента. Чак когато застанаха пред него, забеляза двете момиченца, които познаваше от магазина.

— Стой мирно и си затвори очите — изкомандва Тървен.

— Какво става? Каква е тази игра? — разсмя се Петер.

— Няма да ти кажем — студено каза Тървен. — Затвори си очите казах.

Принцът на Мейлин си затвори очите и те сърдито го целунаха — първо Тървен, после Стина. След това хукнаха, колкото може побързо. Не спряха, докато не се озоваха на безопасно разстояние.

— Май ще трябва да се примирим с него — въздъхна Тървен и се провикна на принца, който не желаше да се превърне на жаба: — Върви по дяволите!

Момичетата определено не са толкова сладки, колкото би трябвало, помисли си Петер. Гледаше стъписано двете ужасни същества, които току-що го целунаха. Изведнъж видя, че идва Мейлин, красива като юнска вечер и бързо си затвори очите.

— Защо седиш със затворени очи? — попита Мейлин и лекичко го пощипна по носа.

Той си отвори очите и с въздишка каза:

— Само го изпробвах. Помислих си, че вероятно е някакъв обичай на остров Черноглава чайка момичетата да целуват мъжете, които си седят кротко със затворени очи.

— Да не си полудял? — каза Мейлин, но преди Петер да успее да ѝ обясни, Тьорвен ѝ викна:

— Мейлин, знаеш ли какво? Пази се от него, той всъщност е жаба!

Тази вечер Боцмана се върна на старото си място до Тьорвен. Когато цялото семейство дойде, както обикновено да пожелае лека нощ на тюленчето, Тьорвен им разказа защо Моисей го няма и какъв гадняр е Уестерман.

— Той е точно като онзи египетски фараон — каза Тьорвен. — Нали си спомняш, Фреди, от който трябвало да се крият всички Моисеевци?

— Къде си скрила твоя Моисей? — любопитстваха Теди и Фреди.

— Това е тайна — отвърна Тьорвен. Така де, тайната Теди, тайната Фреди, в крайна сметка може и другите хора да имат тайни.

— Пазя всичко в строга тайна — добави Тьорвен. — Никога няма да разберете къде е Моисей, никога!

— Но тази работа с Уестерман така или иначе трябва да се оправи — замисли се баща ѝ, после погали Боцмана по гърба. — Е, Боцмане, поне ти си щастлив сега.

Тьорвен скочи от леглото и погледна Боцмана дълбоко в очите.

— Моето малко сладко кученце — нежно продума тя. — Хайде сега двамата с теб да си лягаме.

Това бе голяма радост за Боцмана, може би по-голяма, отколкото би могъл да понесе. Спа неспокойно, а около дванадесет часа през нощта събуди Тьорвен да излизат навън. Все още сънена, тя му отвори вратата.

— Какво ти става, Боцмане? — промърмори тя, върна се в леглото и заспа още преди да е легнала в него.

Боцмана се скиташе в юнската нощ, която с бледата си светлина прави хората и животните неспокойни. Мейлин го видя като се прибираше вкъщи. Тя стоеше пред портата на къщата на дърводелеца и се сбогуваше с Петер. Понякога такива неща отнемат около два часа, пък и юнските нощи не са за спане. Както казва Петер — те са толкова кратки, а хората имат да си кажат толкова неща.

— Срещал съм много момичета — уверяваше я Петер. — Някои дори много ги харесвах. Но никога до сега не съм се влюбвал така. Имам чувството, че ще умра от любов. Това ми се случи само веднъж.

— Сигурно още си влюбен в нея? — предположи Мейлин.

— Да, още я обичам.

— Отдавна ли си влюбен в нея? — попита Мейлин и в гласа ѝ се долавяше притеснение и разочарование.

— Чакай да видя — каза Петер и си погледна часовника. — Беше точно преди десет дена, дванадесет часа и двадесет минути. Ей така — хоп! — и се влюбих. Можеш да провериш в корабния дневник, ако не ми вярваш. Ще видиш: „Днес срещнах Мейлин“. Просто и ясно.

Мейлин се усмихна.

— Но щом като се е случило толкова бързо, сигурно няма да продължи дълго. Хоп... и свърши.

— Мейлин, аз съм постоянен, повярвай ми — сериозно я погледна Петер.

— Наистина ли? — каза Мейлин и точно в този момент чуха едно куче да лае и Мейлин промърмори: — Чудя се какво ли му става на Боцмана.

Независимо дали е юнска нощ, или не, човек не може вечно да седи пред една порта. Петер целуна Мейлин и тя бавно си тръгна. Той стоеше и я гледаше, тя се обърна.

— Мисля, че може да допишеш нещо в дневника — „Днес Мейлин срещна Петер“ — каза тя и изчезна в сянката на ябълковите дървета.

— Юнските вечери не са за спане — беше казал Петер, но има и някои други същества, които смятат така.

Накрая обаче всички се прибраха вкъщи. Боцмана се завърна точно когато Мейлин казваше последното си сбогом на Петер, лисицата от пасището на Янсон също се вмъкна в дупката си.

Сьодерман, който никога не успяваше да заспи в такива светли вечери, току-що се върна от нощната си разходка с Тотти на ръце.

Има още едно същество, което беше излязло да се скита тази юнска нощ — Йока. Пеле беше забравил да заключи вратичката му и Йока също бе излязъл да се поразходи. Уви, той не се прибра вкъщи!

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

РАДОСТ И МЪКА

По принцип, радостта и мъката вървят ръка за ръка, но има дни, които са така изпълнени с нещастия, че направо ти причернява и точно тези дни идват най-неочаквано.

На следващата сутрин Съодерман дойде в магазина, за да поговори с Ниссе и Марта. Беше тъжен, защото имаше да съобщава лоши новини.

— Излизам аз снощи на обиколка сред овцете си и какво да чуя? Някакво куче лае, овцете ми бляят, поглеждам и още отдалече виждам, че търчат насам-нататък, сякаш някой ги преследва. Качих се горе и кого мислите, че срещнах да се пръждосва от там с пълна пара? Ами, Боцмана!

Съодерман имаше вид на човек, който очаква земята да се отвори пред него като изрече тези думи, но Ниссе го гледаше равнодушно.

— Така ли, и кой според теб гонел овцете?

— Не чу ли какво казах? Боцмана беше! Прибрах Тотти вкъщи, защото на едното си краче има рана от ухапване.

— Каквото и да си видял — намеси се Марта, — никога няма да повярвам, че Боцмана гони овце.

Ниссе поклати глава. Такова абсурдно обвинение изобщо не заслужава отговор. Боцмана е най-милото куче на света. Човек спокойно може да му сложи някое дете, котенце или овчица под носа и той никога няма да го докосне.

Съодерман обаче продължаваше да си държи на своето и точно тогава в магазина влезе Мейлин, а след нея и Уестерман. Той дойде с намерение да си поговори с Ниссе за тюленчето, но се разколеба.

— Със същия успех би могла и Кора да се разхожда миналата нощ — допусна Ниссе като видя Уестерман.

На остров Черноглава чайка имаше само две кучета: Кора на Уестерман и Боцмана на Тьорвен.

Уестерман ядосано заяви, че той, за разлика от някои други, държи кучето си вързано и Мейлин потвърди, че това е истина. Във всеки случай, в дванадесет часа снощи Кора била вързана и лаела пред колибата си, когато двамата с Петер минали оттам.

— Освен това — с нежелание допълни Мейлин, — снощи видях Боцмана как излиза, а после и как се прибира. Опасявам се, че дори го чух да лае.

Сьодерман притеснено погледна Ниссе. Много е неприятно да носиш такава лоша новина.

— Боцмана почти никога не лае, както самият ти знаеш, Ниссе. Освен това, както ти казах, го видях да излиза от пасището.

— Ако е истина това, което казваш — преглътна Ниссе, — има само едно нещо, което трябва да се направи.

Марта се разплака. Дори не направи опит да скрие сълзите си, а като се сети за някой, който ще го понесе още по-тежко от нея, се разплака още по-горчиво. Как ще кажат на Тьорвен?

Точно в момента Тьорвен не си беше вкъщи. Обикаляше наоколо и търсеше Йока. Всички помагаха на Пеле да намери изчезналото зайче. Йохан и Никлърс, разбира се, Теди, Фреди и Тьорвен. Търсеха го навсякъде, но не можеха да го намерят. Пеле ревеше през цялото време, защото го беше яд на себе си. Как е могъл да не заключи вратата на клетката снощи? Защо му трябваше да бърза толкова? Не бива никога да се бърза, когато гледаш заек.

Най-накрая го намериха. Теди го откри. Тя изпищя, като видя Йока да лежи безжизнен под един храст, недалеч от пасището.

— Не! — изпищя тя. — Не!

Някой се приближи откъм гърба ѝ. Тя се обърна и видя Пеле. Запищя още по-силно.

— Пеле, махай се! — но бе твърде късно, Пеле вече видя зайчето си.

Безпомощни, всички застанаха в кръг около него. Никой от тях досега не се бе озовавал толкова близо до горчивата скръб и никой не знаеше как да постъпи, когато някой изпадне в такова състояние като Пеле. Йохан се разплака.

— Ще извикам татко — измънка той и избяга колкото можеше по-бързо.

— Горкото ми момченце. — Мелкер също се просълзи като видя изражението на Пеле.

Вдигна го на ръце и го занесе в къщата. Пеле не плачеше, само се притискаше силно и със затворени очи криеше лице на рамото на баща си. Не искаше никога повече да вижда света.

— Тук си днес, утре те няма — хълцаше той.

Горкият му заек, единственото му животно! Защо му отнеха шанса да живее? Пеле легна на леглото си и зарови лице във възглавницата. Чак тогава се разплака. Плачеше кротко и безнадеждно, а сърцето на Мейлин се късаше като го гледаше. Седеше до него абсолютно безпомощна. Няма същество на света, което да ѝ бе поскъпо от това малко ридаещо момченце, което се е свило тук толкова мъничко, прекалено мъничко, за да понесе такава огромна мъка. Ужасно е да не можеш да го защитиш. Тя го погали по косичката и му обясни защо този път не може да му помогне.

— Такъв е животът. Понякога е много трудно. Дори едно дете, дори едно малко момченце понякога трябва да преодолее огромна мъка и, най-важното, трябва да се справи с това сам.

Пеле седна в леглото си, лицето му беше бледо и мокро от сълзи. Хвърли се на врата на Мейлин, притисна се към нея и каза с пресипнал глас:

— Мейлин, обеща ми, че няма да умреш, поне докато порасна!

Мейлин съвсем искрено обеща да направи всичко, което зависи от нея и добави, за да го успокои:

— Виж, ако искаш, можем да ти купим друго зайче.

— Няма никога да поискам друг заек вместо Йока! — поклати глава Пеле.

Още едно същество плачеше, но не кротко като Пеле, а шумно и опустошително, така че да се чува по целия остров.

— Не е вярно! — пищеше тя. — Не е вярно! — и удари баща си, който ѝ донесе лошата новина. Как може да казва такива ужасни неща... че Боцмана... не, не е възможно... че Боцмана е ухапал Тотти и убил Йока. Не, никога, никога! Горкият Боцман, трябва веднага да го вземе и двамата да избягат надалеч, много, много далеч. Точно така, и

никога повече да не се връщат. Би ударила по главата всеки, който посмее да ѝ говори такива неща.

Изрита обувките си от ярост и се огледа за някого, когото да замери с тях. Да замери някого... е, не татко, но някого, когото и да е, затова вдигна обувките си и с яростен писък ги запрати в стената.

— Ще ти дам да разбереш! Ще ти дам да разбереш! — крещеше тя.

Беше побесняла от злоба. Изведнъж видя, че татко е вързал Боцмана до стълбите и задъхвайки се попита:

— Да не мислиш отсега нататък да го държиш вързан?

— Тъорвен, горкото ми момиченце — въздъхна Ниссе и клекна пред нея, както правеше винаги, когато искаше да го изслуша внимателно. — Тъорвен, сега ще трябва да ти кажа нещо, което наистина ще те направи нещастна.

— Вече съм си нещастна — избухна в нов плач Тъорвен.

— Знам това — отново въздъхна Ниссе. — Виж, за мен също е трудно, но разбери, че куче, което веднъж си е позволило да подгони овца и да убие заек, не може да живее повече.

Тъорвен стоеше неподвижно и го гледаше. Държеше се като че ли не разбира какво ѝ говори баща ѝ.

Хвърли се на леглото си и зарови глава във възглавницата. Това беше най-дългият и най-горчивият ден в живота ѝ.

Теди и Фреди обикаляха с подпухнали от плач очи. Те тъгуваха не по-малко от Тъорвен, но като я видяха да лежи на леглото си, се изпълниха със състрадание. Горката Тъорвен, за нея нещата бяха много по-зле. Седнаха до нея и се опитаха да я успокоят, но тя сякаш не ги чуваше, а повтаряше само две думи:

— Махайте се!

Когато я оставиха, тя още плачеше. Марта и Ниссе също се опитаха да поговорят с нея, но и те не получиха отговор. Часовете минаваха. Тъорвен лежеше в леглото си неподвижна и безразлична. От време на време Марта отваряше мъничко вратата, надничаше вътре и чуваше само по един стон, иначе в стаята беше тихо.

— Не издържам вече — предаде се Марта. — Хайде, Ниссе, трябва да опитаме пак.

Опитаха всички начини, които любовта и притеснението им подсказваха.

— Бръмбарче, искаш ли да отидеш на гости на баба и дядо?
Искаш ли?

Никакъв отговор, само хълцане.

— Искаш ли да ти купим колело? — предложи Ниссе.

Още едно хълцане и нищо повече.

— Тървен, няма ли нещо, което да искаш? — притеснено попита Марта.

— Да — проплака Тървен. — Искам да умра. — Тя седна в леглото и думите изведнъж сами тръгнаха. — Аз съм виновна за всичко. Защото не се грижех за Боцмана като по-рано. Занимавах се само с Моисей.

Беше го премислила много пъти, премисляше го пак и пак — това трябва да е. Грешката е нейна. Боцмана никога досега не е правил нещо лошо и ако е вярно това, че е ухапал Тотти и Йока, то е било, защото той самият е нещастен и вече му е все едно какво прави.

— Да, аз съм виновна — ридаеше Тървен. — По-добре мен да застреляте, а не Боцмана.

Отново потъна във възглавниците си. За момент си спомни за Моисей в Залива на мъртъвците, но той принадлежеше на един друг свят и не й се мислеше за него. Мислеше си само за едно нещо. Беше й толкова мъчно за Боцмана, че сърцето й се късаше. Той си беше вързан до стълбите и скоро татко ще си вземе пушката и ще го заведе в гората.

— Доведете ми Боцмана — продума тя изпод възглавницата.

— Тървен, миличка, няма ли да е по-добре да не го виждаш? — натъжи се още повече Ниссе.

— Доведете ми Боцмана! — закрещя Тървен.

Теди го доведе и Тървен ги изгони всички от стаята.

— Искам да остана сама с него.

Когато остана насаме с кучето си, тя обви ръце около врата му и заплака.

— Съжалявам, Боцмане, съжалявам, съжалявам, съжалявам!

Той я гледаше с очи, които не изразяваха нищо, освен вечното съгласие и вероятно си мислеше: „Бръмбарче, не разбирам за какво става дума, но не обичам да си толкова тъжна“.

Тървен хвана огромната му глава с двете си ръце и го погледна право в очите, опитвайки се да намери отговор на всички ужасни неща, които се случиха.

— Не е възможно да е истина! Ах, Боцмане, само да можеше да говориш, щеше да им обясниш всичко.

Горкият Моисей си седеше заключен в бараката за лодки. Никой не намери време да помисли за него. Никой, освен Стина. Тя също плака за Тотти, Йока и Боцмана. Всички на остров Черноглава чайка плакаха този ден. Но Тотти скоро ще се оправи, така каза дядо, и въпреки че всички са толкова нещастни, Моисей не бива да остава без вечеря. „Пеле и Тьорвен само лежат и реват ли, реват, така че ще трябва аз да се погрижа за Моисей“, си помисли тя.

— Дядо, дай ми, моля те, малко херинга!

Взе кошницата с херинга и тръгна. Съодерман продължаваше да си върши работата, когато дойде Уестерман. Беше много ядосан на Ниссе за това, което каза за Кора:

— Да обвинява кучето ми! — оплака се той на Съодерман.

Беше изгубил всякакво желание да разговаря с Ниссе за тюленчето, за това кой е собственикът му и кой не е. Реши, че има само един начин да се справи със ситуацията и това е просто да вземе тюленчето и да го крие, докато не се появи онова младо момче — купувачът на тюленчета. Но къде ли е самото тюленче? Нямахме го в басейна, нито някъде другаде, а беше го търсил цяла сутрин.

— Знаеш ли къде са скрили децата тюленчето? — попита той Съодерман.

Съодерман поклати глава.

— Не може да е изчезнало, защото Стина току-що взе една кошница херинга за него — щом го каза и се сети за предупреждението на Стина, че Уестерман иска да отнеме тюленчето на децата и да го продаде. — Но нали вече нямаш нищо общо с тюленчето — каза Съодерман. — Нямах ли капчица срам!?

Уестерман го наруга и си тръгна. Беше сърдит на децата, на Ниссе Гранквист, на Съодерман и на всички хора на острова. Ако питат него, целият остров Черноглава чайка трябва да се изгори. Влачеше се бавно към къщи, когато изведнъж видя пред себе си Стина с кошницата на рамо. Това го накара да побърза и с няколко големи крачки той я настигна.

— Къде си тръгнала, а, Стина? — любезно попита той, защото сега трябваше да се подмазва.

— И ти си като вълка — приятелски му се усмихна Стина.

— Вълка ли? Кой вълк? — не я разбра Уестерман.

— Вълка и Червената шапчица. Искаш ли да ти разкажа приказката?

Уестерман не искаше да слуша приказки, но Стина беше най-големият разказвач на приказки на острова и на Уестерман му се наложи да слуша, докато Стина му разказа за вълка и Червената шапчица от игла до конец. Дотогава не му се удаде да вметне нито една думичка.

— За кого е тази херинга? — попита той.

— За Моисей... — тъкмо да се изпусне Стина, но се усети, защото се осъзна с кого разговаря.

— За кого каза, че е? — не се предаваше Уестерман.

— За баба — уверено каза Стина, а после се изкикоти и добави: — „Каква голяма уста имаш, бабо!“ казала Червената шапчица. „За да мога да ям повече херинга“ — отвърнала бабата. Какво ще кажеш, а, Уестерман? — Стина му се усмихна дръзко и избяга.

Но се оказа, че е точно толкова наивна, колкото Червената шапчица, която показала на вълка къде живее баба й. Стина отиде направо в Залива на мъртвците, без дори да се обърне да види дали Уестерман не я следи. Ако го беше направила, щеше да види как крадешком върви след нея. Всъщност, той дори нямаше нужда да си прави труда да се крие. Няма по-невнимателен човек от Стина, пък и сега тя бързаше да нахрани Моисей.

Моисей започна да й съска още щом я видя на вратата, но млъкна като зърна херингата. Стина седна до него и започна да го гали, докато яде.

— Може би се чудиш защо идвам сама, но няма да ти кажа, защото само ще се натъжиш.

Да се натъжи ли? Накъде повече! Моисей никак не харесваше бараката за лодки и никак не му харесваше да стои сам, така че щом като е дошла Стина, той нямаше никакво намерение да я пуска да си ходи. Знаеше как да я задържи. Трябва просто да седне върху нея. Веднага щом приключи с яденето, той се покатери на коленете й. Разположи се там и започна да й съска, когато се опитваше да го избута. Щом той трябва да седи в бараката, нека и тя седи с него! Стина усети как краката й изтръпват под тежестта му и се уплаши. Кой

знае колко време смята да седи така? Може да е до средата на лятото! Тогава и двамата ще умрат от глад, а това никак не е хубаво.

— Моля те, Моисей, махни се от мен! — умоляваше го тя, но Моисей отказваше. Тя пак се опита да го изблъска, но той само съскаше.

Изведнъж забеляза, че в кошницата до нея е останала една рибка и това я спаси. Тя я сграбчи и я вдигна високо във въздуха, така че Моисей да не може да я стигне. После с всичка сила я хвърли в ъгъла. Моисей зацапурка към рибата, но когато се върна и видя, че вече няма на чие коляно да седне, заквича от обида.

— Довиждане, Моисей! — сбогува се Стина и затръшна вратата. Пусна резето и си тръгна, много доволна от себе си. Не се огледа нито наляво, нито надясно, така че не видя Уестерман, който се криеше зад ъгъла между две бараки.

Но дори и да е наивна Стина като Червената шапчица, какъв късмет, че реши да занесе херингата на Моисей точно в този момент, че той ѝ седна на коленете и седя там точно толкова време, и най-накрая, че мина по пасбището на овцете точно тогава. Иначе не би видяла лисицата. Беше голяма гладна лисица, която не беше успяла да се сдобие с храна миналата нощ — нито с агънцето, нито дори със зайчето, защото огромно куче я подгони обратно в дупката ѝ.

Сега — по-гладна от всякога — тя тъкмо смяташе да си хапне едно агънце, когато Стина я видя и нададе вик до небесата. Това уплаши до смърт лисицата и тя се шмугна в една дупка под оградата, пресече пътя и се скри между боровете в другия край на гората.

В този момент Съодерман тъкмо отваряше оградата и видя как червената светкавица изчезва в гората.

— Лисицата! — изпищя Стина. — Олеле, дядо, видя ли лисицата?

— Дали я видях ли? — възкликна Съодерман. — Това е най-голямата лисица, която съм виждал през живота си. Сигурно тя е притеснила съня ми снощи.

— Пък ти после ходиш и разправяш, че бил Боцмана — укори го Стина.

— Ами да, после ходя и разправям, че е Боцмана — бавно продума дядо ѝ и се почеса по тила. Беше вече стар и мислеше бавно. Какво общо имат двете неща? — чудеше се той. Наистина видя

Боцмана снощи. Пък и никога не е чувал някоя лисица да посмее да отиде на сред стадо овце, но явно има и такива, които смеят. Във всеки случай, има една такава. Дали лисицата и Боцмана са се съюзили? Дали и двамата са гонили овцете? Не, това е невъзможно. Изведнъж Съодерман разбра — все пак не е чак толкова глупав. Снощи лисицата е подгонила Тотти, а Боцмана е подгонил лисицата. Боцмана е пазел овцете му, ето какво е правел снощи на пасището, а за награда Съодерман го обвини, че...

— Стой тук — заповяда той на Стина, — и викай, ако видиш лисицата!

Трябва да намери Ниссе — веднага! Засили се така, както не беше тичал от много години. Пристигна в магазина задъхан и зачервен от тичането.

— Ниссе, тук ли си? — притеснено викна той.

Излезе само Марта с подпухнало от плач лице.

— Не, не е тук, Ниссе отиде с Боцмана в гората — каза тя, скри с шепи лицето си и пак се шмугна вътре.

Съодерман застина като гръмнат, а после дойде на себе си и пак хукна. Задушаваше се, но продължаваше да тича, докато накрая съвсем се задъха. Просто трябваше да намери Ниссе, преди да е станало късно.

— Ниссе, къде си? Не стреляй!

В гората беше абсолютно тихо. Някъде в далечината кукаше една кукувица, но после и тя млъкна. Съодерман продължаваше да тича. Чувахе само собственото си тежко дишане и уплашения си глас.

— Къде си, Ниссе? Не стреляй!

Нямаше отговор. Съодерман продължи да тича. Изведнъж се чу изстрел. Съодерман спря като закован и се хвана за сърцето. Закъснял е! Всичко свърши! Никога повече няма да може да погледне Тьорвен в очите. Съодерман стоеше неподвижно. Затвори очи. Изведнъж чу стъпки и погледна. Беше Ниссе, с пушка на рамо, а до него... на Съодерман му увисна ченето от учудване. До Ниссе шляпаше Боцмана!

— Не стреля ли преди малко? — заекна Съодерман.

Ниссе нещастно го погледна.

— За бога, Съодерман, не мога! Ще помоля Янсон да го направи, само че днес е на лов за чайки.

Радостта и мъката вървят ръка за ръка и понякога си сменят местата за един миг. За това беше достатъчен само един задъхан стар човек, с очи пълни със сълзи, който разказа за лисицата в пасбището му.

Ниссе го прегърна.

— Съодерман, никога не съм бил по-щастлив! — и наистина нямаше друг човек, който да се е прибрал вкъщи с кучето си толкова щастлив, като Ниссе Гранквист.

Щастлив е, но въпреки това, тази нощ той дълго ще лежи буден и ще си спомня този ужасен ден в гората. Най-вече ще си спомня очите на Боцмана, седнал сред боровете и чакащ да го застрелят. Боцмана знаеше какво ще се случи и въпреки това покорно и тъжно, с предани очи наблюдаваше приготовленията на Ниссе. Споменът за този поглед ще държи Ниссе буден цяла нощ, но в момента той е щастлив и вика на Тьорвен:

— Тьорвен, ела тук! Ела, Бръмбарчето ми. Имам да ти кажа нещо много хубаво, което ще те направи щастлива!

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА ОПЕРАЦИЯ МОИСЕЙ

— Не мога да престана да плача — учуди се Тървен.

Тя седеше на пода в кухнята и се гушкеше в Боцмана, а Боцмана ядеше пържола. Дадоха му цяло кило първокачествени пържоли и всички му поискаха прошка. Цялото семейство седеше в кръг около него, галеше го и му се радваше.

„Направо райско!“ — си помисли Тървен.

— Представяте ли си, не мога да спра да плача! — ядоса се на себе си тя и изтри сълзите си с опакото на ръката.

Спомни си всичко, за което си мислеше през последните няколко тъжни часа. Стигна до извода, че не е права. Боцмана никога не би подгонил овца, колкото и да ревнува заради Моисей. Каквото и да се случи, той винаги си остава добричък. Но за някои неща е била права и те ще трябва да се променят за в бъдеще. Всичко ще е както по-рано, преди да се появи Моисей и да обърка всичко.

Ах, да, Моисей! Зачуди се как ли се чувства той в бараката за лодки и веднага се сети за Йока. Горкият Пеле. Защо не може и той да е щастлив, щом като тя е щастлива? Сега всички трябва да са щастливи.

Естествено, Пеле беше много доволен, като чу, че Боцмана е невинен, доколкото човек може да е доволен в отчаянието си. Беше му мъчно за Боцмана почти колкото за собственото му зайче и му стана много приятно като разбра, че Боцмана не е убил Йока.

— Сега, като знам, че не е Боцмана, се чувствам много по-добре — сподели той с Мелкер, но после извърна глава и добави тихичко: — Въпреки че на Йока му е било все едно кой го прави.

През нощта сънува Йока, живият Йока, как скача при него и му иска люцерна. Но настъпи сутринта и Йока изчезна. Дори клетката изчезна. Йохан и Никлърс я махнаха, за да не се набива в очите на Пеле. Колко са грижовни братята му! Никлърс му подари малък модел на лодка, който сам е правил, а Йохан му подари старото си съвременно

ножче. Пеле щеше да се пръсне от благодарност. И все пак, сутринта беше някак тъжна и Пеле започна да се чуди дали винаги ще продължава така и как ще минават дните му отсега нататък.

Същата вечер погребяха Йока в полето на Янсонови на едно местенце, където расте потайниче.

ТУК ЛЕЖИ ЙОКА

Пеле гравира този надпис на една дъска и клекна да притисне пръстта на гроба на Йока, а Тьорвен, Стина и Боцмана го гледаха. На Йока ще му е много добре тук, където над главата му расте потайниче и дроздовете вечерно време пеят само за него, точно както сега.

Тьорвен и Стина решиха да пеят. Досега бяха погребали много умрели птички и винаги са им пели същата песен, която изпяха сега и на Йока:

*Светът е остров от скръб голяма
тук си днес, утре те няма.*

— Не, нека да не пеем тази — побърза да каже Тьорвен.

Но какво му става на Пеле? Седеше на един камък с гръб към тях и приглушено хлипаше. Момичетата се спогледаха и Стина притеснено каза:

— Може би плаче, защото светът е остров от скръб голяма.

— Ама това не е вярно — възкликна Тьорвен и викна на Пеле: — Не е вярно, Пеле, светът не е остров от скръб, просто така се казва в песента, която пеем на Йока! — Тя в никакъв случай не искаше да чува повече плач. По един или друг начин трябваше да разсее Пеле и изведнъж се сети как може да стане това.

— Пеле, искаш ли да ти подаря нещо, обаче ще ми обещаеш да не си тъжен повече.

— Какво? — без да се обръща, мрачно попита Пеле.

— Ще ти подаря Моисей!

Пеле се обърна и спря да плаче. Зяпна недоверчиво Тървен, но тя повтори:

— Да, ще ти го дам да си е твой собствен.

За пръв път от онзи тъжен момент, когато изчезна Йока, Пеле отново се усмихна.

— Тървен, колко си добричка само!

— Да, добричка съм, пък и освен това аз си имам Боцмана — кимна Тървен.

— Сега всички пак си имаме животни. Обаче трябва да отидем да го съобщим на Моисей, нали? — ухили се Стина.

Всички се съгласиха с това, че Моисей трябва да знае на кого принадлежи, освен това калпазанинът има нужда и от храна.

— Сбогом, малки ми Йока — нежно прошепна Пеле, после избяга, без да поглежда назад.

Изведнъж се почувства като освободен от някаква зла магия. Вече беше друг Пеле — пощуряло от радост, щастливо момче, което тичаше към Залива на мъртъвците.

— Само защото ти дадох Моисей ли си толкова щастлив? — учуди се Тървен.

Не знам, помисли си Пеле, но е толкова тъжно да си тъжен, че не можеш да останеш в това състояние до безкрайност.

— Чакай само да видиш Моисей — възкликна Тървен и отвори вратата на бараката.

Стояха и зяпаха, стъписани от празнотата. Нямаше никакъв Моисей. Изчезнал е.

— Избягал е! — ахна Тървен.

— Избягал! И после е затворил резето след себе си, така ли? — каза Пеле.

Моисей явно не беше избягал, явно го бяха откраднали. Тървен се обърна към Стина:

— Някой видя ли те вчера като идва тук?

Стина се замисли.

— Не, никой, освен Уестерман. Искаше да му разкажа приказката за Червената шапчица.

— Всеки може да те излъже — възмути се Тървен. — Ах, този Уестерман! Как може да е такъв крадец! — Тървен ритна кашона, в който спеше Моисей толкова силно, че той отлетя в другия край на

бараката. — Ще му изскубя косичката на този крадец. Ще го застрелям! — беснееше Тьорвен.

— Знам какво да правим — каза Пеле. — Ще си го откраднем обратно. Готов съм да се обзаложа, че го е оставил в своята барака, а също и че неговата също е с резе на вратата.

Гневът на Тьорвен се поукроти.

— Довечера, когато Уестерман заспи — каза тя с готовност.

Стина също имаше готовност, но едно нещо я притесняваше:

— Какво ще стане, ако заспим преди Уестерман?

— Няма — каза Тьорвен почти заплашително. — Не можем да заспим, когато сме толкова сърдити.

Стина явно не беше достатъчна сърдита, защото не можа да издържи будна толкова време. Тьорвен и Пеле обаче можаха, и което е още по-странно, никой не ги забеляза, като се измъкнаха навън.

Тази вечер на остров Черноглава чайка бяха устроили хайка за лисицата. Всички се събраха да гонят лисицата от бърлогата ѝ, успяха да я уплашат, но не и да я застрелят. Притиснаха я до крайната точка на нос Чайка и тъй като нямаше накъде да бяга, тя скочи във водата и отплува. Тази лисица беше свикнала да бяга, пък и най-близкият остров не е далеч. Ниссе Гранквист стреля след нея, но не улучи. Пеле остана доволен, като научи за това:

— Лисицата също иска да живее, пък и на острова, където тя избяга, няма нито зайци, нито кокошки, нито овце.

— Значи няма да ѝ е лесно — със задоволство добави Тьорвен. — Тя е ужасно същество. Защо ѝ трябваше да убива Йока?

— Но тя го направи само защото е лисица — обясни ѝ Пеле. — Разбираш ли, тя просто трябва да издържи като лисица.

— Като е лисица, не може ли да се държи човешки? — Тьорвен отказа да влезе в положението на лисицата.

Но... от друга страна, какво значи да се държи човешки? Като Уестерман ли? Дали би било по-добре? Да открадне нещастното тюленче само за да продаде! Но и на него няма да му се размине, нали така, нави се още повече Тьорвен.

— Само дано Кора не се разлае! — закани се тя.

Кора се разлая. Застана пред колибата си и започна да лае колкото ѝ глас държи, веднага щом видя Тьорвен и Пеле да се промъкват покрай нея. Пеле обаче го беше предвидил и ѝ донесе един

кокал, който сега протегна напред. Кора веднага млъкна. Но при всички положения, работата си беше опасна, най-малкото защото можеше да излезе някой да провери защо е лаело кучето. Децата дълго лежаха скрити зад люляковия храст до портата и чакаха. Чак като се убедиха, че никой не идва, тихичко пропълзяха в градината. За да стигнат бараката, трябваше да се промъкнат покрай къщата на Уестерман, която се открояваше на хоризонта. Беше тихо и тъмно. Къщата приличаше на страшен черен квадрат на фона на светлото северно небе. Никой не се появи.

— Спят като кучета — каза Тьорвен, но това беше прибързано изказване и тя ахна от уплаха, когато след малко в прозореца се появи светлина. Госпожа Уестерман току-що запали газовата лампа над масата. Децата, уплашени до смърт, хукнаха към къщата и се хвърлиха на земята точно под прозореца. Лежаха и чакаха. Дали ги беше видяла, или не? Може би е стояла в тъмното преди да запали лампата, гледала е иззад завесите и ги е видяла как се промъкват през портала? По време на светлите юнски ноци никога не можеш да се скриеш истински, особено в тази равнинна местност, където трудно ще намериш някой храст, зад който да клекнеш.

Обаче госпожа Уестерман не излезе и те започнаха да събират смелост. Не можеше да ги види, освен ако се покаже през прозореца и погледне надолу. Те се надяваха това да не се случи, защото ако госпожа Уестерман започне да лае, няма да могат да ѝ запушат устата с някой кокал. Не смееха да помръднат или да си прошепнат нещо, дори почти не дишаха. Само лежаха неподвижно и се вслушваха. Прозорецът беше отворен, а тя беше толкова близо, че стига да искаха, можеха да се изправят, да се покажат над перваза и да я поздравят. Изведнъж тя започна да си чете на глас. Тьорвен изстена. Ако четеше нещо от вестника, щеше да е поносимо, но да лежи тук и да слуша как госпожа Уестерман чете неща, които самата тя не разбира, вече е прекалено.

Пеле също не разбираше, но му приличаше на извадки от Библията. Гласът ѝ беше монотонен, но четеше гладко и Пеле се заслуша. Неочаквано, от целия поток безсмислени думи няколко се отделиха и като че започнаха да светят.

*Ако взема крилата на зората
и се заселя в най-далечния край на морето,
и там ще ме настави ръката ти,
и твоята десница ще ме удържи.*

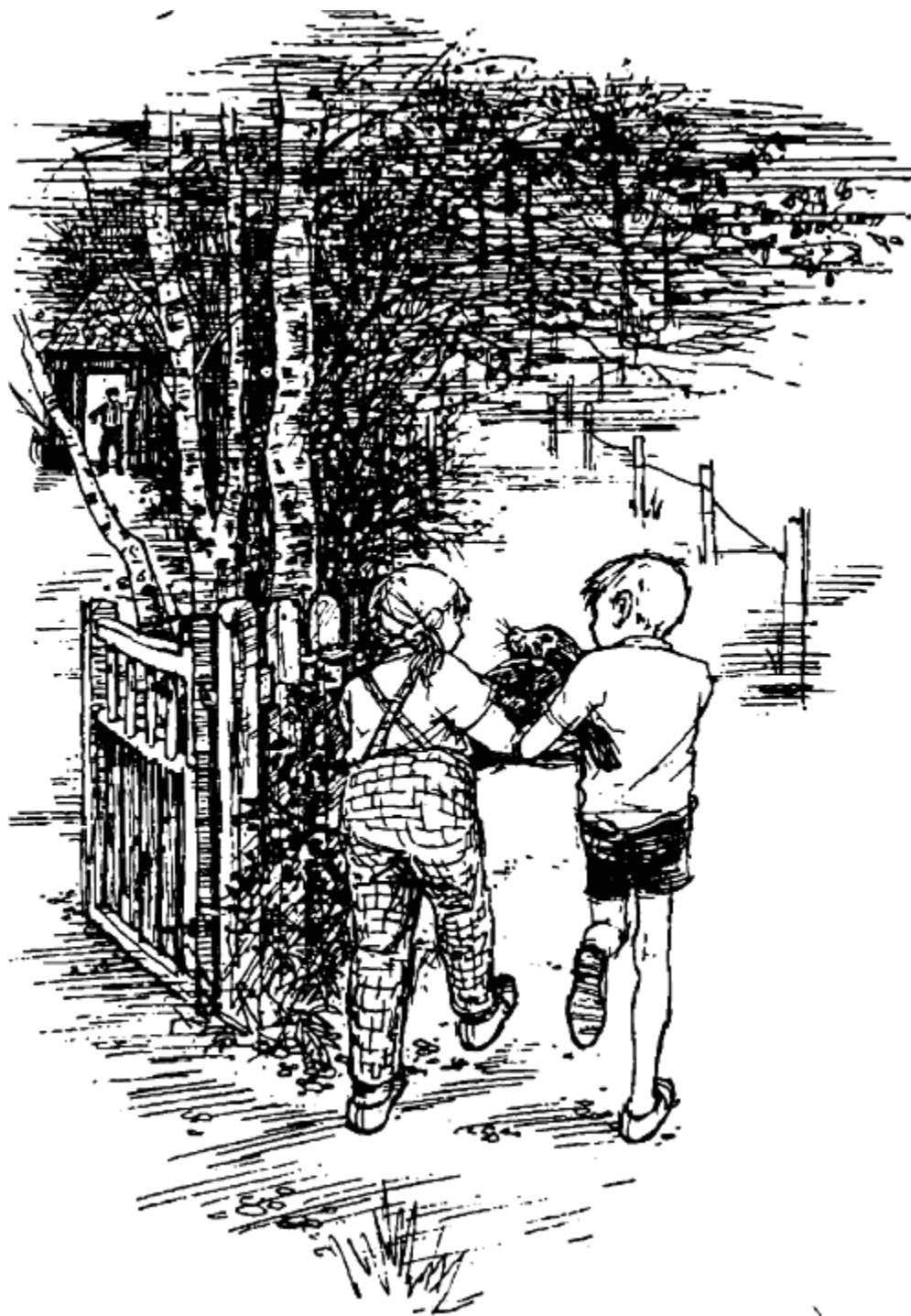
— прочете госпожа Уестерман, после въздъхна и продължи.

Пеле не обърна внимание на това, което последва. Непрекъснато мислеше за тези думи и започна тихичко да си ги повтаря. Дори не забеляза, че госпожа Уестерман е спряла да чете. Тьорвен го потупа по рамото. Какво да правят сега? Лампата загасна и вътре стана тъмно. Ненадейно Пеле чу някой да диша тежко точно над главата му. Не смееше да погледне нагоре, но чувстваше, че госпожа Уестерман е застанала до отворения прозорец. Много е страшно да лежиш свит отдолу в очакване да се случи нещо ужасно. Още малко и ще го види, беше убеден той. Точно в момента, когато почувства, че ще се пръсне от нетърпение, госпожа Уестерман затръшна прозореца с такава сила, че Тьорвен и Пеле подскочиха. Настъпи тишина. Лежаха още известно време, не смееха да мръднат и чуваха как бият собствените им сърчица. После хукнаха, превити наполовина, около къщата и надолу към бараката.

— Моисей, тук ли си? — прошепна Тьорвен.

Моисей явно си беше там, защото започна да вие като призрак.

Тьорвен отвори вратата.

Стина се разтрепери, когато на следващия ден ѝ разказаха цялото приключение. За това как е пищял от радост Моисей, как са го сграбчили, как Уестерман е излязъл само по риза и как ги наругал

точно когато излизали през портала, как се разляяла Кора и как накрая натоварили Моисей в количката, а Уестерман крещял след тях:

— Леле, Тьорвен, само да те хвана!

— Добре че не съм била с вас — вметна Стина, — щях да умра на място от страх!

Тази нощ Моисей спа до леглото на Пеле. Като видяха на сутринта новия си съквартирант, Йохан и Никлър много се учудиха, но се и зарадваха.

— Трябва да го оставя тук, за да не може Уестерман пак да го открадне — обясни Пеле, — но ще трябва да ми помогнете да поговоря с татко по този въпрос.

Баща му естествено имаше възражения:

— Няма нищо лошо в това, че Тьорвен ти е подарила Моисей — каза Мелкер, — но не е редно вие двамата да водите някаква гангстерска война с Уестерман и да си крадете тюленчета нощно време.

Всички заедно се опитаха да намерят най-добрия изход от тази ситуация. Цялото семейство се събра около масата на закуска, заслушани как Моисей шляпа из стаята на момчетата.

Мейлин никак не беше доволна от новия наемател, но ѝ се наложи да се примири с него заради Пеле. Разбираше, че точно в момента Пеле наистина има нужда от него, трябваше да накарат и Уестерман да го разбере.

— Той мисли само за парите — каза Йохан. — Татко, не можеш ли да му дадеш няколкостотин крони, и тюленчето да си остане за Пеле?

— А защо ти не му дадеш няколкостотин крони? — отвърна Мелкер.

— Всички трябва да помогнем.

— По принцип не са много, ако печелиш пари. Просто трябва да започнеш да печелиш!

Така те започнаха да печелят. Всяко дете от остров Черноглава чайка искаше да вземе участие в това, което Мелкер нарече „Операция Моисей“. Беше нещо като игра. В един момент стана много интересно да се плевят лехите с ягоди, да се носи вода и да се изгребва от

лодките, да се мажат лодките със смола, да се носи багажът на летовниците, особено като знаеш, че с всяко пени, което печелиш, нараства сумата, с която Моисей ще бъде откупен от Уестерман.

— Нямам нищо против — изсумтя Уестерман, когато мина покрай магазина и чу за „Операция Моисей“. — Не ме интересува кой ще купи тюленчето. Условието е тази седмица да получи двеста крони, иначе ще продам тюленчето на някой друг.

— Върви по дяволите, Уестерман — направо в лицето му каза Тьорвен.

Уестерман пренебрежително й хвърли няколко дребни монети.

— Ето ти малко помощи за Моисей, мисля, че ще ви трябват. Не ми се вярва да съберете двеста крони до събота и да знаеш, че няма да чакам нито ден повече.

— Я върви по дяволите — пак каза Тьорвен, но взе монетите и ги сложи в касичката на Моисей, която стоеше на щанда.

— Не, Тьорвен, не се говори така — укори я Ниссе и се обърна към Уестерман. — Знаеш ли какво, Уестерман, ти наистина си подлец! Но Уестерман само се ухили.

* * *

Операция Моисей продължаваше и ставаше все по-интензивна с всеки изминал ден.

— Виж, Моисей, заради теб имам мазоли по ръцете — похвали се Фреди, след като цяла сутрин тупа килими.

Моисей си живееше собствен живот и на никого не обръщаше внимание. Безразличен беше към „Операция Моисей“. Явно не му се отрази добре самотното пребиваване в различни бараки за лодки. Направо беше неузнаваем, толкова беше неспокоен, дори нервен. Беше придобил тежък характер. Квичеше и съскаше повече от всякога. Понякога дори се опитваше да хапе.

— Не е точно животното, което съм си мечтала да ми е в къщата — оплакваше се Мейлин, когато знаеше, че Пеле не може да я чуе.

Пеле обожаваше Моисей със същата всеотдайност, с която се грижеше за Йока. Когато Моисей му съскаше, Пеле само го галеше.

— Горкият ми Моисейчо, какво има? Не си ли щастлив с мен?

Напоследък Моисей никъде не беше щастлив. Не желаше да стои в бараката, нито в басейна си. Предпочиташе да слиза до морето, но Пеле не смееше да го оставя там за дълго време, защото чичо Ниссе го беше предупредил:

— Дръж го в басейна, иначе някой ден ще ти избяга.

Пеле заключваше Моисей в басейна и тъжно размишляваше какво ли е да си имаш животно, което да не иска да ти избяга. Йока също му избяга и си плати за това, но Пеле се надяваше с Моисей да е по-различно. Горкият Моисей, защо ли е толкова неспокоен?

Кракът на Тотти почти се оправи, но още не го изкарваха на пасището. Агънцето следваше Стина навсякъде и Боцмана също започна пак да следва Тьорвен. Не го направи веднага, защото не бе от кучетата, които се натрапват, без да са сигурни, че са желани. Стоеше си кротко на обичайното място до стълбите, докато Тьорвен не дойде и не го гушна.

— Ех, Боцмане, никога повече няма да те оставя да си лежиш тука сам, никога! — Тогава той тръгна след нея и от този момент нататък не се отделяше.

Където и да ходеха Стина и Тьорвен, любимците им бяха с тях. Пеле никой не го следваше.

— Но тюленчето си е твое — казваше Тьорвен.

— Започвам да си мисля, че Моисей принадлежи само на себе си — замислено каза Пеле.

* * *

Дойде събота — денят, когато Уестерман трябваше да получи своите двеста крони.

В магазина на остров Черноглава чайка обстановката беше напрегната. Беше пълно с хора, всички се интересуваха от това събитие. Никой не завиждаше на Уестерман за нито едно пени от парите, които ще вземе. Да се отнася с Тьорвен, с тяхната Тьорвен толкова лошо! Как може! Всички бяха единомушни по този въпрос.

Уестерман усещаше настроенията и затова, когато влезе в магазина, беше по-наежен от друг път. Влезе точно в уреченото време и си проби път към щанда. Зад него се бяха подредили всички деца и

втречено го гледаха. Бяха тук всички Мелкерсонови и Гранквистови. Тьорвен го наблюдаваше най-сърдито. Какво нахалство, да иска да му се плаща за тюленчето, което ѝ беше подарил, и което ѝ коства толкова много мляко, херинга и грижи!

Уестерман ѝ се усмихна и започна да ръси шеги.

— Хей, Тьорвен, колко добре изглеждаш само! Сигурно мислиш, че ще си имаш тюленче, нали?

— Ще видим — каза Ниссе, отвори касичката и изсипа парите на щанда.

Целият магазин замря, докато броеше парите. Не се чуваше нито звук. Не се чуваше нищо, освен звъна на монетите и мърморенето на Ниссе.

Пеле се покатери на един кашон от маргарин зад тезгяха. Ужасен беше този звук на монети. Ами ако няма достатъчно пари? Горкият Моисей, ами ако Уестерман го вземе и го продаде на Петер?

Внезапно го прониза една мисъл. Кой казва, че на Моисей ще му е по-зле? Може дори да е по-забавно да си плуваш в морето с радиоапарат, закачен на тебе, отколкото да се плацикаш в басейна на остров Черноглава чайка. Въпреки че най-доброто нещо за едно тюленче, помисли си Пеле, е да си плува в морето, абсолютно свободно, без радиоапарат или каквото и да било, като обикновен тюлен сред тюлените.

Мислите му се прекъснаха от гласа на чичо Ниссе.

— Сто шестдесет и седем крони и осемдесет йори.

Възгласи на разочарование се разнесоха из тълпата. Всички се втречиха в Уестерман, сякаш негова бе вината, че в касичката няма достатъчно пари. Ниссе го погледна право в очите:

— Предполагам, че ще се съ согласиш да се попазарим малко?

— Ти пазариш ли се с клиентите си? — също го погледна в очите Уестерман.

Изведнъж Тьорвен се изправи пред Уестерман.

— Уестерман, знаеш ли какво? Никога не съм те молила за тюленчето. Ти сам ми го подари. Спомняш ли си?

— Не започвай пак — прекъсна я Уестерман.

Тьорвен го премери с поглед от главата до петите:

— Уестерман, знаеш ли, че ти наистина си един подлец?

— Не, Тьорвен, не бива да говориш така! — намеси се Марта.

— Но татко каза, че е такъв — защити се Тьорвен и всички се засмяха.

Уестерман се изчерви от бяс. Можеше да понесе всичко, но не и да му се подиграват.

— Къде е тюленчето! Взимам си го веднага!

— Не се и опитвай, Уестерман — строго каза Мелкер, който досега не беше обелил и дума. — Аз ще платя разликата.

Сега вече Уестерман загуби контрол над себе си:

— Не, не си прави труда, имам си друг клиент.

Колкото и да беше странно, точно в този момент вратата се отвори и в магазина влезе не кой да е, а другият клиент на Уестерман — Петер Малм. Принцът на Мейлин се завърна. Щом го зърна, Мейлин цялата се разтрепери. Тъгуваше за него от момента, в който замина, и най-вече през тежките дни на нещастията с Пеле. Копнееше да се видят толкова силно, че нямаше начин и той да не го усеща, където и да се намира. И ето го тук сега. Завърна се. Това сигурно означава, че и той е тъгувал за нея.

— Ама вие да не живеете в този магазин? — пошегува се Петер.

Той хвана ръцете ѝ, а гласът му беше щастлив, защото преди това я беше търсил напразно в къщата на дърводелеца. Сега я намери. Очите ѝ светеха, погледът ѝ беше топъл, но първите ѝ думи към него прозвучаха като упрек:

— Петер, наистина ли ти трябва това тюленче?

Преди Петер да успее да ѝ отговори, Уестерман го приближи с мазна усмивка. Нека сега островитяните си гледат колкото искат. Ще им покаже, че Уестерман знае как се прави бизнес.

— Идвате точно навреме, господине — започна той. — Вече можете да купите тюленчето. Триста крони и сделката е сключена!

Петер Малм приятелски му се усмихна.

— Триста крони, не е ли много за тюленче? Не мисля, че мога да платя такава сума.

Тьорвен и Стина му хвърлиха поглед, който показваше мнението им за него. Ох, защо им трябваше да целуват тази жаба!

— Добре тогава, двеста — с готовност свали цената Уестерман.

Петер продължи да се усмихва приятелски.

— Наистина ли? Ще ми го дадете ли за двеста крони? Това е евтино. Само че в момента не ми трябва тюлен.

— Не ви трябва тюлен!? — хлъцна Уестерман. — Но нали казахте...

— Не, благодаря, казах ви вече: в момента не ми трябва тюленче — каза Петер Малм. — Още повече точно това тюленче.

В магазина на остров Черноглава чайка започна ликуване, а Уестерман изхвърча през вратата.

Ниссе викна след него:

— Все пак можеш да вземеш тези пари и да приключим с въпроса!

В момента Уестерман беше уморен от всичко, което има някакво отношение към тюлените, а освен това се и срамуваше от себе си. Срам го беше, но не защото е алчен, а защото всички стоят и му се подиграват. Затова не искаше парите за тюленчето. Не искаше нищо, освен да се махне от този магазин и да не вижда никого от остров Черноглава чайка.

— Взимай си тюлена, Тьорвен. Не ми пука за него, нито за вас — викна той и изчезна.

Изведнъж Пеле се съвзе.

— Не, той трябва да вземе парите. Иначе никога няма да съм спокоен, че Моисей е наистина мое тюленче. — Грабна чантата, в която Ниссе беше сложил парите, и хукна да гони Уестерман.

Всички го чакаха вцепенени от вълнение. След малко Пеле се върна целия изчервен.

— Ами, накрая ги взе, защото каза, че имал нужда от тях.

Мейлин го погали по бузката. Това беше жест, изпълнен с нежност.

— В такъв случай, Пеле, тюленчето вече си е изцяло твое.

— Най-накрая ще можем малко да си починем! — отдъхна си Теди.

Мейлин описа цялата случка в дневника си:

Господ да пази Моисей, който плува в морето! Пеле пусна тюленчето си снощи. Татко, Петер и аз слязохме на кейчето точно в този момент. Пеле стоеше и го гледаше с празен поглед, гледаше как се отдалечава, докато не стана на малка точка на хоризонта.

— Но защо, Пеле, защо, за бога? — попита татко, а Пеле му отвърна с тих дрезгав глас:

— Не искам някое мое животно да страда, защото копнее за свободата. Сега Моисей е там, където трябва да бъде.

В гърлото ми имаше буца, а и татко преглътна два или три пъти. Мълчахме.

Тьорвен и Стина също бяха там и Тьорвен каза:

— Знаеш ли какво, Пеле? Не трябваше да ти давам тюленчето, защото сега си нямаш никакво животно.

— Само осите — нещастно каза Пеле.

И тогава това се случи. Ах, Петер! Ще съм ти благодарна за това до края на дните си! Петер стоеше с Юм-юм в ръце и изведнъж каза така спокойно, както си казва всичко:

— Според мен не е правилно Пеле да няма друго животно, освен осите си. Мисля, че трябва да вземе поне Юм-юм — и той отиде до Пеле и сложи в ръцете му кученцето. — Юм-юм никога няма да копнее да е другаде — каза Петер.

— Така е, защото това паленце ще си прекарва страхотно — възкликна Тьорвен, когато най-сетне осъзна какво става.

Пеле беше блед като платно и поглеждаше ту Петер, ту Юм-юм. Той не му благодари, не каза абсолютно нищо. Но аз се държах по неразбираем за мен самата начин. Втурнах се към Петер и го целунах, и като го направих, го целунах пак, и после пак! Стори ми се, че на Петер му хареса.

— Кой би помислил, че едно кутренце може да свърши толкова чудеса — пошегува се той. — Ех, защо не донесох цялото котило?

Тьорвен и Стина учудено ни наблюдаваха. Сигурно за тях това е интересна сценка. Изведнъж Тьорвен се обади:

— Не го целувай много, Мейлин. Кой знае, може пак да стане жаба.

В главите на малките деца се зараждат някои наистина странни мисли. Не мога да разбера откъде им хрумват. Изглежда Тървен и Стина наистина смятат, че Петер е омагьосан принц, произлязъл от жаба. Горката Стина, главата ѝ е пълна с омагьосани принцове, Пепеляшки, Червени шапчици и кой знае какво още. Когато видя как Моисей изчезва в края на залива, тя каза на Тървен:

— И все пак, аз вярвам, че Моисей е синът на Морския цар. Ето там плува принц Моисей!

А пък аз искрено се надявам принц Моисей да е точно толкова щастлив в момента, колкото Пеле.

— Пеле, ще видиш, че Моисей ще те навестява от време на време — обеща Петер. — Той все пак е питомно тюленче и най-ненадейно може да реши да си направи една разходка до остров Черноглава чайка.

— Стига Морския цар да му разреши, може и да дойде — вметна Стина.

Независимо дали Морския цар ще разреши на Моисей да прави посещения или не, Пеле в момента е един много щастлив Пеле. А пък аз съм една много щастлива Мейлин, въпреки че Петер замина преди малко с „Черноглава чайка“. Но поне вече знам какво е! А то е такова, че наистина имаш чувството, че можеш да умреш от щастие! Колко ли време може човек да се чувства така? Петер казва, че е постоянен и верен. А аз дали съм постоянна? Откъде да знам? Надявам се да съм. Вярвам, че съм. Поне едно нещо е сигурно. Пеле има нужда от постоянна Мейлин и ще я има, каквото и да се случи. Пеле харесва Петер — как да не го харесва? В същото време, както обикновено, малко се притеснява. Снощи, както си лежеше в леглото заедно с Юм-юм и беше толкова щастлив, че всичко около него като че светеше, изведнъж стана сериозен, гушна ме и попита:

— Ти си моя, нали, Мейлин?

Да, малкото ми братче, твоя съм. И въпреки че Тървен и Стина смятат, че съм вече твърде стара, за да имам омагьосан принц, мисля, че принцът може да ме изчака още две години. А той каза, че ще го направи.

Сега над остров Черноглава чайка се спуска нова юнска нощ. Отивам вече да си лягам. Утре ще се събудя и ще бъда толкова щастлива, колкото съм сега. Поне така се надявам!

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ТЪОРВЕН ПЕЧЕЛИ ТРИ КРОНИ

В понеделник сутринта Пеле се събуди рано, защото Юм-юм скимтеше и той го взе в леглото си. Кутрето зарови муцунка под брадичката на Пеле и отново заспа, но Пеле не можа да спи повече. Да не е луд да спи, при положение че може да лежи буден и да се наслаждава, че това меко, топло същество, притискащо се към него, е Юм-юм, собственото му кученце. Толкова е хубаво да си напълно щастлив! И както си беше щастлив, изведнъж се сети за Моисей. Като че е малко нечестно да не му липсва толкова много, колкото би трябвало.

— Но — обясни Пеле на спящия Юм-юм, — и аз не му липсвам на Моисей, сигурен съм в това. Плува си в морето, играе си с другите тюленчета и си прекарва чудесно.

В следващия момент се сети за Йока. Сърцето му се сви, но някак си не чак толкова заради самия Йока, а защото това го подсети какво може да се случи, когато светът става остров от скръб. Той отхвърли тези мисли, което не беше чак толкова трудно, защото в този момент Юм-юм се събуди, изпълнен с енергия. Подуши Пеле по лицето, облиза го, хвана със зъби пижамата му, после започна да лае и да скача около леглото. Пеле се разсмя. Смахът му беше така изпълнен с щастие, че на долния етаж Мейлин се заслуша.

Какъв ли ще е денят, който започва с щастливия смях на едно момче и с такова хубаво време? Миналата седмица беше направо непоносима, само студ, вятър и дъжд, и изведнъж такава прекрасна сутрин. Мейлин реши да сервира закуската в градината.

Баща ѝ се обличаше в стаичката си зад кухнята и весело си пееше.

— Недей да пееш на гладно — предупреди го Мейлин, — не знаеш ли, че който пее на гладно, плаче още същата вечер?

— Тези суеверия са абсолютни глупости — каза Мелкер и се появи в кухнята. — Не смяташ ли, че тази седмица плакахме вече

достатъчно? Наистина вече трябва да се сложи край на тези сълзи и сополи!

Започнаха заедно да сервират закуската в градината. Мейлин стоеше в кухнята и подаваше нещата на Мелкер през прозореца. Когато всичко бе готово, Мелкер се огледа:

— Къде са ми трите гладни момчета?

Двете по-големи се появиха от брега. Бяха излезли рано за риба. Не хванаха нищо, но според тях тези няколко часа не бяха загубено време, защото е толкова приятно да седиш на утринното слънце. Най-малкото апетитът им се засили.

— Ах, Мейлин, вафлички ли си направила? — Никлърс с голямо задоволство гледаше ту вафличките, ту сестра си.

— Да, направих ги от благодарност към тази чудесна сутрин и се опитах да направя нещата още по-хубави.

Мелкер кимна.

— Да, сутринта е чудесна, и закуската не ѝ отстъпва, сервирана от самия Мелкер. Вафлички, какао, кафе, препечени филийки, масло, сирене, мармалад, сладко и оси. Какво повече може да желае човек?

— Ти ли покани осите на масата? — учуди се Йохан.

— Не, тези малки дяволчета дойдоха по собствена инициатива. Жалко, че и тази година ще трябва да се примиряваме с тях.

Мелкер изгони няколко оси от бурканчето с мармалада. Пеле седеше с най-прекрасното на света паленце на коленете си, но в сърцето му винаги имаше място за всички останали животни. Той каза строго:

— Татко, остави осите ми на мира! Те също искат да живеят. Не разбираш ли, те са точно като нас!

Мелкер, разбира се, знаеше какво означава да живееш в къщата на дърводелеца.

— Наистина е странно колко силно се привързва човек към тази порутена стара бърлога — отбеляза Мейлин.

Стената зад нея, червената стена на къщата, излъчваше топлина, която се дължи не само на припичащото слънце, беше убедена Мейлин. Къщата ѝ се струваше живо същество, даряващо увереност и топлина. Това същество ги бе приело в сърцето си.

— Порутена ли? Хайде де, не е чак толкова зле — обиди се Мелкер.

Наистина, стените имат нужда от ремонт тук-там, но иначе къщата си е построена от масивен дървен материал. На места е прогнила, разбира се, но ако си беше моя къща, така бих я ремонтирал, че да стане разкошно местенце, нямаше да я познаете.

Да можех да се заселя в най-далечния край на морето и да си сложа нов покрив, си помисли Пеле, това вече щеше да е нещо!

— А пък и тази гледка — продължи Мелкер. — Никъде няма да намерите нещо подобно.

Похапваха си вафлички, наслаждаваха се на гледката, на къщата и един на друг и си мислеха колко е хубав животът. Жасмините цъфтяха и пръскаха сладкия си аромат, дивите рози бяха обсипани с пъпки, готови да се разпукнат всеки момент, тревата беше зелена и мека и се спускаше към брега, където пицяха чайките. Да, всичко е великолепно!

— И като си помисля, че един най-обикновен дърводелец така безупречно е разположил къщата — възхищаваше се Мелкер. — Построил я е така, сякаш сама е поникнала от земята, прекрасната гледка се слива с тази уникална градина!

— Татко, ама сигурно ли е? Кажете, че ще живеем тук винаги. Имам предвид през лятото де — каза Пеле.

— О, да, разбира се — увери го Мелкер. — Днес пристига Матсон. Обаждал се е в магазина и ги предупредил, че ще дойде, така че най-сетне ще подпишем новия договор.

Докато Мелкерсонови още закусваха, Тьорвен вече беше извела Боцмана на малка сутрешна разходка. Отиде с него на кейчето да нахрани лебедите. Те идваха всяка сутрин и тя им даваше сух хляб. Бяха цяло семейство: лебед татко, лебед майка и седем сиви топчета дечица. Към кейчето приближи огромна моторница, която Тьорвен не познаваше. На борда ѝ имаше трима души. Единият от тях беше Матсон, който редовно идваше веднъж или два пъти годишно. Другият — голям, дебел и с яхтсменска шапка, не го познаваше. Той караше яхтата и според Тьорвен досега не бе идвал на остров Черноглава чайка. Нито пък момичето, което седеше до него.

— Хвърлете ми въжето — викна им Тьорвен, Матсон ѝ го хвърли и тя върза яхтата.

— Умно момиче — похвали я човекът с яхтсменската шапка, като скочи на брега. — Този възел е страхотен!

— Възел ли? Аз само го закачих — засмя се Тьорвен.

— Хм — каза човекът с яхтсменската шапка. — И къде го научи?

— Винаги съм си го знаела — небрежно отвърна Тьорвен.

Тогавя той извади две лъскави монети от джоба си и ѝ ги подаде. Тя учудено се опули, но после му се усмихна.

Той вече не ѝ обръщаше внимание.

— Хайде, Лотте — викна той и момичето скочи на брега.

Много е хубава, помисли си Тьорвен. Беше слаба, със светло сини джинси и лъскава кестенява коса, явно студено накъдрена. Щастливка, завидя ѝ Тьорвен, да ѝ разрешат да си направи косата, въпреки че е не по-голяма от Теди. Изглеждаше кисела и не обърна никакво внимание на Тьорвен. В ръцете си държеше малък бял пудел и Тьорвен се огледа за Боцмана. Може да му е интересно да види един пудел. Но Боцмана беше тръгнал по брега и сега вече беше преполовил пътя до нос Чайка.

Тьорвен разбра, че Матсон се е запътил към къщата на дърводелеца, но защо и другите двама идваха с него, не се досети, пък и не я интересуваше. И все пак тя ги последва, защото и без това щеше да ходи там да вика Пеле.

— А, ето ви най-накрая, господин Матсон — поздрави го Мелкер, веднага щом зърна гостите. — Влезте, сега ще разчистим масата, за да можем да подпишем документите.

Матсон беше дребен, нервен, надут господин и носеше сако, което накара Мейлин да потрепери. Беше раирано и ужасно грозно, но едва ли само сакото бе причината, поради която изпита такава антипатия към него и към двамата му спътници.

— Това е господин Карлберг, а това е дъщеря му — те биха искали да разгледат къщата — представи приятелите си Матсон.

— Разбира се — съгласи се Мелкер. — Но защо им е?

Матсон им обясни, че госпожа Съблом си е наумила да продава къщата. Вече е стара и се е уморила да дава къщата под наем, и затова...

— Почакайте малко — прекъсна го Мелкер. — Аз вече съм наел вилата. Ако не греша, днес трябваше само да подпишем договор за новата година. Не е ли така, Матсон?

— За съжаление това не може да стане — отвърна Матсон. — Госпожа Съблом иска да продава и никой не може да възрази срещу това. Ако искате да си живеете тук, тогава купете това място. Естествено, стига да предложите по-добра цена от тази, която господин Карлберг вече назова.

Мелкер се разтрепери от яд. Почувства как в него се надига отчаянието. Как може някой да дойде и да разруши всичко за него и децата му само с няколко думи? Само преди две минути си седяха весели и щастливи и в следващия момент всичко става на пух и прах. Да купи мястото — шегуват ли се! С неговите доходи не би събрал и за кучешка колиба! Годишен наем бе единственото, за което можеше да мечтае. Поне това може да си позволи и затова уверено планираше да продължава да наема къщата на дърводелеца година след година. Най-сетне бе намерил място, където децата му могат да пуснат корени и където да прекарват летните си ваканции, както той самият бе правел едно време. Едно хубаво място, за което да си спомнят цял живот. Изведнъж някой пристига, казва няколко думи и всичко свършва! Не смееше да погледне децата си в очите, но чу треперещия глас на Пеле:

— Татко, нали каза, че винаги ще си живеем тук!

Мелкер преглътна. Какво ли не бе казал. Беше им казал, че винаги ще живеят тук. Обеща им, че ще сложат край на сълзите и сополите. Поне си мислеше, че им го е обещал... И какво стана сега, ето го, стои неспособен да направи нищо, освен да завие като куче от безпомощност и отчаяние. Междувременно, Матсон се беше подпрял на около два метра от него на храста с белите цветове и си даваше вид, че това е най-обикновен ден и той се занимава с най-обикновен бизнес.

— Нима наистина искаш да кажеш — горчиво попита Мелкер, — нима наистина искаш да ми кажеш, че аз и децата ми трябва да напуснем това място?

— Е, естествено не на секундата — каза Матсон, — но ако господин Карлберг, или някой друг го купи, ще трябва да се разберете с новия собственик колко време ще можете да останете.

Господин Карлберг дори не погледна Мелкер. Обърна се към Матсон сякаш нямаше други хора наоколо.

— Да, определено бих се съгласил да я купя, стига да се споразумеем за цената. Къщата, естествено, не струва, личи си още от

пръв поглед, но нея лесно ще я съборим. Обаче гледка като тази не се намира всеки ден.

Мелкер чу приглушеното мърморене на децата си и стисна зъби.

Неочаквано в разговора се намеси Лотте Карлберг:

— Прав си, татко, къщата наистина е ужасяваща, но можем да си построим чудно малко бунгало, нали?

Баща ѝ кимна, но малко се разтревожи. Може би му се струваше, че отиват твърде далеч, като споменават за бунгало.

И на Тьорвен така ѝ се стори. Според нея цялата тази работа бе отишла твърде далеч. Пък и тази Лотте, седнала на стълбите пред къщата, сякаш си е нейна! Тьорвен застана пред нея.

— Лотте, знаеш ли какво? Ако питаш мен, ти самата си бунгало, голямо и дебело!

Лотте моментално разбра, че си е създала враг. И то не един. Всички тези деца, които се бяха втренчили в нея, ѝ бяха врагове. Но не я интересуваше. Напротив, дори ѝ харесваше, защото бе убедена в собственото си превъзходство. Нейният баща беше този, който ще реши дали да продължат да живеят тук тези деца, или не, така че трябваше да внимават как се държат и да не я гледат така, сякаш няма право да е там.

— Мисля, че хората имат право да си купуват къщи, щом като искат — каза тя, без да се обръща към никого конкретно.

— Разбира се — иронизира я Теди, — а също и да си строят бунгала. Давай тогава!

— Тази боклучива бърлога лесно може да се събори — обади се Фреди. — Опитай само!

Теди и Фреди пристигнаха веднага, щом чуха какво става. В магазина винаги всичко се разбираше по някакъв странен, свръхестествен начин, може да се каже още преди да се е случило. Теди и Фреди искаха да са заедно с приятелите си в момент на нужда. Иначе за какво са приятелите? Никога досега не бяха виждали Йохан и Никлър толкова мрачни и тъжни. А Пеле все още седеше на масата, бял като платно. До него седеше Мейлин. Беше прегърнала Пеле с една ръка. И без това ситуацията беше непоносима, а отгоре на това и тази кокона започна да обяснява нещо за построяване на бунгала. При това положение нима е странно, че Теди и Фреди бяха побеснели от гняв?

— Какво е бунгало? — попита Тьорвен по-големите си и поумни сестри.

— Явно, луд човек — отвърна Фреди.

— Някой абсолютно, напълно откачен, точно като нея! — Теди посочи с пръст Лотте. Мисълта, че е възможно тя да им е съседка вместо Йохан и Никлърс, Пеле и Мейлин, и чичо Мелкер, беше ужасна.

— Няма да е зле да хвърлим един поглед и вътре — каза господин Карлберг и за пръв път се обърна към Мелкер, като се постара гласът му да звучи любезно и едновременно с това снизходително. — С ваше разрешение, разбира се, господин Мелкерсон.

— Да, разбира се — съгласи се господин Мелкерсон.

Какво друго можеше да каже? Беше победен и си го знаеше, но поне влезе с тях. Мейлин знаеше, че не бива да оставя баща си с тези двамата, които искат да им отнемат къщата. Овен това, не можеше да позволи на някого да обикаля из къщата им и да критикува всичко, което те толкова обичат. Мейлин знаеше, че това е дом, в който хората да живеят и да го обичат, и този дом беше техен. Семейство Мелкерсон и къщата на дърводелеца взаимно си принадлежаха. Изведнъж се появиха чужди хора, които забелязваха само това, че подът скърца, че прозорците са изкривени и че на едно или две места има петна от мухъл по тавана. Горката стара къща. Мейлин имаше чувството, че е длъжна да я защити, но отиде и отвори вратата да влязат неканените гости, а след тях и баща ѝ. Тя тайничко му стисна ръката за кураж, а той я погледна с благодарна, виновна и нещастна усмивка.

Лотте не влезе. Къщата и без това щеше да се събаря, ако баща ѝ я купи, затова предпочете да остане навън с децата и да се наслади на превъзходството си. Те бяха шест, но на нея ѝ беше любопитно да провери дали ще може да се справи с шестима врагове едновременно. Обикновено в подобни ситуации се справяше много добре, защото беше много самоуверена. Никога не ѝ е било трудно да си създаде врагове, затова често се упражняваше. Освен това с нея беше Миси, нейното пуделче, така че не беше съвсем сама. При всички положения Миси смяташе точно като стопанката си, че Лотте Карлберг е нещо много важно и велико. Подкрепата на Миси беше от голямо значение за Лотте.

Вдигна пуделчето си на ръце, за да не подгони паленцето на Пеле и тръгна да се разхожда около къщата. Правеше се, че иска да я разгледа, но истинското ѝ желание беше да види колко далеч може да стигне в дразненето на тези деца. Те стояха и я наблюдаваха в пълно мълчание. Доста смелост се изисква, за да се разхождаш напред-назад пред враждебните им погледи. Тя никога не би го направила, ако не се чувстваше толкова неоспоримо по-висша от тях. Какво я интересуват някакви си шест провинциални дечица!

— Миси, миличка — заговори тя на кученцето си, — би ли искала да живееш тук през лятото?... Естествено, в нова къща де, не в тази паянтова барака.

Тя дръпна бравата на един прозорец, за да покаже на Миси точно колко е паянтово всичко. Прозорецът беше на килера и беше хлабаво закачен. Децата от семейство Мелкерсон го знаеха, но Лотте — не, затова се стресна, когато за своя изненада изведнъж се оказа с прозорец в ръка. Правеше абсолютно безполезни опити да го закачи обратно, докато накрая не дойде Никлърс и не ѝ го взе. Постави го на мястото му и студено каза:

— Можеше да изчакаш първо да купите паянтовата барака и тогава да започваш да събаряш.

Лотте вирна носа си. Вече не ѝ беше толкова весело, колкото преди, и за да скрие смущението си, опита да се заговори с Пеле. Той също имаше куче, а кучетата са нещо, за което винаги можеш да си говориш.

— Виждам, че имаш кокер шпаньол — започна тя, но Пеле не ѝ отговори.

Какво има той, не ѝ влиза в работата, а точно в момента беше толкова потиснат, че и него самият не го интересуваше особено.

— Те са много сладки, но не са много интелигентни — продължи Лотте. — Пуделите са много по-умни.

Пеле продължаваше да мълчи, което накара Лотте да се почувства неудобно. Цялото това мълчание я караше да се чувства несигурна в себе си, затова предпочете да се обърне към Тървен.

— Ти също би искала да си имаш кученце, нали?

Досега Тървен наблюдаваше Лотте най-враждебно от всички, но сега ѝ се усмихна широко:

— Аз си имам кученце. Искаш ли да го видиш?

— Не, недей да водиш повече кучета. Миси ще се ядоса и ще го подгони — поклати глава Лотте.

— Тогава значи и тя е бунгало — заключи Тьорвен. — Искаш ли да се хванем на бас, че няма да ми подгони кучето?

— Само ти така си мислиш. Ти изобщо не познаваш Миси — самоуверено каза Лотте.

— Искаш ли да се хванем на бас? — отново предложи Тьорвен. — Да се обзаложим на една корона! — и тя протегна една от монетите, които бащата на Лотте ѝ беше дал.

— Добре — съгласи се Лотте, — но да знаеш, че ти си си виновна.

Тя забеляза, че другите деца затаиха дъх в очакване. Е, добре, щом толкова обичат кучешкия бой, тя ще им покаже един! Вярно, че Миси е мъничка, но има горещ характер и често се забърква в кучешки бой, дори с кучета, които са много по-големи от нея. Госпожите от Норталие я наричаха Ужаса на града. Дори вчера една от тях каза: „Държи се сякаш е най-голямото куче в града!“, когато Миси подгони един боксер. Така че щом тези пикльовци искат да видят какво се нарича кучешки бой, сега ще имат възможност. Миси винаги печели.

— Дръпни си настрана паленцето — Лотте заканително предупреди Пеле. — Казвам на Миси да почва! — Така и стана. Тя пусна Миси на земята и всички зачакаха кучето да атакува.

Боцмана, току-що върнал се от разходка, сладко спеше зад люляковите храсти, но с готовност стана, когато Тьорвен дойде да го събуди. Вдигна се на крака, протегна се хубаво и излезе иззад ъгъла на къщата.

Чу се писък. Беше от собственичката на Миси. Самата Миси една секунда стоя като препарирана, втрещена в приближаващото се чудовище. После изчезна през портата като струйка бял дим.

Боцмана учудено гледаше след нея. Защо бърза толкова? Можеха поне да се запознаят. Самият Боцман обаче, като куче, отиде да поздрави Лотте, но Лотте нададе още един писък и се скри зад храста с белите цветове.

— Разкарай си кучето оттук! — крещеше тя, обезумяла от страх. — Разкарай го оттук!

— Защо крещиш? — попита Тьорвен. — Боцмана никога никого не напада. Той не е бунгало!

Йохан лежеше, заровил лице в тревата, и се задавяше от смях. Човек направо да си помисли, че плаче. При дадените обстоятелства това би било по-разбираемо, но той се кикотеше и не можеше да спре.

— Ох, Тьорвен! — стенеше той. — Ох, Тьорвен!

Тьорвен му хвърли един учуден поглед, но после се обърна към Лотте:

— Аз спечелих. Дължиш ми една корона.

Лотте се появи иззад храста, веднага щом чу, че Боцмана не е опасен. Сега вече хем се срамуваше, хем се ядосваше, затова не желаше да стои повече с тези деца. Тя с недоволство извади портмонето си и подаде на Тьорвен една корона.

— Благодаря ти — каза Тьорвен, като се вглеждаше в Лотте, наклонила глава на една страна. — Хора като теб не бива да се обзалагат. Това е само за такива хора като мен и чичо Мелкер.

Лотте нетърпеливо погледна вратата на къщата. Няма ли най-сетне баща ѝ да излезе оттам и да си ходят? Вече не ѝ се стоеше тук.

— Познай за какво се обзаложил веднъж чичо Мелкер — каза Тьорвен. — То е било преди години де.

Лотте хич не се интересуваше от това какво е казал чичо Мелкер преди години, но на Тьорвен не ѝ пукаше.

— Обзаложил се, че няма да яде четиринадесет дни и няма да спи четиринадесет ноци. Как ти се вижда, а?

— Лудост — каза Лотте. — Това е невъзможно.

— Напротив, възможно е — театрално каза Тьорвен. — Защото той спял през деня и ял през нощта? Сега какво ще кажеш?

— Ох, Тьорвен! — задушаваше се от смях Йохан.

Изведнъж спря да се смее, защото господин Карлберг и господин Матсон излязоха и той чу ужасното нещо, което господин Карлберг каза. Всички го чуха.

— Къщата не я бива, но все пак ще я купя. Мисля, че човек не може да сбърка с тази гледка. Ще трябва да го обсъдя със съпругата ми. Ще може ли да го уредим, ако дойда утре в офиса ви в четири часа? Така удобно ли ви е?

— Чудесно — отвърна Матсон.

* * *

Тази вечер всички се събраха в кухнята. Всички от семейство Гранквист и всички от семейство Мелкерсон.

Събирали са се тук много вечери, но никога не са били толкова потиснати или отчаяни. Какво можеха да кажат? Мелкер мълчеше. Не беше в състояние заради ужасната болка в гърдите. Ниссе и Марта го гледаха смутено. Опитаха се да го убедят колко съжаляват за това, което става, и колко ще им липсва той и цялото му семейство. Седяха мълчаливи, докато летният мрак милостиво покриваше кухнята. В тъмнината всеки можеше необезпокояван да се отдаде на собствените си тъжни мисли.

Какво странно лято, мислеше си Мейлин. Първото бе останало в паметта ѝ като мирно, спокойно, без произшествия. Но какво му стана на това? В един момент се появява Петер и донася пълно и безгранично щастие, в следващия — сълзи и безнадеждност. Първо историята с Пеле и Йока, а сега и тази горчива, непоносима продажба, която ще сложи край на всичко. Да, това наистина е един горчив край!

Тьорвен лежеше на пода с Боцмана до нея, Пеле седеше, облегнал гръб на кофата с дърва, с Юм-юм на коляното.

Най-лошото е, че татко е толкова покрусен. Пеле би могъл да понесе всичко, но не и да вижда, че баща му е толкова тъжен. Нито пък Мейлин, нито Йохан, нито Никлъс. Не бива да са толкова нещастни. Пеле просто не можеше да го понесе. Притисна Юм-юм до бузата си и потърси утеха в топлината на кученцето. И това не му помогна много.

Тьорвен, макар и тихо, лееше горчиви сълзи. Тази сутрин беше много смела, защото още не осъзнаваше напълно за какво става дума. Сега вече знаеше и това беше достатъчно, за да я накара да избухне в плач. Освен другото съжаляваше и себе си. Защо хората трябва да развалят така нещата? Първо беше Уестерман, сега — този дъртак Карлберг и неговата глупава Лотте. Да вървят по дяволите всички. Горкият Пеле, искаше ѝ се да му даде нещо за успокоение. Но този път нямаше тюленче, което да му подари. Нямаше нищо.

Изведнъж от ъгъла се чу гласът на Теди, която каза:

— Пари, пари, пари. Не е честно парите да имат толкова голямо значение. Дяволите да го вземат този Карлберг!

Тогава Тьорвен си спомни. Кой няма пари, а? Та тя има пълен джоб с пари! Нали има три крони!

— Пеле, искам да ти дам нещо — прошепна тя така, че никой друг да не чуе и му бутна тайничко трите крони. Почти се срамуваше да му ги даде, защото колкото и да е голяма сумата, не би била достатъчна да компенсира голямото нещастие на Пеле.

— Тьорвен, колко си мила само — каза Пеле с тих, дрезгав глас. Той също не смяташе, че три крони са кой знае каква помощ, когато човек е толкова нещастен, но да знаеш, че някой ти съчувства, бе много.

Тайната четворка седяха в ъгъла. Вече не бяха тайни, а само тъжни. Имаха толкова много планове за това лято! Щяха отново да поправят колибата на остров Кноркен. Искаха да построят нов и много по-голям сал. Планираха цяла седмица да обикалят островите с палатка. Имаха намерение да вземат назаем моторницата и да отидат до нос Котка, за да видят Великата пещера. Освен това Бьорн им беше обещал да ги вземе на истински риболов. Щяха да правят щабквартира на тайния клуб на тавана в къщата на дърводелеца. Естествено, и сега не беше късно, защото Йохан и Никлърс все още си живееха тук. Можеха да свършат доста от планираните неща, но вече им се виждаше безсмислено. Желанието си беше отишло.

— Странно — каза Йохан. — Вече за нищо не ми пука.

— На мен също — съгласи се Никлърс.

Когато Гранквистови си тръгнаха, а момчетата легнаха да спят, Мелкер и Мейлин поостанаха в кухнята. Вече беше тъмно. Не виждаха почти нищо, освен малко по-светлия квадрат на прозореца и отблясъците на огъня, който сияеше зад решетката. Чуваха се как горят и пукат дървата, но иначе цареше тишина. Мейлин си спомни първия път, когато Мелкер запали тази печка. Колко отдавна беше това и колко весело им беше на всички!

Мелкер мълчеше през цялата вечер, но сега заговори. Цялата горчилка в сърцето му напираше да излезе.

— Провалих се, знам, че е така. Провалих се напълно. Тьорвен никога не е била толкова права, както когато каза, че нямам правилен подход към нещата!

— Глупости — протестира Мейлин, — имаш съвсем правилен подход. Знаем го от опит.

— Не, нямам — възрази Мелкер. — Ако имах, нямаше да седя тук цяла вечер и да не знам какво да правя. Провалих се и като автор!

Защо не се захванах с бизнес? Тогава поне щях да мога да си купя къща.

— Не желая в къщата ми да има бизнесмен — каза твърдо Мейлин. — Никой от нас не го иска. Ние искаме теб!

Мелкер се засмя горчиво.

— Мейлин, каква полза имате от мен? Дори не мога да осигуря за децата си лятна ваканция на спокойствие. А винаги съм искал да им дам толкова много. Винаги съм искал да ви даря с най-прекрасните и хубави неща в живота.

Гласът му пресипна от сълзите, които напиреха и той не можа да продължи.

— Но ти точно това си направил, татко — нежно каза Мейлин. — Ти ни даде усета за всичко, което е чудесно и прекрасно в живота. То идва от теб и от никой друг. Ти винаги си се грижил за нас, а това е единственото, което има значение.

Мелкер се разплака. Стана точно това, за което Мейлин го беше предупредила сутринта. Плачеше още преди да е свършила вечерта!

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА В НАЙ-ДАЛЕЧНИЯ КРАЙ НА МОРЕТО

На следващата сутрин всички се събудиха с една-единствена мисъл в главите си: днес в четири часа, в Норталие, господин Карлберг ще отиде в офиса на Матсон, за да купи къщата!

Въпреки това се опитваха да се държат нормално и да се правят, че това е най-обикновен ден. Един обикновен ден, който започна със закуска в градината. Както винаги осите жужаха около бурканчето с мармалад. Горките оси. На Пеле му домъчня и за тях.

— Когато господин Карлберг събори къщата, ще събори и гнездото на осите.

— Да, това е единственият начин да се отървеш от тях — сухо каза Мелкер. — Направо събаряш цялата къща. Как досега не сме се сетили?

Последва дълга пауза, в средата на която пристигна Тьорвен.

— Чичо Мелкер, да не си оглушал? Още колко пъти трябва да ти викна, че те чакат на телефона?

Семейство Мелкерсон нямаха собствен телефон и използваха този в магазина. Мелкер остави чашата с кафето и се затича към телефона. Тьорвен хукна след него.

Но скоро се върна с много уплашен вид.

— Мейлин, мисля, че е по-добре да дойдеш. Мисля, че се случи още едно нещастие. Чичо Мелкер изглежда много разстроен.

Мейлин побягна, а след нея и другите.

Намериха горкия си баща застанал в средата на магазина, заобиколен от притеснените Ниссе, Марта, Теди и Фреди. Той видимо беше разстроен.

— Това не може да е вярно. Не, това не е възможно!

— Татко, какво има? — уплашено попита Мейлин. Знаеше, че в момента не би могла да понесе повече нещастия.

— Ами просто... — дълбоко пое въздух Мелкер и спря. После се взе в ръце. — Просто получих Държавната премия от двадесет и пет

хиляди крони.

В магазина на Гранквистови дълго време цареше мълчание и всички се чувстваха като ударени с мокър парцал по главата. Тьорвен беше единствената, която не изгуби напълно разума си.

— Защо са ти го дали... това нещо, за което каза?

Мелкер я погледна и победоносно се усмихна.

— Ще ти кажа точно защо, млада ми Тьорвен. Защото в крайна сметка, май съм уцелил верния подход. Разбираш ли? Какво ще кажеш сега?

— Това ли казаха хората, които ти се обадиха?

— Да, нещо подобно.

— Тогавя защо плачеш? — зачуди се Тьорвен.

И в този момент сякаш всички разбраха, че се е случило нещо хубаво.

— Татко, сега богати ли сме? — попита Пеле.

— Не точно богати — каза Мелкер, — но това означава...

Той замръзна и децата му притеснено го изгледаха. Дали няма да почне пак да плаче! Изведнъж той се развика:

— Разбирате ли какво значи това? Можем да си купим къщата на дърводелеца — ако не е късно вече!

Той си погледна часовника и в същия момент чува как параходчето „Черноглава чайка“ дава сигнал, че потегля.

— Тичай, Мелкер, тичай — викна му Ниссе.

И Мелкер побягна, като в последния момент викна:

— Хайде, Йохан, Никлър! Хайде! Чакай!

Последната дума се отнасяше за параходчето. Когато Мелкер пристигна на кейчето, вече бяха вдигнали мостика, но по лицето му бе изписана такава молба, че капитанът склони. Мостикът беше спуснат отново и Мелкер се качи.

Той викна отново, без да се обръща назад:

— Хайде, Йохан и Никлър! Побързайте!

Когато параходчето беше вече на няколко метра от кейчето, Мелкер забеляза, че на него са се качили не само Йохан и Никлър, но също Пеле и Тьорвен.

— Кой ви разреши да идвате? — строго попита Мелкер. — Това не е игра за малки деца.

— Но ние също искаме да дойдем — обясни Тьорвен. — От сто години не съм била в Норталие.

Мелкер разбра, че не може да направи нищо по въпроса. Не може да ги хвърли двамата в морето, пък и току-що бе награден с Държавната премия и повече му прилягаше да е величествен и мил. Освен това така бе останал без дъх след цялото тичане, че не можеше да издаде повече нито звук, какво остава за възраженията.

— Все още тичам доста бързо — каза той задъхвайки се. — Е, не както когато ходех в началното училище, разбира се. Тогава пробягвах сто метра за дванадесет и четири десети секунди.

Йохан и Никлс се спогледаха и Йохан поклати глава.

— Странното нещо в твоя случай, татко, е, че колкото повече остаряваш, толкова по-бързо си тичал в училище.

Това, че Мелкер можеше да тича бързо, определено беше голямо предимство този ден, защото му се наложи доста да потича.

Когато човек живее на остров Черноглава чайка, отиването до Норталие му отнема много време. Първо се хваща параходчето, което ви закарва на кейчето на континента, и на това кейче около един час се чака автобус. С този автобус се стига до Норталие, като по пътя се спира на много други места. Автобусчето не бърза, то си спазва разписанието. Трябва да пристигне в Норталие в един часа и точно в един то е там.

А по това време вече ти е побеляла косата от чакане, мисли си Мелкер. Докато седеше в автобуса, той се нервираше все повече и повече и през цялото време си повтаряше:

— На нищо не се надявай. Няма да успееш да купиш къщата, така че на нищо не се надявай!

Но поне ще опита, разбира се, че ще опита! И така, следван от върволица дечица, той тръгна колкото може по-бързо към офиса на брокера.

Матсон го нямаше. Имаше само една бузеста и топчеста секретарка, която изглеждаше мила, но нищо не знаеше.

— Къде е господин Матсон? — попита Мелкер.

— Откъде да знам? — погледна го тя в очите.

— Добре, а кога ще се върне?

— Откъде да знам?

Очите ѝ бяха големи и невинни, очевидно беше, че наистина нищо не знае. Изведнъж тя си извади огледалце от чантата и започна да си слага червило, което я съживи толкова много, че съвсем неочаквано стана много приказлива.

— Винаги хвърчи насам-натам. Мисля, че щеше да ходи на пазара. А може и да се е прибрал вкъщи. Понякога отива до грандхотела за едно питие.

Не можаха да разберат нищо повече от нея и излязоха със същата бърза крачка, с каквата влязоха.

Мелкер си погледна часовника, минаваше два часа. Къде ли е Матсон? Къде ли в този чаровен малък град могат да го намерят? Трябва на всяка цена да го намерят, при това бързо.

Мелкер толкова се вълнуваше, че чак трепереше и не му се искаше Тървен и Пеле да се мъкнат с него. Беше неудобно да се движат на такава голяма група из малките улички, затова реши да вземе мерки.

— Деца, искате ли сладолед във фунийка? — попита ги той.

Да, разбира се, искаха, затова Мелкер им купи от магазинчето и ги заведе в една зелена градинка, където имаше пейки.

— Сядате тук и си ядете сладоледа, докато не се върнем — инструктира ги той.

— А какво да правим, като си изядем сладоледа? — попита Тървен.

— Ще си стоите тук.

— Докога? — пак попита Тървен.

— Докато не започнете да обраствате с мъх — подразни се Мелкер и тръгна, следван от Йохан и Никлърс. Пеле и Тървен останаха да си ядат сладоледите.

Понякога в сънищата си човек гони ли, гони нещо, което знае, че трябва да хване, и ужасно бърза. Тогава въпросът е на живот и смърт. Тича и дебне, и започва все повече и повече да се притеснява, но така и не намира това, което търси. Всичко е напразно. Така стана с Мелкер и момчетата му, докато търсеха Матсон.

Той не беше на пазара. Да, наистина минал по едно време, каза една от продавачките там, но било отдавна.

— Ами домът му? Къде се намира?

— На другия край на града.

Там също го нямаше! Дали наистина не си пийва в грандхотела?

Не, сигурно е било лъжа. Там нямаше и следа от Матсон и Мелкер изведнъж разбра какъв глупак е бил през цялото време. Той се плесна по челото.

— Аз съм голям глупак — възкликна той. — Защо не си останахме в офиса на Матсон и не го изчакахме, вместо да търчим насам-натам и само да ни болят краката?

В този момент, точно в този момент, той направи ужасно откритие. *Часовникът му е спрял*. Внезапно той забеляза, че часовникът на грандхотела сочи четири часа и пет минути, а не три и половина, както показваше собственият му ръчен часовник. Това беше един покъртителен момент.

Предупредих те, Мелкер. Не бива да очакваш да стане нещо. Как може да очакваш, че ще успееш да купиш къщата, след като дори не внимаваш колко е часът? Твърде късно е, Мелкер! Точно в този момент господин Карлберг вече си седи с пура в уста в офиса на Матсон и се подхилква от задоволство.

Мелкер толкова живо си представи картината, че чак изстена. Йохан и Никлс го съжаляваха, но в същото време бяха и бесни. Защо всичко трябва да върви с главата надолу, да е толкова невъзможно и нещастно? Йохан стисна зъби.

— Татко, може и той да закъснее. Нека вземем такси.

Взеха такси и пристигнаха в офиса на Матсон в четири и десет, но господин Карлберг не беше от хората, които закъсняват за срещи. *Неговият* часовник си беше верен. Всичко беше точно, както си го представи Мелкер. Той си седеше там с пура в устата и имаше напълно доволен вид.

Мелкер се ужаси.

— Спрете! — възкликна той. — Аз също искам да купя вилата!

— Опасявам се, че сте се сетили твърде късно — приятелски се усмихна Карлберг.

Мелкер отчаяно се обърна към Матсон.

— Но, господин Матсон, нима нямате сърце? Децата ми и аз обичаме къщата на дърводелеца. Не е възможно да сте толкова коравосърдечен!

Матсон не беше коравосърдечен, а само абсолютно безразличен и делови.

— Защо тогава не дойдохте по-рано? Тези работи е важно да се решават бързо. В такива моменти хората не се ослушват. Първият по време е първи по право. Вие закъсняхте, господин Мелкерсон.

Закъсняхте, господин Мелкерсон! Тези думи ще звучат в ушите ми, докато съм жив, си помисли Мелкер и в отчаянието си се обърна към господин Карлберг.

— В името на децата ми, не можете ли да се откажете?

Господин Карлберг се почувства обиден.

— Аз също имам дете, господин Мелкерсон — после се обърна към Матсон. — Хайде да намерим сега госпожа Съблом и да подпишем договора.

Госпожа Съблом! Съпругата на щастливия дърводелец! Ако наистина е такава, може би ще успее да я умилостиви с молбите си. Може би последната дума не е на Матсон. Трябва да опита да поговори с госпожа Съблом. Не че си мислеше, че ще има голяма полза, но не биваше да отхвърля и последната надежда. По-късно, когато и последната надежда изчезне, ще може да се замисли над тези думи: „Закъсняхте, господин Мелкерсон!“.

— Тогава ще отидем и ние да се видим с госпожа Съблом — прошепна той на синовете си.

* * *

„Докато не започнете да обраствате с мъх“ им беше казал Мелкер и те трябваше да седят на пейката дотогава. Тьорвен не можеше да се съгласи с това. Нито пък Пеле. Сладоледът във фунийка се изяжда толкова бързо, а мъхът расте толкова бавно. Вече бяха седели дълго време, бяха огладнели, а Пеле така се притесняваше, че не го свърташе на едно място. Но защо не се връща татко? Пеле беше напрегнат, пък го заболя и стомахът.

Тьорвен също беше потисната. В Норталие по принцип е весело. Идвала е тук няколко пъти с мама и татко и знаеше колко много интересни неща има в града. А те трябваше да седят тук, на тази пейка, и то гладни!

— Трябва ли да седим тук, докато не умрем от глад? — жално попита тя.

Тогава Пеле се сети за нещо, което го ободри. Имаше три крони в джоба на панталоните си.

— Мисля да отида и да купя още по един сладолед във фунийка — каза той.

Така и направи. Изтича до магазинчето, купи два сладоледа и сега му останаха само две крони в джоба. Но сладоледите свършват почти мигновено, а времето минаваше толкова бавно, и никой не се появяваше. Пеле се чувстваше като шило в торба.

— Мисля да купя още по един сладолед — каза той.

Така и направи. Изтича пак до магазинчето и в джоба му остана само една корона. Времето минаваше, никой не идваше, а сладоледите отдавна бяха изядени.

— Дали да не си купим още по един сладолед? — предложи Тьорвен.

— Не, не бива да харчим всичките си пари — поклати глава Пеле. — Трябва да ни останат за непредвидени разходи.

Толкова често бе чувал Мейлин да го казва на татко, но не знаеше какво точно означава „непредвидени разходи“. Всичко, което знаеше, бе, че не бива да харчиш всичките си пари.

Тьорвен въздъхна. Ставаше все по-неспокойна и по-неспокойна с всяка изминала минута, а Пеле се притесняваше все повече и повече. Какво ще стане, ако татко не успее да намери онзи ужасен Матсон? Кой знае, може всичко да се е променило! Може Матсон да е отишъл в дома си с господин Карлберг и веднага да е продал къщата на дърводелеца, вместо да ходи първо до пазара. А те трябваше само да си седят. Просто да чакат, при това с ужасна стомашна болка. Ах, колко мразеше само този господин Карлберг, а и господин Матсон също. Колко жалко, че госпожа Съблом е наела такъв човек да ѝ гледа бизнеса. Защо не се оправя сама?

Госпожа Съблом... Но тя живее тук, в Норталие. Да, така е. И иска да продаде къщата на дърводелеца! Сигурно е луда! Би искал да я попита защо иска да я продава.

— Познаваш ли госпожа Съблом? — попита той Тьорвен.

— Естествено, че я познавам. Аз познавам всички.

— Знаеш ли къде живее?

— Да! — възкликна Тьорвен. — Тя живее в жълтата къща, която е близо до сладкарницата, до която има магазин за играчки. Те са врата

до врата.

Пеле мълчеше и размишляваше. Стомахът го болеше все повече и повече. Накрая скочи на крака.

— Хайде, Тървен, да вървим да намерим госпожа Съблом. Искам да говоря с нея за едно нещо.

Тървен също подскочи, приятно изненадана.

— Но какво ще каже чичо Мелкер?

И Пеле това се чудеше, но не му се мислеше за това точно сега. Искаше да влезе във връзка с госпожа Съблом. Старите дами обикновено го харесват. Поне няма нищо лошо в това да я попита, въпреки че не знаеше точно какво ще я пита. Знаеше само, че не може повече да стои на едно място и нищо да не прави.

Тървен беше ходила на гости на госпожа Съблом няколко пъти с майка си и баща си. Въпреки това, сега не можеше да намери жълтата къща. Обаче намери един полицай и го попита:

— Къде се намира сладкарницата, която е врата до врата с магазина за играчки?

— Трябва ли да намерите всичко наведнъж? — засмя се полицаят, но после се замисли и изведнъж се сети за кое място говори тя.

Тръгнаха през малките тесни улички, през редици малки къщички и най-накрая стигнаха магазина за играчки, точно до сладкарницата. Тървен се огледа и посочи къщата.

— Ето там! Госпожа Съблом живее в онази жълта къща! — Това беше двуетажна къща с градинка отзад и входна врата към улицата.

— Позвъни — каза Пеле. Самият той не смееше.

Тървен натисна с пръст звънеца и не го отпусна дълго време. Започнаха да чакат. Чакаха много, много време, но никой не дойде да им отвори.

— Сигурно не си е вкъщи — предположи Пеле и не знаеше дали е разочарован, или не. Всъщност, може би това бе удобен случай да се измъкне, защото е трудно да говориш с непознати хора. Но все пак...

— Защо тогава си е пустила радиото? — попита Тьорвен и залепи ухо на вратата. — Чувам как свири.

Тя позвъни още веднъж, а после започна да тропа по вратата. Но пак никой не дойде.

— Тя *трябва* да си е вкъщи. Хайде, ще погледнем от задната страна на къщата.

Обиколиха къщата. Имаше една стълба, подпряна на прозореца на втория етаж. Прозорецът беше отворен, а вътре радиото свиреше на пълна мощност. Сега вече се чуваше много ясно.

— Да се покатерим и да надникнем — предложи Тьорвен.

Пеле се уплаши. Той не можеше да прави такива неща, да се катери и да наднича по прозорците на хората, та това е лудост! Тьорвен обаче беше твърдо решена. Тя го бутна към стълбата и той треперейки започна да се катери. Съжали още по средата и искаше да се върне, но Тьорвен беше плътно зад него по стълбата и не му позволяваше да мине покрай нея.

— Бързо, бързо — каза тя и безапелационно го бутна нагоре.

Уплашен, той продължаваше да се катери. Какво, за бога, да каже, ако вътре има някой?

Вътре наистина имаше някой. Тя седеше на стола си, с гръб към него, и той се уплаши още повече. Той се закашля, първо тихичко, после по-силно. Жената на стола изпищя и се обърна. Пеле разбра, че това е госпожа Съблом. Беше точно такава, каквато си я представяше: много стара и сбръчкана, с побеляла коса, мили очи и смешно малко носле. Опули се, като че е видяла призрак.

— Не съм толкова опасен, колкото изглеждам — увери я Пеле с треперещ глас.

— О, така ли? — засмя се госпожа Съблом. — Наистина ли не си толкова опасен, колкото изглеждаш?

— Да — потвърди Тьорвен и показа главата си на перваза на прозореца. — Добро утро, лельо Съблом.

Леля Съблом плесна с ръце.

— Леле, да не съм аз, ако това не е Тьорвен!

— Да, разбира се, че съм аз — каза Тьорвен. — А това е Пеле. Той иска да купи къщата на дърводелеца. Нали може?

Госпожа Съблом весело се разсмя, което някак си много ѝ прилягаше и каза:

— Обикновено не сключвам сделки с хора, които висят на прозореца ми. По-добре влезте!

Оказа се, че изобщо не е толкова трудно да се разговаря с госпожа Съблом, колкото Пеле си го представяше.

— Гладни ли сте? — беше първото, което ги попита, а това е добро начало! После ги заведе в кухнята на долния етаж и ги почерпи със сандвичи и мляко. Сандвичи с шунка, сандвичи със сирене и сандвичи с телешко месо. Цял пир беше. И докато траеше този пир, децата й разказаха за всичко. За Матсон, Карлберг и Лотте. За Уестерман, Йока, Тотти, Юм-юм, Боцмана и Моисей. За всичко, което ставаше на остров Черноглава чайка. Тьорвен говори много за Лотте Карлберг.

— Бунгало! — възмущаваше се тя. — Но, леля Съблом, това е лудост!

Да, леля Съблом също смяташе, че това е абсурдно, най-малкото на остров Черноглава чайка. А що се отнася до събарянето на къщата — никога не бе чувала по-глупаво нещо!

* * *

Държавна премия, подпухнали крака и не знам си още какво, всичко в един и същи ден! Това е прекалено много за един ден, мислеше си Мелкер, но продължаваше да крачи решително, с Йохан и Никълс след него. Грозният му костюм се движеше по улиците пред тях и така стигнаха пред жълтата къща, потънала в жасмин.

Когато Матсон натисна звънеца, Мелкер с пребледняло лице пристъпи напред. Никой не може да му забрани да се включи в разговора.

Господин Карлберг се ядоса:

— Хайде, хайде, господин Мелкерсон. Наистина вече трябва да се откажете. Какво, за бога, си мислите, че ще постигнете с идването си тук?

— Според мен и аз имам право да си говоря с госпожа Съблом, щом като искам, нали така? — горчиво отбеляза Мелкер.

Матсон студено го изгледа.

— Господин Мелкерсон, мисля вече ви обясних, че аз съм представителят на госпожа Съблом! Каква полза ще имате, като поговорите с нея?

Мелкер много добре си знаеше, че няма никакъв смисъл, но просто *трябваше* да направи последен опит, затова никой не можеше да го спре.

Вратата се отвори и на прага се показа госпожа Съблом.

— Това е господин Карлберг — започна Матсон, — който ще купи къщата ви.

Той не представи Мелкер, а госпожа Съблом кимна на Карлберг и го изгледа от главата до петите. Мелкер тихичко се изкашля. Ах, дано да го погледне поне за малко, тогава ще привлече вниманието ѝ и тя ще разбере, че за него това е въпрос на живот и смърт.

Обаче госпожа Съблом изобщо не погледна към Мелкер. Тя гледаше към Карлберг, когато спокойно му отвърна:

— Къщата вече е продадена!

Ефектът беше като от хвърлила бомба. Матсон я гледаше стъписано:

— Продадена?!

— Продадена! — възмути се господин Карлберг. — Какво имате предвид?

Мелкер усети как пребледнява още повече, защото сега вече всяка надежда беше изгубена. Не го интересуваше кой е купил къщата на дърводелеца, защото за него и децата му тя беше изгубена завинаги. Знаеше си го през цялото време. Интересното е, че все пак много го заболя да го чуе направо.

Йохан и Никлс се просълзиха. Това бяха безмълвни, горчиви сълзи, които те напразно се опитваха да сдържат. Напрежението свърши, а и бяха толкова уморени. Кой не би се разплакал?

— Какво искате да кажете, госпожо Съблом? — попита Матсон, когато способността му да говори се възвърна. — На кого е продадена?

— Влезте и ще видите — покани ги госпожа Съблом и широко отвори вратата.

— Влезте и вие — обърна се тя към Мелкер и синовете му.

Мелкер поклати глава. Не желаше да вижда кой е купил къщата. По-добре да не знае кой е щастливецът.

Изведнъж отвътре се чу глас, който той много добре познаваше.

— Чичо Мелкер е намерил верния подход към живота, честна дума, лельо Съоблом!

В следващия час в жълтата къща цареше истински хаос. Господин Карлберг беше много ядосан и крещеше, сърдеше се и се караше на господин Матсон, който беше почервенял целият.

— Нищо не разбирам, трябва да се оправите в цялата тази бъркотия, Матсон, а после ще трябва да действате както намерите за добре.

Горкият Матсон се беше свил в грозния си кариран костюм, изведнъж бе станал малък и нещастен.

— Нищо не може да се направи — продума той тихичко. — Упорита е като дърт козел.

Госпожа Съоблом беше застанала с гръб към тях, но сега рязко се обърна.

— Да, такава е! Освен това има и остър слух!

— Но не и когато свири радиото — допълни Тьорвен.

Пеле получи много прегръдки от баща си, който го притискаше силно до сърцето си.

— Пеле, малкото ми момченце, какво си направил? Какво си измислил?

— Платих малко в аванс на леля Съоблом — каза Пеле, — така че да сме сигурни. Тя ми даде квитанция за парите.

— Да, така е — потвърди госпожа Съоблом. — Вижте! — и тя протегна една малка лъскава корона.

Господин Карлберг стана и си тръгна. Измъкна се през вратата без дори да погледне назад, а след него и господин Матсон.

— Така е по-добре — заяви Тьорвен и всички се съгласиха с нея.

— А татко казваше, че това не е игра за малки деца! Страхотен беше, Пеле! — Йохан погали Пеле по главата.

— Госпожо Съоблом, има нещо, което искам да ви попитам, преди да си тръгнем — каза Мелкер, когато всички седнаха в кухнята и тя им направи още сандвичи. Това бяха най-вкусните сандвичи, които бяха опитвали някога. Може би така им се струваше, защото не бяха яли нищо още от закуска. Може би защото бяха част от едно необхватно щастие, в което дори сандвичите имат божествен вкус.

— Какво искате да ме попитате? — попита госпожа Съоблом.

— Ами, къщата на дърводелеца, защо се казва така? — с любопитство я погледна Мелкер.

— Съпругът ми беше дърводелец. Не знаехте ли?

Да, естествено, че е бил дърводелец, помисли си Мелкер. Трябва да попитам още нещо, в което не съм сигурен, и каза на глас:

— Да, естествено, къщата на дърводелеца. И вие се нанесохте в нея през 1908 година, нали?

— 1907 — поправи го госпожа Съоблом.

— Сигурна ли сте, че не е било през 1908? — учуди се Мелкер.

— Предполагам, няма да оспорвате факта, че знам коя година съм се омъжила! — засмя се госпожа Съоблом.

Добре де, една година повече, една година по-малко, няма значение, помисли си Мелкер.

— Може ли да ви задам един последен въпрос? Какъв беше съпругът ви? Беше ли щастлива, весела душа?

— О, да, така беше — каза госпожа Съоблом. — Беше най-веселият човек, когото съм познавала някога, въпреки че понякога си изпускаше нервите.

* * *

Мейлин написа в дневника си: „Понякога имам чувството, че животът си е избрал един ден и си е казал: «Днес ще ти дам всичко. Това ще е един от онези дни, които завинаги остават в паметта, докато другите се забравят». Днес денят беше точно такъв. Не за всички, разбира се. В момента има много хора, които плачат и ще си спомнят този ден с отвращение. Но за нас, Мелкерсонови от къщата на дърводелеца, този ден бе така изпълнен с радост, че не знам дали ще мога да го понеса“.

Мелкер също не знаеше дали ще го понесе. Той седна на една скала и натопи краката си в морето, за да облекчи болката. Ловеше риба. Пеле и Тьорвен бяха седнали от двете му страни и гледаха. Юм-юм дремеше в скута на Пеле, а Боцмана седеше притиснат до Тьорвен.

— Нямаш верен подход, чичо Мелкер — обади се Тьорвен. — Ако продължаваш така, няма да хванеш нито една рибка.

— Не искам рибки — сънено отвърна Мелкер.

— Тогава защо седиш тук с тази въдица? — учуди се Тьорвен, а Мелкер ѝ изрецитира със същия сънен глас:

*Слънцето се къпеше в морето
и той потъваше в сияйната наслада.*

Да, това бе най-голямото му желание — да се наслаждава на всичко: на слънцето, оглеждащо се в неподвижната вода, на белите чайки, на сивите скали, на бараките за лодки, които толкова ясно се отразяваха във водата под тях. Искаше да се наслаждава на това, което му беше толкова мило. Искаше му се да протегне ръка и да погали всичко наоколо.

— Ще ми се да остана тук през нощта, да видя как изгрява слънцето, да се насладя на първите лъчи на зората...

— Мейлин няма да ти разреши — увери го Тьорвен.

„Искам и аз да видя зората“ — мислеше си Пеле.

Те вече притежаваха това място и то си беше абсолютно тяхно. Едно място, в най-далечния край на морето.

Издание:

Автор: Астрид Линдгрен

Заглавие: Островът на чайките

Преводач: Елена Коцева

Година на превод: 1999

Език, от който е преведено: не е указано (шведски)

Издание: не е указано (второ)

Издател: ИК „Пан ’96“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2006

Тип: повест

Националност: не е указано (шведска)

Печатница: „Инвестпрес“ АД

Редактор: Любомир Русанов

Художник на илюстрациите: Ръбърт Хейлс

ISBN: 954-657-243-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5795>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.